

Holy Bible

Aionian Edition®

Sveta Pismo
Serbian Karadzic/Danicic Latin
New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Sveta Pismo
Serbian Karadžić/Danicic Latin
New Testament
Language: Serbian
Serbia, Bosnia, Herzegovina, Montenegro, Kosovo, Croatia

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 9/10/2025
Source copyright: Public Domain
Karadžić New Testament, Daničić Old Testament, 1847, 1865

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Predgovor

Srpski at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Srpski at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Pregled Sadržaja

NOVI ZAVET

Mateju	1
Marku	23
Luki	37
Jovanu	60
Dela apostolska	78
Rimljanima	101
1 Korinæanima	110
2 Korinæanima	119
Galaæanima	125
Efežanima	128
Filipljanima	131
Kološanima	134
1 Solunjanima	136
2 Solunjanima	138
1 Timoteju	140
2 Timoteju	143
Titu	145
Filemonu	146
Jevrejima	147
Jakovljeva	154
1 Petrova	157
2 Petrova	160
1 Jovanova	162
2 Jovanova	165
3 Jovanova	166
Judina	167
Apokalipsa	168

DODATAK

Vodič za Čitaoce

Rečnik

Karte

Sudbina

Ilustracije, Doré

NOVI ZAVET

A Isus govoraše: oće! oprosti im; jer ne znadu šta èine.

A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke.

Luki 23:34

Mateju

1 Pleme Isusa Hrista, sina Davida Ayraamoya sina.

2 Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braæu njegovu. 3 A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. 4 A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. 5 A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. 6 A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. 7 A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. 8 A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju. 9 A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. 10 A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. 11 A Josija rodi Jehoniju i braæu njegovu, u seobi Vavilonskoj. 12 A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. 13 A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. 14 A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. 15 A Eliud rodi Eleazar. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. 16 A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. 17 Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetrnaest. 18 A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nađe se da je ona trudna od Duha svetoga. 19 A Josif muž njezin, buduæi pobožan, i ne hoteæi je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti. 20 No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anðeo Gospodnji govoræi: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj zaèelo od Duha je svetoga. 21 Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh. 22 A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govori: 23 Eto, djevojka æe zatrudnjeti, i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. 24 Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anðeo Gospodnji, i uzme ženu svoju. 25 I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvanca, i nadjede mu ime Isus.

2 A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to dođu mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu: **2** Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. **3** Kad to ēeuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim. **4** I sabravši sve glavare sveštenike i književnike narodne, pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? **5** A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: **6** I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po ēemu nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èelovoða koji æe pasti narod moj Izrailija. **7** Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda. **8** I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga naðete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. **9** I oni saslušavši cara, poðoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, iðaše pred njima dok ne dođe i stade odozgo gdje bješe dijete. **10** A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. **11** I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padaše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom. **12** I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju. **13** A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budи onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da ga pogubi. **14** I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæeu i otide u Misir. **15** I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori: iz Misira dozvah sina svojega. **16** Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. **17** Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreæi: **18** Glas u Rami ēu se, plaæe, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaæe za svojom djecom, i neæe da se utješi, jer ih nema. **19** A po smrti Irodojov, gle, anđeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru. **20** I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju. **21** I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dođe u zemlju Izraeljevu. **22** Ali ēuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo iæi; nego primivši u snu

zapovijest, otide u krajeve Galilejske. **23** I došavši ako si sin Božij, skoči dolje, jer u pismu stoji da æe onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeæe te na da se zbude kao što su kazali proroci da æe se ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **7**

Nazareæanin nazvati.

3 U ono pak doba doðe Jovan krstitelj, i uæaše u pustinji Judejskoj. **2** I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **3** Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. **4** A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji. **5** Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. **6** I on ih kršæavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijeha svoje. **7** A kad vidje Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reèe im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rod dostojan pokajanja. **9** I ne mislite i ne говорите u себi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu. **10** Veæ i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne raða dobra roda, sijeèe se i u oganj se baca. **11** Ja dakle kršæavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jaèi je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuæe ponjeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. **12** Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa æe otrijebiti gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu æe saæeæi ognjem vjeèenjem. **13** Tada doðe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. **14** A Jovan branjaše mu govoreæi: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? **15** A Isus odgovori i reèe mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. **16** I krstivši se Isus iziðe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i doðe na njega. **17** I gle, glas s neba koji govorи: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

4 Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga ðavo kuša. **2** I postivši se dana èetrdeset i noæi èetrdeset, napošljetku ogladnje. **3** I pristupi k njemu kušaë i reèe: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. **4** A on odgovori i reèe: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rijeæi koja izlazi iz usta Božijih. **5** Tada odvede ga ðavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; **6** Pa mu reèe:

A Isus reèe njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. **8** Opet uze ga ðavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; **9** I reèe mu: sve ovo daæu tebi ako padneš i pokloniš mi se. **10** Tada reèe njemu Isus: idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjam se i njemu jedinome služi. **11** Tada ostavi ga ðavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu. **12** A kad èu Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. **13** I ostavivši Nazaret doðe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na meði Zavulonovoj i Neftalimovoj, **14** Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreæi: **15** Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabøaèka. **16** Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvjetli vidjelo. **17** Od tada poèe Isus uèiti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **18** I iduæi pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje meæu mreže u more, jer bijahu ribari. **19** I reèe im: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovциma ljudskijem. **20** A oni taj èas ostavise mreže i za njim otidoše. **21** I otìavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u laði sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. **22** A oni taj èas ostavise laðu i oca svojega i za njim otidoše. **23** I prohoðaše po svoj Galileji Isus uèeæi po zbornicama njihovijem, i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscijeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. **24** I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razlièenjih bolesti i s razlièenjem mukama, i bijesne, i mjeseeñjake, i uzete, i iscijeli ih. **25** I za njim iðaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

5 A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uèenici njegovi. **2** I otvorivši usta svoja uæaše ih govoreæi: **3** Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; **4** Blago onima koji plaèu, jer æe se utjeæiti; **5** Blago krotkima, jer æe naslijediti zemlju; **6** Blago gladnim i žednim pravde, jer æe se nasititi; **7** Blago milostivima, jer æe

biti pomilovani; **8** Blago onima koji su èistoga srca, tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je jer æe Boga vidjeti; **9** Blago onima koji mir grade, bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve jer æe se sinovi Božiji nazvati; **10** Blago prognanima tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. (**Geenna g1067**) **31** pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. **11** Blago Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas knjigu raspusnu. **32** A ja vam kažem da svaki koji svakojake rðave rijeèi lažuæi, mene radi. **12** Radujte pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te èini se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu èini. **33** Još jer su tako progonili proroke prije vas. **13** Vi ste so ste èuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a zemlji; ako so obljetuti, èim æe se osoliti? Ona veæ ispunili što si se Gospodu zakleo. **34** A ja vam kažem: neæee biti ni za što, osim da se prospere napolje i da je ne kunate se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; ljudi pogaze. **14** Vi ste vidjelo svijetu; ne može se **35** Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni grad sakriti kad na gori stoji. **15** Niti se užije svijeæa i Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. **36** Ni glavom meæee pod sud nego na svijeænjak, te svijetli svima svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele koji su u kuæi. **16** Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ili crne uèiniti. **37** Dakle neka bude vaša rijeè: da, da; ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. **38** Èuli ste koji je na nebesima. **17** Ne mislite da sam ja došao da je kazano: oko za oko, i Zub za Zub. **39** A ja vam da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari pokvarim, nego da ispunim. **18** Jer vam zaista kažem: po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi; **40** I koji dokle nebo i zemlja stoji, neæee nestati ni najmanjega hoæee da se sudi s tobom i košulju twoju da uzme, slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. **19** podaj mu i haljinu. **41** I ako te potjeri ko jedan sahat, Ako ko pokvari jednu od ovih najmanjih zapovijesti idi s njime dva. **42** Koji ište u tebe, podaj mu; i koji i nauèi tako ljudi, najmanji nazvaæe se u carstvu hoæee da mu uzajmiš, ne odreci mu. **43** Èuli ste da je nebeskome; a ko izvrši i nauèi, taj æe se veliki nazvati kazano: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja u carstvu nebeskome. **20** Jer vam kažem da ako ne svojega. **44** A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, bude veæea pravda vaša nego književnika i fariseja, blagosiljavite one koji vas kunu, èinite dobro onima koji neæeeæte uæi u carstvo nebesko. **21** Èuli ste kako je na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; **45** kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biæe krv sudu. Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer **22** A ja vam kažem da æe svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti krv sudu; a ako li ko reèe bratu svojemu: raka! biæe krv skupštini; a ko reèe: budalo! biæe krv paklu ognjenom. (**Geenna g1067**) **23** Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i onđe se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, **24** Ostavi onđe dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda doði i prinesi dar svoj. **25** Mira se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne pred sudiji, a sudija da te ne preda sluzi i u tamnicu da te ne vrgnu. **26** Zaista ti kažem: neæeeš iziæi odande dok ne daš do pošljednjega dinara. **27** Èuli ste kako je kazano starima: ne èini preljube. **28** A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, veæe je uèinio preljubu u srcu svojemu. **29** A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo twoje da bude baèeno u pakao. (**Geenna g1067**) **30** I ako te desna ruka

tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. (**Geenna g1067**) **31**

Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas knjigu raspusnu. **32** A ja vam kažem da svaki koji svakojake rðave rijeèi lažuæi, mene radi. **33** Još jer su tako progonili proroke prije vas. **34** A ja vam kažem: neæee biti ni za što, osim da se prospere napolje i da je ne kunate se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; ljudi pogaze. **35** Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni grad sakriti kad na gori stoji. **36** Ni glavom meæee pod sud nego na svijeænjak, te svijetli svima svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele koji su u kuæi. **37** Dakle neka bude vaša rijeè: da, da; ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. **38** Èuli ste koji je na nebesima. **39** A ja vam kažem: oko zaoko, i Zub za Zub. **40** I koji dokle nebo i zemlja stoji, neæee nestati ni najmanjega hoæee da se sudi s tobom i košulju twoju da uzme, slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. **41** podaj mu i haljinu. **42** I ako te potjeri ko jedan sahat, Ako ko pokvari jednu od ovih najmanjih zapovijesti idi s njime dva. **43** Koji ište u tebe, podaj mu; i koji i nauèi tako ljudi, najmanji nazvaæe se u carstvu hoæee da mu uzajmiš, ne odreci mu. **44** A ja vam kažem: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja u carstvu nebeskome. **45** Neæeeæte uæi u carstvo nebesko. **46** Jer ako te ko udari pokvarim, nego da ispunim. **47** Jer ako Boga nazivate samo svojoj braæei, šta odviše èinite? Ne èime li tako i nezabroši? **48** Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

6 Pazite da pravdu svoju ne èinite pred ljudima da vas oni vide; inaèee plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. **2** Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što èine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. **3** A ti kad èiniš milostinju, da ne zna ljevak tvoja što èini desnica tvoja. **4** Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **5** I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršæeu po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **6** A ti kad

se moliš, uđi u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, koja danas jest a sjutra se u peæ baca, Bog tako pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj odijeva; akamoli vas, malovjerni? 31 Ne brinite se koji vidi tajno, platiæe tebi javno. 7 A kad se molite, dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo pitи, ili, ne gorovite mnogo, kao neznabوci; jer oni misle da èim æemo se odjenuti? 32 Jer sve ovo neznabоci æe za mnoge rijeèi svoje biti uslišeni. 8 Vi dakle ne ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije ovo. 33 Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde molitve vaše; 9 Ovako dakle molite se vi: Oče naš njegove, i ovo æe vam se sve dodati. 34 Ne brinite se koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; 10 Da dakle za sjutra; jer sjutra brinuæe se za se. Dosta je dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao svakom danu zla svoga.

na nebu; 11 Hljeb naš potrební daj nam danas; 12 I oprosti nam dugove naše kao i mi što opråstamo dužnicima svojijem; 13 I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. 14 Jer ako opråstate ljudima grijehu njihove, oprostiaæe i vama otac vaš nebeski. 15 Ako li ne opråstate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš neæe oprostiti vama grijeha vašijeh. 16 A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni naèine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. 17 A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij, 18 Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. 19 Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rđa kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu; 20 Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rđa ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. 21 Jer gdje je vaše blago, ondje æe biti i srce vaše. 22 Svijeæa je tijelu oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve æe tijelo tvoje svjetlo biti. 23 Ako li oko tvoje kvarno bude, sve æe tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? 24 Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili æe na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni. 25 Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete pitи; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela? 26 Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnu, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? 27 A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan? 28 I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. 29 Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuèe se kao jedan od njih. 30 A kad travu po polju,

7 Ne sudite da vam se ne sudi; 2 Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam sudit; i kakovom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. 3 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæaš? 4 Ili, kako možeš reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? 5 Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. 6 Ne dajte svetinje psima; niti meæete bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas. 7 Ištite, i daæe vam se; tražite, i naæei æete; kucajte, i otvoriaæe vam se. 8 Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriaæe mu se. 9 Ili koji je meðu vama èovjek u koga ako zaište sin njegov hlijeba kamen da mu da? 10 Ili ako ribe zaište da mu da zmiju? 11 Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? 12 Sve dakle što hoæete da èine vama ljudi, èinite i vi njima: jer je to zakon i proroci. 13 Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. 14 Kao što su uska vrata i tjesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze. 15 Èuvajte se od lažnijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovéijemu, a unutra su vuci grabljivi. 16 Po rodovima njihovijem poznaæete ih. Eda li se bere s trnja grožđe, ili s èièka smokve? 17 Tako svako drvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo rodove zle raða. 18 Ne može drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrnjeh raðati. 19 Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u oganj bacaju. 20 I tako dakle po rodovima njihovijem poznaæete ih. 21 Neæe svaki koji mi govorí: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca mojega koji je na nebesima. 22 Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali,

i tvojijem imenom āavole izgonili, i tvojijem imenom idu na onu stranu. **19** I pristupivši jedan književnik āudeša mnoga tvorili? **20** I tada æeu im ja kazati: nikad reèe mu: uèitelju! ja idem za tobom kud god ti pošeš. vas nijesam znao; idite od mene koji èinite bezakonje. **20** Reèe njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske **21** Svaki dakle koji sluša ove moje rijeèi i izvršuje ih, grijezda; a sin èovjeèiji nema gdje glave zakloniti. **21** Kazaaeu da je kao mudar èovjek koji sazida kuæeu A drugi od uèenika njegovih reèe mu: Gospode! svoju na kamenu: **25** I udari dažd, i doðoše vode, i dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. dunuše vjetrovi, i napadoše na kuæeu onu, i ne pade; **22** A Isus reèe njemu: hajde za mnom, a ostavi neka jer bješe utvrđena na kamenu. **26** A svaki koji sluša mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. **23** I kad uđe u laðu, ove moje rijeèi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek za njim uðoše uèenici njegovi. **24** I gle, oluja velika lud koji sazida kuæeu svoju na pijesku: **27** I udari dažd, postade na moru da se laða pokri valovima; a on i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæeu spavaše. **25** I prikucivši se uèenici njegovi probudiše onu, i pade, i raspaðe se strašno. **28** I kad svrši Isus ga govoreæi: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. **26** I rijeèi ove, divljaše se narod nauci njegovo. **29** Jer ih reèe im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši uèaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

8 A kad siðe s gore, za njim iðaše naroda mnogo.

2 I gle, èovjek gubav doðe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oèistiti. **3** I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæeu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. **4** I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoèanstva njima. **5** A kad uđe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga **6** I govoreæi: Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muèi se vrlo. **7** A Isus reèe mu: ja æeu doæi i iscijeliæu ga. **8** I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj uðeš; nego samo reci rijeèi, i ozdraviæe sluga moj. **9** Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednomo: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. **10** A kad èeu Isus, udivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izraïilju tolike vjere ne naðoh. **11** I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sjeðæe za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: **12** A sinovi srcima svojijem? **5** Jer šta je lakše reæi: opråštaju ti carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; ondje æe biti književnika rekose u себi: ovaj huli na Boga. **4** I vjerovali su mi: ali da znate da plaèi i škrugut zuba. **13** A kapetanu reèe Isus: idi, i vlast ima sin èovjeèiji na zemlji opråštati grijeha tada kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov reèe uzetome): ustani, uzmi odar svoj i idi doma. **7** u taj èas. **14** I doðavši Isus u dom Petrov vidje taštu I ustavši otide doma. **8** A ljudi videæi èudiše se, i njegovu gdje leži i groznica je trese. **15** I prihvati je za hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima. **9** I ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu. **16** A odlazeæi Isus odande vidje èovjeka gdje sjedi na uveèe dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo, i izgna carini, po imenu Mateja, i reèe mu: hajde za mnom. I duhove rijeèiju, i sve bolesnike iscijeli: **17** Da se zbude ustavši otide za njim. **10** I kad jeðaše u kuæi, gle, što je kazao Isaija prorok govoreæi: on nemoæi naše mnogi carinici i grješnici doðoše i jeðahu s Isusom uze i bolesti poneše. **18** A kad vidje Isus mnogo i s uèenicima njegovijem. **11** I vidjevši to fariseji naroda oko sebe, zapovjedi uèenicima svojijem da govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i

grješnicima uèitelj vaš jede i piye? 12 A Isus èuvši to reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. 13 Nego idite i nauèite se šta znaèi: milosti hoæeu, a ne eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego æee doæei vrijeme kad æee se oteti od njih ženik, i onda æee postiti. 16 Jer нико не мæee nove zakrpe na staru haljinu; jer æee zakrpa odadrijeti od haljine, i gora æee rupa biti. 17 Niti se ljeva vino novo u mjehove stare; inaèe mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se saèuva. 18 Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav doðe i klanjaše mu se govoreæi: kæi moja sad umrije; nego doði i metni na nju ruku svoju, i oživljeæe. 19 I ustavši Isus za njim poðe i uèenici njegovи. 20 I gle, žena koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. 21 Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviæu. 22 A Isus obazrevši se i vidjevši je reèe: ne boj se, kæeri; vjera twoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga èasa. 23 I došavši Isus u dom kneževi i vidjevši sviraèe i ljudi zabunjene 24 Reèe im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se. 25 A kad istjera ljudi, uðe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. 26 I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. 27 A kad je Isus odlazio odande, za njim iðahu dva slijepca vièuæi i govoreæi: pomiluj nas, sine Davidov! 28 A kad doðe u kuæu, pristupiše k njemu slijepci, i reèe im Isus: vjerujete li da mogu to uèiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode. 29 Tada dohvati se oèiju njihovijeh govoreæi: po vjeri vaþoj neka vam bude. 30 I otvorise im se oèi. I zaprijeti im Isus govoreæi: gledajte da niko ne dozna. 31 A oni izišavši razglasile ga po svoj zemlji onoj. 32 Kad oni pak iziðu, gle, dovedoše k njemu èovjeka nijema i bijesna. 33 I pošto izgna ðavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreæi: nigda se toga nije vidjelo u Izraelju. 34 A fariseji govorahu: pomoæeu kneza ðavolskog izgoni ðavole. 35 I prohoðaše Isus po svijem gradovima i selima uèeæi po zbornicama nijihovijem i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima.

36 A gledajuæi ljudi sažali mu se, jer bijahu smeten i svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. 38 Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

10 I dozvavši svojijeh dvanaest uèenika dade im vlast nad duhovima neèistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæi. 2 A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; 3 Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; 4 Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade. 5 Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreæi: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. 6 Nego idite k izgubljenjem ovcama doma Izraeljeva. 7 A hodeæi propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. 8 Bolesne iscjeljujte, gubave èistite, mrtve dižite, ðavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. 9 Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem, 10 Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni štapa; jer je poslenik dostojan svoga jela. 11 A kad u koji grad ili selo uðete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne iziðete. 12 A ulazeæi u kuæu nazovite joj: mir kuæi ovoj. 13 I ako bude kuæa dostojna, doæi æee mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir æee se vaš k vama vratiti. 14 A ako vas ko ne primi niti posluša rijeèi vaþijeh, izlazeæi iz kuæe ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh. 15 Zaisto vam kažem: lakše æee biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. 16 Eto, ja vas šaljem kao ovce meðu vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. 17 A èuvajte se od ljudi; jer æee vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. 18 I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznaboðcima. 19 A kad vas predadu, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æee vam se u onaj èas dati šta æete kazati. 20 Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vaðega govoriae iz vas. 21 A predaae brat brata na smrt i otac sina; i ustaæe djeca na roditelje i pobiæe ih. 22 I svi æee mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 23 A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neæete obiæi

gradova Izrailjevijeh dok dođe sin èovjeèiji. **24** Nema l blago onome koji se ne sablazni o mene. **7** A kad uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta svojega. **25** Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljudja vjetar? njegov i sluzi kao gospodar njegov. Kad su domaæina **8** Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine nazvali Veelzevolom, akamoli domaæe njegove? **26** obuèena? Eto, koji meke haljine nose po carskjem su Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se dvorovima. **9** Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, neæe otkriti, ni tajno što se neæe dozнати. **27** Što vam ja vam kažem, i više od proroka. **10** Jer je ovo onaj govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapae za koga je pisano: eto, ja šaljem anđela svojega pred na uši, propovijedajte s krovova. **28** I ne bojte se licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se **11** Zaista vam kažem: nijedan između rođenijeh od bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. žena nije izišao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji (**Geenna g1067**) **29** Ne prodaju li se dva vrapca za jedan u carstvu nebeskome veæi je od njega. **12** A od dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na bez oca vaæega. **30** A vama je i kosa na glavi sva silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. **13** Jer su svi izbrojena. **31** Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo proroci i zakon proricali do Jovana. **14** I ako hoæete vrabaca. **32** A koji god prizna mene pred ljudima, vjerovati, on je Ilijia što æe doæi. **15** Koji ima uši da priznaæu i ja njega pred ocem svojijem koji je na èuje neka èuje. **16** Ali kakav æeu kazati da je ovaj nebesima. **33** A ko se odreæe mene pred ljudima, rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i vièu odreæi æeu se i ja njega pred ocem svojijem koji svojijem drugovima, **17** I govore: svirasmovam, i je na nebesima. **34** Ne mislite da sam ja došao da ne igraste; žalismo vam se, i ne jaukaste. **18** Jer donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem Jovan doðe, koji ni jede ni pije, a oni kažu: ðavo je u mir nego maë. **35** Jer sam došao da rastavim èovjeka njemu. **19** Dođe sin èovjeèiji, koji i jede i pije, a oni od oca njegova i kaer od matere njezine i snahu od kažu: gle èovjeka izjelice i pjanice, druga carinicima i svekrve njezine: **36** I neprijatelji èovjeku postaæe grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. domaænji njegovi. **37** Koji ljubi oca ili mater veæema **20** Tada poèe Isus vikati na gradove u kojima su nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili se dogodila najveæa èudesa njegova, pa se nijesu kaer veæema nego mene, nije mene dostojan. **38** I pokajali: **21** Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! koji ne uzme krsta svojega i ne poðe za mnom, nije **22** Jer da su u Tiru i Sidonu bila èudesa koja su bila mene dostojan. **39** Koji èuva dušu svoju, izgubiæe u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. **23** Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakše æe biti u dan straænoga suda nego vama. **40** Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, straænoga suda nego vama. **24** I ti, Kapernaume! koji prima onoga koji me je poslao. **41** Koji prima proroka si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. **42** I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenièko, zaista **25** Ali vam kažem da bila èudesa što su u tebi bila, ostao bilo danaænjeg dana. (**Hadès g86**) **26** Da vam kažem da æe zemljji Sodomskoj lakše biti u dan straænoga suda nego tebi. **27** U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. **28** Hodite k meni svim koji ste umorni i natovareni, i ja æeu vas odmoriti. **29** Uzmite jaram moj na sebe, i nauèite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naæei æete pokoj dušama svojijem. **30** Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

11 I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijeh, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovijem. **2** A Jovan èuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu uèenika svojijeh, **3** I reèe mu: jesli ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **4** A Isus odgovarajuæi reèe im: idite i kažite Jovanu što èuvjeti i vidite: **5** Slijepi progleđaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanđelje.

12 U to vrijeme iđaše Isus u subotu kroz usjeve: Duhom Božijim izgonim đavole, dakle je došlo k vama

a uèenici njegovi ogladnješe, i poèeše trgati carstvo nebesko. **29** Ili kako može ko uæi u kuæu klasje, i jesti. **2** A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. **3** A on sveže jakoga? i onda æe kuæu njegovu opljeniti. **30** reèe im: nijeste li èitali što uèini David kad ogladnje, Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa on i koji bijahu s njim? **4** Kako uðe u kuæu Božiju, i mnom, prosipa. **31** Zato vam kažem: svaki grijeh i hljbove postavljene pojede, kojjeh nije valjalo jesti hula oprostiae se ljudima; a na Duha svetoga hula njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem neæe se oprostiti ljudima. **32** I ako ko reèe rijeè na sveštenicima. **5** Ili nijeste èitali u zakonu kako u sina èovjeèijega, oprostiae mu se; a koji reèe na subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu Duha svetoga, neæe mu se oprostiti ni na ovome krivi? **6** A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veæi svijetu ni na onome. (aiõn g165) **33** Ili usadite drvo od crkve. **7** Kad biste pak znali šta je to: milosti hoæu dobro, i rod njegov biæe dobar; ili usadite drvo zlo, i a ne priloga, nikad ne biste osuðivali pravijeh; **8** Jer je rod njegov zao biæe; jer se po rodu drvo poznaće. **34** gospodar i od subote sin èovjeèij. **9** I otišavši odande Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste doðe u zbornicu nijihovu. **10** I gle, èovjek bijaše tu zli? jer usta govore od suviška srca. **35** Dobar èovjek s rukom suhom; i zapitaše ga govoræci: valja li u iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti subotu lijeèiti? da bi ga okrivili. **11** A on reèe im: koji iznosi zlo. **36** A ja vam kažem da æe za svaku praznu je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona rijeè koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga u subotu upadne u jamu neæe je uzeti i izvaditi? **12** A suda. **37** Jer æeš se svojijem rijeèima opravdati, i koliko li je èovjek pretežniji od ovce? Daklem valja svojijem æeš se rijeèima osuditi. **38** Tada odgovoriše u subotu dobro èiniti. **13** Tada reèe èovjeku: pruži neki od književnika i fariseja govoræci: uèitelju! mi bi ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga. **14** radi od tebe znak vidjeti. **39** A on odgovarajuæi reèe A fariseji izišavši naèiniše vijeæeu o njemu kako bi im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neæe mu se ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. dati znak osim znaka Jone proroka. **40** Jer kao što je **15** I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. **16** I Jona bio u trbuhi kitovom tri dana i tri noæi: tako æe zaprijeti im da ga ne razglašuju: **17** Da se zbude što je biti i sin èovjeèij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. **41** kazao Isajia prorok govoræci: **18** Gle, sluga moj, koga Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe sam izabrazio, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: ga; jer se pokajaše Joninjem pouèenjem: a gle, ovdje metnuæu duh svoj na njega, i sud neznabošcima je veæi od Jone. **42** Carica južna iziæi æe na sud s javiæe. **19** Neæe se svaðati ni vikati, niti æe èuti rodom ovijem, i osudiæe ga; jer ona doðe s kraja ko po rasputicama glasa njegova. **20** Trske stuèene zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje neæe prelomiti i svještila zapaljena neæe ugasiæi dok je veæi od Solomuna. **43** A kad neèisti duh iziðe iz pravda ne održi pobjede. **21** I u ime njegovo uzdaæe èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeæi pokoja, i se naroði. **22** Tada dovedoðe k njemu bijesna koji ne naðe ga. **44** Onda reèe: da se vratim u dom svoj bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade otkuda sam izišao; i došavši naðe prazan, pomenet govoriti i gledati. **23** I divljahu se svi ljudi govoræci: i ukrašen. **45** Tada otide i uzme sa sobom sedam nje li ovo Hristos, sin Davidov? **24** A fariseji èuvši to drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i rekoše: ovaj drukèije ne izgoni đavola do pomoæu bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako Veelzevula kneza đavolskoga. **25** A Isus znajuæi æe biti i ovome rodu zlome. **46** Dok on još govoraše misli nijihove reèe im: svako carstvo koje se razdjeli k ljudima, gle, mati njegova i braæa njegova stajahu samo po sebi, opustjeæe; i svaki grad ili dom koji napolju i èekahu da govore s njime. **47** I neko mu se razdjeli sam po sebi, propaæe. **26** I ako sotona reèe: evo mati tvoga i braæa tvoja stoje napolju, radi sotonu izgoni, sam po sebi razdjelio se; kako æe su da govore s tobom. **48** A on odgovori i reèe onome dakle ostati carstvo njegovo? **27** I ako ja pomoæu što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæa moja? Veelzevula izgonim đavole, sinovi vaši èijom pomoæu **49** I pruživši ruku svoju na uèenike svoje reèe: eto izgone? Zato æe vam oni biti sudije. **28** A ako li ja mati moja i braæa moja. **50** Jer ko izvršuje volju oca

mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

13 I onaj dan izišavši Isus iz kuæe sjedaše kod mora. **2** I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæi u laðu i sjesti; a narod sav stajaše po brijeđu. **3** I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziđe sijaè da sije. **4** I kad sijaše, jedna zrna padloše kraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ih; **5** A druga padloše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. **6** I kad obasja sunce, povenuše, i buduæi da nemahu žila, posahnuše. **7** A druga padloše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. **8** A druga padloše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. **9** Ko ima uši da èuje neka èuje. **10** I pristupivši uèenici rekoše mu: zašto im govorиш u prièama? **11** A on odgovarajuæi reèe im: vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano. **12** Jer ko ima, daæe mu se, i preteæi æe mu; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. **13** Zato im govorim u prièama, jer gledajuæi ne vide, i èujuæi ne èuju niti razumiju. **14** I zbiva se na njima proroštvo Isajino, koje govorii: ušima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. **15** Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško èuju, i oèi su svoje zatvorili da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. **16** A blago vašijem oèima što vide, i ušima vašijem što èuju. **17** Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješte; i èuti što vi èujete, i ne èuše. **18** Vi pak èujte prièu o sijaèu: **19** Svakome koji sluša rijeè o carstvu i ne razumije, dolazi neèastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. **20** A na kamenu posijano to je koji sluša rijeè i odmah s radosti primi je, **21** Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju rijeèi radi, odmah udari natrag. **22** A posijano u trnju to je koji sluša rijeè, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguši rijeè, i bez roda ostane. (aiøn g165) **23** A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša rijeè i razumije, koji dakle i rod raða, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. **24** Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao èovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu, **25** A kad ljudi pospaše,

dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. **26** A kad nièe usjev i rod doneše, onda se pokaza kukolj. **27** Tada doðoše sluge domaæinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? **28** A on reèe im: neprijatelj èovjek to uèini. A sluge rekoše mu: hoæeš li dakle da idemo da ga poèupamo? **29** A on reèe: ne; da ne bi èupajuæi kukolj poèupali zajedno s njime pšenicu. **30** Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reæi æu žeteocima: saberite najprije kukolj, i sveæite ga u snopljie da ga sažeæem; a pšenicu sveæite u žitnicu moju. **31** Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao zrno gorušeno koje uzme èovjek i posije na njivi svojoj, **32** Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. **33** Drugu prièu kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne. **34** Sve ovo u prièama govorii Isus ljudima, i bez prièe ništa ne govoraše im: **35** Da sezbude što je rekao prorok govoreæi: otvoriæu u prièama usta svoja, kazaæeu sakriveno od postanja svijeta. **36** Tada ostavi Isus ljudi, i dođe u kuæu. I pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: kaži nam prièu o kukolju na njivi. **37** A on odgovarajuæi reèe im: koji sije dobro sjeme ono je sin èovjeèij; **38** A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; **39** A neprijatelj koji ga je posijao jest ðavo; a žetva je pošlijedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli. (aiøn g165) **40** Kako što se dakle kukolj sabira, iognjem sažiže, tako æe biti na pošljetu ovoga vijeka. (aiøn g165) **41** Poslaæe sin èovjeèij anđele svoje, i sabraæe iz carstva njegova sve sablazni i koji èine bezakonje. **42** I bacaiæ ih u peæ ognjenju: ondje æe biti plaæ i škrugut zuba. **43** Tada æe se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da èuje neka èuje. **44** Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši èovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. **45** Još je carstvo nebesko kao èovjek trgovac koji traži dobra bisera, **46** Pa kad nađe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. **47** Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; **48** Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši,

izbraše dobre u sudove, a zle baciše napolje. **49** mi ih ovamo. **19** I zapovjedi narodu da posjedaju Tako æe biti na pošljetu vijeka: izjæi æe anđeli i po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i odluèiæe zle od pravednjeh. (aïon g165) **50** I baciæe ih pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade u peæe ognjenu: ondje æe biti plaæ i škrugt zuba. **51** uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **20** I jedoše svi, Reèe im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe dvanaest Gospode. **52** A on im reèe: zato je svaki književnik kotarica punijeh. **21** A onijeh što su jeli bješe ljudi oko koji se nauèio carstvu nebeskome kao domaćin koji pet hiljada, osim žena i djece. **22** I odmah natjera iznosi iz klijeti svoje novo i staro. **53** I kad svrši Isus Isus uèenike svoje da uđu u laðu i naprijed da idu na prije ove, otide odande. **54** I došavši na postojbinu onu stranu dok on otpusti narod. **23** I otpustivši narod svoju, uèaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveèe bijaše se divljahu, i gororahu: otkud ovome premudrost ova ondje sam. **24** A laða bješe nasred mora u nevolji od i moæi? **55** Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se valova, jer bijaše protivan vjetar. **25** A u èetvrtu stražu mati njegova Marija, i braæea njegova Jakov, i Josija, i noæei otide k njima Isus iduæi po moru. **26** I vidjevši Simon, i Juda? **56** I sestre njegove nijesu li sve kod ga uèenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreæi: nas? Otkud njemu ovo sve? **57** I sablažnjavahu se o to je utvara; i od straha povikaše. **27** A Isus odmah njega. A Isus reèe im: nema proroka bez èasti osim reèe im govoreæi: ne bojte se; ja sam, ne plašite na postojbini svojoj i u domu svojem. **58** I ne stvori ondje èuedesa mnogijeh za nevjernstvo njihovo.

14 U to vrijeme doðe glas do Iroda èetverovlasnika o Isusu; **2** I reèe slugama svojijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvih, i zato èini èuedesa. **3** Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijadi radi žene Filipa brata svojega. **4** Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati. **5** I šæaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proraka. **6** A kad bijaše dan roðenja Irođova, igra kæi Irodijadi pred njima i ugodi Irodu. **7** Zato i s kletvom obreèe joj dati šta god zaište. **8** A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reèe, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja. **9** I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošæahu s njim, zapovjedi joj dati. **10** I posla te posjekoše Jovana u tamnici.

11 I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj. **12** I došavši uèenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i doðoše Isusu te javiše. **13** I èuvši Isus, otide odande u laðu u pusto mjesto nasamo. A kad to èuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. **14** I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike je èim bih ti ja mogao pomoæi; **6** Može i da ne njihove. **15** A pred veèe pristupiše k njemu uèenici poštuj oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest njegovi govoreæi: ovdje je pusto mjesto, a dockan Božiju za obièaje svoje. **7** Licemjeri! dobro je za vas je veæ; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi prorokovao Isajia govoreæi: **8** Ovi ljudi približavaju hrane. **16** A Isus reèe im: ne treba da idu; podajte im se k meni ustima svojijem, i usnama poštuj me; a vi neka jedu. **17** A oni rekoše mu: nemamo ovdje do srce njihovo daleko stoji od mene. **9** No zaludu me samo pet hljebova i dvije ribe. **18** A on reèe: donesite poštuj uèeæi naukama i zapovijestima ljudskima.

10 I dozvavši ljudi, reèe im: slušajte i razumijte. **11**

Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani èovjeka. **12** Tada pristupiše uèenici njegovi i rekòše mu: znaš li da fariseji èuvši tu rijeè sablaznìše se? **13** A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijenìæe se. **14** Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. **15** A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. **16** A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumní? **17** Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuhi ide, i izbacuje se napolje? **18** A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani èovjeka. **19** Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kraðe, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. **20** I ovo je što pogani èovjeka, a neumivenjem rukama jesti ne pogani èovjeka. **21** I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. **22** I gle, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreæi: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kæer vrlo muëi ðavo. **23** A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga govoreæi: otpusti je, kako vièe za nama. **24** A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva. **25** A ona pristupivši pokloni mu se govoreæi: Gospode pomozi mi! **26** A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima. **27** A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovih gospodara. **28** Tada odgovori Isus, i reèe joj: o ženo! velika je vjera twoja; neka ti bude kako hoæeš. I ozdravi kæi njezina od onoga èasa. **29** I otišavši Isus odande, doðe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede onđe. **30** I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih, **31** Tako da se narod divljaše, videæi nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepe gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva. **32** A Isus dozvavši uèenike svoje reèe: zao mi je ovoga naroda, jer veæ tri dana stope kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. **33** I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? **34** I reèe im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. **35** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. **36** I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu.

37 I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica punijeh. **38** A onijeh što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djece. **39** I otpustivši narod uðe u laðu, i doðe u okoline Magdalske.

16 I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskahu da im pokaže znak s neba. **2** A on odgovarajuæi reèe im: uveèe govorite: biæe vedro; jer je nebo crveno. **3** I ujutru: danas æe biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znaće vremena ne možete poznati? **4** Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæee mu se dati osim znaka Jone proraka. I ostavivši ih otide. **5** I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboravije uzeti hljeba. **6** A Isus reèe im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. **7** A oni mišljahu u sebi govoreæi: to je što nijesmo hljeba uzeli. **8** A Isus razumjevši reèe im: Šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli? **9** Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? **10** Ni sedam hljebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? **11** Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? **12** Tada razumješe da ne reèe kvasca hljebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. **13** A kad doðe Isus u okoline Åesarije Filipove, pitaše uèenike svoje govoreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeèij? **14** A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proraka. **15** Reèe im Isus: a vi šta mislite ko sam ja? **16** A Simon Petar odgovori i reèe: ti si Hristos, sin Boga živoga. **17** I odgovarajuæi Isus reèe mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima. **18** A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæu crkvu svoju, i vrata paklena neæee je nadvladati. (Hadës g86) **19** I daæeu ti kljuèeve od carstva nebeskoga: i što sveæeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješi na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. **20** Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. **21** Od tada poëe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenikijeh i književnika, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati.

22 I uzevši ga Petar poëe ga odvraæati govoreæi: i pokvaren! dokle æu biti s vama? dokle æu vas Bože saèuvaj! to neæe biti od tebe. 23 A on se trpljeti? Dovedite mi ga amo. 18 I zaprijeti mu Isus; i obrnuvši reèe Petru: idi od mene sotono; ti si mi ðavo iziðe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko. 19 Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše 24 Tada Isus reèe uèenicima svojijem: ako ko hoæe mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? 20 A Isus reèe za mnom iæi, neka se odreèee sebe, i uzme krst im: za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako svoj i ide za mnom. 25 Jer ko hoæe svoju dušu da imate vjere koliko zrno gorušièeno, reæi æete gori saèuva, izgubiæe je; a ako ko izgubi dušu svoju mene ovoj: prijeði odavde tamo, i prijeæi æe, i ništa neæe radi, naæei æe je. 26 Jer kakva je korist èovjeku ako vam biti nemoguæe. 21 A ovaj se rod izgoni samo sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav æe molitvom i postom. 22 A kad su hodili po Galileji, reèe otkup dati èovjek za svoju dušu? 27 Jer æe doæi sin im Isus: predaæe se sin èovjeèij u ruke ljudske; 23 I èovjeèij u slavi oca svojega s anđelima svojijem, i ubiæe ga, i treæi dan ustaae. I neveseli bijahu vrlo. tada æee se vratiti svakome po djelima njegovijem. 24 A kad doðoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni 28 Zaisto vam kažem: imaju neki meðu ovima što što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš uèitelj neæe dati stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide sina didrahme? 25 Petar reèe: hoæe. I kad uðe u kuæu, èovjeèijega gdje ide u carstvu svojem.

17 I poslijе šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same. 2 I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet. 3 I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilja, koji s njim govorahu. 4 A Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeš da naèinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Ilji. 5 Dok on još govoráše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. 6 I èuvši uèenici podoše nièice, i uplašiše se vrlo. 7 I pristupivši Isus dohvati ih se, i reèe: ustanite, i ne bojte se. 8 A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. 9 I silazeæi s gore zapovjedi im Isus govoreæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeèij iz mrtvih ne ustane. 10 I zapitaše ih uèenici njegovi govoreæi: zašto dakle književnici kažu da Ilja najprije treba da doðe? 11 A Isus odgovarajuæi reèe im: Ilja æe doæi najprije i urediti sve. 12 Ali vam kažem da je Ilja veæe došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime šta htješe: tako i sin èovjeèij treba da postrada od njih. 13 Tada razumješe uèenici da im govorí za Jovana krstitelja. 14 I kad doðoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjanjuæi mu se 15 I govoreæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mijeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu. 16 I dovedoh ga uèenicima tvojijem, i ne mogoše ga

preteèe ga Isus govoreæi: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraèe, ili od svojijeh sinova ili od tuðijeh? 26 Reèe njemu Petar: od tuðijeh. Reèe mu Isus: dakle ne plaæaju sinovi. 27 Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatìš ribu, uzmi je; i kad joj otvorìš usta naæei æeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

18 U taj èas pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? 2 I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, 3 I reèe im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæi u carstvo nebesko. 4 Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. 5 I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. 6 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjèi o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. 7 Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. 8 Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je uæi u život hromili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u organj vjeèni. (aiònios g166) 9 I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednjem okom u život uæi, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. (Geenna g1067) 10 Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kažem da anđeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga. 11 Jer sin èovjeèij doðe da iznaðe i spase izgubljeno. 12 Što vam se èini? Kad ćiscijeliti. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjeri ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih,

ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da **19** I kad svrši Isus riječi ove, otide iz Galileje, i traži onu što je zašla? **13** I ako se dogodi da je nađe, dođe u okoline Judejske preko Jordana. **2** I za zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje. **3** I pristupiše devedeset i devet što nijesu zašle. **14** Tako nije volja k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovih èovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? **4** A on malijeh. **15** Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga odgovarajući reèe im: nijeste li èitali da je onaj koji je među sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio u poèetku stvorio èovjeka muža i ženu stvorio ih? **5** si brata svojega. **16** Ako li te ne posluša, uzmi sa I reèe: zato ostavite èovjek oca svojega i mater, i sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. **6** ustima dva ili tri svjedoka. **17** Ako li njih ne posluša, Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao sastavio èovjek da ne rastavlja. **7** Rekoše mu: zašto neznabòžac i carinik. **18** Jer vam kažem zaista: što dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i god svežete na zemlji biæe svezano na nebu, i što da se pusti? **8** Reèe im: Mojsije je vama dopustio god razdriješite na zemlji biæe razdriješeno na nebu. po tvròi vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka **19** Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na nije bilo tako. **9** Nego ja vam kažem: ako ko pusti zemlji u èemu mu drago, za što se uzmole, daæe im svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, otac moj koji je na nebesima. **20** Jer gdje su dva ili èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. **10** tri sabrani u ime moje ondje sam ja među njima. **21** Rekoše mu uèenici njegovi: ako je tako èovjeku sa Tada pristupi k njemu Petar i reèe: Gospode! koliko ženom, nije se dobro ženiti. **11** A on reèe im: ne puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do mogu svi primiti tijeh riječi do oni kojima je dano. **12** sedam puta? **22** Reèe njemu Isus: ne velim ti do Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. **23** materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a Zato je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva se proraèuni sa svojijem slugama. **24** I kad se poèe radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. **13** Tada raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da hiljada talanata. **25** I buduæi da nemaše èim platiti, se pomoli Bogu; a uèenici zabranjavaju im. **14** A Isus zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu reèe: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; njegovu i djecu, i sve æeo ti platiti. **26** No jer je takovih carstvo nebesko. **15** I metnuvši na njih sluga taj pade i klanjaše mu se govoreæi: gospodaru! ruke otide odande. **16** I gle, neko pristupivši reèe mu: prièekaj me, i sve æeo ti platiti. **27** A gospodaru se ueitelju blagi! kakovo æeo dobro da uèeinim da imam sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu. **28** A život vjeèni? (aiònios g166) **17** A on reèe mu: što me kad iziðe sluga taj, nađe jednoga od svojih drugara zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše ako želiš uæi u život, drži zapovijesti. **18** Reèe mu: govoreæi: daj mi što si dužan. **29** Pade drugar njegov koje? A Isus reèe: da ne ubiješ; ne èiniš preljube; ne pred noge njegove i moljaše ga govoreæi: prièekaj ukradeš; ne svjedoèiš lažno; **19** Poštuj oca i mater; i me, i sve æeo ti platiti. **30** A on ne htje, nego ga odvede ljubi bližnjega svoga kao samog sebe. **20** Reèe mu i baci u tamnicu dok ne plati duga. **31** Vidjevši pak mladiæe: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otisavši mi još treba? **21** Reèe mu Isus: ako hoæeš savršen kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. **32** Tada ga da budeš, idi prodaj sve što imas i podaj siromasima; dozva gospodar njegov, i reèe mu: zli slugo! sav dug i imaaæ blago na nebu; pa hajde za mnom. **22** A onaj oprostih tebi, jer si me molio. **33** Nije li trebalo da kad èu mladiæ rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što bogat. **23** A Isus reèe uèenicima svojijem: zaista vam se smilovah? **34** I razgnjevi se gospodar njegov, i kažem da je teško bogatome uæi u carstvo nebesko. predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. **24** I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene **35** Tako æeo i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **25** A kad to oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh. èuše uèenici, divljahu se vrlo govoreæi: ko se dakle

može spasti? **26** A Isus pogledavši na njih reče im: sinovima klanjajući mu se i moleći ga za nešto. **21** ljudima je ovo nemoguće, a Bogu je sve moguće. A on joj reče: šta hoćeš? Reče mu: zapovjedi da **27** Tada odgovori Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a sve i za tobom idemo: šta æe dakle biti nama? **28** A jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu. **22** A Isus Isus reče im: zaista vam kažem da æete vi koji idete odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti za mnom, u drugom rođenju, kad sjede sin èovječij èašu koju æu ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se na prijestolu slave svoje, sjeæete i vi na dvanaest ja krstim? Rekoše mu: možemo. **23** I reče im: èašu prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izraeljevih. **29** dakle moju ispiæete, i krstite se krštenjem kojijem I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæe, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiæe sto puta onoliko, i dobiæe život vjeèni. (aïônios g166) **30** Ali æe mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

20 Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaćin koji ujutru rano izide da najima poslenike u vinograd svoj. **21** pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj. **3** I izjavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èaršiji besposleni, **4** I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daæu vam. **5** I oni otidoše. I opet izjavši u šesti i deveti sahat, uèini tako. **6** I u jedanaesti sahat izjavši nađe druge gdje stoje besposleni, i reče im: što stojite ovdje vas dan besposleni? **7** Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reče im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primiæete. **8** A kad bi uveèe, reče gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu poèevši od pošljednjih do prvih. **9** I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš. **10** A kad doðoše prvi, mišljahu da æe više primiti: i primiše i oni po groš. **11** I primivši vikahu na gospodara. **12** Govoreæi: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaæi ih s nama koji smo se èitav dan muèili i gorjeli. **13** A on odgovarajući reče jednomo od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš? **14** Uzmi svoje pa idi; a ja hoæu i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi. **15** Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu èiniti šta hoæu? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar? **16** Tako æe biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranijeh. **17** I pošavši Isus u Jerusalim uze nasamo dvanaest uèenika na putu, i reče im: **18** Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèij biæe predan glavarima sveštenièkijem i književnicima; i osudiæe ga na smrt; **19** I predaaæe ga neznabوćima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaaæe. **20** Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevijeh sa svojijem

odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. **24** I kad èuše ostalijeh deset uèenika, rasrdiše se na ta dva brata. **25** A Isus dozvavši ih reče: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim. **26** Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. **27** I koji hoæe meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. **28** Kao što ni sin èovjeèij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge. **29** I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. **30** I gle, dva slijepca sjeðahu kraj puta, i èuvši da Isus prolazi povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **31** A narod prijeæe im da uæute; a oni još veæema povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **32** I ustavivši se Isus dozva ih, i reče: šta hoæete da vam uèinim? **33** Rekoše mu: Gospode, da se otvore oèi naše. **34** I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovijeh, i odmah progledaše oèi njihove, i otidoše za njim.

21 I kad se približiše k Jerusalimu i doðoše u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika **2** Govoreæi im: idite u selo što je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezanu i magare s njom: odriješite je i dovedite mi. **3** I ako vam reče što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. **4** A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreæi: **5** Kažite kæeri Sionovo: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magarieinu. **6** I uèenici otidoše, i uèinivši kako im zapovjedi Isus **7** Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih. **8** A ljudi mnogi prostrješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. **9** A narod koji iðaše pred njim i za njim, vikaše govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini! **10** I kad on uđe u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? **11**

A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se Galilejskoga. **12** I uđe Isus u crkvu Božiju, i izgna da mu vjerujete. **13** Drugu priču èuvjeti: bijaše èovjek sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta domaćin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, trpeze onih što mijenjaju novce, i klupe onih što i iskopa u njemu pivnicu, i naèini kulu, i dade ga prodavahu golubove. **14** I reèe im: u pismu stoji: dom vinogradarima, i otide. **15** A kad se približi vrijeme moj dom molitve neka se zove; a vi naèiniste od rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime njega peæinu hajduèku. **16** I pristupiše k njemu hromi rodove njegove. **17** I vinogradari pohvatavši sluge i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. **18** A kad vidješe glavari njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga sveštenički i književnici èudesa što uèini, i djecu gdje zasuše kamenjem. **19** Opet posla druge sluge, više vièu u crkvi i govore: Osana sinu Davidovu, rasrdiše nego prije, i uèiniše im tako isto. **20** A potom posla se. **21** I rekoše mu: èuješ li što ovi govore? A Isus k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina reèe im: da! zar nijeste nikad èitali: iz usta male djece mojega. **22** A vinogradari vidjevši sina rekoše među i koja sisaju naèinio si sebi hvalu? **23** I ostavivši ih sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i iziđe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæi onđe. **24** A da nama ostane dostojanje njegovo. **25** I uhvatiše ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. **26** I ugledavši ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. **27** Kad dođe dakle gospodar od vinograda šta æe smokvu jednu kraj puta dođe k njoj, i ne naðe ništa na njoj do lišæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dovjeka. I odmah usahnu smokva. **28** A vinogradari vidjevši to uèenici diviše se govoreæi: vinogradarima, koji æe mu davati rodove u svoje kako odmah usahnu smokva! **29** A Isus odgovarajuæi vrijeme. **30** Reèe im Isus: zar nijeste nikad èitali u reèe im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava posumnjate, ne samo smokveno uèiniæete, nego i od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašjem oèima. gori ovoj ako reèete: digni se i baci se u more, biæe. **31** Zato vam kažem da æe se od vas uzeti carstvo **32** I sve što uzištete u molitvi vjerujuæi, dobijeæete. **33** Božije, i daæe se narodu koji njegove rodove donosi. I kad dođe u crkvu i stade uèiti, pristupiše k njemu **34** I ko padne na ovaj kamen razbijæe se; a na koga glavari sveštenički i starješine narodne govoreæi: on padne satræe ga. **35** I èuvši glavari sveštenički i kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu? **36** A fariseji prije njegove razumješe da za njih govori. **37** Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas upitati jednu I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer rijeè, koju ako mi kažete, i ja æu vama kazati kakvom ga držahu za proroka.

vlasti ovo èinim. **38** Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavaju u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? **39** Ako li reèemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi Jovana držaju za proroka. **40** I odgovarajuæi Isusu rekoše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. **41** Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. **42** A on odgovarajuæi reèe: neæu; a poslije se raskaja i otide. **43** I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæu, gospodaru; i ne otide. **44** Koji je od ove dvojice ispunio volju oèina? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kažem da æe carinici i kurve prije vas uæi u carstvo Božije. **45** Jer dođe k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu; a carinici i kurve

22 I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi: **2** Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naèini svadbu sinu svojemu. **3** I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. **4** Opet posla druge sluge govoreæi: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dođite na svadbu. **5** A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. **6** A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih. **7** A kad to èu car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. **8** Tada reèe slugama svojima: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne. **9** Idite dakle na raskršæa i koga god naðete, dozovite na svadbu. **10** I izišavši sluge one na raskršæa sabraše sve koje naðoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju. **11** Izisavši pak car da vidi goste ugleda onđe èovjeka

neobuèena u svadbeno ruho. **12** I reèe mu: prijatelju! mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on neprijetelje tvoje podnože nogama tvojima? **45** Kad oæutje. **13** Tada reèe car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; onđe æe biti plaè i škrugt zuba. **14** Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranijeh. **15** Tada otidoše fariseji i naèinše vijeæu kako bi ga uhvatili u rijeèi. **16** I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. **17** Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè aëesaru ili ne? **18** Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reèe: što me kušate, licemjeri? **19** Pokažite mi novac haraèki. A oni donešoše mu novac. **20** I reèe im: eij je obraz ovaj i natpis? **21** I rekoše mu: aëesarov. Tada reèe im: podajte dakle aëesarovo aëesaru, i Božije Bogu. **22** I èuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše. **23** Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenja, i upitaše ga. **24** Govoreæi: uèitelju! Mojsije reèe: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. **25** U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu. **26** A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga. **27** A poslije sviju umrije i žena. **28** O vaskrsenju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila. **29** A Isus odgovarajuæi reèe im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije. **30** Jer o vaskrsenju niti æe se zeniti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu. **31** A za vaskrsenje mrtvijeh nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi: **32** Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh. **33** I èuvši narod divljaše se nauci njegovoj. **34** A fariseji èuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno. **35** I upita jedan od njih zakonikkušajuæi ga i govoreæi: **36** Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu? **37** A Isus reèe mu: Ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. **38** Ovo je prva i najveæa zapovijest. **39** A druga je kao i ova: Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. **40** O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci. **41** A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus **42** Govoreæi: Šta mislite za Hrista, eij je sin? Rekoše mu: Davidov. **43** Reèe im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi: **44** Reèe Gospod Gospodu ko od toga dana da ga zapita više.

23 Tada Isus reèe k narodu i uèenicima svojima **2** Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji. **3** Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine. **4** Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæe da ih prihvate. **5** A sva djela svoja èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlje, i grade velike skute na haljinama svojima. **6** I traže zaæelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, **7** I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! **8** A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braæa. **9** I ocem ne zovite nikoga na zemljì; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. **10** Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. **11** A najveæi izmeðu vas da vam bude sluga. **12** Jer koji se podiže, poniziæe se, a koji se ponižuje, podignuæe se. **13** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. **14** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuæe udovièke, i lažno se Bogu molite dugo; zato æete veæema biti osuðeni. **15** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga; i kad ga prisvojite, èinite ga sinom pakljenjem udvoje veæejem od sebe. (Geenna g1067) **16** Teško vama voði slijepi koji gorovite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. **17** Budale slijipe! Šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? **18** I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. **19** Budale slijipe! Šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? **20** Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. **21** I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj. **22** I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu. **23** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. **24** Voði slijepi koji ocjeðujete komarca a

kamilo proždirete. 25 Teško vama književnici i fariseji, muke, i pobiæe vas, i svi æe narodi omrznuti na vas licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su imena mojega radi. 10 I tada æe se mnogi sablazniti, pune grabeža i nepravde. 26 Fariseju slijepi! Oèisti i drug druga izdaæe, i omrznuæe drug na druga. 11 I najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. 27 Iziæi æe mnogi lažni proroci i prevariae mnoge. 12 I Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao što æe se bezakonje umnožiti, ohladnjeæe ljubav okreèeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su mnogijeh. 13 Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 I puni kostiju mrtvaèkijeh i svake neèistote. 28 Tako i vi propovijedæe se ovo jevanđelje o carstvu po svemu spolja se pokazuјete ljudima pravedni, a iznutra ste svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada puni licemjeri i bezakonja. 29 Teško vama književnici æe doæi pošljedak. 15 Kad dakle ugledate mrzost i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i opušæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje стојi na krasite rake pravednika, 30 I gorovite: da smo mi bili mjestu svetome koji èita da razumije): 16 Tada koji u vrijeme svojih otaca, ne bismo s njima pristali u budu u Judeji neka bježe u gore; 17 I koji bude na krv proroka. 31 Tijem samo svjedoèite za sebe da ste krovu da ne silazi uzeti što mu je u kuæi; 18 I koji sinovi onih koji su pobili proroke. 32 I vi dopunite bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine mjeru otaca svojih. 33 Zmije, porodi aspidini! kako svoje. 19 A teško trudnima i dojilicama u te dane. æete pobjeæi od presude u oganj pakleni? (Geenna 20 Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u g1067) 34 Zato evo ja æeu k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, zimu ni u subotu; 21 Jer æe biti nevolja velika kakova a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh do grada, 35 Da doðe na vas sva krv pravedna što radi skratiae se dani oni. 23 Tada ako vam ko reèe: je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. 24 Jer æe do krvi Zarije sina Varahijna, kojega ubiste među Iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake crkvom i oltarom. 36 Zaista vam kažem da æe ovo velike i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, sve doæi na rod ovaj. 37 Jerusalime, Jerusalime, koji i izbrane. 25 Eto vam kazah naprijed. 26 Ako vam ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u koliko puta htjeh da skupim èeda twoja, kao što kokoš sobama, ne vjerujte. 27 Jer kako što munja izlazi od skuplja piliae svoje pod krila, i ne htjeste! 38 Eto istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak æe vam se ostaviti vaša kuæa pusta. 39 Jer vam sina èovjeèijega. 28 Jer gdje je strvina onamo æe se kažem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reèete: i orlovi kupiti. 29 I odmah æe po nevolji dana tijeh blagosloven koji ide u ime Gospodnje. sunce pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubit, i

24 Iz izjavši Isus iđaše od crkve, i pristupiše k njemu uèenici njegovi da mu pokažu građevinu crkvenu. **2** A Isus reèe im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neæe ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. **3** A kad sjedaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreæi: kaži nam kad æe to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljetka vijeka? (aiõn g165) **4** I odgovarajuæi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. **5** Jer æe mnogi doæi u ime moje govoreæi: ja sam Hristos. I mnoge æe prevariti. **6** Èuvaæete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak. **7** Jer æe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biæe gladi i pomori, i zemlja æe se tresti po svijetu. **8** A to je sve poèetak stradanja. **9** Tada æe vas predati na

muke, i pobiæe vas, i svi æe narodi omrznuti na vas imena mojega radi. 10 I tada æe se mnogi sablaznit, i drug druga izdaæe, i omrznuæe drug na druga. 11 I izæi æe mnogi lažni proroci i prevariæe mnoge. 12 I što æe se bezakonje umnožiti, ohladnjeæe ljubav mnogijeh. 13 Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 I propovijedæe se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada æe doæi pošljedak. 15 Kad dakle ugledate mrzost opušæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): 16 Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; 17 I koji bude na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kuæi; 18 I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. 19 A teško trudnima i dojilicama u te dane. 20 Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu; 21 Jer æe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti æe biti; 22 I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi skratiæe se dani oni. 23 Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. 24 Jer æe izæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake velike i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. 25 Eto vam kazah naprijed. 26 Ako vam dakle reklu: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. 27 Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak sina èovjeèijega. 28 Jer gdje je strvina onamo æe se i orlovi kupiti. 29 I odmah æe po nevolji dana tijeh sunce pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. 30 I tada æe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada æe proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaæe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom. 31 I poslaæe anđele svoje s velikijem glasom trubnjem; i sabraæe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. 32 Od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljetu. 33 Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. 34 Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. 35 Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. 36 A o danu tome i o èasu niko ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam. 37 Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. 38 Jer

kako što pred potopom jeđahu i pijahu, ženjahu se i talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovēeg. **39** I **17** Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. **18** A ne osjetiše dok ne dođe potop i odnese sve; tako æe koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri biti i dolazak sina èovjeèijega. **40** Tada æe biti dva na srebro gospodara svojega. **19** A po dugom vremenu njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. **41** dođe gospodar tijeh sluga, i stade se raèuniti s njima. Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a **20** I pristupivši onaj što je primio pet talanta, doneše druga æe se ostaviti. **42** Stražite dakle, jer ne znate još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi u koji æe èas doæi Gospod vaš. **43** Ali ovo znajte: pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima. kad bi znao domaæin u koje æe vrijeme doæi lupež, **21** A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobri èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **44** Zato i u vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem vi budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. **22** èovjeèij. **45** Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reèe: je postavio gospodar njegov nad svojima domaænjima gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva da im daje hranu na obrok? **46** Blago tome služi talanta ja sam dobio s njima. **23** A gospodar njegov kojega došavši gospodar njegov naðe da izvršuje reèe mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si tako. **47** Zaista vam kažem: postavæe ga nad svijem mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost imanjem svojim. **48** Ako li taj rðavi sluga reèe u srcu gospodara svojega. **24** A pristupivši i onaj što je primio svome: neæee moj gospodar još zadugo doæi; **49** I jedan talant reèe: gospodaru! znao sam da si ti tvrd poèene biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; **50** èovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, **25** Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i u èas kad ne misli. **51** I rasjeæi æe ga napola, i u vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem vi budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. **26** A gospodar njegov odgovarajuæi reèe daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaæ i mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: **27** Trebalо je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. **28** Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. **29** Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. **30** I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaæ i škrugt zuba. **31** A kad dođe sin èovjeèij u slavi svojoj i svih sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. **32** I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluèiæe ih između sebe kao pastir što razluèuje ovce od jaraca. **33** I postavæe se pred njim svi narodi, i sebi, a jarce s lijeve. **34** Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta. **35** Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; **36** Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiðoste me; u tamnici bijah, i doðoste k meni. **37** Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo? **38** Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo? **39** Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i doðosmo k tebi? **40** I odgovarajuæi car

25 Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiske svoje i iziðoše na susret ženiku. **2** Pet od njih bijahu mudre a pet lude. **3** I lude uvezši žiske svoje ne uzeše sa sobom ulja. **4** A mudre uzeše ulje u sudovima sa žiæicima svojima. **5** A buduæi da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše. **6** A u ponoæi stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. **7** Tada ustaše sve djevojke one i ukrašiše žiske svoje. **8** A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žiæci hoæe da se ugase. **9** A mudre odgovoriše govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. **10** A kad one otidoše da kupe, dođe ženik, i gotove uðoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata. **11** A poslije doðoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvori nam. **12** A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. **13** Stražite dakle, jer ne znate dana ni èasa u koji æe sin èovjeèij doæi. **14** Jer kako što èovjek polazeæi dozva sluge svoje i predade im blago svoje; **15** I jednome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. **16** A onaj što primi pet

reæi æe im: zaista vam kažem: kad uèiniste jednome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. **41** Tada æe reæi i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vjeèni pripravljeni ðavolu i anðelima njegovijem. (aiònios g166) **42** Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me; **43** Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. **44** bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **25** A Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! **26** I kad svrši Isus rijeèi ove, reèe uèenicima svojima: **2** Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaae da se razapne. **3** Tada skupiše se glavari sveštenièki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara sveštenièkoga po imenu Kajafe; **4** I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili. **5** I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **6** A kad Isus bješe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, **7** Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjeðaše za trpezom. **8** A kad vidješe to uèenici njegovi, rasrdiše se govoreæi: zašto se èini taka šteta? **9** Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. **10** A kad razumje Isus, reèe im: šta smetate ženu? Ona uèini dobro djelo na meni. **11** Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. **12** A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. **13** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanðelje po svemu svijetu, kazaae se i to za spomen njezin što uèini ona. **14** Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveštenièkijem, **15** I reèe: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. **16** I od tada tražaše zgodu da ga izda. **17** A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? **18** A on reèe: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: uèitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe æeu da uèenim pashu s uèenicima svojijem. **19** I uèinše uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. **20** A kad bi uveèe, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. **21** I kad jeðahu reèe im: zaista vam kažem: jedan izmeðu vas izdaæe me. **22** I zabrinuvši se vrlo poèeše svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? **23** A on odgovarajuæi reèe: koji umoëi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. **24** Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. **25** A bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **26** A Tada reèe: da nijesam kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili ja, ravi? Reèe mu: ti kaza. **27** I kad jeðahu, uze Isus bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te? **28** Tada hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše uèenicima, i æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. **29** I uze èašu i ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. **30** I ovi æe otiaæi u muku vjeènu, a pravednici u život vjeèni. (aiònios g166)

26 I kad svrši Isus rijeèi ove, reèe uèenicima svojima: **2** Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaae da se razapne. **3** Tada skupiše se glavari sveštenièki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara sveštenièkoga po imenu Kajafe; **4** I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili. **5** I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **6** A kad Isus bješe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, **7** Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjeðaše za trpezom. **8** A kad vidješe to uèenici njegovi, rasrdiše se govoreæi: zašto se èini taka šteta? **9** Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. **10** A kad razumje Isus, reèe im: šta smetate ženu? Ona uèini dobro djelo na meni. **11** Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. **12** A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. **13** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanðelje po svemu svijetu, kazaae se i to za spomen njezin što uèini ona. **14** Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveštenièkijem, **15** I reèe: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. **16** I od tada tražaše zgodu da ga izda. **17** A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? **18** A on reèe: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: uèitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe æeu da uèenim pashu s uèenicima svojijem. **19** I uèinše uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. **20** A kad bi uveèe, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. **21** I kad jeðahu reèe im: zaista vam kažem: jedan izmeðu vas izdaæe me. **22** I zabrinuvši se vrlo poèeše svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? **23** A on odgovarajuæi reèe: koji umoëi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. **24** Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. **25** A bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **26** A Tada reèe: da nijesam kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili ja, ravi? Reèe mu: ti kaza. **27** I kad jeðahu, uze Isus bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te? **28** Tada hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše uèenicima, i æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. **29** I uze èašu i ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. **30** I ovi æe otiaæi u muku vjeènu, a pravednici u život vjeèni. (aiònios g166)

31 Tada reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udariè pastira i ovce od stada razbjæei æe se. **32** A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **33** A Petar reèe mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neæeu nikad sablazniti. **34** Reèe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. **35** Reèe njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neæeu te se odreæi. Tako i svi uèenici rekoše. **36** Tada doðe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima: sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. **37** I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrunu se i poèe tužiti. **38** Tada reèe im Isus: žalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i stražite sa mnom. **39** I otisavši malo pade na lice svoje moleæi se i govoreæi: oèe moj! ako je moguæe da me mimoðe èaša ova; ali opet ne kako ja hoæeu nego kako ti. **40** I došavši k uèenicima naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: zar ne mogoste jedan èas postražiti sa mnom? **41** Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sræan, ali je tijelo slabo. **42** Opet po drugi put otide i pomoli se govoreæi: oèe moj! ako me ne može ova èaša mimoæi da je ne pijem, neka bude volja tvoja. **43** I došavši naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi otežale. **44** I ostavivši ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreæi one iste rijeèi. **45** Tada doðe k uèenicima svojijem i reèe im: jednako spavate i

poèivate; evo se približi èas, i sin èovjeèij predaje se dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreæi: i ti u ruke grješnika. 46 Ustanite da idemo; evo se približi si bio s Isusom Galilejcem. 70 A on se odreèe pred izdajnik moj. 47 I dok on još tako govoraše, gle, Juda, svima govoreæi: ne znam šta govorиш. 71 A kad iziðe jedan od dvanaestorice, doðe, i s njim ljudi mnogi k vratima ugleda ga druga, i reèe onima što bijahu s noževima i s koljem od glavara sveštenièkijeh i onđe: i ovaj bješe s Isusom Nazareèaninom. 72 I starješina narodnijeh. 48 A izdajnik njegov dade im opet odreèe se s kletvom: ne znam tog èovjeka. 73 A znak govoreæi: koga ja cjeливam onaj je; držite ga. 49 malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: I odmah pristupivši k Isusu reèe: zdravo, ravi! i cjeлиva vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. 74 ga. 50 A Isus reèe mu: prijatelju! Šta æee ti ovdje? Tada se poèe kleti i preklinjati da ne zna tog èovjeka. Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. I odmah zapjeva pijetao. 75 I opomenu se Petar 51 I gle, jedan od onih što bijahu sa Isusom mašivši rijeèi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara tri puta æeeš me se odreæi. I izišavši napolje plaka sveštenièkoga, i otsijeèe mu uho. 52 Tada reèe mu gorko.

Isus: vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža æe izginuti. 53 Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona anđela? 54 Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? 55 U taj èas reèe Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio uèeæi u crkvi, i ne uhvatiste me. 56 A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada uèenici svi ostaviše ga, i pobjegoše. 57 I oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru sveštenièkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. 58 A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara sveštenièkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. 59 A glavari sveštenièki i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; 60 I ne naðoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne naðoše. Najposlije doðoše dva lažna svjedoka, 61 I rekoše: on je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana naèiniti je. 62 I ustavši poglavar sveštenièki reèe mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? 63 A Isus muèaše. I poglavar sveštenièki odgovarajuæi reèe mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesи li ti Hristos sin Božij? 64 Reèe mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. 65 Tada poglavar sveštenièki razdrije haljine svoje govoreæi: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. 66 Šta mislite? A oni odgovarajuæi rekoše: zasluzio je smrt. 67 Tada pljunoše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške 68 Govoreæi: proreci nam, Hriste, ko te udari? 69 A Petar sjeðaše napolju na

27 A kad bi ujutru, uèiniše vijeæu svi glavari sveštenièki i starješine narodne za Isusa da ga pogube. 2 I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji. 3 Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima sveštenièkijem i starješinama 4 Govoreæi: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti æeš vidjeti. 5 I bacivši srebrnike u crkvi iziðe, i otide te se objesi. 6 A glavari sveštenièki uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv. 7 Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. 8 Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva i do danas. 9 Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreæi: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi; 10 I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. 11 A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreæi: ti li si car Judejski? A Isus reèe mu: ti kažeš. 12 I kad ga tužahu glavari sveštenièki i starješine, ništa ne odgovori. 13 Tada reèe mu Pilat: Euješ li šta na tebe svjedoèe? 14 I ne odgovori mu ni na jednu rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. 15 A o svakom prazniku pashe bijaše obieà u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. 16 A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. 17 I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? 18 Jer znadijaše da su ga iz stavisti predali. 19 A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa mijesati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. 20 A glavari sveštenièki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa

da pogube. **21** A sudija odgovarajući reče im: koga napuni octa, pa nataće na trsku, te ga pojaše. **49** A hoćeće od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: ostali govorahu: stani da vidimo hoće li doći Iliju da Varavu. **22** Reče im Pilat: a šta æu èiniti s Isusom mu pomože. **50** A Isus opet povika iza glasa, i ispusti prozvanjem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. dušu. **51** I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje **23** Sudija pak reče: a kakvo je zlo uèinio? A oni iz od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i glasa povikaše govoreæi: da se razapne. **24** A kad kamenje se raspade; **52** I grobovi se otvorise, i ustaše vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veæa buna mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; **53** I izišavši iz biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: grobova po vaskrsenju njegovom uđoše u sveti grad ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi æete i pokazaše se mnogima. **54** A kapetan i koji s njim vidjeti. **25** I odgovarajući sav narod reče: krv njegova èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, na nas i na djecu našu. **26** Tada pusti im Varavu, a poplašiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Isusa Šibavši predade da se razapne. **27** Tada vojnici Božji. **55** I ondje bijahu i gledahu izdaleka mnoge sudljini uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu žene koje su isle za Isusom iz Galileje i služile mu. **56** èetu vojnika. **28** I svukavši ga obukoše mu skerletnu Među kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati kabanicu. **29** I opletavši vjenac od trnja metnuše mu Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevijeh. **57** na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na A kad bi uveèe, dođe èovjek bogat iz Arimateje, po koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, imenu Josif, koji je takoðer bio uèenik Isusov. **58** care Judejski! **30** I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. ga po glavi. **31** I kad mu se narugaše, svukoše s Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo. **59** I uvezvi njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i Josif tijelo zavi ga u platno èisto; **60** I metnu ga u povedoše ga da ga razapnu. **32** I izlazeæi na ëoðoše novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da veliki kamen na vrata od groba otide. **61** A ondje mu ponese krst. **33** I došavši na mjesto koje se zove bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjeðahu Golgota, to jest košturnica, **34** Dadoše mu da piye prema grobu. **62** Sjutradan pak po petku sabraše se ocat pomiješan sa žuëi, i okusivši ne htje da piye. **35** glavari sveštenički i fariseji kod Pilata, **63** I rekoše: A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još kocke; **36** I sjeðahu ondje te ga èuvahu. **37** I metnuše za života: poslije tri dana ustaæu. **64** Zato zapovjedi mu više glave krivicu njegovu napisanu: ovo je Isus da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako car Judejski. **38** Tada raspeše s njim dva hajduka, uèenici njegovi noæu i da ga ne ukradu i ne kažu jednoga s desne a jednoga s lijeve strane. **39** A koji narodu: usta iz mrtvih; i biæe pošljednja prijevara prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima, gora od prve. **65** Reče im Pilat: evo vam straže, **40** I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana pa idite te utvrđite kako znate. **66** A oni otišavši sa naèinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božji, siði s stražom utvrđiše grob, i zapeèatiše kamen.

krsta. **41** A tako i glavari sveštenički s književnicima i starješinama potsmjevajući se govorahu: **42** Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailjev, neka siðe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. **43** On se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govorase: ja sam sin Božji. **44** Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. **45** A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. **46** A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahanti? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? **47** A neki od onjih što stajahu ondje èuvši to govorahu: ovaj zove Iliju. **48** I odmah otreàa jedan od njih te uze sunðer, i

28 A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dođe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob. **2** I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anðeo Gospodnji siðe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnih i sjeðaše na njemu. **3** A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. **4** I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi. **5** A anðeo odgovarajući reèe ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite. **6** Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod. **7** Pa idite brže te kažite uèenicima njegovijem da je ustao iz mrtvih. I gle, on æe pred vama otiaæi u Galileju;

tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. **8** I izišavši
brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše
da jave uèenicima njegovijem. **9** A kad iðahu da jave
uèenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreæi:
zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove
i pokloniše mu se. **10** Tada reèe im Isus: ne bojte se;
idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo
æe me vidjeti. **11** A kad iðahu, gle, neki od stražara
doðoše u grad i javiše glavarima sveštenièijem sve
što se dogodilo. **12** I oni sastavši se sa starješinama
uèiniše vijeæeu, i dadoše vojnicima dovoljno novaca
13 Govoreæi: kažite: uèenici njegovi doðoše noæu i
ukradoše ga kad smo mi spavalii. **14** I ako to èuje
sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama ništa
ne bude. **15** A oni uzevši novce uèiniše kao što su
nauèeni bili. I razglasiti se ova rijeè po Jevrejima i do
danasa. **16** A jedanaest uèenika otidoše u Galileju
u goru kuda im je kazao Isus. **17** I kad ga vidješe,
pokloniše mu se; a jedni posumnjaše. **18** I pristupivši
Isus reèe im govoreæi: dade mi se svaka vlast na
nebu i na zemlji. **19** Idite dakle i nauèite sve narode
krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, **20** Uèeæi
ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam
s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin. (aîon

g165)

Marku

1 Poèetak jevanđelja Isusa Hrista sina Božijega.

2 Kao što stoji u proraka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 3 Glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. 4 Pojavi se Jovan krsteæi u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha. 5 I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršæavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehe svoje. 6 A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imaše pojas kožan oko sebe; i jeðaše skakavce i med divlji. 7 I propovijedaše govoreæi: ide za mnom jaëi od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odrješiti remena na obuæi njegovoj. 8 Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. 9 I u to vrijeme doðe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, 10 I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siðe na nj. 11 I glas doðe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. 12 I odmah Duh izvede ga u pustinju. 13 I bi ondje u pustinji dana èetrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služazu mu. 14 A po ñto predadoše Jovana, doðe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijemu 15 I govoreæi: iziðe vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevanđelje. 16 I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. 17 I reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovcima ljudskijem. 18 I odmah ostavivši mreže svoje poðoše za njim. 19 I otisavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u laði krpljahu mreže; 20 I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima poðoše za njim. 21 I doðoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaše. 22 I divljahu se nauči njegovoj; jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. 23 I bijaše u zbornici njihovoj èovjek s duhom neèistjem, i povika. 24 Govoreæi: proði se, što je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. 25 I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. 26 I strese ga duh neèisti, i povika iza glasa, i iziðe iz njega. 27 I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga

govoreæi: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neèistjem zapovijeda, i slušaju ga? 28 I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, 29 I odmah izišavši iz zbornice doðoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. 30 A tašta Simonova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju. 31 I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je grozna odmah, i služaše im. 32 A kad bi pred veèe, po ñto sunce zaðe, donošahu k njemu sve bolesnike i bjesne. 33 I sav grad bijaše se sabrao k vratima. 34 I iscijeli mnoge bolesnike od razlièenih bolesti, i ðavole mnoge istjera, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavahu. 35 A ujutru vrlo rano ustavši iziðe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. 36 I za njim potrèaše Simon i koji bijahu s njim. 37 I našavši ga rekoše mu: traže te svi. 38 I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim: jer sam ja na to došao. 39 I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i ðavole izgoni. 40 I doðe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, možeš me oèistiti. 41 A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe mu: hoæeu, oèisti se. 42 I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. 43 I zaprijetivši mu odmah istjera ga, 44 I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèišæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. 45 A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

2 I uðe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. 2 I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeè. 3 I doðoše k njemu s uzetijem koga nošaše èetvoro. 4 I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. 5 A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinko! opråštaju ti se griješi tvoji. 6 A ondje sjedahu neki od književnika i pomisljaju u srcima svojima: 7 Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opråštati grijehe osim jednoga Boga? 8 I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomisljaju u sebi, reèe

im: što tako pomišljate u srcima svojijem? 9 Što u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili je lakše? reæi uzetome: opråstaju ti se grijesi? ili pogubiti? A oni muèahu. 5 I pogledavši na njih s reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? 10 No da znate gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opråstati grijeha, reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka reèe uzetome:) 11 Tebi gorovim: ustani i uzmi odar zdrava kao i druga. 6 I izišavši fariseji odmah uèiniše svoj, i idi doma. 12 I usta odmah, i uzevši odar iziðe za njega vijeæu s Irodovcima kako bi ga pogubili. 7 A pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. 13 I iziðe opet iz Galileje ide za njim i iz Judeje; 8 I iz Jerusalima k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. 14 I i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona prolazeæi vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, mnoštvo veliko èuvši šta on èini doðe k njemu. 9 I reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega 15 I kad sjeðaše Isus za trpezom u kuæi njegovoj, i gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. 10 Jer carinici i grješnici mnogi sjeðahu s njim i s uèenicima mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðahu za njim. 16 nakaženi bolestima da ga se dotaknu. 11 I dusi A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima neèisti kad ga viðahu, pripadahu k njemu i vikahu i s grješnicima gorovaru uèenicima njegovijem: zašto govoreæi: ti si sin Božij. 12 I mnogo im prijeæaše s carinicima i grješnicima jede i pije? 17 I èuvši Isus da ga ne prokažu. 13 I iziðoše na goru, i dozva koje reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja on šæaše; i doðoše mu. 14 I postavi dvanaestoricu nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju, 15 na pokajanje. 18 I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski I da imaju vlast da iscijeluju od bolesti, i da izgone koji pošæahu; i doðoše i rekoše mu: zašto uèenici ðavole: 16 Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar; Jovanovi i farisejski poste a tvoji uèenici ne poste? 19 17 I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik i nadjede im imena Voanerges, koje znaèi sinovi s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu gromovi; 18 I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i postiti. 20 Nego æe doæi dni kad æe se oteti od njih Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, 19 ženik, i tada æe postiti u one dne. 21 I niko ne prišiva I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 20 I doðoše u nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti kuæu, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. 22 I niko jesti. 21 I èuvši to rod njegov iziðoše da ga uhvate; jer ne ljeva nova vina u mjehove stare; inaèe novo vino gorovaru da je izvan sebe. 22 A književnici koji bijahu prodre mjehove, i vino se prolije, i mjehovi propadnu; sišli iz Jerusalima gorovahu: u njemu je Veelzebul; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba. 23 I i: on pomoæeu kneza ðavolskoga izgoni ðavole. 23 dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici I dozvavši ih gorovaše im u prièama: kako može njegovi trgah putem klasje. 24 I fariseji gorovahu sotona sotonu izgoniti? 24 I ako se carstvo samo po mu: gledaj, zašto èine u subotu što ne valja? 25 A on sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; 25 I ako reèe im: nijeste li nikad èitali šta uèini David kad mu se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? 26 onaj; 26 I ako sotona ustane sam na se i razdijeli Kako uðe u Božiju kuæu pred Avijatarom poglavarem se, ne može ostati, nego æe propasti. 27 Niko ne svešteničkijem i hljebove postavljene pojede kojijeh može pokuæstvo jakoga, ušavši u kuæu njegovu, ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuæu dade ih onima koji bijahu s njim? 27 I gorovaše im: njegovu opljeniti. 28 Zaista vam kažem: svi grijesi subota je naèinjena èovjeka radi, a nije èovjek subote oprostiæe se sinovima èovjeèijim, i huljenja na Boga, radi. 28 Dakle je gospodar sin èovjeèij i od subote makar kakova bila: 29 A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja vavijek, nego je kriv vjeènome sudu.

(aiòn g165, aiònos g166) 30 Jer gorovahu: u njemu je neèisti duh. 31 I doðe mati njegova i braæa njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. 32 I

sjeđaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono i braæa tvoja i sestre tvoje napolju pitaju za te. **33** što ima. **26** I govoraše im: tako je carstvo Božije kao I odgovori im govoreæi: ko je mati moja ili braæa èovjek kad baci sjeme u zemlju; **27** I spava i ustaje moja? **34** I pogledavši oko sebe na narod koji sjeđaše noæeu i danju; i sjeme niæe i raste, da ne zna on. reèe: evo mati moja i braæa moja. **35** Jer ko izvrši **28** Jer zemlja sama od sebe najprije doneše travu, volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja. potom klas, pa onda ispuní pšenicu u klasu. **29** A

4 I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega

ljudi mnogi tako da mora uæei u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. **2** I uèaše ih u prièama mnogo, i govoraše im u nauci svojoj: **3** Slušajte: evo iziðe sijaè daje sije. **4** I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ga. **5** A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah iznijeè; jer ne bijaše u dubinu zemlje: **6** A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. **7** I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne doneše roda. **8** I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto. **9** I reèe: ko ima uši da èuje neka èuje. **10** A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za ovu prièu. **11** I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u prièama biva; **12** Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi. **13** I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? **14** Sijaè rijeè sije. **15** A ono su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je èuju odmah doðe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovijem. **16** Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad èuju rijeè odmah je prime s radošæu; **17** Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju rijeèi radi, odmah se sablazne. **18** A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, **19** Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uðu i zaguþe rijeè, i bez roda ostane. (aiðn g165) **20** A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. **21** I govoraše im: eda li se svijæea užije da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? **22** Jer nema ništa tajno što neæee biti javno; niti ima što sakriveno što neæee iziæi na vidjelo. **23** Ako ima ko uši da èuje neka èuje. **24** I govoraše im: pamtitte što èujete: kakom mjerom mjerite onakom æe vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. **25** Jer ko

ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono i braæa tvoja i sestre tvoje napolju pitaju za te. **33** što ima. **26** I govoraše im: tako je carstvo Božije kao I odgovori im govoreæi: ko je mati moja ili braæa èovjek kad baci sjeme u zemlju; **27** I spava i ustaje moja? **34** I pogledavši oko sebe na narod koji sjeđaše noæeu i danju; i sjeme niæe i raste, da ne zna on. reèe: evo mati moja i braæa moja. **35** Jer zemlja sama od sebe najprije doneše travu, volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja. potom klas, pa onda ispuní pšenicu u klasu. **29** A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasti žetva. **30** I govoraše: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? **31** Ono je kao zrno gorušièeno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; **32** A kad se posije, uzraste i bude veæe od svega povræa, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti. **33** I takovijem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. **34** A bez prièa ne govoraše im ni rijeèi. A uèenicima osobito kazivaše sve. **35** I reèe im onaj dan uveèe: hajdemo na onu stranu. **36** I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. **37** I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u laðu da se veæ napuni. **38** A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèitelju! zar ti ne mariš što ginemo? **39** I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. **40** I reèe im: zašto ste tako straþljivi? Kako nemate vjere. **41** I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

5 I doðoše preko mora u okolinu Gadarinsku. **2** I kad iziðe iz laðe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, **3** Koji živiljaše u grobovima i niko ga ne mogase svezati ni verigama; **4** Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidaò verige i puta izlomio; i niko ga ne mogase ukrotiti. **5** I jednako dan i noæ bavljaše se u grobovima i u gorama vièuæi i bijuæi se kamenjem. **6** A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. **7** I povikavši iza glasa reèe: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me. **8** Jer mu govoraše: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. **9** I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. **10** I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. **11** A ondje po brijezu pasijase veliki krd svinja. **12** I moliše ga svi ðavoli govoreæi: pošlji nas u svinje da u njih uðemo. **13** I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi neèisti uðoše u svinje; i navali krd s brijeza u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopise

se u moru. **14** A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu govorim, ustani. **42** I odmah usta djevojka i hođaše; i po selima. I iziđoše ljudi da vide šta je bilo. **15** I a bješe od dvanaest godina. I zaèudiše se èudem doðoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio velikjem. **43** I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, legeon gdje sjedi obuèen i pametan; i uplašiše se. **16** i reèe: podajte joj nek jede.

A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja. **17** I poèeše ga moliti da ide iz njihovih krajeva. **18** I kad uđe u lađu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. **19** A Isus ne dade mu, veæ mu reèe: idi kuæi svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospod uèini, i kako te pomilova. **20** I otide i poèe pripovijedati u Deset Gradova šta mu uèini Isus; i svi se divljahu. **21** I kad prijeđe Isus u lađi opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. **22** I gle, dođe jedan od starješina zbornièkih po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. **23** I moljaše ga vrlo govoreæi: kæi je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. **24** I pođe s njim; i za njim iðaše naroda mnogo i turku ga. **25** I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi **26** I veliku muku podnijela od mnogih ljkara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nije pomogli, nego još gore naèinili, **27** Kad je èula za Isusa, dođe u narodu sastrag, i dotaèe se haljine njegove. **28** Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovih ozdravija. **29** I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. **30** I odmah Isus osjeti u sebi silu što iziđe iz njega, i obazrevši se na narod reèe: ko se to dotaèe mojih haljina? **31** I rekoše mu uèenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotaèe mene? **32** I on se obziraše da vidi onu koja to uèini. **33** A žena uplašivši se drkataše, i znajuæi što joj se dogodi, dođe i kleèe pred njim, i kaza mu svu istinu. **34** A on reèe joj: kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. **35** Još on govoraše, a dođoše od starješine zbornièkoga govoreæi: kæi tvoja umrije; šta veæ trudiš uèitelja? **36** A Isus odmah èuvši rijeèe što rekoše reèe starješini: ne boj se, samo vjeruj. **37** I ne dade za sobom iæi nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. **38** I dođe u kuæu starješine zbornièkoga, i vidje vrevu i plaèi i jauk veliki. **39** I ušavši reèe im: šta ste uzavreli te plaæete? Djevojka nije umrla, nego spava. **40** I potsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i uđe gdje ležaše djevojka. **41** I uzevši djevojku za ruku reèe joj: Talita kumi, koje znaèi: djevojko, tebi

6 I iziđe odande, i dođe na svoju postojbinu; i za njim idoše uèenici njegovi. **2** I kad dođe subota, poèe uèiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreæi: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I èudesa takova rukama njegovijem èine se? **3** Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje meðu nama? I sablažnjavahu se o njega. **4** A Isus reèe im: nigdje nije prorok bez èasti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome. **5** I ne mogase onđe nijednoga èuda da uèini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke. **6** I divljaše se neverstvu njihovome. I iðaše po okolnjem selima i uèaše. **7** I dozva dvanaestoricu, i poèe ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima neèistijem. **8** I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu; **9** Nego obuveni u opanke, i ne oblaèiti dviju haljina. **10** I reèe im: gdje uđete u dom onđe ostanite dok ne iziđete odande. **11** I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeæi odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedoèanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše æe biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome. **12** I otisavši propovijedahu da se treba kajati; **13** I ðavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscijlivahu. **14** I zaèu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reèe: Jovan krstitelj iz mrtvijeh usta, zato èini èudesa. **15** Drugi govorahu: to je Ilija. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od proroka. **16** A kad èu Irod, reèe: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh. **17** Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezaæi baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. **18** Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. **19** A Irodijada rasrdi se na njega, i šeaše da ga ubije, ali ne mogase. **20** Jer se Irod bojaše Jovana znajuæi ga da je èovjek pravedan i svet, i èuvaše ga, i mnogo koješta èinjaše kako mu on reèe, i rado ga slušaše. **21** I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše veèeru knezovima

svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. protivan vjetar. I oko èetvrte straže noæene doðe k 22 I ušavši kæi Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu njima iduæi po moru; i řeadijaše da ih mimoïde. 49 i gostima njegovijem reèe car djevojci: išti u mene A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je řta god hoæeš, i daæu ti. 23 I zakle joj se: što god utvara, i povikaše; 50 Jer ga svi vidješe i poplašiše zaišteš u mene daæu ti, da bi bilo i do po carstva se. I odmah progovori s njima, i reèe im: ne bojte se, moga. 24 A ona izišavši reèe materi svojoj: ţta æeu ja sam, ne plašite se. 51 I uđe k njima u laðu, i utoli iskat? A ona reèe: glavu Jovana krstitelja. 25 I odmah vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. 52 Jer ih ne ušavši brzo k caru zaiska govoreæi: hoæeu da mi daš nauëiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. sad na krugu glavu Jovana krstitelja. 26 I zabrinu se 53 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreæi. u kraj. 54 I kad izidoše iz laðe, odmah ga poznaše 27 I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese ljudi. 55 I optrèavši sav onaj kraj poèeše na odrima glavu njegovu. 28 A on otišavši posijeèe ga u tamnici, donositi bolesnike gdje èujahu da je on. 56 I kud god i doneše glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, iðaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskræima a djevojka dade je materi svojoj. 29 I èuvši uèenici metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od njegovi doðoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u haljine njegove dotaknu: i ozdravljuhu sví koji ga se grob. 30 I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu doticahu.

sve i ţto uèiniše i ţta ljudi nauëiše. 31 I reèe im: doðite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti. 32 I otidoše na laði u pusto mjesto sami. 33 I vidješe ih ljudi kad iðahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega. 34 I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. 35 I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: pusto je mjesto, a veæ je dockan; 36 Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju ţta jesti. 37 A on odgovarajuæi reèe im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu? 38 A on im reèe: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe. 39 I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. 40 I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. 41 I uvezvi onijeh pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslov, pa prelomi hljebove, i dade uèenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije ribe razdijeli svima. 42 I jedoše svi, i nasitiše se. 43 I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba. 44 A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi. 45 I odmah natjera uèenike svoje da uđu u laðu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. 46 I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu. 47 I uveèe bijaše laða nasred mora, a on sam na zemlji. 48 I vidje ih gdje se muèahu veslajuæi: jer im bijaše

7 I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. 2 I vidjevši neke od uèenika njegovih da neèistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih. 3 Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; 4 I kad doðu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru èaše i žbanove i kotlove i klupe. 5 A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama? 6 A on odgovarajuæi reèe im: dobro je prorokovao Isajia za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko стојi od mene. 7 No zaludu me poštuju uèeæi naukama, zapovijestima ljudskijem. 8 Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite obièaje ljudske, pranje žbanova i èaša; i druga mnoga takova èinite. 9 I reèe im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obièaj saèuvate. 10 Jer Mojsije reèe: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smræu da umre. 11 A vi kažete: ako reèe èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. 12 I tako ne date mu ništa uèiniti ocu svojemu ili materi svojoj, 13 Ukidajuæi rijeè Božiju svojijem obièajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinite. 14 I dozvavši sav narod reèe im: poslušajte mene svi, i razumijte. 15 Ništa nema što bi èovjeka moglo opoganiti da uđe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. 16 Ako ko ima uši da èuje neka èuje. 17 I

kad dođe od naroda u kuæeu pitahu ga uèenici njegovi razdadu; i razdadoše narodu. 7 I imahu malo ribica; i za prièu. 18 I reèe im: zar ste i vi tako nerazumni? njih blagoslovivši reèe da i njih razdadu. 8 I jedoše, i Ne razumijete li da što god u èovjeka spolja ulazi nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam ne može ga opoganiti? 19 Jer mu ne ulazi u srce kotarica. 9 A onijeh što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I nego u trbu; i izlazi napolje èisteæi sva jela. 20 Još otpusti ih. 10 I odmah uðe u laðu s uèenicima svojijem, reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; 21 i dođe u okoline Dalmanutske. 11 I izidoše fariseji, i Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, poèeše se prepirati s njim, i kušajuæi ga iskahu od kurvarstva, ubistva, 22 Kraðe, lakomstva, pakosti, njega znak s neba. 12 I uzdahnuvši duhom svojijem zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: ponos, bezumlje. 23 Sva ova zla iznutra izlaze, i neæe se dati rodu ovome znak. 13 I ostavivši ih uljeze pogane èovjeka. 24 I ustavši odande otide na krajeve opet u laðu, i otide na onu stranu. 14 I zaboraviše Tirske i Sidonske, i ušavši u kuæeu šeadijaše da niko uèenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u ne èuve za nj; i ne može se sakriti. 25 Jer èuvši za nj laði do jedan hljeb. 15 I zapovijedaše im govoreæi: žena što u njezinoj kæeri bijaše duh neèisti, dođe gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca i pade k nogama njegovima. 26 A žena ta bijaše Irodova. 16 I mišljahu jedan drugome govoreæi: to je Grkinja rodom Sirofinièanka, i moljaše ga da istjera što hljeba nemamo. 17 I razumjevši Isus reèe im: šta ðavola iz kæeri njezine. 27 A Isus reèe joj: stani da mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? 18 Oèi od djece i baciti psima. 28 A ona odgovarajuæi reèe imate i ne vidite? uši imate i ne èujete? I ne pamtite mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva li 19 Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, djetinjih. 29 I reèe joj: za tu rijeè idi; iziðe ðavo iz koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše kæeri twoje. 30 I došavši kuæei naðe da je ðavo iziðao, mu: dvanaest. 20 A kad sedam na èetiri hiljade, koliko i kæi ležaše na odru. 31 I opet iziðe Isus iz krajeva punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: Tirske i Sidonske i dođe na more Galilejsko u sedam. 21 I reèe im: kako ne razumijete? 22 I dođe u krajeve Desetogradske. 32 I dovedoše k njemu gluha Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. 33 I ga se dotakne. 23 I uzevši za ruku slijepoga izvede uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u ga napolje iz sela, i pljunuvši mu u oèi metnu ruke na uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; nj, i zapita ga vidi li što. 24 I pogledavši reèe: vidim 34 I pogledavši na nebo uzdahnu, i reèe mu: Efata, ljudi gdje idu kao drva. 25 I potom opet metnu mu to jest: otvori se. 35 I odmah mu se otvoriše uši, i ruke na oèi, i reèe mu da pogleda: i istrigeli se, i vidje razdriješi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo. sve lijepo. 26 I posla ga kuæei njegovoj govoreæi: ne 36 I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali Što im on ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. 27 I iziðe Isus zabranjivaše oni još veæema razglasivahu. 37 I vrlo se i uèenici njegovi u sela Æesarije Filipove; i putem divljahu govoreæi: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju pitaše uèenike svoje govoreæi im: ko govore ljudi da i nijeme da govore.

8 U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: 2 Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. 3 I ako ih otpustim gladne kuæama njihovijem, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. 4 I odgovorije mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo? 5 I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam. 6 I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da

s uèenicima svojima reèe im: ko hoæe za mnom da ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom i panuvši na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. 21 I ide. 35 Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanđelja onaj to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. 22 I mnogo æe je saèuvati. 36 Jer kakva je korist èovjeku ako puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego zadobije sav svijet a duši svojoj nauđi? 37 Ili kakav æe ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. 23 A otkup dati èovjek za dušu svoju? 38 Jer ko se postidi Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe mene i mojih rjeèi u rodu ovome preljubotvornome i onome koji vjeruje. 24 I odmah povikavši otac djetinji grješnom, i sin æe se èovjeèij postidjeti njega kad doðe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

9 I reèe im: zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da doðe u sili. 2 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima. 3 I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji. 4 I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. 5 I Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliju jednu. 6 Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni. 7 I postade oblak te ih zakloni; i doðe glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. 8 I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. 9 A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin èovjeèij ne ustane iz mrtvih. 10 I rijeè zadržaše u sebi pitajuæi jedan drugoga: šta to znaæi ustati iz mrtvih? 11 I pitahu ga govoreæi: kako govore književnici da Ilijia treba najprije da doðe? 12 A on odgovarajuæi reèe im: Ilijia æe doæi najprije, i urediti sve; ali i sin èovjeèij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. 13 Ali vam kažem da je i Ilijia došao i uèiniše s njim šta htjedoše kao što je pisano za njega. 14 I došavši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepriro s njima. 15 I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrèavši pozdravljuju ga. 16 I upita književnike: šta se preprirete s njima? 17 I odgovarajuæi jedan od naroda reèe: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem. 18 I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škrguæe zubima; i suši se. I rekoh uèenicima tvojjem da ga istjeraju; i ne mogoše. 19 A on odgovarajuæi mu reèe: o rode nevjerni! dokle æeu s vama biti? dokle æeu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. 20 I dovedoše

ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom i panuvši na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. 21 I ide. 35 Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanđelja onaj to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. 22 I mnogo æe je saèuvati. 36 Jer kakva je korist èovjeku ako puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego zadobije sav svijet a duši svojoj nauđi? 37 Ili kakav æe ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. 23 A otkup dati èovjek za dušu svoju? 38 Jer ko se postidi Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe mene i mojih rjeèi u rodu ovome preljubotvornome i onome koji vjeruje. 24 I odmah povikavši otac djetinji grješnom, i sin æe se èovjeèij postidjeti njega kad doðe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozi mojemu nevjerju. 25 A Isus videæi da se stjeèe narod zaprijeti duhu neèistome govoreæi mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziði iz njega i više ne ulazi u njega. 26 I povikavši i izlomivši ga vrlo iziðe; i uèini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije. 27 A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta. 28 I kad uðe u kuæu pitahu ga uèenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? 29 I reèe im: ovaj se rod nièim ne može istjerati do molitvom i postom. 30 I izišavši odande iðahu kroz Galileju; i ne šeadijaše da ko dozna. 31 Jer uèaše uèenike svoje, i govoraše im da æe se sin èovjeèij predati u ruke ljudske, i ubiæe ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. 32 A oni ne razumijevahu rjeèi, i ne smedijahu da ga zapitaju. 33 I doðe u Kapernaum, i kad bješe u kuæi zapita ih: šta se prepriaste putem među sobom? 34 A oni muèahu; jer se putem prepriaraše među sobom ko je najveæi. 35 I sjedavši dozva dvanaestoricu i reèe im: koji hoæe da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga. 36 I uzevši dijete metnu ga među njih i zagrlivši ga reèe im: 37 Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. 38 Odgovori mu Jovan govoreæi: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojjem izgoni ðavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama. 39 A Isus reèe: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojjem èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnom. 40 Jer ko nije protiv vas s vama je. 41 Jer ko vas napoji èašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neæe mu propasti plata. 42 A koji sablazni jednoga od ovih malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjèi o vratu njegovu i da se baci u more. 43 I ako te ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u život uæi, negoli s obje ruke uæi u pakao, uoganj vjeèni, (Geenna g1067) 44 Gdje crv njihov ne

umire, i oganj se ne gasi. **45** I ako te nogu tvoja sablažnjava, otsjeci je: bolje ti je uæi u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vjeèni, (Geenna g1067) **46** Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. **47** Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednjem okom uæi u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, (Geenna g1067) **48** Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. **49** Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se žrtva solju posoliti. **50** Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte među sobom.

10 I ustavši odande doðe u okoline Judejske preko

Jordana, i steeèe se opet narod k njemu; i kao što obieajimaše, opet ih uæaše. **2** I pristupivši farisej upitaše ga kušajući: može li èovjek pustiti ženu? **3** A on odgovarajući reèe im: šta vam zapovjeda Mojsije? **4** A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. **5** I odgovarajući Isus reèe im: po tvrđi vašega srca napisa vam on zapovijest ovu. **6** A u poèetku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog. **7** Zato ostavi èovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj, **8** I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. **9** A što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. **10** I u kuæi opet zapitaše ga za to uèenici njegovi. **11** I reèe im: koji pusti ženu i oženi se drugom, èini preljubu na njoj. **12** I ako žena ostavi muža svojega i poðe za drugoga, èini preljubu. **13** I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a uèenici branjahu onima što ih donošahu. **14** A Isus vidjevši rasrdi se i reèe im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovih carstvo Božije. **15** Zaista vam kažem: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. **16** I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovio. **17** I kad iziđe na put, pritrèa neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: uèitelju blagi! šta mi treba èiniti da dobijem život vjeèni? (aiònos g166) **18** A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. **19** Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; ne èini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater. **20** A on odgovarajući reèe mu: uèitelju! sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. **21** A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reèe mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæeš

blago na nebu; i doði te hajde za mnom uzevši krst. **22** A on posta zlovoljan od ove rijeèi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. **23** I pogledavši Isus reèe uèenicima svojima: kako je teško bogatima uæi u carstvo nebesko! **24** A uèenici se uplašiše od rijeèi njegovih. A Isus opet odgovarajući reèe im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo uæi u carstvo Božije! **25** Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **26** A oni se vrlo divljahu govoreæi u sebi: ko se dakle može spasti? **27** A Isus pogledavši na njih reèe: ljudima je nemoguæe, ali nije Bogu: jer je sve moguæe Bogu. **28** A Petar mu poèe govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. **29** A Isus odgovarajući reèe: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuæu, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi, **30** A da neæe primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuæa, i braæe, i sestara, i otaca, i matra, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vjeèni. (aiòn g165, aiònios g166) **31** Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. **32** A kad iðahu putem u Jerusalim, Isus iðaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iðahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poèe im kazivati šta æe biti od njega: **33** Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèij predaæe se glavarima sveštenikojem i književnicima i osudiæe ga na smrt, i predaæe ga neznaðošcima; **34** I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga, i ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. **35** I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreæi: uèitelju! hoæemo da nam uèiniš za što æemo te moliti. **36** A on reèe: što hoæete da vam uèiniš? **37** A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. **38** A Isus im reèe: ne znate šta ištete: možete li piti èasu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? **39** A oni mu rekoše: možemo. A Isus reèe im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstiæete se; **40** Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. **41** I èuviši to deseterica poèeše se srditi na Jakova i na Jovana. **42** A Isus dozvavši ih reèe im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. **43** Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi među vama, da vam služi. **44** I koji hoæe prvi među vama

da bude, da bude svima sluga. **45** Jer sin èovjeèij ko pronese suda kroz crkvu. **17** I uèaše govoreæi im: nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svoju u otkup za mnoge. **46** I dođoše u Jerihon. I svima narodima? A vi naèiniste od njega hajduèku kad izlažaše iz Jerihona, on i uèenici njegovi i narod peæinu. **18** I èuše književnici i glavari sveštenièki, mnogi, sin Timejев Vartimej slijepi sjeðaše kraj puta i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer prošaše. **47** I èuvši da je to Isus Nazareèanin stade se sav narod èudaše nauci njegovoj. **19** I kad bi vikati i gororiti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! **48** uveèe iziðe napolje iz grada. **20** I ujutru prolazeæi I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæema vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. **21** I vikaše: sine Davidov! pomiluj me! **49** I stavši Isus reèe opomenuvši se Petar reèe mu: Ravi! gle, smokva da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreæi mu: ne boj što si je prokleo posušila se. **22** I odgovarajuæi Isus se; ustani, zove te. **50** A on zbacivši sa sebe haljine reèe im: **23** Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: svoje ustade, i dođe k Isusu. **51** I odgovarajuæi reèe ako ko reèe gori ovoj: digni se i baci se u more, i mu Isus: šta æeš da ti uèinim? A slijepi reèe mu: ne posumnju u srcu svojemu, nego uzvjeruje da æe Ravunil da progledam. **52** A Isus reèe mu: idi, vjera biti kao što govoriti: biæe mu što god reèe. **24** Zato tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za vam kažem: sve što ištete u svojoj molitvi vjerujte da Isusom.

11 I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od uèenika svojih. **2** I reèe im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naæi æete magare privezano, na koje нико od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **3** I ako vam ko reèe: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. **4** A oni otidoše, i naðoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i odriješiše ga. **5** I neki od onih što stajahu onđe rekoše im: zašto drijesite magare? **6** A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostavise ih. **7** I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. **8** A mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. **9** A koji iðahu pred njim i za njim, vikahu govoreæi: Osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! **10** Blagosloveno carstvo oca našega

Davida koje ide u ime Gospodnje! Osana na visini! **11** I uđe Isus u Jerusalim, i u crkvu; i promotriši sve, kad bi uveèe, iziðe u Vitaniju s dvanaestoricom. **12** I sjutradan kad iziðoše iz Vitanije, ogladnje. **13** I vidjevši izdaleku smokvu s lišæem dođe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne naðe osim lišæa; jer još ne bješe vrijeme smokvama. **14** I odgovarajuæi Isus reèe joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dovjeka. I slušahu uèenici njegovi. (aiðn g165) **15** I dođoše opet u Jerusalim; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze omijeh što mijenjahu novce, i klupe postidjeæe se sina mojega. **7** A vinogradari rekoše u onih što prodavahu golubove. **16** I ne dadijaše da

opomenuvši se Petar reèe mu: Ravi! gle, smokva neæe oprostiti vama pogrešaka vañijeh. **27** I dođoše opet u Jerusalim; i kad hoðaše po crkvi dođoše k njemu glavari sveštenièki i književnici i starješine, **28** I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu, da to èiniš? **29** A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æeu vam kazati kakvom vlasti ovo èinim. **30** Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. **31** I mišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? **32** Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljahu za Jovana da zaista prorok bješe. **33** I odgovarajuæi rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajuæi reèe njima: ni ja vama neæeu kazati kakvom vlasti ovo èinim.

12 I poèe im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naèini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide. **2** I kad dođe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga. **3** A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna. **4** I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. **5** I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše. **6** Još dakle imase jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoræi: sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama

æe ostati oèevina njegova. 8 I uhvatiše ga, i ubiše, od ovijeh nema. 32 I reèe mu književnik: dobro, i izbacise ga napolje iz vinograda. 9 Šta æe dakle uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema uèiniti gospodar od vinograda? Doæi æe i pogubiæe drugoga osim njega; 33 I ljubiti ga svijem srcem i vinogradare, i daæe vinograd drugima. 10 Zar niješte svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju posta glava od ugla; 11 To bi od Gospoda i divno žrtava i priloga. 34 A Isus vidjевши kako pametno je u našjem oèima? 12 I gledahu da ga uhvate, odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih I niko više ne smijaše da ga zapita. 35 I odgovori govor prièu; i ostavivši ga otidoše. 13 I poslaše k Isus i reèe uèeæi u crkvi: kako govore književnici njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u da je Hristos sin Davidov? 36 Jer sam David kaza rijeèi. 14 A oni došavši rekoše mu: uèitelju! znamo Duhom svjetijem: reèe Gospod Gospodu mojemu: da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li tvoje podnožje nogama tvojima. 37 Sam dakle David æesaru davati haraè ili ne? Hoæemo li dati ili da ne naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi damo? 15 A on znajuæi njihovo licemjerje reèe im: narod slušaše ga s radošeu. 38 I govoraše im u nauci što me kušate? Donesite mi novac da vidim. 16 A oni svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèkijem donešoše. I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? A oni haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, 39 I mu rekoše: æesarev. 17 I odgovarajuæi Isus reèe im: prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama. podajte æesarevo æesaru, i Božije Bogu. I èudiše 40 Ovi što jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu mu se. 18 I doðoše k njemu sadukeji koji kažu da dugo, biæe još veæema osuðeni. 41 I sjedavši Isus nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoræi: 19 Uèitelju! prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæe novce Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo. 42 I a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, i da podigne sjeme bratu svojemu. 20 Sedam braæe koje èini jedan kodrant. 43 I dozvavši uèenike svoje bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda. 21 I drugi reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. metnu više od sviju koji meæu u Božiju haznu. 44 Jer 22 I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje sviju umrije i žena. 23 O vaskrseniju dakle kad ustani svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju. koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. 24 I odgovarajuæi Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? 25 Jer kad iz mrtvijeh ustani, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. 26 A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reèe Bog kod kupine govoræi: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? 27 Nije Bog Bog mrtvijeh, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate. 28 I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se preprije, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? 29 A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: èuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini; 30 I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. 31 I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe

13 I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovijeh: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina? 2 I odgovarajuæi Isus reèe mu: viði li ove velike graðevine? ni kamen na kamenu neæe ovdje ostati koji se neæe razmetnuti. 3 I kad sjedaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: 4 Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? 5 A Isus odgovarajuæi im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevarti. 6 Jer æe mnogi doæi na moje ime govoræi: ja sam; i mnoge æe prevariti. 7 A kad èujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. 8 Ustaæee narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svijetu; i biæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. 9 A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biæe vas, i pred kraljeve i careve izvodiæe vas mene radi

za svjedoèanstvo njima. **10** I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanđelje. **11** A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. **12** I predaæe brat brata na smrt i otac sina, i ustaaæe djeca na roditelje i pobiæe ih. **13** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **14** A kad vidite mrzost opušæenja, za koju govorи prorok Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **15** I koji bude na krovu da ne silazi u kuæu, niti da ulazi da uzme što iz kuæe svoje; **16** I koji bude u polju da se ne vraæea natrag da uzme haljinu svoju. **17** Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! **18** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. **19** Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog stvorio dosad, i neæee ni biti. **20** I da Gospod ne skrati dane nikо ne bi ostao; ali izbranjih radi, koje izbra, skratio je dane. **21** Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. **22** Jer æe iziæei lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake i èuedesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. **23** Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. **24** Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. **25** I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. **26** I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **27** I tada æe poslati anđele svoje i sabraæe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. **28** A od smokve nauèete se prièi: kad se veæe njezina grana pomladи i stane listati, znate da je blizu ljeto. **29** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. **30** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæee proæi dok se ovo sve ne zbude. **31** Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæee proæi. **32** A o danu tome ili o èasuu niko ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. **33** Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. **34** Kao što èovjek odlazeæe ostavi kuæu svoju, i da slugama svojima vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. **35** Stražite dakle; jer ne znate kad æe doæi gospodar od kuæe, ili uveèe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; **36** Da ne doðe iznenada i da vas ne naðe a vi spavate. **37** A što vam kažem, svima kažem: stražite.

14 Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnjih hljebova; i tražahu glavari sveštenički i knjîževnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili. **2** Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **3** I kad bijaše on u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga i sjedaše za trpezom, doðe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistoga nardova, i razbijivši sklenicu ljevaše mu na glavu. **4** A neki se srðahu govoreæi: zašto se to miro prosipa tako? **5** Jer se mogaše za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. **6** A Isus reèe: ostavite je; što joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. **7** Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. **8** Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. **9** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin. **10** I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima svešteničkijem da im ga izda. **11** A oni èuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda. **12** I u prvi dan prijesnjih hljebova, kad klahu pashu, rekoše mu uèenici njegovi: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš? **13** I posla dvojicu od uèenika svojih i reèe im: idite u grad, i sreæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim, **14** I gdje uoe kažite gospodaru od one kuæe: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æeu jesti pashu s uèenicima svojijem? **15** I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgotovite. **16** I iziðoše uèenici njegovi, i doðoše u grad, i naðoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu. **17** I kad bi uveèe, doðe sa dvanaestoricom. **18** I kad sjedašu za trpezom i jeðahu reèe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaæe me. **19** A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan da drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja? **20** A on odgovarajuæi reèe im: jedan od dvanaestorice koji umoëi sa mnom u zdjelu. **21** Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **22** I kad jeðahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reèe: uzmitte, jedite; ovo je tijelo moje. **23** I uze èasu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. **24** I reèe im:

ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se prolići za platnom po golu tijelu; i uhvatiše onoga mladiæa. **52** A mnoge. **25** Zaista vam kažem: više neæeu piti od roda on ostavivši platno go pobježe od njih. **53** I dovedoše vinogradskoga do onoga dana kad æeu ga piti novoga Isusa k poglavaru sveštenièkome, i stekoše se k u carstvu Božijemu. **26** I otpojavši hvalu iziðoše na njemu svi glavari sveštenièki i književnici i starješine. goru Maslinsku. **27** I reëe im Isus: svi æete se vi **54** I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara sablazniti o mene ovu noæe; jer je pisano: udariæu sveštenièkoga, i sjeðaše sa slugama, i grijase se kod pastira i ovce æe se razbjœæi. **28** Ali po vaskrseniju ognja. **55** A glavari sveštenièki i sva skupština tražahu svojemu ja idem pred vama u Galileju. **29** A Petar mu na Isusa svjedoèanstva da ga ubiju; i ne naðoše; **56** reëe: ako se i svi sablazne, ali ja neæeu. **30** I reëe Jer mnogi svjedoèahu lažno na njega i svjedoèanstva mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok dvaput pijetao ne bijahu jednaka. **57** I jedni ustavši svjedoèahu na ne zapjeva tri puta æeš me se odreæei. **31** A on još njega lažno govoreæi: **58** Mi smo èuli gdje on govori: veæema govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti ja æeu razvaliti ovu crkvu koja je rukama naèinjena, i neæeu te se odreæei. Tako i svi govorahu. **32** I doðoše za tri dana naèinjäu drugu koja neæe biti rukama u selo koje se zove Getsimanija, i reëe uèenicima naèinjena. **59** I ni ovo svjedoèanstvo njihovo ne svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim bijaše jednako. **60** I ustavši poglavatar sveštenièki na Bogu. **33** I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i srijedu zapita Isusa govoreæi: zar ništa ne odgovaraš zabrinu se i poèe tužiti. **34** I reëe im: žalosna je duša što ovi na tebe svjedoèe? **61** A on muèaše i ništa moja do smrti; poèekajte ovdje, i stražite. **35** I otisavši ne odgovaraše. Opet poglavatar sveštenièki zapita i malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimošao reëe: jesli li Hristos, sin blagoslovenoga? **62** A Isus èas ako je moguæe. **36** I govoraše: Ava oèei! sve je reëe: jesam; i vidjeæete sina èovjecijega gdje sjedi s moguæe tebi; pronesi èašu ovu mimo mene; ali opet desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. **63** A ne kako ja hoæeu nego kako ti. **37** I doðe i naðe ih poglavatar sveštenièki razdrije svoje haljine, i reëe: šta gdje spavaju, i reëe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne nam trebaju više svjedoci? **64** Èuste hulu na Boga; može li jednoga èasa postražiti? **38** Stražite i molite šta mislite? A oni svi kazaše da je zasluzio smrt. se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sréan **65** I poèeše jedni pljuvati na nj, i pokrivati mu lice, i ali je tijelo slabo. **39** I opet otisavši pomoli se Bogu æeušati ga, i govoriti mu: proreci; i sluge ga bijahu one iste rijeèi govoreæi. **40** I vrativši se naðe ih opet po obrazima. **66** I kad bijaše Petar dolje na dvoru, gdje spavaju; jer im bijahu oèi otežale; i ne znadijahu doðe jedna od sluškinja poglavara sveštenièkoga, **67** šta bi mu odgovorili. **41** I doðe treæi put, i reëe im: I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reëe: i ti jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe èas; evo si bio s Isusom Nazareæaninom. **68** A on se odreèee se predaje sin èovjecij u ruke grješnicima. **42** Ustanite govoreæi: ne znam niti razumijem šta ti govorиш. I da idemo; evo izdajnik se moj približi. **43** I odmah dok iziðe napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. **69** I opet on još govoraše, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, kad ga vidje sluškinja, poèe govoriti onima što stajahu i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara onđe: ovaj je od njih. **70** A on se opet odricaše. I sveštenièkijeh i od književnika i starješina. **44** I izdajnik malo zatijem opet oni što stajahu onđe rekoše Petru: njegov dade im znak govoreæi: koga ja cjelivam onaj vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i govor ti je onakovi. je: držite ga, i vodite ga èuvajuæi. **45** I došavši odmah **71** A on se poèe kleti i preklinjati: ne znam toga pristupi k njemu, i reëe: Ravi! ravi! i cjeлиva ga. **46** èovjeka za koga vi govorite. **72** I drugi put zapjeva A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatiše ga. **47** A pijetao. I opomenu se Petar rijeèi što mu reëe Isus: jedan od onihesh što stajahu onđe izvadi nož te udari dok pijetao dvaput ne zapjeva odreæei æeš me se slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu uho. **48** triput. I stade plakati.

I odgovarajuæi Isus reëe im: kao na hajduka iziðli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, **49** A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. **50** I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. **51** I za njim iðaše nekakav mladiæ ogrnut

15 I odmah ujutru uèiniše vjeæeu glavari sveštenièki sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu. **2** I upita ga Pilat: jesli li ti car Judejski? A on odgovarajuæi reëe mu: ti kažeš. **3** I tužahu ga glavari sveštenièki

vrlo. 4 A Pilat opet upita ga govoreæi: zar ništa ne Elo! Elo! lama savahtani? koje znaæi: Božje moj! odgovaraš? Gledaj šta svjedoèe na tebe. 5 Ali Isus Božje moj! zašto si me ostavio? 35 I neki od onjeh što više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. 6 A stajahu ondje èuvši to govorahu: eno zove Iliju. 36 A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja jedan otreà te napuni sunđer octa, pa nataknuvši na koga iskahu. 7 A bijaše jedan zatvoren, po imenu trsku pojaše ga govoreæi: stanite da vidimo hoæe li Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni uèinili doæei Ilija da ga skine. 37 A Isus povika iza glasa, i krv. 8 I povikavši narod stade iskati što im svagda izdahnu. 38 I zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha èinjaše. 9 A Pilat im odgovori govoreæi: hoæete li do na dno. 39 A kad vidje kapetan koji stajaše prema da vam pustim cara Judejskoga? 10 Jer znadijaše njemu da s takom vikom izdahnu, reèe: zaista èovjek da su ga iz zavisti predali glavari sveštenièki. 11 Ali ovaj sin Božij bješe. 40 A bijahu i žene koje gledahu glavari sveštenièki podgovoriše narod bolje Varavu izdaleka, meðu kojima bješe i Marija Magdalina i da ištu da im pusti. 12 A Pilat opet odgovarajuæi Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija, 41 reèe im: a šta hoæete da èinim s tijem što ga zovete Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; carem Judejskijem? 13 A oni opet povikaše: raspni i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim. ga. 14 A Pilat im reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni 42 I kad bi uveèe jer bijaše petak, to jest uoeì subote iza glasa vikahu: raspni ga. 15 A Pilat zeleæi ugoditi 43 Doðe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da carstva Božijega èekaše, i usudi se te uđe k Pilatu ga razapnu. 16 A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i i zaiska tijelo Isusovo. 44 A Pilat se zaèudi da je sazvaše svu èetu vojnika, 17 I obukoše mu skerletnu veæ umro; i dozavavši kapetana zapita ga: je li davno kabanicu, i opletavši vjenac od trnja metnuše na nj. umro? 45 I doznavavši od kapetana, dade tijelo Josifu. 18 I stadoše ga pozdravljati govoreæi: zdravo, care 46 I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i Judejski! 19 I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navali na nj, i padajuæi na koljena poklanjahu mu se. 20 kamen na vrata od groba. 47 A Marija Magdalina i I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu Marija Josijna gledahu gdje ga metahu. kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše 21 I natjeraše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu ponese krst. 22 I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: košturnica. 23 I davahu mu da piye vino sa smirnom, a on ne uze. 24 I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajuæi kocke za njih ko æe šta uzeti. 25 A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. 26 I bijaše natpis njegove krivice natpisao: car Judejski. 27 I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. 28 I izvrši se pismo koje gorovi: i metnuše ga meðu zloèince. 29 I koji prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima i govoreæi: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš, 30 Pomozi sam sebi i siði s krsta. 31 Tako i glavari sveštenièki s književnicima rugahu se govoreæi jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. 32 Hristos car Izrailev neka siðe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. 33 A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 34 I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreæi:

16 I pošto proðe subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da doðu i

da pomažu Isusa. 2 I vrlo rano u prvi dan nedjelje doðoše na grob oko sunèanoga roðaja. 3 I govorahu meðu sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? 4 I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. 5 I ušavši u grob vidješe mladiæa obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. 6 A on im reèe: ne plašite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovđe, evo mjesto gdje ga metnuše. 7 Nego idite kažite uèenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reèe. 8 I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. 9

(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam ðavola. 10 A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. 11 I oni èuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše. 12 A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome oblijeu,

kad su išli u selo. **13** I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše. **14** A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao; **15** I reče im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevanđelje svakome stvorenju. **16** Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašće se; a ko ne vjeruje osudiće se. **17** A znaci onima koji vjeruju biće ovi: imenom mojijem izgoniće đavole; govoriće novijem jezicima; **18** Uzimaće zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće. **19** A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. **20** A oni iziđoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječe potvrđiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

Luki

1 Buduæi da mnogi poèeše opisivati dogaðaje koji se ispunije među nama, **2** Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge rijeèi biše: **3** Namislih i ja, ispitavši sve od poèetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, **4** Da poznaò temelj onih rijeèi kojima si se nauèio. **5** U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarja, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. **6** A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i živiljahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjim bez mane. **7** I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. **8** I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom, **9** Da po obièaju sveštenstva doðe na njega da iziđe u crkvu Gospodnju da kadi. **10** I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kaðenja. **11** A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kacionoga. **12** I kad ga vidje Zarja uplaši se i strah napade na nj. **13** A anđeo reèe mu: ne boj se, Zarja; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiae ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. **14** I biæe tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu roðenju. **15** Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniæe se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; **16** I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; **17** I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili llijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. **18** I reèe Zarja anđelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. **19** I odgovarajuæi anđeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. **20** I evo, onijemiæeš i neæeš moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim rijeèima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. **21** I narod èekaše Zariju, i èuðahu se što se zabavi u crkvi. **22** A izišavši ne mogase da im govoriti; i razumješe da mu se nešto utvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nije. **23** I kad se navršiše dani njegove službe otide kuæi svojoj. **24** A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoræi: **25** Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima. **26** A u šesti mjesec posla Bog anđela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret. **27** K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. **28** I ušavši k njoj anđeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti među ženama. **29** A ona vidjevši ga poplaši se od rijeèi njegove i pomislil: kakav bi ovo bio pozdrav? **30** I reèe joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. **31** I evo zatrudnjeæeš, i rodiaeš sina, i nadjeni mu ime Isus. **32** On æe biti veliki, i nazvaæe se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova; **33** I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. (aiõn g165) **34** A Marija reèe anđelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muža? **35** I odgovarajuæi anđeo reèe joj: duh sveti doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniæe te; zato i ono što æe se rodit biæe sveto, i nazvaæe se sin Božij. **36** I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojizi, koju zovu nerotkinjom. **37** Jer u Boga sve je moguæe što reèe. **38** A Marija reèe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po rijeèi tvojoj. I anđeo otide od nje. **39** A Marija ustavši onih dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. **40** I uðe u kuæu Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom. **41** I kad Jelisaveta èu èestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga, **42** I povika zdravo i reèe: blagoslovena si ti među ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. **43** I otkud meni ovo da doðe mati Gospoda mojega k meni? **44** Jer gle, kad doðe glas èestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. **45** I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. **46** I reèe Marija: veliæa duša moja Gospoda; **47** I obradova se duh moj Bogu spasu mojem, **48** Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svim naraštaji; **49** Što mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; **50** I milost je njegova od koljenja na koljeno onima koji ga se boje. **51** Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. **52** Zbac silne s priestola, i podiže ponižene. **53** Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. **54** Primi Izailja slugu svojega da se opomene milosti; **55** Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu dovjeka. (aiõn g165) **56** Marija pak sjedi s njom oko tri

mjeseca, i vrati se kuæi svojoj. **57** A Jelisaveti doðe rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u vrijeme da rodi, i rodi sina. **58** I èuše njezini susjedi i jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostonici. **8** I bijahu rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na pastiri u onome kraju koji èuvahu noæenu stražu kod njoj, i radovahu se s njom. **59** I u osmi dan doðoše da stada svojega. **9** I gle, anđeo Gospodnji stade među obrežu dijete, i šeadijahu da mu nadjenu ime oca njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplaši se vrlo. njegova, Zarija. **60** I odgovarajući mati njegova reèe: **10** I reèe im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam ne, nego da bude Jovan. **61** I rekoše joj: nikoga nema veliku radost koja æe biti svemu narodu. **11** Jer vam u rodbini tvojoj da mu je tako ime. **62** I namigivahu se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. **63** Davidovu. **12** I eto vam znaka: naæi æete dijete I zaiskavši dašèicu, napisa govoreæi: Jovan mu je povito gdje leži u jaslima. **13** I ujedanput postade s ime. I zaèudiše se svi. **64** I odmah mu se otvoriše anđelom mnoštvo vojnika nebeskih, koji hvaljahu usta i jezik njegov, i govoraše hvaleæi Boga. **65** I Boga govoreæi: **14** Slava na visini Bogu, i na zemlji uðe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj mir, među ljudima dobra volja. **15** I kad anđeli otidoše Judeji razglasili se ovaj sav dogaðaj. **66** I svi koji èuše od njih na nebo, pastiri gorovoru jedan drugome: metnuše u srce svoje govoreæi: šta æe biti iz ovoga hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. **67** I Zarija dogodilo što nam kaza Gospod. **16** I doðoše brzo, i otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova naðoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jaslima. **17** A govoreæi: **68** Blagosloven Gospod Bog Jakovljev kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. Što pohodi i izbavi narod svoj, **69** I podiže nam rog **18** I svi koji èuše diviše se tome što im kazaše pastiri. spasenija u domu Davida sluge svojega, **70** Kao što **19** A Marija èuvaše sve rijeèi ove i slagaše ih u srcu govori ustima svetijeh proroka svojih od vijeka (~~ai~~ svojemu). **20** I vratiše se pastiri slaveæi i hvaleæi Boga **g165**. **71** Da æe nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz za sve što èuše i vidješe kao što im bi kazano. **21** I ruku sviju koji mrze na nas; **72** Uèiniti milost ocima kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije **73** Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da bio ni zametnuo u utrobi. **22** I kad doðe vrijeme da æe nam dati **74** Da se izbavimo iz ruku neprijatelja idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u svojih, i da mu služimo bez straha, **75** I u svetosti i Jerusalim da ga metnu pred Gospoda, **23** Kao što je u pravdi pred njim dok smo god živi. **76** I ti, dijete, napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete nazvaæeš se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed muško koje najprije otvorí matericu posveti Gospodu;) pred licem Gospodnjijem da mu pripraviš put; **77** Da **24** I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu daš razum spasenija narodu njegovu za oproštenje Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubiæa. **25** I gle, grijeha njihovih, **78** Po dubokoj milosti Boga našeg, bijaše u Jerusalimu èovjek po imenu Simeun, i taj po kojoj nas je pohodio istok s visine; **79** Da obasjaš èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš Izrailjeve, i Duh sveti bijaše u njemu. **26** I njemu bješe noge naše na put mira. **80** A dijete rastijaše i jaæaše sveti Duh kazao da neæe vidjeti smrti dok ne vidi duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Hrista Gospodnjega. **27** I kaza mu Duh te doðe u Izrailju.

2 U to vrijeme pak iziðe zapovijest od æesara Avgusta da se prepiše sav svijet. **2** Ovo je bio

prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom. **3** I poðoše svi da se prepišu svaki u svoj grad. **4** Tada poðe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, **5** Da se prepiše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. **6** I kad onamo bijahu, doðe vrijeme da ona rodi. **7** I

crkvu; i kad doneše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obièaju, **28** I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: **29** Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeèi svojoj; **30** Jer vidješe oèi moje spasenije tvoje, **31** Koje si ugotovio pred licem sviju naroda, **32** Vidjelo, da obasja neznaþoæce, i slavu naroda tvojega Izailja. **33** I Josif i mati njegova èuðahu se tome što se govoraše za njega. **34** I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izailju, i da

bude znak protiv koga æe se govoriti 35 A i tebi samoj I svako æe tijelo vidjeti spasenije Božije. 7 Jovan probošæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi 36 I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilova, od koljena aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? 8 Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela Rodite dakle rodove dostoje pokajanja, i ne govorite s mužem od djevojaštva svojega, 37 I udova oko u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog osamdeset i èetiri godine, koja ne odlažaše od crkve, može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. 9 i služaše Bogu dan i noæ postom i molitvama. 38 I Jer veæ i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo ona u taj èas dođe, i hvaljaše Gospoda i govoraše za koje dobra roda ne raða sijeèe se i u oganj se baca. njega svima koji èekahu spasenija u Jerusalimu. 39 I 10 I pitahu ga ljudi govoreæi: šta æemo dakle èiniti? kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se 11 On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine u Galileju u grad svoj Nazaret. 40 A dijete rastijaše i neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane jaèaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat neka èini tako. 12 Doðoše pak i carinici da ih krsti, i Božija bješe na njemu. 41 I roditelji njegovi iðahu rekoše mu: uèitelju! šta æemo èiniti? 13 A on im reèe: svake godine u Jerusalim o prazniku pashe. 42 I kad ne ištite više nego što vam je reèeno. 14 Pitahu ga mu bi dvanaest godina, doðoše oni u Jerusalim po pak i vojnici govoreæi: a mi šta æemo èiniti? I reèe obièaju praznika; 43 I kad dane provedoše i oni se im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i budite zadovoljni svojom platom. 15 A kad narod i mati njegova; 44 Nego misleæi da je s društvom, bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po Jovana: da nije on Hristos? 16 Odgovaraše Jovan znancima. 45 I ne našavši ga vratiše se u Jerusalim svima govoreæi: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom da ga traže. 46 I poslige tri dana naðoše ga u crkvi jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti gdje sjedi među uèiteljima, i sluša ih, i pita ih, 47 remena na obuæi njegovoj; on æe vas krstiti Duhom I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu svetijem i ognjem. 17 On ima lopatu u ruci svojoj, i odgovorima. 48 I vidjevši ga zaèudiše se, i mati i oèistiæe gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju, njegova reèe mu: sine! šta uèini nama tako? Evo otac a pljevu æe sažeæi ognjem vjeènjem. 18 I drugo tvoj i ja sa strahom tražismo te. 49 I reèe im: zašto mnogo koješta javlja narodu i napominja. 19 Iroda ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irođadu, ženu što je oca mojega? 50 I oni ne razumješe rijeèi što im brata njegova, i za sva zla što uèini Irod; 20 I svrh reèe. 51 I siðe s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im svega uèini i to te zatvori Jovana u tamnicu. 21 A poslušan. I mati njegova èuvaše sve rijeèi ove u srcu kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše svojemu. 52 I Isus napredovaše u premudrosti i u se Bogu, otvori se nebo, 22 I siðe na nj Duh sveti rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

3 U petnaestoj godini vladanja æesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov èetverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, 2 Za poglavara sveštenikih Ani i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zariju u pustinji, 3 I doðe u svu okolinu Jordansku propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha; 4 Kao što je napisano u knjizi rijeèi proroka Isajie koji govoril glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnj; poravnite staze njegove; 5 Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki; 6 taj Isus imaše oko trideset godina kad poèe; i bješe, kao što se mišlaše, sin Josifa sina Ilijna, 24 Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, 25 Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva, 26 Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, 27 Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiïlova, sina Nirijna, 28 Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, 29 Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, 30 Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, 31 Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina,

sina Natanova, sina Davidova, **32** Sina Jesejeva, Gospodnju. **20** I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede: sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina i svi u zbornici gledahu na nj. **21** I poèe im govoriti: Naasonova, **33** Sina Aminadavova, sina Aramova, danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. **22** I svi sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, **34** mu svjedoèahu, i divljahu se rijeèima blagodati koje Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, izlažahu iz usta njegovih, i govorahu: nije li ovo sina Tarina, sina Nahorova, **35** Sina Seruhova, sina sin Josifov? **23** I reèe im: vi æete meni bez sumnje Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, kazati ovu prièu: ljkaru! izlijeeì se sam; što smo **36** Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, èuli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj sina Nojeva, sina Lamehova, **37** Sina Matusalina, postojbini. **24** Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina prorok nije mio na svojoj postojbini. **25** A zaista vam Kainanova, **38** Sina Enosova, sina Sitova, sina kažem: mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Adamova, sina Božijega.

4 Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, **2** I èetrdeset dana kuša ga ñavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršše, onda ogladnje, **3** I reèe mu ñavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. **4** I odgovori mu Isus govoræi: u pismu stoji: neæe življeti èovjek o samom hljebu, nego o svakoj rijeèi Božijoj. **5** I izvedavši ga ñavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, **6** I reèe mu ñavo: tebi æeu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæuu daæeu je; **7** Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biæe sve tvoje. **8** I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotono; u pismu stoji: poklanjam se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. **9** I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga navrh crkve, i reèe mu: ako si sin Božij, skoëi odavde dolje; **10** Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te saèuvaju, **11** I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **12** I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. **13** I kad svrši ñavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. **14** I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. **15** I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljavu. **16** I doðe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uðe po obièaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. **17** I daše mu knjigu proroka Isajie, i otvorivši knjigu naðe mjesto gdje bješe napisano: **18** Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æe se otpustiti, i slijepima da æe progledati; da otpustim sužnje; **19** I da propovijedam prijatnu godinu Iljino kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; **26** I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilij do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. **27** I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirjanina. **28** I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. **29** I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo. **30** Ali on proðe izmeðu njih, i otide. **31** I doðe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. **32** I èuðahu se nauči njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna. **33** I u zbornici bješe èovjek u kome bješe neèisti duh ðavolski, i povika iza glasa **34** Govoræi: proði se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. **35** I zaprijeti mu Isus govoræi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga ñavo na srijedu, iziðe iz njega, i nimalo mu ne naudi. **36** I u sve uðe strah, i govorahu jedan drugome govoræi: kakva je to rijeè, da vlašaue i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? **37** I otide glas o njemu po svima okolnjem mjestima. **38** Ustavši pak iz zbornice doðe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju. **39** I stavši više nije zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. **40** A kad zahoðaše sunce, svi koji imadjahu bolesnike od razlièenih bolesti dovoðahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljavaše ih. **41** A i ðavoli izlažahu iz mnogijeh vièuæi i govoræi: ti si Hristos sin Božij. I zapreæivaše im da ne govore da znadu da je on Hristos. **42** A kad nasto dan, iziðe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i doðe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih. **43** A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti

jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.

44 I propovijedaše po zbornicama Galilejskim.

5 Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju riječ Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga, **2** I vidje dvije lađe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: **3** I uljeze u jednu od lađi koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz lađe. **4** A kad presta govoriti, reče Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. **5** I odgovarajući Simon reče mu: uèitelj! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvojoj rijeeci baciæu mrežu. **6** I uèinivši to uhvatiše veliko mnoštvu riba, i mreže im se prodriješe. **7** I namagoše na društvo koje bješe na drugoj lađi da doðu da im pomognu; i doðoše, i napuniše obje lađe tako da se gotovo potope. **8** A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovimgovoreći: iziđi od mene, Gospode! ja sam èovjek grijesn. **9** Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše; **10** A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reče Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljude loviti. **11** I izvukavši obje lađe na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim. **12** I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoreći: Gospode! ako hoæeš možeš me oèistiti. **13** I pruživši ruku dohvati ga se, i reče: hoæu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. **14** I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. **15** Ali se glas o njemu još veæema razlažaše, i mnoštvu naroda stjecaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovih bolesti. **16** A on odlažaše u pustinju i moljše se Bogu. **17** I jedan dan uèaše on, i ondje sjeðahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjeljivaše ih. **18** I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu pred nj; **19** I ne našavši kuda æe ga unijeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. **20** I vidjevši vjeru njihovu reče mu: èovjeèe! opråstaju ti se grijesi tvoji. **21** I poèeše pomišljati književnici i fariseji govoreći: ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opråstati grijesne osim jednoga Boga? **22** A

kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajuæi reče im: šta mislite u srcima svojim? **23** Šta je lakše reæi: opråstaju ti se grijesi tvoji? ili reæi: ustani i hodi? **24** Nego da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opråstati grijesne, reèe uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. **25** I odmah ustade pred njima, i uze na èemu ležaše, i otide kuæi svojoj hvaleæi Boga. **26** I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: èuda se nagledasmo danas! **27** I potom iziðe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. **28** I ostavivši sve, ustade i poðe za njim. **29** I zgotovi mu Levije kod kuæe svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugih koji sjeðahu s njim za trpezom. **30** I vikahu na njega književnici i fariseji govorëi uèenicima njegovim: zašto s carinicima i grijesnicima jedete i pijete? **31** I odgovarajući Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. **32** Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grijesnike na pokajanje. **33** A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? **34** A on im reče: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? **35** Nego æe doæi dani kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one dane. **36** Kaza im pak i prièu: нико не мæее закрпе од нове haljine на staru haljinu, inaèe æe i novu razdrijeti, i staroj ne lièi što je od novoga. **37** I нико не лјева вина новога у mjehove stare; inaèe prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu; **38** Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. **39** I нико pivši staro neæee odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

6 Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da iðaše kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. **2** A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? **3** I odgovarajući Isus reče im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? **4** Kako uðe u kuæu Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojih nikome ne valjaše jesti osim jedinjeh sveštenika. **5** I reče im: sin je èovjeèij gospodar i od subote. **6** A dogodi se u drugu subotu da on uðe u zbornicu i uèaše, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. **7** Književnici pak i fariseji gledahu

za njim neæee li u subotu iscijeliti, da ga okrive. **8** A on je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube. **33** I znadijaše pomisli njihove, i reëe èovjeku koji imaše ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i vam je hvala? Jer i grješnici èine tako. **34** I ako dajete stade. **9** A Isus reëe im: da vas zapitam: šta valja u u zajam onima od kojih se nadate da æete uzeti, subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u oni muèahu. **10** I pogledavši na sve njih reëe mu: zajam da uzmu opet onoliko. **35** Ali ljubite neprijatelje pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava svoje, i èinite dobro, i dajite u zajam ne nadajuæi kao i druga. **11** A oni se svi napuniše bezumlja, i se nièemu; i biæee vam velika plata, i biæete sinovi govorahu jedan drugome šta bi uèinili Isusu. **12** Tijeh najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima. **36** pak dana iziđe na goru da se pomoli Bogu; i provede Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. svu noæ na molitvi Božoj. **13** I kad bi dan, dozva **37** I ne sudite, i neæee vam suditi; i ne osuðujte, i uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i neæete biti osuðeni; opråštajte, i oprostite vam se. apostolima nazva: **14** Simona, koga nazva Petrom, **38** Dajite, i daæee vam se: mjeru dobru i nabijenu i Andriju brata njegova, Jakova i Jovana, Filipa i stresenu i preopunu daæee vam u naruèje vaše. Jer Vartolomija, **15** Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i kakvom mjerom dajete onakom æee vam se vratiti. Simona prozvanoga Zilota, **16** Judu Jakovljeva, i Judu **39** I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Iskariotskoga, koji ga i izdade. **17** I izišavši s njima Neæee li obadva pasti u jamu? **40** Nema uèenika nad stade na mjestu ravnem, i gomila uèenika njegovih; uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæee i mnoæto naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i kao i uèitelj njegov. **41** A zašto vidiš trun u oku brata iz primorja Tirskoga i Sidonskoga, **18** Koji doðoše svojega, a brvna u svojemoku ne osjeæea? **42** da ga slušaju i da se iscijeluju od svojih bolesti, Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da i koje muèahu duhovi neèisti; i iscijelivahu se. **19** izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega brvna u svojemoku? Licemjere! izvadi najprije brvno izlažaše sila i iscijelivaše ih sve. **20** I on podignuvši iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oèi na uèenike svoje gorova: blago vama koji ste oka brata svojega. **43** Jer nema drveta dobra da raða siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. **21** Blago zao rod; niti drveta zla da raða dobar rod. **44** Jer se vama koji ste gladni sad; jer æete se nasiliti. Blago svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. **22** Blago beru s trnja, niti se grožde bere s kupine. **45** Dobar vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer èovjeèijega. **23** Radujte se u onaj dan i igrajte, jer usta njegova govore od suviška srca. **46** A što me gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam prorocima ocevi njihovi. **24** Ali teško vama bogati; jer govorim? **47** Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi ste veæ primili utjehu svoju. **25** Teško vama siti sad; moje i izvršuje ih, kazaæeu vam kakav je: **48** On je jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari jer æete zaplakati i zaridati. **26** Teško vama kad stanu temelj na kamenu; a kad doðoše vode, navali rijeka svi dobro govoriti za vama; jer su tako èinili i lažnijem na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj prorocima ocevi njihovi. **27** Ali vama kažem koji na kamenu. **49** A koji sluša i ne izvršuje on je kao slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima èovjek koji naèini kuæu na zemlji bez temelja, na koji na vas mrze; **28** Blagosilajte one koji vas kunu, i koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuæa molite se Bogu za one koji vas vrjeðaju. **29** Koji te ona strašno. udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoæee da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. **30** A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti. **31** I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i vi njima onako. **32** I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam

7 A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, doðe u Kapernaum. **2** U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. **3** A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscijeli slugu. **4** A oni

došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreæi: dostojan anđela svojega pred licem tvojjem koji æe pripraviti je da mu to uèiniš; **5** Jer ljubi narod naš, i naèini put tvoj pred tobom. **28** Jer vam kažem: nijedan nam zbornicu. **6** A Isus iðaše s njima. I kad veæ izmeðu roðenijeh od žena nije veæi prorok od Jovana bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veæi je od govoreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam njega. **29** I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše dostojan da uðeš pod moju strehu; **7** Zato i ne držah Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem; **30** A fariseji sebe dostojava da ti doðem, nego samo reci rijeè, i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe i ozdraviæe sluga moj. **8** Jer i ja sam èovjek pod da ih on krsti. **31** A Gospod reèe: kakvi æu kazati da vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: su ljudi ovoga roda? I kakvi su? **32** Oni su kao djeca idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: uèini to, i uèini. **9** A kad to èu Isus, zaèudi mu svirasko vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne se, i okrenuvši se narodu koji iðaše za njim reèe: plakaste. **33** Jer doðe Jovan krstitelj koji ni jede hleba kažem vam: ni u Izrailju tolike vjere ne naðoh. **10** I ni pije vina, a vi kažete: ðavo je u njemu; **34** Doðe vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu zdrava. sin èovjeèij koji i jede i pije, a vi kažete: gle èovjeka **11** I potom iðaše u grad koji se zove Nain, i s njim izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. **35** I iðahu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. **12** opravdaše premudrost sva djeca njezina. **36** Moljaše Kad se približiše k vratima gradskijem, i gle, iznošahu ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. **37** I gle, udovica i naroda iz grada mnogo iðaše s njom. **13** žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reèe Isus za trpezom u kuæu farisejevoj, donese sklenicu joj: ne plaëi. **14** I pristupivši prihvati za sanduk; a mira; **38** I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, nosioci stadoše, i reèe: momëe! tebi govorim, ustani. i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje **15** I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše njegovoj. **16** A strah obuze sve, i hvaljahu Boga mirom. **39** A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u govoreæi: veliki prorok iziðe među nama, i Bog pohodi sebi govoreæi: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga narod svoj. **17** I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji se žena dotièe: jer je grješnica. **40** I odgovarajuæi i po svoj okolini. **18** I javiše Jovanu uèenici njegovi za Isus reèe mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on sve ovo. **19** I dozvavši Jovan dva od uèenika svojijeh reèe: uèitelju! kaži. **41** A Isus reèe: dvojica bijahu posla ih k Isusu govoreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina ili drugoga da èekamo? **20** Došavši pak ljudi k njemu dinara a drugi pedeset. **42** A kad oni ne imadoše rekoše: Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreæi: jesli da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji æe ga od njih li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **21** Dvojice veæema ljubiti. **43** A Simon odgovarajuæi reèe: A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid. **22** pravo si studio. **44** I okrenuvši se k ženi reèe Simonu: I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kažite Jovanu vidiš li ovu ženu? Ja uðoh u tvoju kuæu, ni vode mi što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnima kosom od glave svoje otr. **45** Cjeliva mi nijesi dao; a propovijeda se jevanđelje. **23** I blago onome koji se ne ona otkako uðoh ne presta cijelivati mi nogu. **46** Uljem sablazni o mene. **24** A kad otidoše uèenici Jovanovi, nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi poèe narodu govoriti za Jovana: Šta ste izišli u pustinji noge. **47** Zato kažem ti: oprištaju joj se grijesi mnogi, da vidite? Trsku, koju ljudila vjetar? **25** Šta ste dakle jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprištaju ima izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuæena? malu ljubav. **48** A njoj reèe: oprištaju ti se grijesi. **49** Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po I stadoše u sebi govoriti oni što sjeðahu s njim za carskijem su dvorovima. **26** Šta ste dakle izišli da trpezom: ko je ovaj što i grijeha oprištia? **50** A ženi vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka; reèe: vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.

27 Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem

8 Poslije toga iđaše on po gradovima i po selima topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji. **24** I pristupivši uèeæi i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu probudiše ga govoreæi: uèitelju! uèitelju! izgibosmo. Božijemu, i dvanaestorica s njim. **2** I neke žene koje A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti: Marija, i posta tišina. **25** A njima reèe: gdje je vjera vaša? koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam ðavola iziðe, A oni se poplašiše, i èuðahu se govoreæi jedan **3** I Jovana, žena Huze pristava Irođova, i Susana, i drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, druge mnoge koje služahu njemu imanjem svojijem. i slušaju ga? **26** I doðoše u okolinu Gadarinsku koja **4** A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova je prema Galileji. **27** A kad iziðe on na zemlju, srete dolažahu k njemu, kaza u priëi: **5** Izliðe sijaæ da sije ga jedan èovjek iz grada u kome bijahu ðavoli od sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i mnogo godina, i u haljine ne oblaèeæe se, i ne živiljaše pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga. **6** A drugo u kuæi, nego u grobovima. **28** A kad vidje Isusa, pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše povika i pripade k njemu i reèe zdravo: što je tebi do vlage. **7** I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te, ne muèi ga. **8** A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši me. **29** Jer Isus zapovjedi duhu neèistome da iziðe iz donese rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika: èovjeka; jer ga muèeæ odavno, i metahu ga u verige ko ima uši da èuje neka èuje. **9** A uèenici njegovi i u puta da ga èuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga ðavo pitahu ga govoreæi: šta znaèi prièa ova? **10** A on po pustinji. **30** A Isus ga zapita govoreæi: kako ti reèe: vama je dano da znate tajne carstva Božjega; a je ime? A on reèe: legeon; jer mnogi ðavoli bijahu ostalima u priëama, da gledajuæi ne vide, i èujuæi ne ušli u nj. **31** I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu razumiju. **11** A prièa ova znaèi: sjeme je rijeè Božija. **32** A ondje pasijaše po gori **12** A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih dolazi ðavo, i uzima rijeè iz srca njihovoga, da ne uđu. I dopusti im. **33** Tada iziðoše ðavoli iz èovjeka i vjeruju i da se ne spasu. **13** A koje je na kamenu uðoše u svinje; i navali krd s briješa u jezero, i utopi to su oni koji kad èuju s radosti primaju rijeè; i ovi se. **34** A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad u gradu i po selima. **35** I iziðoše ljudi da vide šta dođe vrijeme kušanja otpadnu. **14** A koje u trnje pade je bilo, i doðoše k Isusu, i naðoše èovjeka iz koga to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogatstva i ðavoli bijahu izišli a on sjedi obuèen i pametan kod slasti ovoga života zaguše se, i rod ne sazri. **15** A nogu Isusovijeh; i uplašiše se. **36** A oni što su vidjeli koje je na dobroj zemlji to su oni koji rijeè slušaju, i u kazaše im kako se iscijeli bijesni. **37** I moli ga sav dobrome i èistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. narod iz okoline Gadarinske da ide od njih; jer se Ovo govoreæi povika: ko ima uši da èuje neka èuje. bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u laðu i otide natrag. **16** Niko pak svijeeæe ne poklapa sudom kad je zapali, **38** Èovjek pak iz koga iziðoše ðavoli moljaše da bi s niti meæe pod odar, nego je metne na svijeænjak da njim bio; ali ga Isus otpusti govoreæi: **39** Vrati se kuæi vide svjetlost koji ulaze. **17** Jer nema ništa tajno što svojoj, i kazuj šta ti uèini Bog. I otide propovijedajuæi neæe biti javno, ni sakriveno što se neæe doznati i po svemu gradu šta mu Isus uèini. **40** A kad se vrati na vidjelo iziæi. **18** Gledajte dakle kako slušate; jer ko Isus, srete ga narod, jer ga svi oèekivahu. **41** I gle, ima, daæe mu se, a ko nema, uzeæe se od njega i dođe èovjek po imenu Jair, koji bješe starješina u ono što misli da ima. **19** Doðoše pak k njemu mati i zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da braæea njegova, i ne mogahu od naroda da govore s uðe u kuæu njegovu; **42** Jer u njega bješe jedinica njim. **20** I javiše mu govoreæi: mati twoja i braæea twoja kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad iðaše stoje napolju, hoæe da te vide. **21** A on odgovarajuæi Isus, turkaše ga narod. **43** I bješe jedna bolesna žena reèe im: mati moja i braæea moja oni su koji slušaju od teèenja krví dvanaest godina, koja je sve svoje rijeè Božiju i izvršuju je. **22** I dogodi se u jedan dan imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao on uljeze s uèenicima svojijem u laðu, i reèe im: da izlijeèiti, **44** I pristupivši sastrag dotaæe se skuta od prieðemo na onu stranu jezera. I poðoše. **23** A kad haljine njegove, i odmah stade teèenje krví njezine. iðahu oni on zaspa. I podiže se oluja na jezeru, i **45** I reèe Isus: ko je to što se dotaæe mene? A kad

se svi odgovarahu, reèe Petar i koji bijahu s njim: više od pet hljebova i dvije ribe; veæ ako da idemo uèitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to mi da kupimo na sve ove ljudi jela? 14 Jer bijaše što se dotaèe mene? 46 A Isus reèe: neko se dotaèe ljudi oko pet hiljada. Ali on reèe uèenicima svojijem: mene; jer ja osjetih silu koja izidi iz mene. 47 A kad posadite ih na gomile po pedeset. 15 I uèiniše tako, i vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuæi, i pade posadiše ih sve. 16 A on uze onijeh pet hljebova i pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, se dotaèe i kako odmah ozdravi. 48 A on joj reèe: ne i davaše uèenicima da razdadu narodu. 17 I jedoše i boj se, kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. 49 nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica Dok on još govoraše dođe neko od kuæe starješine što im preteèe. 18 I kad se jedanput moljaše Bogu zbornièkoga govoreæi mu: umrije kæi tvoja, ne trudi nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreæi: uèitelja. 50 A kad èu Isus, odgovori mu govoreæi: ko govore ljudi da sam ja? 19 A oni odgovarajuæi ne boj se, samo vjeruj, i oživljæe. 51 A kad dođe u rekoše: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si kuæu, ne dade nijednome uæi osim Petra i Jovana i Iliju; a drugi da je koji ustao od starijeh proraka. 20 Jakova, i djevojèina oca i matere. 52 A svi plakahu i A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar jaukahu za njom; a on reèe: ne plaèite, nije umrla odgovarajuæi reèe: Hristos Božij. 21 A on im zaprijeti nego spava. 53 I potsmijevahu mu se znajueæi da je i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. 22 Govoreæi umrla. 54 A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu da sinu èovjeèijemu treba mnogo postradati, i da æe govoreæi: djevojko! ustani! 55 I povrati se duh njezin, ga starješine i glavari sveštenièki i književnici okriviti, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. 23 A svima 56 I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da govorše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe nikome ne kazuju šta je bilo.

9 Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem ðavolima, i da iscjeljuju od bolesti. 21 posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike. 3 I reèe im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. 4 U koju kuæu uðete ondje budite i odande polazite. 5 I gdje vas ne prime izlazeæi iz grada onoga otresite i prah s nogu svojih, za svjedoèanstvo na njih. 6 A kad iziðoše, iðahu po selima propovijedajuæi jevanđelje i iscjeljujuæi svuda. 7 A kad èu Irod èetverovlasnik šta on èini, ne mogase se naèuditi, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvih, 8 A jedni da se Ilija pojavi, a jedni da je ustao koji od starijeh proraka. 9 I reèe Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èuedesa slušam? I želaše ga vidjeti. 10 I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uvezvi ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. 11 A narod razumjevši poðe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja. 12 A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek naðu jela, jer smo ovđe u pustinji. 13 A on im reèe: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema

i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. 22 Govoreæi umrla. 54 A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu da sinu èovjeèijemu treba mnogo postradati, i da æe govoreæi: djevojko! ustani! 55 I povrati se duh njezin, ga starješine i glavari sveštenièki i književnici okriviti, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. 23 A svima 56 I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da govorše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. 24 Jer ko hoæe dušu svoju da saèeva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æe je saèuvati. 25 Jer kaku æe korist imati èovjek ako sav svijet pridobjije a sebe izgubi ili sebi naudi? 26 Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi njega æe se sin èovjeèij postidjeti kad dođe u slavi svojoj i oèinoj i svetijeh anđela. 27 A zaista vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega. 28 A kad proðe osam dana poslije onijeh rijeèi, uze Petra i Jovana i Jakova i iziðe na goru da se pomoli Bogu. 29 I kad se moljaše postade lice njegovo drukèije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. 30 I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. 31 Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. 32 A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. 33 I kad se odvojiše od njega reèe Petar Isusu: uèitelju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliju: ne znajueæi šta govoraše. 34 A dok on to govoraše dođe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zaðoše u oblak. 35 I èu se glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. 36 I kad se èujaše glas naðe se Isus sam. I oni umuèaše, i nikom ne javiše

ništa u one dane od onoga šta vidješe. **37** A dogodi idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se se drugi dan kad siđoše s gore srete ga mnoštvo oprostim s domaćnjima svojijem. **62** A Isus reče mu: naroda. **38** I gle, èovjek iz naroda povika govoreæi: nijedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne uèitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi ruku svoju na plug pa se obzire natrag. je jedinac: **39** I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; **40** I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. **41** I odgovarajuæi Isus reče: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æeu biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. **42** A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscijeli momèe, i dade ga ocu njegovu. **43** I svi se divljahu velièini Božijoj. A kad se svi èuðahu svemu što èinjaju Isus, reče uèenicima svojijem: **44** Metnите vi u uši svoje ove rijeèi: jer sin èovjeèij treba da se preda u ruke èovjeèije. **45** A oni ne razumješe rijeèi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. **46** A uðe misao u njih ko bi najveæi bio meðu njima. **47** A Isus znajuæi pomisli srca njihovih uze dijete i metnu ga preda se, **48** I reče im: koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji meðu vama on je veliki. **49** A Jovan odgovarajuæi reče: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojjem izgoni ðavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. **50** I reče mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je. **51** A kad se navršiæe dani uzeæea njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalim. **52** I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i doðoše u selo Samarsko da mu ugotove gdje æe noæiti. **53** I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalim. **54** A kad vidješe uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoæeš li da reèemo da oganj siðe s neba i da ih istrijebi kao i Iliju što uèini? **55** A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne zname kakvoga ste vi duha; **56** Jer sin èovjeèij nije došao da pogubi duše èovjeèije nego da saèeva. I otidoše u drugo selo. **57** A kad iðahu putem reče mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti poðeš. **58** I reče mu Isus: lisice imaju dame i ptice nebeske gnijezda: a sin èovjeèij nema gdje zakloniti glave. **59** A drugome reče: hajde za mnom. A on reče: Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega. **60** A Isus reče mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije. **61** A drugi reče: Gospode! ja

10 A potom izabra Gospod i drugih sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šeæe sam doæi. **2** A reče im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetu svoju. **3** Idite; eto ja vas šaljem kao jaganje meðu vukove. **4** Ne nosite kese ni torbe ni obuæe, i nikoga ne pozdravljaæe na putu. **5** U koju god kuæu uðete najprije govorite: mir kuæi ovoj. **6** I ako dakle bude onđe sin mira, ostaæe na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiaæe se k vama. **7** A u onoj kuæi budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuæe u kuæu. **8** I u koji god grad doðete i prime vas, jedite što se doneše pred vas. **9** I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije. **10** I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: **11** I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije. **12** Kažem vam da æe Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome. **13** Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesa što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi pokajali. **14** Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na sudu nego vama. **15** I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti. (Hadës g86) **16** Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odrìe mene se odrìe; a ko se mene odrìe, odrìe se onoga koji je mene poslao. **17** Vratiaæe se pak sedamdesetorica s radosti govorereæi: Gospode! i ðavoli nam se pokoravaju u ime tvoje. **18** A on im reče: ja vidjeh sotou gdje spade s neba kao munja. **19** Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neæe naudit. **20** Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima. **21** U taj èas obradova se Isus u duhu i reče: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja

tvoja. **22** I okrenuvši se k uèenicima reèe: sve je meni Bogu govorite: oèe naš koji si na nebesima, da se predao otac moj, i нико не зна ко је sin osim oca, ni sveti ime twoje; da doðe carstvo twoje; da bude volja ko je otac osim sina, i ako sin hoæe kome kazati. **23** I tvoja i na zemlji kao na nebu; **3** Hljeb naš potrebnii okrenuvši se k uèenicima nasamo reèe: blago oèima daji nam svaki dan; **4** I oprosti nam grijeha naše, koje vide što vi vidite. **24** Jer vam kažem da su mnogi jer i mi opravštamo svakome dužniku svojemu; i ne proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješ; i navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. **5** I èuti što vi èujete, i ne èuše. **25** I gle, ustade jedan reèe im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoæi zakonik i kušajuæi ga reèe: uèitelju! šta æeu èiniti i reèe mu: prijatelju! daj mi tri hlijeba u zajam; **6** Jer mi da dobijem život vjeèni? (aiõnios g166) **26** A on mu doðe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti; **7** A reèe: šta je napisano u zakonu? kako èitaš? **27** A on iznutra odgovarajuæi da reèe: ne uz nemiruj me; on odgovarajuæi reèe: ljubi Gospoda Boga svojega veæe su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom postelji, i ne mogu ustati da ti dam. **8** I kažem vam: snagom svojom, i svom misli svojom; i bližnjega ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali svojega kao samoga sebe. **28** Reèe mu pak: pravo si za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu odgovorio; to èini i biæeš živ. **29** A on šeæadijaše da koliko treba. **9** I ja vama kažem: ištite i daæe vam se: se opravda, pa reèe Isusu: a ko je bližnji moj? **30** A tražite i naæi æete; kucajte i otvoræe vam se. **10** Jer Isus odgovarajuæi reèe: jedan èovjek silaæa se iz svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiæe hajduci, koji otvora mu se. **11** Koji je među vama otac u koga ga svukoæe i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola ako sin zaiæte hlijeba da mu da kamen? Ili ako zaiæte mrtva. **31** A iznenada silaæa se onjem putem nekakav ribe da mu da mjesto ribe zmiju? **12** Ili ako zaiæte sveštenik, i vidjevši ga proðe. **32** A tako i Levit kad je jaje da mu da skorpiju? **13** Kad dakle vi, zli buduæi, bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga proðe. **33** umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više A Samarjanin nekakav prolazeæi doðe nad njega, otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u i vidjevši ga sažali mu se; **34** I pristupivši zavi mu njega? **14** I jednom izgna ðavola koji bješe nijem; rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kad ðavo iziðe progovori nijemi; i diviše se ljudi. **15** kljuse doveæe u gostonicu, i ustade oko njega. **35** I A neki od njih rekoše: pomoæeu Veelzevula kneza sjutradan polazeæi izvadi dva groša te dade krémbaru, ðavolskoga izgoni ðavole. **16** A drugi kušajuæi ga i reèe mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja æeu ti platiti iskahu od njega znak s neba. **17** A on znajuæi pomisli kad se vratim. **36** Šta misliš dakle, koji je od one njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci? po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdijeli sam po **37** A on reèe: onaj koji se smilovao na njega. A Isus sebi, propaæe. **18** Tako i sotona ako se razdijeli sam mu reèe: idi, i ti èini tako. **38** A kad iðahu putem i on po sebi, kako æe ostati njegovo carstvo? kao što uðe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi kaæete da pomoæeu Veelzevula izgonim ðavole. **19** ga u svoju kuæu. **39** I u nje bješe sestra, po imenu Ako li ja pomoæeu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi Marija, koja i sjede kod nogu Isusovih i slušaæe vaši èijom pomoæeu izgone? Zato æe vam oni biti besjedu njegovu. **40** A Marta se bješe zabunila kako sudije. **20** A ako li ja prstom Božijim izgonim ðavole, æe ga doèekati, i prikuèivši se reèe: Gospode! zar ti dakle je došlo k vama carstvo Božije. **21** Kad se jaki ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? naoruža i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; reci joj dakle da mi pomože. **41** A Isus odgovarajuæi **22** A kad doðe jaæi od njega i nadvlada ga, uzme sve reèe joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, **42** oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobrí dijel njega. **23** Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. **24** Kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta traæeæi pokoja, i ne našavši reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; **25** I doðavši naðe pomenet i ukrašen. **26** Tada otide i uzme sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe,

11 I kad se moljaæe Bogu na jednom mjestu pa presta, reèe mu neki od uèenika njegovih: Gospode! nauæi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauæi svoje uèenike. **2** A on im reèe: kad se molite

i ušavši žive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. 27 A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reèe mu: blago utrobi koja te onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. 28 A on reèe: blago i prilivena od postanja svijeta, 50 Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je nosila, i sisama koje si sao! 29 A narodu Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. 52 Teško koji se skupljaše stade govoriti: rod je ovaj zao; ište vama zakonici što uzeste kljuè od znanja: sami ne znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone uðoste, a koji šæadijahu da uðu, zabraniste im. 53 proroka; 30 Jer kako što Jona bi znak Ninevljana, A kad im on ovo govoraše, poèeše književnici i tako æe i sin èovjeèij biti rodu ovome. 31 Carica južna fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogojem pitanjem iziæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe zabunjivati ga, 54 Vrebajuæi i pazeæi na njega ne bi ih; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost li što ulovili iz usta njegovih da ga okrive.

Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. 32 Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninjem: a gle, ovdje je veæi od Jone. 33 Niko ne meæee zapaljene svjeæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svjeæenjak da vide svjetlost koji ulaze. 34 Svjeæea je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æee tijelo tvoje biti svjetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. 35 Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. 36 Jer ako je sve tijelo tvoje svjetlo da nema nikakvoga uda tamna, biæe svjetlo kao kad te svjeæea obasjava svjetlošæu. 37 A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. 38 A farisej se zaæudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. 39 A Gospod reèe mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. 40 Bezumni! nije li onaj naèinio i iznutra koji je spolja naèinio? 41 Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æee vam biti èisto. 42 Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo èiniti, i ono ne ostavlјati. 43 Teško vama farisejima što tražite zaæelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama. 44 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih. 45 A neki od zakonika odgovarajuæi reèe: uèitelju! govoreæi to i nas sramotiš. 46 A on reèe: teško i vama zakonicima što tovarite na ljudе bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvativate. 47 Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. 48 Vi dakle svjedoèite i odobratite djela otaca svojih; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate. 49 Zato i premudrost Božija reèe: poslaæeu im proroke i

12 Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poèe najprije govoriti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje. 2 Jer ništa nije sakriveno što se neæee otkriti, ni tajno što se neæee dozнатi; 3 Jer što u mraku rekoste, èuæee se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaæe se na krovovima. 4 Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onjeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. 5 Nego æeu vam kazati koga da se bojite: bojite se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte. (Geenna g1067) 6 Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. 7 A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 8 Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaæee i sin èovjeèij njega pred anđelima Božijim; 9 A koji se odreèe mene pred ljudima njega æee se odreæei pred anđelima Božijim. 10 I svaki koji reèe rijeè na sina èovjeèijega oprostite mu se, a koji huli na svetoga Duha neæee mu se oprostiti. 11 A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; 12 Jer æee vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. 13 Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnjom dostojanje. 14 A on mu reèe: èovjeèee! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama? 15 A njima reèe: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer nikо ne živi onijem što je suviše bogat. 16 Kaza im pak prièu govoreæi: u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. 17 I mišljaše u sebi govoreæi: šta æeu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. 18 I reèe: evo ovo æeu èiniti: pokvariæeu žitnice svoje i naæiniæeu veæe; i ondje æeu sabrati sva svoja žita i dobro svoje;

19 I kazaæeu duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na u srcu svojemu: neæe moj gospodar još zadugo mnogo godina; poèivaj, jedi, pij, veseli se. **20** A Bog doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i pitи, i opijati njemu reèe: bezumnièe! ovu noæ uzeæe dušu tvoju se; **46** Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se od tebe; a što si pripravio èije æe biti? **21** Tako biva ne nada, i u èas kad ne misli, i rasjeæi æe ga, i dijel onome koji sebi teèe blago a ne bogati se u Boga. njegov metnuæe s nevjernima. **47** A onaj sluga koji **22** A uèenicima svojijem reèe: zato vam kažem: ne zna volju gospodara svojega, i nije se pripravio, niti brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u ueinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; **48** A koji ne što æete se obuæi: **23** Duša je pretežnija od jela i zna pa zasluzi boj, biæe malo bijen. Kome je god tijelo od odijela. **24** Pogledajte gavrane kako ne siju, mnogo dano mnogo æe se iskati od njega; a kome ni žanju, koji nemaju podruma ni žitница, i Bog ih predaše najviše najviše æe iskati od njega. **49** Ja hrani: a koliko ste vi pretežniji od ptica? **25** A ko od sam došao da bacim organj na zemlju; i kako bi mi vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu latak se htjelo da se veæ zapalio! **50** Ali se meni valja jedan? **26** A kad ni najmanje što ne možete, zašto se krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! brinete za ostalo? **27** Pogledajte ljiljane kako rastu: ne **51** Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u Ne, kažem vam, nego razdor. **52** Jer æe otsele pet svoj slavi svojoj ne obuèe se kao jedan od njih. **28** A u jednoj kuæi biti razdijeljeni, ustaaæe tri na dva, i kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ dva na tri. **53** Ustaæe otac na sina i sin na oca; mati baca, Bog tako odijeva, akamoli vas, malovjerni! **29** I na kær i kæi na mater; svekrva na snahu svoju i vi ne ištite šta æete jesti ili šta æete pitи, i ne brinite snaha na svekrvu svoju. **54** A narodu govoraše: kad se; **30** Jer ovo sve ištu i neznabosci ovoga svijeta; vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: a otac vaš zna da vama treba ovo. **31** Nego ištite biæe dažd; i biva tako. **55** I kad vidite jug gdje duva carstva Božijega, i ovo æe vam se sve dodati. **32** Ne kažete: biæe vrueina; i biva. **56** Licemjeri! lice neba i boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne da carstvo. **33** Prodajte što imate i dajte milostinju; poznajete? **57** Zašto pak i sami od sebe ne sudite naæinite sebi torbe koje neæe ovetšati, haznu koja se pravedno? **58** Jer kad ideš sa svojijem suparnikom nikad neæe isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da prikuèuje niti moljac jede. **34** Jer gdje je vaše blago te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i onđe æe biti i srce vaše. **35** Neka budu vaša bedra sluga da te ne baci u tamnicu. **59** Kažem ti: neæeš zapregnuta i svijeæe zapaljene; **36** I vi kao ljudi koji odande iziæi dok ne daš i pošljednjega dinara.

èekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako doðe i kucne. **37** Blago onjem slugama koje nađe gospodar kad doðe a oni straže. Zaista vam kažem da æe se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æe im služiti. **38** I ako doðe u drugu stražu, i u treæu stražu doðe, i nađe ih tako, blago onjem slugama. **39** Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koji æe èas doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **40** I vi dakle budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeñi. **41** A Petar mu reèe: Gospode! govorиш li nama ovu prièu ili svima? **42** A Gospod reèe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad èeljadi svojom da im daje hranu na obrok? **43** Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. **44** Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviæe ga. **45** Ako li reèe sluga

13 U vrijeme pak doðoše neki i kazaše za Galilejce kojih krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem. **2** I odgovarajuæi Isus reèe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? **3** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **4** Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana? **5** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **6** Kaza im pak ovu prièu: jedan èovjek imadijaše smokvu usaðenu u svome vinogradu, i doðe da traži roda na njoj, i ne naðe. **7** Onda reèe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta? **8** A on odgovarajuæi reèe mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; **9** Pa da ako rodi: ako

li ne, posjeæi æeš je na godinu. **10** A kad uèaše u iæi; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima. **34** jednoj zbornici u subotu, **11** I gle, bješe onđe žena Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgrëena, kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim i ne mogaše se ispraviti. **12** A kad je vidje, dozva je èeda twoja kao kokoš grijezdo svoje pod krila, i ne Isus i reèe joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje. **13** htjeste! **35** Eto æe vam se ostaviti kuæa váša pusta; I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše a ja vam kažem: neæete mene vidjeti dok ne dođe da Boga. **14** A starješina od zbornice srðaše se što je reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeèite, a ne u dan subotni. **15** A Gospod mu odgovori i reèe: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrijeuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji? **16** A ovu kæer Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni? **17** I kad on ovo govoraše stiðahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. **18** A on im reèe: kakvo je carstvo Božije? i kakvo æu kazati da je? **19** Ono je kao zrno gorušièeno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske uselîše se u grane njegove. **20** Opet reèe: kakvo æu kazati da je carstvo Božije? **21** Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. **22** I prolazaše po gradovima i selima uèeæi i putujuæi u Jerusalim. **23** Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onih koji æe biti spaseni? A on im reèe: **24** Navalite da uđete na tjesna vrata; jer vam kažem: mnogi æe tražiti da uđu i neæe moæi: **25** Kad ustane domaæin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreæi: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne poznajem vas otkuda ste. **26** Tada æete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. **27** A on æe reæi: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. **28** Ondje æe biti plaè i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe napolje istjerane. **29** I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sješæe za trpezu u carstvu Božijemu. **30** I gle, ima pošljednjih koji æe biti prvi, i ima prvih koji æe biti pošljednji. **31** U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreæi mu: iziði i idi odavde, jer Irod hoæe da te ubije. **32** I reèe im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim ðavole i iscijelujem danas i sjutra, a treæi dan svršiæu. **33** Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi

14 I dogodi mu se da dođe u subotu u kuæu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. **2** I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. **3** I odgovarajuæi Isus reèe zakonicima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscijeljivati? **4** A oni oæutješe. I dohvativši ga se iscijeli ga i otpusti. **5** I odgovarajuæi reèe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni? **6** I ne mogoše mu odgovoriti na to. **7** A gostima kaza prièu, kad opazi kako izbirahu zaèelja, i reèe im: **8** Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaèelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; **9** I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niže mjesto. **10** Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reèe kad dođe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. **11** Jer svaki koji se podiže, poniziæe se; a koji se ponižuje, podignuæe se. **12** A i onome što ih je pozvao reèe: kad daješ objed ili veèeru, ne zovi prijatelja svojih, ni braæe svoje, ni roðaka svojih, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; **13** Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, klijaste, hrome, slijepe; **14** I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh. **15** A kad èu to neki od onih što sjeðahu s njim za trpezom reèe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijemu! **16** A on mu reèe: jedan èovjek zgotovi veliku veèeru, i pozva mnoge; **17** I kad bi vrijeme veèeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. **18** I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reèe: kupih njuv, i valja mi iæi da je vidim; molim te izgovoriti me. **19** I drugi reèe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovoriti me. **20** I treæi reèe: oženih se, i zato ne mogu doæi. **21** I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaæin i reèe sluzi svome:

idi brzo na raskršæa i ulice gradske, i dovedi amo jednoga grješnika koji se kaje. 11 I reèe: jedan èovjek siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepo. 12 I reèe imæe dva sina, 12 I reèe mlaði od njih ocu: oœe! daj sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli i još mjesta ima. 23 I reèe gospodar sluzi: izlidi na imanje. 13 I potom do nekoliko dana pokupi mlaði putove i meðou upgrade, te natjeraj da doðu da mi se sin sve svoje, i otide u daljnju zemljiju; i onamo prosu napuni kuæea. 24 Jer vam kažem da nijedan od onijeh imanje svoje živeæi besputno. 14 A kad potroši sve, zvanijeh ljudi neæe okusiti moje veèere. Jer je mnogo postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u zvanijeh, ali je malo izbranjeh. 25 Idaše pak s njim nevolji. 15 I otišavši pribi se kod jednoga èovjeka u mnoštvo naroda, i obazrevši se reèe im: 26 Ako ko onoj zemljiji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. doðe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i 16 I željaše napuniti trbuh svoj rošæiæima koje svinje na ženu, i na djecu, i na braæeu, i na sestre i na samu jeðahu, i нико mu ih ne davaše. 17 A kad doðe k sebi, dušu svoju, ne može biti moj uèenik. 27 I ko ne nosi reèe: koliko najamnika u oca mojega imaju hlijeba i krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj suviše, a ja umirem od gladi! 18 Ustaæeu i idem ocu uèenik. 28 I koji od vas kad hoæee da zida kulu ne svojemu, pa æeu mu reæi: oœe! sagriješih nebu i tebi, sjede najprije i ne proraèuni šta æee ga stati, da vidi 19 I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi ima li da može dovršiti? 29 Da ne bi, kad postavi me kao jednoga od svojih najamnika. 20 I ustavši temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda se rugati 30 Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne ga otac njegov, i sažali mu se, i potrèavši zagrli ga i može da dovrši. 31 Ili koji car kad poðe s vojskom da cijeliva ga. 21 A sin mu reèe: oœe, sagriješih nebu i se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. 22 A vijeæeu može li s deset hiljada sresti onoga što ide otac reèe slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu na njega sa dvadeset hiljada? 32 Ako li ne može, i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæeu a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli na noge. 23 I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da se pomire. 33 Tako dakle svaki od vas koji se ne da jedemo i da se veselimo. 24 Jer ovaj moj sin odreèe svega što ima ne može biti moj uèenik. 34 So bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I je dobra, ali ako so obljetavi, èim æee se osoliti? 35 stadoše se veseliti. 25 A sin njegov stariji bijaše u Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; nego je prospu polju, i dolazeæi kad se približi kuæei èu pjevanje i napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

15 I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga èuju. 2 I vikahu na njega fariseji i književnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. 3 A on im kaza prieu ovu govoreæi: 4 Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? 5 I našavši digne je na ramo svoje radujuæi se, 6 I došavši kuæei sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgubljenu. 7 Kažem vam da æe tako biti veæa radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. 8 Ili koja žena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeæe, i ne pomete kuæe, i ne traži dobro dok ne naðe? 9 I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. 10 Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božijima za

sta je to? 27 A on mu reèe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio. 28 A on se rasrdi i ne šæadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. 29 A on odgovarajuæi reèe ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveslio sa svojijem društвom; 30 A kad doðe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. 31 A on mu reèe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. 32 Trebalо se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i naðe se.

16 A uèenicima svojijem govoraše: bijaše jedan èovjek bogat koji imæe pristava, i toga oblagaje kod njega da mu prosipa imanje. 2 I dozvavši ga reèe mu: šta ovo ja èujem za tebe? Daj raèun kako si kuæio kuæeu: jer više ne možeš kuæom upravljati. 3 A pristav od kuæe reèe u sebi: šta æeu èiniti? gospodar

moj uzima od mene upravljanje kuæe: kopati ne mogu, prosiæti stidim se. **4** Znam Šta æu èiniti da bi me primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje postavljena je među nama i vama velika propast, da kuæe. **5** I dozvavši redom dužnike gospodara svojega oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti reèe prvome: koliko si dužan gospodaru mojemu? **6** oni otuda k nama da prelaze. **7** Tada reèe: molim te A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. **8** A potom reèe drugome: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. **9** I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravednjem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjeèene kuæe. **(aiònos g166)** **10** Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. **11** Ako dakle u nepravednom bogatstvu vjerni ne biste, ko æe vam u istinom vjerovati? **12** I ako u tuðem ne biste vjerni, ko æe vam dati vaše? **13** Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æe na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æe jednomo voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. **14** A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. **15** I reèe im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. **16** Zakon i proroci su do Jovana; otsele se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. **17** Lašnje je pak nebu i zemlji proæi negoli jednoj titli iz zakona propasti. **18** Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu èini; i koji se ženi puštenicom, preljubu èini. **19** Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaèaše u skerlet i u svilu, i živiljaše svaki dan gospodski i veseljaše se. **20** A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, **21** I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolažahu i lizahu gnoj njegov. **22** A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga. **23** I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naruèju njegovu, **(Hadës g86)** **24** I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoèi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se muèim u ovome plamenu. **25** A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si

a sad se on tješi, a ti se muèiš. **26** I preko svega toga

oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti došli na ovo mjesto muèenja. **27** Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. **28** Jer on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im doðe ko iz mrtvih pokajaæe se. **29** A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neæee vjerovati.

17 A uèenicima reèe: nije moguæe da ne doðu sablazni; ali teško onome s koga dolaze; **2** Bolje bi mu bilo da mu se vodenjèi kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. **3** Èuvajte se. Ako ti sagrijesi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu. **4** I ako ti sedam puta na dan sagrijesi, i sedam puta na dan doðe k tebi i reèe: kajem se, oprosti mu. **5** I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere. **6** A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušeno, i rekli biste ovome dubu: išeuropaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas. **7** Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad doðe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? **8** Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? **9** Eda li æe on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. **10** Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjeðeno, govorite: mi smo zaludne sluge, jer uèinimo što smo bili dužni èiniti. **11** I kad iðaše u Jerusalim, on prolazaše između Samarije i Galileje. **12** I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, **13** I podigao glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. **14** I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni iduæi oèistiše se. **15** A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, **16** I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin. **17** A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? **18** Kako se među njima koji ne naðe da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? **19** I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. **20** A kad ga upitaše fariseji: kad æe doæi carstvo

Božije? odgovarajući reče im: carstvo Božije neće stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te doći da se vidi; **21** Niti æe se kazati: evo ga ovdje ili što ja nijesam kao ostali ljudi: hajdući, nepravednici, ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. **22** A preljuboëinci, ili kao ovaj carinik. **12** Postim dvaput uèenicima reče: doći æe vrijeme kad æete zaæeljeti u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. **13** A da vidite jedan dan sina èovjeèijega, i neæete vidjeti. carinik izdaleka stajaše, i ne šaæeš ni oèiju podignuti **23** I reæi æe vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreæi: Bože! izlazite, niti tražite. **24** Jer kako što munja sine s neba, milostiv budi meni grješnome. **14** Kažem vam da ovaj i zasvjetli se preko svega što je pod nebom, tako æe otide opravdan kuæi svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji biti i sin èovjeèij u svoj dan. **25** Ali mu najprije treba se sam podiže ponizæe se; a koji se sam poniže mnogo postradati, i okriviljenu biti od roda ovoga. podignuæe se. **15** Donošahu k njemu i djecu da ih se **26** I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dotakne; a kad vidješe uèenici, zaprijetiše im. **16** A dane sina èovjeèijega: **27** Jeðahu, pijahu, ženjahu se, Isus dozvavši ih reče: pustite djecu neka dolaze k udavahu se do onoga dana kad Noje uđe u kovèeg, meni, i ne branite im; jer je takovih carstvo Božije. **17** i doðe potop i pogubi sve. **28** Tako kao što bi u I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, dijete, neæe uæi u njega. **18** I zapita ga jedan knez saðahu, zidahu; **29** A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, govoreæi: uèitelju blagi! Šta da uèinim da naslijedim udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. **30** Tako život vjeèni? (aiònos g166) **19** A Isus reče mu: što me æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèij. **31** U zoveš blagijem? нико nije blag osim jednoga Boga. **20** onaj dan koji se desi na krovu a pokuæstvo njegovo u Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij, ne ukradi; kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, ne svjedoèi lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. tako neka se ne vraæea natrag. **32** Opominjite se žene **21** A on reče: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. Lotove. **33** Koji poðe da saèuva dušu svoju, izgubiæe **22** A kad to èu Isus reče mu: još ti jedno nedostaje: je; a koji je izgubi, oživljeæe je. **34** Kažem vam: u onu prodaj sve što imaš i razdaj siromasima; i imaæeš noæ biæe dva na jednome odru, jedan æe se uzeti blago na nebu; i hajde za mnom. **23** A kad on èu to a drugi æe se ostaviti; **35** Dvije æe mljeti zajedno, postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. **24** A kad ga jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti; **36** Dva æe vidje Isus gdje postade žalostan, reče: kako je teško biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. uæi u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! **25** **37** I odgovarajući rekoše mu: gdje, Gospode? A on Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome im reče: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti. uæi u carstvo Božije. **26** A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? **27** A on reče: što je u ljudi nemoguæe u Boga je moguæe. **28** A Petar reče: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. **29** A on im reče: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuæu, ili roditelje, ili braæu, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, **30** Koji neæe primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vjeèni. (aiòn g165, aiònos g166) **31** Uze pak dvanaestoricu i reče im: evo idemo gore u Jerusalim, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. **32** Jer æe ga predati neznabošcima, i narugaæe mu se, i ružiæe ga, i popluvaæe ga, **33** I biæe ga, i ubiæe ga; i treæi dan ustaæe. **34** I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. **35** A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjeðaše kraj puta proseæi. **36** A kad èu narod gdje prolazi zapita: šta je to? **37** I kazaše mu da Isus

18 Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, **2** Govoreæi: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. **3** A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolažaše k njemu govoreæi: ne daj me mojemu suparniku. **4** I ne šeadijaše zadugo. A najposlije reče u sebi: ako se i ne bojam Boga i ljudi ne sramim, **5** No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbraniæu je, da mi jednako ne dolazi i ne dosaðuje. **6** Tada reče Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. **7** Akamoli Bog neæe odbraniti izbranih svojih koji ga mole dan i noæ? **8** Kažem vam da æe ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèij kad doðe hoæe li naæei vjeru na zemlji? **9** A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uniþtavahu kaza prièu ovu: **10** Dva èovjeka uđoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik. **11** Farisej

Nazareeanin prolazi. **38** I povika govoreæi: Isuse, æu ti rijeèima suditi, zli slugo! znao si da sam ja sine Davidov! pomiluj me. **39** I prijeæahu mu oni tvrd èovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što što iðahu naprijed da uæuti; a on još više vikaše: nijesam sijao: **23** Pa zašto nijesi dao mojega srebra sine Davidov! pomiluj me. **40** I Isus stade i zapovjedi trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga **24** I reèe onima što stajahu pred njim: uzmite od **41** Govoreæi: šta hoæeš da ti uèinem? A on reèe: njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. **25** I Gospode! da progledam. **42** A Isus reèe: progledaj; rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. **26** A on vjera tvoja pomože ti. **43** I odmah progleda, i poðe za im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji njim hvaleæi Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

19 I kad uðe u Jerihon i prolazaše kroza nj, **2** I gle,

èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinièki, i bješe bogat, **3** I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta; **4** I potrèavši naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proæi. **5** I kad doðe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reèe mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u twojkuæi. **6** I siðe brzo; i primi ga radujuæi se. **7** I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreæi da grješnome èovjeku doðe u kuæu. **8** A Zakhej stade i reèe Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daæu siromasima, i ako sam koga zanio vratiau onoliko èetvoro. **9** A Isus mu reèe: danas doðe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. **10** Jer je sin èovjeeñ došao da naðe i spase što je izgubljeno. **11** A kad oni to slušahu nastavi kazivati prièu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. **12** Reèe dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnju zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati. **13** Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reèe im: trgujte dok se ja vratim. **14** I graðani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreæi: neæemo da on caruje nad nama. **15** I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reèe da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi što je koji dobio. **16** Tada doðe prvi govoreæi: gospodaru! kesa tvoja donese deset kesa. **17** I reèe mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. **18** I doðe drugi govoreæi: gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa. **19** A on reèe i onome: i ti budi nad pet gradova. **20** I treæi doðe govoreæi: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuvao. **21** Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. **22** A gospodar mu reèe: po tvojijem

i idaše gore u Jerusalim. **29** I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od uèenika svojijeh **30** Govoreæi: idite u to selo prema vama, i kad uðete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **31** I ako vas ko upita: zašto drijesite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. **32** A kad otidoše poslani, naðoše kao što im kaza. **33** A kad oni drijesahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto drijesite magare? **34** A oni rekoše: ono Gospodu treba. **35** I dovedoše ga k Isusu, i bacise haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. **36** A kad iðaše, prostirahu haljine svoje po putu. **37** A kad se približi veæ da siðe s gore Maslinske, poèe sve mnoštvo uèenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva èudesa što su vidjeli, **38** Govoreæi: blagosloven car koji ide u ime Gospodnjeg! mir na nebu i slava na visini! **39** I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uèitelju! zaprijeti uèenicima svojijem. **40** I odgovarajuæi reèe im: kažem vam: ako oni uæute, kamenje æe povikati. **41** I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim **42** Govoreæi: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oèiju tvojijeh. **43** Jer æe doæi dani na tebe, i okružiæe te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliae te, i obuzeæe te sa sviju strana; **44** I razbijæe tebe i djecu tvoju u tebi, i neæee ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohoden. **45** I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, **46** Govoreæi im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. **47** I uæaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenièki i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube. **48** I ne

nalažahu šta bi mu uèinili; jer sav narod iðaše za rekoše: æesarev. 25 A on im reèe: podajte dakle što je æesarevo æesaru, a što je Božje Bogu. 26 I ne mogoše rijeèi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. 27 A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga. 28 Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. 29 Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; 30 I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; 31 I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; 32 A poslije sviju umrije i žena. 33 O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. 34 I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (aiõn g165) 35 A koji se udostoji dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvijeh niti æe se ženiti ni udavati; (aiõn g165) 36 Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. 37 A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. 38 A Bog nije Bog mrtvijeh nego živijeh; jer su njemu svi živi. 39 A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro si kazao. 40 I veæ ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reèe: 41 Kako govore da je Hristos sin Davidov? 42 Kad sam David govorio u psaltru: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, 43 Dok položim neprljateљe tvoje podnožje nogama tvojima. 44 David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? 45 A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojim: 46 Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanjo po ulicama, i prvih mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama; 47 Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæma biti osuðeni.

20 I kad on u jedan od onijeh dana uèaše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, doðoše glavari sveštenièki i književnici sa starješinama, 2 I rekoše mu govoreæi: kaži nam kakvom vlasti to èiniš? Illi ko ti je dao vlast tu? 3 A on odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, i kažite mi: 4 Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? 5 A oni pomicaju sebi govoreæi: ako reèemo s neba, reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? 6 Ako li reèemo: od ljudi, sav æe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. 7 I odgovoriše: ne znamo otkuda. 8 A Isus im reèe: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. 9 A narodu poèe kazivati prièu ovu: jedan èovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. 10 I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna. 11 I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. 12 I posla opet treæega; a oni i onoga ranise, i istjeraše. 13 Onda reèe gospodar od vinograda: šta æeu èiniti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega. 14 A vinogradari vidjevši njega mišljahu sebi govoreæi: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje. 15 I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta æe dakle uèiniti njima gospodar od vinograda? 16 Doæi æe i pogubiæe ove vinogradare, i daæe vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! 17 A on pogledavši na njih reèe: šta znaæi dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? 18 Svaki koji padne na taj kamen razbijæe se; a na koga on padne satræe ga. 19 I gledahu glavari sveštenièki i književnici u onaj èas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu prièu kaza. 20 I pažahu na njega, i poslaše vrebaèe, koji se graðahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeèi da ga predadu poglavarama i vlasti sudijnoj. 21 I upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govoris i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božijemu: 22 Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? 23 A on razumjevši njihovo lukavstvo reèe im: šta me kuæate? 24 Pokažite mi dinar; èij i zakladima, reèe: 6 Doæi æe dani u koje od svega je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi

rekoše: æesarev. 25 A on im reèe: podajte dakle što je æesarevo æesaru, a što je Božje Bogu. 26 I ne mogoše rijeèi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. 27 A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga. 28 Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. 29 Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; 30 I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; 31 I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; 32 A poslije sviju umrije i žena. 33 O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. 34 I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (aiõn g165) 35 A koji se udostoji dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvijeh niti æe se ženiti ni udavati; (aiõn g165) 36 Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. 37 A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. 38 A Bog nije Bog mrtvijeh nego živijeh; jer su njemu svi živi. 39 A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro si kazao. 40 I veæ ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reèe: 41 Kako govore da je Hristos sin Davidov? 42 Kad sam David govorio u psaltru: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, 43 Dok položim neprljateљe tvoje podnožje nogama tvojima. 44 David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? 45 A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojim: 46 Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanjo po ulicama, i prvih mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama; 47 Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæma biti osuðeni.

21 Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæeu priloge svoje u haznu Božiju; 2 A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte; 3 I reèe: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju: 4 Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. 5 I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem reèe im: šta me kuæate? 6 Doæi æe dani u koje od svega je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi

se neæe razmetnuti. **7** Zapitaše ga pak govoreæi: da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijnstvom uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne doðe se to dogoditi? **8** A on reèe: èuvajte se da vas ne iznenada. **35** Jer æe doæi kao zamka na sve koji žive prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: po svoj zemlji. **36** Stražite dakle jednako i molite se ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. **9** Bogu da biste se udostojili uteæi od svega ovoga A kad èuvjetate ratove i bune, ne plašite se; jer to sve što æe se zbiti, i stati pred sinom èovjeèijim. **37** I treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak. danju uèaše u crkvi, a noæeu izlažeše i noæivaše na **10** Tada im reèe: ustaae narod na narod i carstvo gori koja se zove Maslinska. **38** I sav narod dolažeše na carstvo; **11** I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebu. **12** A prije svega ovoga metnuæe na vas ruke svoje i goniæe vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodiæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. **13** A to æe vam se dogoditi za svjedoèanstvo. **14** Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovorati: **15** Jer æeu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæe moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. **16** A predavaæe vas i roditelji i braæea i roðaci i prijatelji; i pobijaæe neke od vas. **17** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. **18** I dlaka s glave vaše neæe poginuti. **19** Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. **20** A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. **21** Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: **22** Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano. **23** Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu. **24** I pašaæe od oštrica maæa, i odveæaæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim æe gaziti neznaabošći dok se ne izvrše vremena neznabožaca. **25** I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvjezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. **26** Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. **27** I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **28** A kad se poèene ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. **29** I kaza im prieu: gledajte na smokvu i na sva drveta; **30** Kad vidite da veæ potjeraju, sami znate da je blizu ljeto. **31** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije. **32** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **33** Nebo i zemlja proæi æe, a rijeèi moje neæe proæi. **34** Ali se èuvajte

22 Približavaše se pak praznik prijesnjih hljebova koji se zove pasha. **2** I gledahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. **3** A sotona uðe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice. **4** I otišavši govori s glavarima svešteničkjem i sa starješinama kako æe im ga izdati. **5** I oni se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce. **6** I on se obreèe, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. **7** A doðe dan prijesnjih hljebova u koji trebaše klati pashu; **8** I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. **9** A oni mu rekoše: gdje hoæeš da ugotovimo? **10** A on im reèe: eto kad uðete u grad, srešaæe vas èovjek koji nosi vodu u kréagu; idite za njim u kuæu u koju on uðe, **11** I kažite domaæinu: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æeu jesti pashu s uèenicima svojijem? **12** I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu; onđje ugotovite. **13** A oni otidoše i naðoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu. **14** I kad doðe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. **15** I reèe im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postrandam; **16** Jer vam kažem da je otsele neæeu jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. **17** I uzevši èašu dade hvalu, i reèe: uzmite je i razdijelite meðu sobom; **18** Jer vam kažem da neæeu piti od roda vinogradskoga dok ne doðe carstvo Božije. **19** I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreæi: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. **20** A tako i èašu po veæeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva. **21** Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. **22** I sin èovjeèij dakle ide kao što je ureðeno; ali teško èovjeku onome koji ga izdaje! **23** I oni staše tražiti meðu sobom koji bi dakle od njih bio koji æe to uèiniti. **24** A posta i prepiranje meðu njima koji bi se držao meðu njima da je najveæi. **25** A on im reèe:

carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, udari jedan od njih slugu poglavara svešteničkoga, i zovu se dobrovori. **26** Ali vi nemojte tako; nego koji otsječe mu desno uho. **51** A Isus odgovarajući reče: je najveći među vama neka bude kao najmanji, i ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscjijeli ga, koji je starješina neka bude kao sluga. **27** Jer koji **52** A glavarima svešteničkim i vojvodama crkvenijem je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li i starješinama koji bijahu došli na nj reče Isus: zar onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam među vama kao na hajduka izdoste s noževima i koljem da me sluga. **28** A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u uhvatite? **53** Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne mojim napastima. **29** I ja ostavljam vama carstvo digoste ruku na mene; ali je sad vaš èas i oblast kao što je otac moj meni ostavio: **30** Da jedete i tame. **54** A kad ga uhvatit, odvedoše ga i uvedoše u pijete za trpezom mojom u carstvu mojem, i da dvor poglavara svešteničkoga. A Petar iðaše za njim sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena izdaleka. **55** A kad oni naložiše oganj nasred dvora Izraelijevih. **31** Reče pak Gospod: Simone! Simone! i sjeðahu zajedno, i Petar sjeðaše među njima. **56** evo vas ište sotona da bi vas èinio kao pšenicu. **32** Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i pogledavši na nj reče: i ovaj bješe s njim. **57** A on ga ti kad god obrativši se utvrdi braeu svoju. **33** A on se odreće govoræi: ženo! ne poznajem ga. **58** I malo mu reče: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i zatijem vidje ga drugi i reče: i ti si od njih. A Petar na smrt iæi. **34** A on reče: kažem ti, Petre! danas reče: èovjeèe! nijesam. **59** I pošto prođe oko jednoga neæe zapjevati pijetao dok se triput ne odreće da sahata drugi neko potvrđivaše govoræi: zaista i ovaj me poznaješ. **35** I reče im: kad vas poslah bez kese i bješe s njim; jer je Galilejac. **60** A Petar reče: èovjeèe! bez torbe i bez obuæe, eda vam što nedostade? A ne znam šta govoris. I odmah dok on još govorase oni rekoše: ništa. **36** A on im reče: ali sad koji ima zapjeva pijetao. **61** I obazrevši se Gospod pogleda na kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka Petra, i Petar se opomenu rijeëi Gospodnje kako mu proda haljinu svoju i kupi nož. **37** Jer vam kažem da reče: prije nego pijetao zapjeva odreæi æeš me se još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: triput. **62** I izšavši napolje plaka gorko. **63** A ljudi koji i među zloèince metnuše ga. Jer što je pisano za držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. **64** I pokriviš mene, svršuje se. **38** A oni rekoše: Gospode! evo ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoræi: proreci ovdje dva noža. A on im reče: dosta je. **39** I izšavši ko te udari? **65** I druge mnoge hule govorahu na nj. otide po obièaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše **66** I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavar uèenici njegovi. **40** A kad dođe na mjesto reče im: sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud **67** molite se Bogu da ne padnete u napast. **41** I sam Govoræi: jesli li ti Hristos? kaži nam. A on im reče: otstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i ako vam i kažem, neæete vjerovati. **68** A ako vas i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu **42** Govoræi: zapitam, neæete mi odgovoriti, niti æete me pustiti. oèe! kad bi htio da proneseš ovu èašu mimo mene! **69** Otsele æe sin èovjeèij sjediti s desne strane sile ali ne moja volja nego tvoja da bude. **43** A anđeo mu Božije. **70** Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on se javi s neba, i kriješi ga. **44** I buduæi u borenu, im reče: vi kažete da sam ja. **71** A oni rekoše: šta moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kapljice krví koje kapahu na zemlju. **45** I ustavši od molitve dođe k uèenicima svojijem, i naðe ih a oni spavaju od žalosti, **46** I reče im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast. **47** Dok on pak još govorase, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, iðaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cjelivam onaj je. **48** A Isus mu reče: Juda! zar cjelivom izdaješ sina èovjeèijega? **49** A kad oni što bijahu s njim vidješe šta æe biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem? **50** I

23 I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu. **2** I poèeše ga tužiti govoræi: ovoga naðosmo da otpaðuje narod naš, i zabranjuje davati æesaru danak, i govoriti da je on Hristos car. **3** A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš. **4** A Pilat reče glavarima svešteničkim i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom èovjeèku. **5** A oni navaljivahu govoræi: on buni ljudi uèeæi po svoj Judeji poèevši od Galileje dovde. **6** A

Pilat èuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? **7** I jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. **34** A Isus razumjevši da je iz podrujeja Irodova posla ga Irodu, govoraše: oèe! oprosti im; jer ne znadu šta èine. A koji takoðer bijaše u Jerusalimu onijeh dana. **8** A Irod dijeleæi njegove haljine bacahu kocke. **35** I narod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da se govoreæi: drugima pomože, neka pomože i sebi, æe vidjeti od njega kako èudo. **9** I pita ga mnogo ako je on Hristos, izbranik Božij. **36** A i vojnici mu se koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. **10** A glavari rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, **37** I sveštenièki i književnici stajahu, i jednako tužahu govorahu: ako si ti car Judejski pomozi sam sebi. **38** ga. **11** A Irod osramotivši ga sa svojijem vojniciima, i A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grékijem i narugavši mu se, obuèe mu bijelu haljinu, i posla ga Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. **39** natrag Pilatu. **12** I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod. A jedan od obješenijeh zloèinaca huljaše na njega među sobom; jer prije bijahu u zavadi. **13** A Pilat govoreæi: ako si ti Hristos pomozi sebi i nama. **40** A sazvavši glavare sveštenièke i knezove i narod **14** drugi odgovarajuæi šutkaše ga i govoraše: zar se Reèe im: dovedoste mi ovoga èovjeka kao koji narod ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuðeni tako? **41** I mi otpaðuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na smo još pravedno osuðeni; jer primamo po svojijem ovom èovjeku nijedne krivice što vi na njega gorovite; djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije **15** A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi uèinio. **42** I reèe Isusu: opomeni me se, Gospode! ništa da je uèinio što bi zasluživalo smrt. **16** Daklem kad doðeš u carstvo svoje. **43** I reèe mu Isus: zaista da ga izbijem pa da pustim. **17** A trebaše o svakom ti kažem: danas æeš biti sa mnom u raju. **44** A prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. **18** Ali bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji narod sav povika govoreæi: uzmi ovoga, a pusti nam do sahata devetoga. **45** I pomrèa sunce, i zavjes Varavu; **19** Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu crkveni razdrije se napola. **46** I povikavši Isus iza bunu uèinjenu u gradu i za krv. **20** A Pilat opet reèe glasa reèe: oèe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I da bi on htio pustiti Isusa. **21** A oni vikahu govoreæi: rekavši ovo izdahnu. **47** A kad vidje kapetan šta bi, raspni ga, raspni. **22** A on im treæi put reèe: kakvo stade hvaliti Boga govoreæi: zaista ovaj èovjek bješe je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh pravednik. **48** I sav narod koji se bijaše skupio da što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijuæi se u prsi pustim. **23** A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, svoje. **49** A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene i iskuhu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo. **50** I glavara sveštenièkijeh. **24** I Pilat presudi da bude kao gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i što oni ištu. **25** I pusti onoga što iskuhu, koji bješe pravedan, **51** On ne bijaše pristao na njihov savjet i baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam njihovu volju. **26** I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga èekaše carstva Božijega, **52** On pristupivši k Pilatu Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega zaiska tijelo Isusovo. **53** I skide ga, i obavi platnom, i krst da nosi za Isusom. **27** A za njim iðaše mnoštvo metnu ga u grob isjeèen, u kome нико не bijaše nikad naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. **28** A metnut. **54** I dan bijaše petak, i subota osvitaše. **55** A Isus obazrevši se na njih reèe: kæeri Jerusalimske! žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše ne plaæete za mnom, nego plaæete za sobom i za za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. **56** djecom svojom. **29** Jer gle, idu dani u koje æe se Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i dakle ostaše na miru po zakonu.

sisama koje ne dojiše. **30** Tada æe poèeti goroviti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. **24** A u prvi dan nedjeljni doðoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima; **2** Ali naðoše kamen odvaljen od groba. **3** I ušavši ne naðoše tijela Gospoda Isusa. **4** I kad se one èuðahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnjem haljinama; **5** A kad se one uplašiše

i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? 33 I među mrtvima? 6 Nije ovdje; nego ustade; opomenite ustawši onaj èas, vratiše se u Jerusalim, i nađoše u se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, 7 Govoreæi skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima, 34 Koji da sin èovjeèij treba da se preda u ruke ljudi grješnika govorahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. i da se razapne i treæi dan da ustane. 8 I opomenuše 35 I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše se rijeèi njegovijeh. 9 I vrativi se od groba javiše sve kad prelomi hljeb. 36 A kad oni ovo govorahu, i sam ovo jedanaestorici i svima ostalijem. 10 A to bijaše Isus stade među njima, i reèe im: mir vam. 37 A oni Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide s njima koje kazaše ovo apostolima. 11 I njima se duha. 38 I reèe im: šta se plašite? I zašto takove uèiniše njihove rijeèi kao laž, i ne vjerovaše im. 12 A misli ulaze u srca vaša? 39 Vidite ruke moje i noge Petar ustavši otreà ka grobu, i natkuèivši se vidje moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh same haljine gdje leže, i otide èudeæi se u sebi šta bi tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. 40 I 13 I gle, dvojica od njih iðahu u onaj dan u selo koje ovo rekavši pokaza im ruke i noge. 41 A dok oni još bijaše daleko od Jerusalima šeset potrkališta i zvaše ne vjerovahu od radosti i èuðahu se reèe im: imate se Emaus. 14 A oni govorahu među sobom o svima li ovdje što za jelo? 42 A oni mu daše komad ribe ovijem dogaðajima. 15 I kad se oni razgovarahu i peèene, i meda u satu. 43 I uzevši izjede pred njima. zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iðaše s 44 I reèe im: ovo su rijeèi koje sam vam govorio još njima. 16 A oèi im se držahu da ga ne poznaše. 17 dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je A on im reèe: kakav je to razgovor koji imate među za mene napisano u zakonu Mojsjevu i u prorocima i sobom iduæi, i što ste neveseli? 18 A jedan po imenu u psalmima. 45 Tada im otvori um da razumiju pismo. Kleopa, odgovarajuæi reèe mu: zar si ti jedan od 46 I reèe im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos crkvara u Jerusalimu koji nijesi èuo šta je u njemu postrada i da ustane iz mrtvijeh treæi dan; 47 I da bilo ovijeh dana? 19 I reèe im: šta? A oni mu rekoše: se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u grijeha po svijem narodima poèevši od Jerusalima. djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijem narodom; 48 A vi ste svjedoci ovome. 49 I gle, ja æeu poslati 20 Kako ga predadoše glavari sveštenièki i knezovi obeæeanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? 21 A mi se Jerusalimskome dok se ne obuèete u silu s visine. 50 nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izrailja; ali I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. 22 blagoslovi ih. 51 I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile uznošaše se na nebo. 52 I oni mu se pokloniše, i rano na grobu, 23 I ne našavši tijela njegova doðoše vratiše se u Jerusalim s velikom radošæu. 53 I bijahu govoreæi da su im se anđeli javili koji su kazali da je jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljavuæi Boga. Amin. on živ. 24 I idoše jedni od našijeh na grob, i nađoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. 25 I on im reèe: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govorise proroci! 26 Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju? 27 I poèevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. 28 I približiše se k selu u koje iðahu, i on èinjavi se da hoæe dalje da ide. 29 I oni ga ustavljuju govoreæi: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uđe s njima da noæi. 30 I kad sjeðaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. 31 Tada se njima otvorise oèi i poznaše ga. I njega nestade. 32 I oni govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam

Jovanu

1 U poèetku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog

bješe rijeè. 2 Ona bješe u poèetku u Boga. 3 Sve

je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što

je postalo. 4 U njoj bješe život, i život bješe vidjelo

5 I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne

obuze. 6 Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. 7

Ovaj doèe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo

da svi vjeruju kroza nj. 8 On ne bješe vidjelo, nego

da svjedoèi za vidjelo. 9 Bješe vidjelo istinito koje

obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svijet. 10

Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga

ne pozna. 11 K svojima doðe, i svoji ga ne primiše.

12 A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi

Božiji, koji vjeruju u ime njegovo, 13 Koji se ne rodiše

od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje,

nego od Boga. 14 I rijeè postade tijelo i useli se u

nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu,

slavu, kao jedinorodnoga od oca. 15 Jovan svjedoèi

za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh:

koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije

mene bješe. 16 I od punosti njegove mi svi uzesmo

blagodat za blagodaæu. 17 Jer se zakon dade

preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa

Hrista. 18 Boga niko nije video nikad: jedinorodni

sin koji je u naruèju oèinom, on ga javi. 19 I ovo

je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz

Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si

ti? 20 I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam

Hristos. 21 I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I

reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. 22

A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima

što su nas poslali: šta kažeš za sebe? 23 Reèe: ja

sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put

Gospodnji; kao što kaza Isaija prorok. 24 I bijahu

poslanici od fariseja, 25 I zapitaše ga govoreæi mu:

zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni

prorok? 26 Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam

vodom, a među vama stoji koga vi ne zname. 27 On je

onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom;

kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi

njegovoj. 28 Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje

Jovan kršæavaše. 29 A sjutradan vidje Jovan Isusa

gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na

se grijeha svijeta. 30 Ovo je onaj za koga ja rekoh: za

mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije

mene bješe. 31 I ja ga ne znadoh: nego da se javi

Izrailju zato ja doðoh da krstim vodom. 32 I svjedoèi

Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao

golub i stade na njemu. 33 I ja ga ne znadoh: nego

onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na

koga vidiš da silazi Duh i стоji na njemu to je onaj koji

æe krstiti Duhom svetijem. 34 I ja vidjeh i zasvjedoèih

da je ovaj sin Božij. 35 A sjutradan opet stajaše Jovan

i dvojica od uèenika njegovih, 36 I vidjevši Isusa

gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. 37 I èuše ga oba

uèenika kad govoraše, i otidoše za Isusom. 38 A Isus

obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im:

šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaæi: uèitelju)

gdje stojiš? 39 I reèe im: doðite i vidite. I otidoše, i

Božiji, koji vjeruju u ime njegovo, 40 Vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A

od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, bijaše oko devetoga sahata. 41 A jedan od dvojice

negu od Boga. 42 I rijeè postade tijelo i useli se u koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija

nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, brat Simona Petra; 43 On nađe najprije brata svojega

slavu, kao jedinorodnoga od oca. 44 A Filip nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. 45 Filip

svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: bješe iz Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova. 46 Filip

Simona, i reèe mu: mi nađosmo Mesiju, koje znaæi Hristos. 47 A dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na

nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æeš se zvati Kifa, koje znaæi Petar. 48 A sjutradan namisli iziæi u Galileju, i

nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. 49 A Filip nađe Natanaïla, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu

pisa i proroci, nađosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. 50 I reèe mu Natanaïlo: iz Nazareta može li

biti što dobro? Reèe mu Filip: doði i vidi. 51 A Isus

vidjevši Natanaïla gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva. 52

Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 53 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 54 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 55 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 56 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 57 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 58 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 59 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 60 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 61 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 62 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 63 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 64 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 65 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 66 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 67 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 68 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 69 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 70 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 71 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 72 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 73 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 74 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 75 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 76 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 77 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 78 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 79 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 80 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 81 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 82 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 83 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 84 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 85 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 86 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 87 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 88 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 89 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 90 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 91 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 92 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 93 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 94 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 95 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 96 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 97 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 98 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 99 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 100 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 101 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 102 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 103 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 104 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 105 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 106 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 107 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 108 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 109 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 110 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 111 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 112 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 113 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 114 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 115 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 116 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 117 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 118 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 119 I reèe mu:

zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo

otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu

èovjeku. 120 Reèe mu Natanaïlo: kako me poznaješ? Odgovori

Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad

bijaše pod smkovom. 121 Odgovori Natanaïlo i reèe

mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. 122 Odgovori

Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smkovom

zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. 123 I re

A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, se? 5 Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se postavljenijeh po obièaju Jevrejskoga èišæenja, koji ko ne rodi vodom i Duhom, ne može uæi u carstvo uzimahu po dva ili po tri vedra. 7 Reèe im Isus: Božije. 6 Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. 8 I rođeno od Duha, duh je. 7 Ne èudi se što ti rekoh: reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. 9 valja vam se nanovo roditi. 8 Duh diše gdje hoæe, i A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, glas njegov èuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda i ne znadijaše otkuda je a sluge znadijahu koje su ide; tako je svaki èovjek koji je rođen od Duha. 9 zahvatile vodu zovnu kum ženika, 10 I reèe mu: Odgovori Nikodim i reèe mu: kako može to biti? 10 svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju Isus odgovori i reèe mu: ti si uèitelj Izrailjev, i to li ne onda rðavije; a ti si èuvao dobro vino doslje. 11 Ovo znaš? 11 Zaista, zaista ti kažem da mi govorimo što uèini Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i znamo, i svjedoèimo što vidjesmo, i svjedoèanstva pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovaše ga. naæega ne primate. 12 Kad vam kazah zemaljsko 12 Potom siðe u Kapernaum, on i mati njegova, i pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kažem braæa njegova, i uèenici njegovi, i ondje stajaše ne nebесko? 13 I нико se ne pope na nebo osim koji mnogo dana. 13 I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziðe siðe s neba, sin èovjeèij koji je na nebu. 14 I kao Isus u Jerusalim. 14 I naðe u crkvi gdje sjede oni što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce èovjeèij da se podigne, 15 Da nijedan koji ga vjeruje mijenjahu. 15 I naèinivši biè od uzica, izgna sve iz ne pogine, nego da ima život vjeèni: (aiònios g166) crkve, i ovce i volove; i mjenjaèima prosu novce i 16 Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega stolove ispremeta; 16 I reèe onima što prodavahu jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca pogine, nego da ima život vjeèni. (aiònios g166) 17 Jer mojega doma trgovaèkoga. 17 A uèenici se njegovi Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju nego da se svijet spase kroza nj. 18 Koji njega vjeruje izjede me. 18 A Jevreji odgovarajuæi rekoše mu: ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuðen, jer kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? 19 ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega. 19 Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri A sud je ovaj što vidjelo doðe na svijet, i ljudima dana æeu je podignuti. 20 A Jevreji rekoše: èetrdeset omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela i šest godina graðena je ova crkva, i ti za tri dana bijahu zla. 20 Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelo i da je podigneš? 21 A on govoraše za crkvu tijela ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovih, jer svojega. 22 A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se su zla. 21 A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide uèenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismu i djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. 22 A potom rijeèi koju reèe Isus. 23 A kad bješe u Jerusalimu doðe Isus i uèenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovo, živiljaše s njima i kršæavaše. 23 A Jovan kršæavaše videæi èudesa njegova koja èinijaše. 24 Ali Isus u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, 25 I dolažahu te ih kršæavaše. 24 Jer još ne bijaše Jovan ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam baèen u tamnicu. 25 Tada postade raspra meðu znadijaše šta bješe u èovjeku.

3 Bijaše pak èovjek meðu farisejima, po imenu

Nikodim, knez Jevrejski. 2 Ovaj doðe k Isusu noæu i reèe mu: Ravi! znamo da si ti uèitelj od Boga došao; jer niko ne može èudesa ovijeh èiniti koja ti èiniš ako nije Bog s njim. 3 Odgovori Isus i reèe mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega. 4 Reèe Nikodim njemu: kako se može èovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put uæi u utrobu matere svoje i roditi

ne pogine, nego da ima život vjeèni: (aiònios g166) 16 Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca pogine, nego da ima život vjeèni. (aiònios g166) 17 Jer mojega doma trgovaèkoga. 17 A uèenici se njegovi Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju nego da se svijet spase kroza nj. 18 Koji njega vjeruje izjede me. 18 A Jevreji odgovarajuæi rekoše mu: ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuðen, jer kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? 19 ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega. 19 Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri A sud je ovaj što vidjelo doðe na svijet, i ljudima dana æeu je podignuti. 20 A Jevreji rekoše: èetrdeset omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela i šest godina graðena je ova crkva, i ti za tri dana bijahu zla. 20 Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelo i da je podigneš? 21 A on govoraše za crkvu tijela ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovih, jer svojega. 22 A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se su zla. 21 A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide uèenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismu i djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. 22 A potom rijeèi koju reèe Isus. 23 A kad bješe u Jerusalimu doðe Isus i uèenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovo, živiljaše s njima i kršæavaše. 23 A Jovan kršæavaše videæi èudesa njegova koja èinijaše. 24 Ali Isus u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, 25 I dolažahu te ih kršæavaše. 24 Jer još ne bijaše Jovan ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam baèen u tamnicu. 25 Tada postade raspra meðu uèenicima Jovanovijem i Jevrejima oko èišæenja. 26 I doðoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedoèio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. 27 Jovan odgovori i reèe: ne može èovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. 28 Vi sami meni svjedoèite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. 29 Ko ima nevjesta ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radoæeu raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispunji se. 30 Onaj treba da raste, a ja da

se umaljujem. **31** Koji odozgo dolazi nad svima je; gori ni u Jerusalimu. **22** Vi ne znate èemu se molite; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od dolazi s neba nad svima je. **32** I što vidje i èu ono Jevreja. **23** Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe svjedoèi; i svjedoèanstva njegova niko ne prima. **33** se pravi bogomolci moliti ocu duhom i istinom, jer Koji primi njegovo svjedoèanstvo, potvrdi da je Bog otac hoæe takovih bogomoljaca. **24** Bog je duh; i istinit. **34** Jer koga Bog posla, onaj rijeèi Božije govori: koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. jer Bog Duha ne daje na mjeru. **35** Jer otac ljeni sina, i sve dade u ruke njegove. **36** Ko vjeruje sina, ima život vjeèni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu. (aiònos g166)

4 Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da

Isus više uèenika dobija i kršæava nego Jovan **2** Isus pak sam ne kršæavaše nego uèenici njegovi **3** Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. **4** A valjalo mu je proæi kroz Samariju. **5** Tako doðe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu. **6** A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjeðaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. **7** Doðe žena Samarjanka da zahvati vode; reèe joj Isus: daj mi da pijem. **8** Jer uèenici njegovi bijahu otisli u grad da kupe jela.) **9** Reèe mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduae, možeš iskati od mene žene Samaranke da piješ? Jer se Jevreji ne mijesaju sa Samaranima. **10** Odgovori Isus i reèe joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu. **11** Reèe mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle uzeti vodu živu? **12** Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijas i sinovi njegovi i stoka njegova? **13** Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji pije od ove vode opet æe ožednjeti; **14** A koji pije od vode koju æeu mu ja dati neæe ožednjeti dobijeka; nego voda što æeu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teæe u život vjeèni. (aiòn g165, aiònos g166) **15** Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. **16** Reèe joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. **17** Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; **18** Jer si pet muževa imala, i sad koga imas nije ti muž; to si pravo kazala. **19** Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. **20** Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. **21** Reèe joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj

smrti. **48** I reèe mu Isus: ako ne vidite znaka i èudesa, on èini ono i sin èini onako; **20** Jer otac sina ljubi, i ne vjerujete. **49** Reèe mu carev èovjek: Gospode! sve mu pokazuje što sam èini; i pokazaæe mu veæa siði dok nije umrlo dijete moje. **50** Reèe mu Isus: idi, djela od ovijeh da se vi èudite. **21** Jer kako što otac sin je tvoj zdrav. I vjerova èovjek rijeèi koju mu reèe podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoæe oživljuje. Isus, i poðe. **51** I odmah kad on silaðaše, gle, sretoše **22** Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud dade sinu, ga sluge njegove i javiše mu govoreæi: sin je tvoj zdrav. **52** Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i **23** Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne kazaðe mu: juèe u sedmom sahatu pusti ga groznicu. Zaista, zaista vam kažem: ko moju rijeèi sluša i vjeruje **53** Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reèe Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuæa onome koji je mene poslao, ima život vjeèni, i ne njegova. **54** Ovo opet drugo èudo uèini Isus kad doðe dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život. (aiðios iz Judeje u Galileju.

5 A potom bješe praznik Jevrejski, i izlðe Isus u

Jerusalim. **2** U Jerusalimu pak kod Ovèijeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova, **3** U kojima ležaše mnoðtvbolesnika, slijepih, hromih, suhijeh, koji èekahu da se zaljulja voda; **4** Jer anðeo Gospodnjii silaðaše u odreðeno vrijeme u banju i muæaše vodu; i koji najprije ulaðaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu. **5** A ondje bijaðe jedan èovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. **6** Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je veæe odavno bolestan, reèe mu: hoæeš li da budeš zdrav? **7** Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam èovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja doðem drugi siðe prije mene. **8** Reèe mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. **9** I odmah ozdravi èovjek, i uzevši odar svoj hoðaše. A taj dan bješe subota. **10** Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. **11** A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reèe: uzmi odar svoj i hodi. **12** A oni ga zapitaþe: ko je taj èovjek koji ti reèe: uzmi odar svoj i hodi? **13** A iscijeljeni ne znadijaðe ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. **14** A potom ga naðe Isus u crkvi i reèe mu: eto si zdrav, više ne grijeþi, da ti ne bude gore. **15** A èovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. **16** I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer èinjasa to u subotu. **17** A Isus im odgovaraðe: otac moj doslije èini, i ja èinim. **18** I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraðe subotu nego i ocem svojijem nazivaðe Boga i graðaðe se jednak Bogu. **19** A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može niðta èiniti sam od sebe nego što vidi da otac èini; jer što **20** Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao. **24** Zaista, zaista vam kažem: ko moju rijeèi sluša i vjeruje **g166** **25** Zaista, zaista vam kažem: ide èas, i veæe je nastao, kad æe mrtvi èuti glas sina Božijega, i èuvši oživljjeti. **26** Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi; **27** I dade mu vlast da i sud èini, jer je sin èovjeeij. **28** Ne divite se ovome, jer ide èas u koji æe svi koji su u grobovima èuti glas sina Božijega, **29** I izlaðe æe koji su èinili dobro u vaskrsenje života, a koji su èinili zlo u vaskrsenje suda. **30** Ja ne mogu niðta èiniti sam od sebe; kako èujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje nego volju oca koji me je poslao. **31** Ako ja svjedoëim za sebe, svjedoèanstvo moje nije istinito. **32** Ima drugi koji svjedoëi za mene; i znam da je istinito svjedoèanstvo što svjedoëi za mene. **33** Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoëi vam za istinu; **34** A ja ne primam svjedoèanstva od èovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete. **35** On bješe vidjelo koje goraðe i svijetljaðe, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju. **36** Ali ja imam svjedoèanstvo veæe od Jovanova; jer poslovi koje mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoëe za mene da me otac posla. **37** I otac koji me posla sam svjedoëi za mene. Ni glasa njegova kad èuste ni lica njegova vidjeste. **38** I rijeèi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. **39** Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vjeèni; i ona svjedoëe za mene. (aiðios **g166**) **40** I neæete da doðete k meni da imate život. **41** Ja ne primam slave od ljudi. **42** Nego vas poznajem da ljudavi Božije nemate u sebi. **43** Ja doðoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi doðe u ime svoje, njega æete primiti. **44** Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite? **45** Ne mislite da æeu vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate. **46** Jer da ste vjerovali Mojsiju tako

biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene. **47** A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojim rijeéima?

6 Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade.

2 I za njim iðaše mnoštvo naroda, jer viðahu èudesa njegova koja èinjasa na bolesnicima. **3** A Isus iziðe na goru, i ondje sjeðaše s uèenicima svojijem. **4** A bjeðe blizu pasha praznik Jevrejski. **5** Podignuvši dakle Isus oëi, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reèe Filipu: gdje æemo kupiti hljeba da ovi jedu? **6** A ovo govoraše kušajuæi ga, jer sam znadijaše šta æe èiniti. **7** Odgovori mu Filip: dvjesta groða hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. **8** Reèe mu jedan od uèenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra: **9** Ovdje ima jedno momèe koje ima pet hljebova jeèemenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! **10** A Isus reèe: posadite ljude. A bjeðe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. **11** A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posaðeni; tako i od riba koliko htješe. **12** I kad se nasitiše, reèe uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. **13** I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova jeèemenijeh što preteèe iza onijeh što su jeli. **14** A ljudi vidjevši èudo koje uèini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da doðe na svijet. **15** A kad razumje Isus da hoæe da doðu da ga uhvate i da ga uèine carem, otide opet u goru sam. **16** A kad bi uveèe siðoše uèenici njegovi na more, **17** I uðoše u laðu, i poðoše preko mora u Kapernaum. I veæ se bijaše smrklo, a Isus ne bjeðe doðao k njima. **18** A more se podizaše od velikoga vjetra. **19** Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potrkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i doðao blizu do laðe, i uplaþiše se. **20** A on im reèe: ja sam; ne bojte se. **21** Onda ga s radoðau uzeše u laðu; i odmah laða bi na zemlji u koju iðahu. **22** Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da laðe druge ne bjeðe ondje osim one jedne što u nju uðoše uèenici njegovi, i da ne uðe Isus s uèenicima svojijem u laðu nego sami uèenici njegovi otidoše, **23** A druge laðe iz Tiverijade doðoše blizu onog mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu, **24** Kad vidje narod da Isusa ne bjeðe ondje ni uèenika njegovijeh, uðoše i oni u laðe, i doðoše u

Kapernaum da traže Isusa. **25** I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si doðao ovamo? **26** Isus im odgovori i reèe: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što èudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se. **27** Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vjeèni život, koje æe vam dati sin èovjeèij, jer ovoga potvrdi otac Bog. (aiònios g166) **28** A oni mu rekoše: šta æemo èiniti da radimo djela Božija? **29** Odgovori Isus i reèe im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla. **30** A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? **31** Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. **32** Tada im reèe Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; **33** Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. **34** Tada mu rekoše: Gospode! daj nam svagda taj hljeb. **35** A Isus im reèe: ja sam hljeb života: koji meni dolazi neæe ogladnjeti, i koji mene vjeruje neæe nikad ožednjeti. **36** Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. **37** Sve što meni daje otac k meni æe doæi; i koji dolazi k meni neæu ga istjerati napolje. **38** Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. **39** A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u poðljednji dan. **40** A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æeu ga vaskrsnuti u poðljednji dan. (aiònios g166) **41** Tada vikahu Jevreji na njega što reèe: ja sam hljeb koji siðe s neba. **42** I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govorii: ja siðoh s neba? **43** Onda Isus odgovori i reèe im: ne vièete meðu sobom. **44** Niko ne može doæi k meni ako ga ne dovuèe otac koji me posla; i ja æeu ga vaskrsnuti u poðljednji dan. **45** U prorocima stoji napisano: i biæe svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæi æe k meni. **46** Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. **47** Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. (aiònios g166) **48** Ja sam hljeb života. **49** Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. **50** Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. **51** Ja sam hljeb živi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba živjeæe vavijek; i hljeb koji æeu ja dati tijelo je

moje, koje æeu dati za život svijeta. (aiōn g165) 52 A praznik ovaj: ja još neæeu iziæei na praznik ovaj, jer se Jevreji se prepirahu među sobom govoreæi: kako moje vrijeme još nije navršilo. 9 Rekavši im ovo osta može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? 53 A u Galileji. 10 A kad iziðoše braæea njegova na praznik, Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tada i sam iziðe, ne javno nego kao tajno. 11 A Jevreji tijela sina èovjekije i ne pijete krvi njegove, neæete ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on? 12 I imati života u sebi. 54 Koji jede moje tijelo i piye moju bijuhu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu krv ima život vjeèeni, i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. 13 Ali niko dan: (aiōnios g166) 55 Jer je tijelo moje pravo jelo i krv ne govorase javno za nj od straha Jevrejskoga. 14 moja pravo piæe. 56 Koji jede moje tijelo i piye moju Ali odmah u polovini praznika iziðe Isus u crkvu i krv stoji u meni i ja u njemu. 57 Kao što me posla uæaše. 15 I divljahu se Jevreji govoreæi: kako ovaj živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on æe zna knjige a nije se uèio? 16 Tada im odgovori Isus i življeti mene radi. 58 Ovo je hljeb koji siðe s neba: reèe: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji poslao. 17 Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe jede hljeb ovaj življeæe vavijek. (aiōn g165) 59 Ovo je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. reèe u zbornici kad uæaše u Kapernaumu. 60 Tada 18 Koji govoriti sam od sebe, slavu svoju traži; a ko mnogi od uæenika njegovih koji slušahu rekoše: traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati? 61 A Isus u njemu nepravde. 19 Ne dade li Mojsije vama zakon znajuæi u sebi da uæenici njegovi vièu na to, reèe i niko od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da im: zar vas ovo sablažnjava? 62 A kad vidite sina me ubijete? 20 Odgovori narod i reèe: je li ðavo u èovjekije da odlazi gore gdje je prije bio? 63 Duh tebi? ko traži da te ubije? 21 Odgovori Isus i reèe im: je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Rijeèi jedno djelo uæinih i svi se divite tome. 22 Mojsije vam koje vam ja rekoh duh su i život su. 64 Ali imaju neki dade da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego među vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od od otaca i u subotu obrezujete èovjeka. 23 Ako se poèetka koji su što ne vjeruju, i ko æe ga izdati. 65 I èovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon reèe: zato vam rekoh da niko ne može doæi k meni Mojsijev, srdite li se na mene što svega èovjeka ako mu ne bude dano od oca mojega. 66 Od tada iscijelih u subotu? 24 Ne gledajte ko je ko kad sudite, mnogi od uæenika njegovih otidoše natrag, i više nego pravedan sud sudite. 25 Tada govorahu neki od ne iðahu s njim. 67 A Isus reèe dvanaestorici: da Jerusalimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju? neæete i vi otiaæ? 68 Tada mu odgovori Simon Petar: 26 I gle, kako govoriti slobodno i ništa mu ne vele: da Gospode! kome æemo iæi? Ti imaš rijeèi vjeèenoga ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? života. (aiōnios g166) 69 I mi vjerovasmo i poznamo 27 Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad doðe, da si ti Hristos, sin Boga živoga. 70 Isus im odgovori: nikao neæee znati otkuda je. 28 Tada Isus povika u ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas crkvi uæeæi i reèe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne doðoh, nego ima istiniti koji ga on šæaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice. me posla, kojega vi ne znate. 29 Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. 30 Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao èas njegov. 31 A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad doðe Hristos eda li æe više èudesa èiniti nego ovaj što èini? 32 Èuse fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenièki sluge da ga uhvate. 33 Tada reèe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. 34 Tražæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi. 35 A Jevreji rekoše među sobom: kuda æee ovaj iæi da ga mi ne

7 I potom hoðaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šæadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. 2 Bijanje pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. 3 Tada mu rekoše braæea njegova: iziði odavde i idi u Judeju, da i uæenici tvoji vide djela tvoja koja èiniš; 4 Jer niko ne èini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to èiniš javi sebe svijetu. 5 Jer ni braæea njegova ne vjerovahu ga. 6 Tada im reèe Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. 7 Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoèim za nj da su djela njegova zla. 8 Vi iziðite na

nađemo? Neæee li iæei meðu rastrkane Grke, i Grke ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te uèiti? **36** Šta znaæi ova rijeèe: tražiæete me i ne osuðujem, idu, i otsele više ne griješi. **12** Isus im neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom **37** A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i neæee hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. **13** vikaše govoreæi: ko je žedan neka doðe k meni i pije. Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèi: **38** Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova svjedoèanstvo tvoje nije istinito. **14** Isus odgovori i tijela poteæi æe rijeke žive vode. **39** A ovo reèe za reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda doðoh i kuda njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. **15** Vi još ne bješe proslavljen. **40** A mnogi od naroda èuvši sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. **16** I ako sudim ove rijeèi govorahu: ovo je zaista prorok. **41** Drugi ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe koji me posla. **17** A i u zakonu vašemu stoji napisano Hristos iz Galileje doæi? **42** Ne kaza li pismo da æe da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. **18** Ja sam Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac odakle bješe David? **43** Tako rasprva postade u narodu koji me posla. **19** Tada mu govorahu: gdje je otac njega radi. **44** A neki od njih æeadijahu da ga uhvate; tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; ali niko ne metnu ruku na nj. **45** Doðoše pak sluge ka kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. **20** glavarima sveštenièkijem i farisejima; i oni im rekoše: Ove rijeèi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u zašto ga ne dovedoste? **46** A sluge odgovoriše: nikad crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. **47** Tada im njegov. **21** A Isus im opet reèe: ja idem, i tražiæete odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste? **48** Vjerova li me; i pomrijeæete u svojem grjehu; kud ja idem vi ga ko od knezova ili od fariseja? **49** Nego narod ovaj, ne možete doæi. **22** Tada rekoše Jevreji: da se neæe koji ne zna zakona, proklet je. **50** Reèe im Nikodim sam ubiti, što govor: kud ja idem vi ne možete doæi? što dolazi k njemu noæeu, koji bješe jedan od njih: **51** **23** I reèe im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. **24** Tako sasluša i dozna šta èini? **52** Odgovoriše mu i rekoše: vam kazah da æete pomrijeti u grjesima svojima; jer nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. **53** I otidoše svaki svojoj kuæi.

8 A Isus otide na goru Maslinsku. **2** A ujutru opet doðe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sjedavši uèaše ih. **3** A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaæenu u preljubi, i postavivši je na srijedu **4** Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaæena sad u preljubi; **5** A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš? **6** Ovo pak rekoše kušajuæi ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih. **7** A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reèe im: koji je meðu vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. **8** Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji. **9** A kad oni to èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlažahu jedan za drugijem poèevši od starješina do posljednjijeh; i osta Isus sam i žena stoeæi na srijedi. **10** A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga do samu ženu, reèe joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Nijedan te ne osudi! **11** A

ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te uèiti? **12** Isus im neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom **13** vikaše govoreæi: ko je žedan neka doðe k meni i pije. Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèi: **14** Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova svjedoèanstvo tvoje nije istinito. **15** Vi još ne bješe proslavljen. **16** I ako sudim ove rijeèi govorahu: ovo je zaista prorok. **17** A i u zakonu vašemu stoji napisano Hristos iz Galileje doæi? **18** Ja sam Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac odakle bješe David? **19** Tako rasprva postade u narodu koji me posla. **20** glavarima sveštenièkijem i farisejima; i oni im rekoše: Ove rijeèi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u zašto ga ne dovedoste? **21** A sluge odgovoriše: nikad crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. **22** Tada im njegov. **23** A Isus im opet reèe: ja idem, i tražiæete odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste? **24** Vjerova li me; i pomrijeæete u svojem grjehu; kud ja idem vi ga ko od knezova ili od fariseja? **25** Nego narod ovaj, ne možete doæi. **26** Tada rekoše Jevreji: da se neæe koji ne zna zakona, proklet je. **27** Razumješe dakle da im govorase za oca. **28** A Isus im reèe: kad podignete sina èovjeèijega, onda æete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. **29** I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda èinim što je njemu ugodno. **30** Kad ovo govorase, mnogi ga vjerovaše. **31** Tada Isus govorase onijem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista æete biti uèenici moji, **32** I poznaæete istinu, i istina æe vas izbaviti. **33** Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govorиш da æemo se izbavit? **34** Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji èini grijeh rob grijehu. **35** A rob ne ostaje u kuæi vavijek, sin ostaje vavijek.

(aiōn g165) 36 Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete 9 I prolazeæi vidje èovjeka slijepa od roðenja. 21 biti izbavljeni. 37 Znam da ste sjeme Avraamovo; ali 10 zapitaše ga uèenici njegovi govoreæi: Ravi! ko gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodil slijep? 3 u vas da stane. 38 Ja govorim što vidjeh od oca Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego svojega; i vi tako èinite što vidjeste od oca svojega. da se jave djela Božija na njemu. 4 Meni valja raditi 39 Odgovorìše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus djela onoga koji me posla dok je dan: doæi æe noæ im reèe: kad biste vi bili djeca Avraamova, èinili biste kad niko ne može raditi. 5 Dok sam na svijetu vidjelo djela Avraamova. 40 A sad gledate mene da ubijete, sam svijetu. 6 Rekavši ovo pljunu na zemlju i naèini èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako kao od pljuvanke, i pomaza kalom oèi slijepome, 7 I Avraam nije èinio. 41 Vi èinite djela oca svojega. reèe: idi umij se u banji Siloamskoj koje znaèi poslan). Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: Otide dakle i umi se, i doðe gledajuæi. 8 A susjedi i jednoga oca imamo Boga. 42 A Isus im reèe: kad bi koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga li ovo onaj što sjeðaše i prošaše? 9 Jedni govorahu: iziðoh i doðoh; jer ne doðoh sam od sebe, nego me on je; a drugi: nalik je na nj. A on govorše: ja sam. on posla. 43 Zašto ne razumijete govora mojega? 10 Tada mu govorahu: kako ti se otvorise oèi? 11 On Jer ne možete rijeèi mojih da slušate. 44 Vaš je odgovori i reèe: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i otac ðavo; i slasti oca svojega hoæete da èinite: on pomaza oèi moje, i reèe mi: idi u banju Siloamsku i je krvnik ljudski od poèetka, i ne стоji na istini; jer umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. 12 Tada nema istine u njemu; kad govorila laž, svoje govorila: mu rekoše: gdje je on? Reèe: ne znam. 13 Tada ga jer je laž i otac laži. 45 A meni ne vjerujete, jer ja povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. istinu govorim. 46 Koji me od vas kori za grijeh? Ako 14 A bješe subota kad naèini Isus kao i otvorili mu oèi. li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? 47 Ko je od 15 Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on Boga rijeèi Božije sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste im reèe: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. 16 od Boga. 48 Tada odgovorìše Jevreji i rekoše mu: Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od ne govorimo li mi pravo da si ti Samaranjin, i da je Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako ðavo u tebi. 49 Isus odgovori: u meni ðavola nema, može èovjek grješan takova èudesa èiniti? I posta nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. 50 rasprala među njima. 17 Rekoše dakle opet slijepcu: A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. 51 šta veliš ti za njega što ti otvorili oèi tvoje? A on reèe: Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæe prorok je. 18 Tada Jevreji ne vjerovaše za njega vidjeti smrti dovijeka. (aiōn g165) 52 Tada mu rekoše da bješe slijep i progleda, dok ne dozvaše roditelje Jevreji: sad vidjesmo da je ðavo u tebi: Avraam umrije onoga što je progledao, 19 I zapitaše ih govoreæi: je i proroci, a ti govoris: ko održi rijeè moju neæe okusiti li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodil slijep? smrti dovijeka. (aiōn g165) 53 Eda li si ti veæi od oca kako dakle sad vidi? 20 A roditelji njegovi odgovorile našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodili se ti sam gradiš? 54 Isus odgovori: ako se ja sam slijep; 21 A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam za kojega vi govorite da je vaš Bog. 55 I ne poznajete kaže za sebe. 22 Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæu bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. 56 bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i 23 Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte obradova se. 57 Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema njega. 24 Tada po drugi put dozvaše èovjeka koji je pedeset godina, i Avraama li si vidio? 58 A Isus im bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo reèe: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se da je èovjek ovaj grješan. 25 A on odgovori i reèe: Avraam rodio. 59 Tada uzeše kamenje da bace na nj; je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a Isus se sakri, i iziðe iz crkve prošavši između njih i a sad vidim. 26 Tada mu opet rekoše: šta ti uèini? otide tako.

kako otvori oèi tvoje? 27 Odgovori im: ja vam veæ

kazah, i ne slušaste; šta æete opet slušati? Veæ ako mene znaju. **15** Kao što mene zna otac i ja znam i vi hoæete uèenici njegovi da budete? **28** A oni ga oca; i dušu svoju polažem za ovce. **16** I druge ovce ukoriše, i rekoše mu: ti si uèenik njegov, a mi smo imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; uèenici Mojsijevi. **29** Mi znamo da s Mojsijem govori i èuæe glas moj, i bjeæ jedno stado i jedan pastir. Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. **30** Èovjek odgovori **17** Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da i reèe im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je je opet uzmem. **18** Niko je ne otima od mene, nego a on otvori oèi moje. **31** A znamo da Bog ne sluša je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i grješnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio tvori onoga sluša. **32** Otkako je svijeta nije èuveno od oca svojega. **19** Tada opet postade rasprva među da ko otvori oèi roðenom slijepcu. (aiòn g165) **33** Kad Jevrejima za ove rijeèi. **20** Mnogi od njih govorahu: on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. **34** u njemu je ðavo, i poludio je; šta ga slušate? **21** Odgovoriše i rekoše mu: ti si se rodio sav u grigesima, Drugi govorahu: ove rijeèi nijesu ludoga; zar može pa zar ti nas da uèiš? I istjeraše ga napolje. **35** Èu ðavo slijepima oèi otvorati? **22** A bijaše tada praznik Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reèe mu: obnovljenja u Jerusalimu, i bješe zima. **23** I hodaše vjeruješ li ti sina Božijega? **36** On odgovori i reèe: Isus u crkvi po trijemu Solomunovu. **24** A Jevreji a koje je, Gospode, da ga vjerujem? **37** A Isus mu ga opkoliše, i govorahu mu: dokle æeš muèiti duše reèe; i video si ga, i koji govori s tobom on je. **38** A on naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno. **25** Isus im reèe: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. **39** I reèe odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja Isus: ja doðoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. **40** I èuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi? **41** Reèe im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad gorovite da vidite, tako vaš grijeх ostaje.

10 Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovèij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk; **2** A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama: **3** Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; **4** I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov. **5** A za tuðinom neæe da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tuðega. **6** Ovu prièu kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza. **7** Tada im reèe Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovcama. **8** Svi koliko ih god doðe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše. **9** Ja sam vrata; ko uðe kroza me spašaše se, i uæi æe i iziæi æe, i pašu æe naæi. **10** Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja doðoh da imaju život i izobilje. **11** Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce, **12** A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih; **13** A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. **14** Ja sam pastir добри i znam svoje, i moje

tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoče za me. **26** Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojih ovaca, kao što vam kazah. **27** Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. **28** I ja æeu im dati život vjeèni, i nikad neæee izginuti, i нико ih neæee oteti iz ruke moje. (aiòn g165, aiònios g166) **29** Otac moj koji mi ih dade veæi je od sviju; i нико ih ne može oteti iz ruke oca mojega. **30** Ja i otac jedno smo. **31** A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. **32** Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onih djela bacate kamenje na me? **33** Odgovoriše mu Jevreji govoreæi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, èovjek buduae, gradiš se Bog. **34** Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste? **35** Ako one nazva bogovima kojima rijeè Božija bi, i pismo se ne može pokvariti; **36** Kako vi gorovite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govoriš, što rekoh: ja sam sin Božij? **37** Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi. **38** Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. **39** Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmaæe iz ruku. **40** I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršæavaše; i osta ondje. **41** I mnogi doðoše k njemu i govorahu: Jovan ne uèini nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. **42** I mnogi vjerovaše ga ondje.

11 Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz usta i iziđe, pođoše za njom govoreæi da ide na grob sela Marije i Marte sestre njezine. **2** A Marija, da plaëe onamo. **32** A Marija kako dođe gdje bješe koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreæi mu: Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.) **3** Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. **33** Onda poslaše sestre k njemu govoreæi: Gospode! Onda Isus kad je vidje gdje plaëe, i gdje plaëu Judejci gle, onaj koji ti je mio bolestan je. **4** A kad èu Isus, koji dođoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade reèe: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, žalostan. **34** I reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: da se proslavi sin Božij s nje. **5** A Isus ljubljaše Martu Gospode! hajde da vidiš. **35** Udariše suze Isusu. **36** i sestru njezinu i Lazara. **6** A kad èu da je bolestan, Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše. **37** tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. **7** A A neki od njih rekoše: ne moguše li ovaj koji otvori potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. **8** oèi slijepcu uèiniti da i ovaj ne umre? **38** A Isus opet Uèenici mu rekoše: Ravi! sad Judejci šeadijahu da se zgrozi u sebi, i dođe na grob; a bijaše peæina, i te ubiju kamenjem, pa opet hoæeš da ideš onamu? kamen ležaše na njoj. **39** Isus reèe: uzmite kamen. **9** Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! danju ide ne spotièe se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta; veæ smrdi; jer su èetiri dana kako je umro. **40** Isus joj **10** A ko ide noæeu spotièe se, jer nema vidjela u reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjeæeš slavu njemu. **11** Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš Božiju? **41** Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; prijatelj, zaspa; nego idem da ga probudim. **12** Onda a Isus podiže oèi gore, i reèe: oèe! hvala ti što si mu rekoše uèenici njegov: Gospode! ako je zaspao, me uslišio. **42** A ja znahod da me svagda slušaš; ustaæe. **13** A Isus im reèe za smrt njegovu, a oni nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju mišljahu da govori za spavanje sna. **14** Tada im Isus da si me ti poslao. **43** I ovo rekavši zovnu iza glasa: kaza upravo: Lazar umrije. **15** I milo mi je vas radi Lazar! iziði napolje. **44** I iziðe mrtvac obavit platnom što nijesam bio onamu da vjerujete; nego hajdemo k po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom njemu. **16** Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reèe povezano. Isus im reèe: razdriješte ga i pustite nek uèenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim. **17** A ide. **45** Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli kad dođe Isus, naðe ga a on veæ èetiri dana u grobu. k Mariji i vidješe šta uèini Isus, vjerovaše ga. **46** A **18** A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta uèini potrkališta.) **19** I mnogi od Judejaca bijahu došli k Isus. **47** Onda glavari sveštenièki i fariseji sabraše Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem. **20** Kad skupštinu, i govorahu: šta æemo èiniti? Èovjek ovaj Marta dakle èu da Isus ide, iziðe preda nj, a Marija èini mnoga èudesa. **48** Ako ga ostavimo tako, svi sjeðaše doma. **21** Onda reèe Marta Isusu: Gospode! æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. **22** A i sad znam zemlju i narod. **49** A jedan od njih, po imenu Kajafa, da što zaišteš u Boga daæe ti Bog. **23** Isus joj reèe: koji one godine bješe poglavar sveštenièki, reèe im: brat æe tvoj ustati. **24** Marta mu reèe: znam da æe vi ne znate ništa; **50** I ne mislite da je nama bolje ustati u vaskrseniju, u poslijednji dan. **25** A Isus joj da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod sav reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene propadne. **51** A ovo ne reèe sam od sebe, nego, ako i umre življeæe. **26** I nijedan koji živi i vjeruje buduæi poglavar sveštenièki one godine, proreèe da mene neæe umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? (aiò Isusu valja umrijeti za narod; **52** I ne samo za narod, g165) **27** Reèe mu: da, Gospode! ja vjerovah da si nego da i rasijanu djecu Božiju skupi ujedno. **53** Od ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dođe na svijet. toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju. **54** A Isus **28** I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru više ne hoðaše javno po Judejcima, nego odande svoju govoreæi: uèitelj je došao, i zove te. **29** A ona otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i kako èu, usta brzo i otide k njemu. **30** Jer Isus još onđe hoðaše s uèenicima svojima. **55** A bješe blizu ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dođoše u gdje ga srete Marta. **31** A Judejci onda koji bijahu s Jerusalim prije pashe da se oèiste. **56** Tada tražahu njom u kuæi i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta

mislite vi zašto ne dolazi na praznik? 57 A glavari sveštenički i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

12 A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju

gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih. 2 Ondje mu pak zgotovio večeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeđaše s njim za trpezom; 3 A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuæa se napuni mirisa od mira. 4 Onda reèe jedan od uèenika njegovih, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade: 5 Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? 6 A ovo ne reèe što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovèežiæ, i nošaše što se metaše u nj. 7 A Isus reèe: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; 8 Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. 9 Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dođoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih. 10 A glavari sveštenički dogovorile se da i Lazara ubiju; 11 Jer mnogi njega radi iðahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. 12 A sutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, èuvši da Isus ide u Jerusalim 13 Uzeše grane od finika i iziðoše mu na susret, i vikahu govoreæi: osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. 14 A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: 15 Ne boj se kæeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeæi na magaretu. 16 Ali ovo uèenici njegovi ne razumiješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu uèiniše. 17 A narod svjedoæa koji bješe prije s njim kad Lazar izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih. 18 Zato ga i srete narod, jer èuše da on uèini ovo èudo. 19 A farisejigovorahu meðu sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. 20 A bijahu neki Grci meðu onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. 21 Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreæi: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. 22 Dođe Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu. 23 A Isus odgovori im govoreæi: dođe èas da se proslavi sin èovjeæij. 24 Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenièno padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda

rodi: 25 Koji ljubi dušu svoju izgubiæe je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, saèuvaæe je za život vjeèni. (aiònos g166) 26 Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga æe poštovati otac moj. 27 Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oèe! saèuvaj me od ovoga èasa; ali zato dođoh na èas ovaj. 28 Oèe! proslavi ime svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet æeu proslaviti. 29 A kad èu narod koji stajaše, govorahu: grom zagrimi; a drugi govorahu: anđeo mu govori. 30 Isus odgovori i reèe: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. 31 Sad je sud ovome svijetu; sad æe biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. 32 I kad ja budem podignut od zemlje, sve æeu privuæi k sebi. 33 A ovo govoraše da pokaže kakvom æe smrti umrijeti. 34 Narod mu odgovori: mi èusmo iz zakona da æe Hristos ostati vavijek; kako ti govoriš da se sinu èovjeæiju valja podignuti? Ko tej sin èovjeæij? (aiòn g165) 35 A Isus im reèe: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. 36 Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. 37 Ako je i èinio toliku èudesu pred njima, opet ga ne vjerovahu; 38 Da se zbude rijeè Isajije proroka koji reèe: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri? 39 Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reèe Isajija: 40 Zasljepljeno je oèi njihove i okamenio srca njihova, da ne vide oèima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 41 Ovo reèe Isajija kad vidje slavu njegovu i govori za njega. 42 Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; 43 Jer im veæema omilje slava ljudska nego slava Božija. 44 A Isus povika i reèe: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; 45 I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. 46 Ja dođoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami. 47 I ko èuje moje rijeèi i ne vjeruje, ja mu neæeu suditi; jer ja ne dođoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. 48 Koji se odrìe mene, i ne prima rijeèi mojih, ima sebi sudiju: rijeè koju ja govorih ona æe mu suditi u pošljednji dan; 49 Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta æeu kazati i šta æeu govoriti. 50 I znam da je zapovijest njegova život vjeèni. Što ja

dakle govorim onako govorim kao što mi reče otac.

(aiōnios g166)

13 A pred praznik pashe, znajući Isus da mu dođe

čeas da prijeđe iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.
2 I po većeri kad veće čavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, 3 Znajući Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga izide, i k Bogu ide, 4 Ustade od većere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže; 5 Potom usu vodu u umivaonicu, i poče prati noge učenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut. 6 Onda dođe k Simonu Petru, i on mu reče: Gospode! zar ti moje noge da opereš? 7 Isus odgovori i reče mu: što ja ēinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije doznati. 8 Reče mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojih nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom. (aiōn g165) 9 Reče mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. 10 Isus mu reče: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav ēist; i vi ste ēisti, ali ne svi. 11 Jer znadijaše izdajnika svojega, zato reče: nijeste svi ēisti. 12 A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reče im: znate li što ja učenih vama? 13 Vi zovete mene učiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. 14 Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. 15 Jer ja vam dadow ugled da i vi tako ēinite kao što ja vama učenih. 16 Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. 17 Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete. 18 Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me. 19 Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja. 20 Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla. 21 Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posviedoëti i reče: zaista, prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. 22 govoris: pokaži nam oca? 23 A jedan od učenika njegovih, govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvoj kojega Isus ljubljaše, sjeđaše za trpezom na krilu Isusovu. 24 Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govor. 25 A on leže na prsi Isusove i reče mu: Gospode! ko je to? 26 Isus

odgovori: onaj je kome ja umoëivši zalogaj dam. I umoëivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome.

27 I po zalogaju tada uđe u njega sotona. Onda mu reče Isus: Šta ēiniš ēini brže. 28 A ovo ne razumje niko od onjeh što sjeđašu za trpezom zašto mu reče.

29 A neki mišljahu, buduæi da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima. 30 A on uzevši zalogaj odmah izide; a bješe noæ. 31 Kad on izide, onda Isus reče: sad se proslavi sin èovjeèij, i Bog se proslavi u njemu.

32 Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog æe njega proslaviti u sebi, i odmah æe ga proslaviti. 33 Djeèice! još sam malo s vama; tražiæete me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doæi, i vama govorim sad. 34 Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom. 35 Po tom æe svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav među sobom. 36 Reče mu Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad iæi za mnom, ali æe poslije poæi za mnom. 37 Petar mu reče: Gospode! zašto sad ne mogu iæi za tobom? dušu æu svoju položiti za te. 38 Odgovori mu Isus: dušu li æeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neæe pijetao zapjevati dok me se triput ne odreæeš.

14 Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte. 2 Mnogi su stanovi u kuæi oca mojega.

A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto. 3 I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet

veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. 4 I kuda ja idem znate, i put znate. 5 Reče

vama mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? 6 Isus mu reče: ja sam put i

istina i život; niko neæe doæi k ocu do kroza me. 7 Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i

Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i

Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. 9

Istina i život; niko neæe doæi k ocu do kroza me. 7 Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i

Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. 9

Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela

ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tijem djelima.

12 Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela

koja ja tvorim i on æe tvoriti, i veæa æe od ovijeh

tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; **13** I šta god zaištete Ko u meni ne ostane izbacijae se napolje kao loza, i u oca u ime moje, ono æeu vam uèiniti, da se proslavi osušjae se, i skupijaæe je, i u oganj baciti, i spaliti. otac u sinu. **14** I ako što zaištete u ime moje, ja æeu **7** Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, uèiniti. **15** Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje šta god hoæete ištite, i biæe vam. **8** Tijem æee se držite. **16** I ja æeu umoliti oca, i daæe vam drugoga otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biæete utješitelja da bude s vama vavijek: (aiðn g165) **17** Duh moji uèenici. **9** Kao što otac ima ljubav k meni, i ja istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. **10** Ako ga poznajete; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u zapovijesti moje uzdržite ostaæete u ljubavi mojoj, vama æee biti. **18** Neæeu vas ostaviti sirotne; doæei æeu kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u k vama. **19** Još malo i svijet mene više neæee vidjeti; ljubavi njegovoj. **20** Ovo vam kazah, da radost moja a vi æete me vidjeti; jer ja živim, i vi æete življeti. **20** u vama ostane i radost vaša se ispunii. **12** Ovo je U onaj æete vi dan dozнати da sam ja u ocu svojemu, zapovijest moja da imate ljubav među sobom, kao i vi u meni, i ja u vama. **21** Ko ima zapovijesti moje i što ja imadoh ljubav k vama. **13** Od ove ljubavi niko drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje ljubav k meni imaae k njemu ljubav otac moj; i ja æeu svoje. **14** Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja imati ljubav k njemu, i javiæeu mu se sam. **22** Reèe zapovijedam. **15** Više vas ne nazivam slugama; jer mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeeš sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas se nama javiti a ne svijetu? **23** Isus odgovori i reèe nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što èuh od mu: ko ima ljubav k meni, držaæe rijeè moju; i otac oca svojega. **16** Vi mene ne izbraste, nego ja vas moj imaae ljubav k njemu: i k njemu æemo doæei, i u izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš njega æemo se staniti. **24** Koji nema ljubavi k meni rod ostane, da što god zaištete u oca u ime moje da ne drži mojih rijeèi; a rijeè što èujete nije moja nego vam da. **17** Ovo vam zapovijedam da imate ljubav oca koji me posla. **25** Ovo vam kazah dok sam s među sobom. **18** Ako svijet na vas umrzi, znajte vama. **26** A utješitelj Duh sveti, kojega æee otac poslati da na mene omrznu prije vas. **19** Kad biste bili od uime moje, on æee vas nauèiti svemu i napomenuuæe svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od vam sve što vam rekoh. **27** Mir vam ostavljam, mir svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet vas svijet. **20** Opominjite se rijeèi koju vam ja rekoh: daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. **28** nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene Èuste da vam ja kazah: idem, i doæei æeu k vama. Kad izgnaše, i vas æee izgnati; ako moju rijeè održaše, biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što i vašu æee održati. **21** Ali sve æee vam ovo èiniti za rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. **29** I ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. **22** Da sad vam kazah, prije dok se nije zabilo, da vjerujete nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a kad se zbude. **30** Veæ neæeu mnogo govoriti s vama; sad izgovora neæee imati za grijeh svoj. **23** Koji mrzi jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. **31** na mene i na oca mojega mrzi. **24** Da nijesam bio Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što djela tvorio među njima kojih nikо drugi ne tvori, ne mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i odavde.

15 Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar;

2 Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæi æee je; i svaku koja raða rod oèistiæe je da više roda rodi. **3** Vi ste veæ oèiæeni rijeèju koju vam govorih. **4** Budite u meni i ja æeu u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokotu, tako i vi ako u meni ne budete. **5** Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æee roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. **6**

na oca mojega. **25** Ali da se zbude rijeè napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što. **26** A kad doðe utješitelj, koga æeu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æee svjedoèiti za mene. **27** A i vi æete svjedoèiti, jer ste od poèetka sa mnom.

16 Ovo vam kazah da se ne sablaznite. **2** Izgoniaæe vas iz zbornica; a doæei æee vrijeme kad æee svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu èini. **3** I ovo æee èiniti, jer ne poznaje oca ni mene. **4** Nego vam ovo kazah kad doðe vrijeme da se opomenete ovoga

da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama. 5 A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš? 6 Nego što vam ovo istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaeš ga k vama. 8 I kad on dođe pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: 9 Za grijeh dakle svojemu; i više me neæete vidjeti; 11 A za sud što je knez ovoga svijeta osuđen. 12 Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. 13 A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego æe govoriti što èuje, i javiće vam što æe biti unapredak. 14 On æe me proslaviti, jer æe od mojega uzeti, i javiće vam: 15 Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æe od mojega uzeti, i javiti vam. 16 Još malo, i neæete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti: jer idem k ocu. 17 A neki od uèenika njegovih rekoše među sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i neæete me vidjeti; i opet malo pa æete me vidjeti; i: ja idem k ocu? 18 Govorahu dakle: šta je to što govor: malo? ne znamo šta govor. 19 A Isus razumje da šeadijahu da ga zapitaju, pa im reèe: zato li se zapitujete među sobom što rekoh: još malo i neæete me vidjeti, i opet malo pa æete me vidjeti? 20 Zaista, zaista vam kažem da æete vi zaplakati i zaridati, a svijet æe se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æe se vaša žalost okrenuti na radost. 21 Žena kad raða trpi muku; jer dođe èas njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi èovjek na svijet. 22 Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æeu vas opet vidjeti, i radovaæe se srce vaše, i vaše radosti нико neæe uzeti od vas; 23 I u onaj dan neæete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da što god uzištete u oca u ime moje, daæe vam. 24 Doslijе ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primiæete, da radost vaša bude ispunjena. 25 Ovo vam govorih u prièama; ali æe doæi vrijeme kad vam više neæu govoriti u prièama, nego æeu vam upravo javiti za oca. 26 U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æeu ja umoliti oca za vas; 27 Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziðoh. 28 Izidið od oca, i doðoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. 29 Rekoše mu uèenici njegovi:

eto sad upravo govorиш, a prièe nikakve ne govorиш. 30 Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga iziðao. 31 Isus im kazah žalosti napuni se srce vaše. 7 Nego vam ja odgovori: zar sad vjerujete? 32 Evo ide èas, i veæe nastao, da se razbjegnute svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. 33 Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

17 Ovo govoris Isus, pa podiže oèi svoje na nebo i reèe: oèe! dođe èas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; 2 Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèni. (aiònios g166) 3 A ovo je život vjeèni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. (aiònios g166) 4 Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. 5 I sad proslavi t mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. 6 Ja javihime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju rijeèe održaše. 7 Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe. 8 Jer rijeèi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziðoh, i vjerovaše da si me ti poslao. 9 Ja se za njih molim: ne molim se za sav svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. 10 I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima. 11 I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oèe sveti! saèuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. 12 Dok bijah s njima na svijetu, ja ih èuvah u ime tvoje; one koje si mi dao saèuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. 13 A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. 14 Ja im dadoh rijeèe tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. 15 Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih saèuvash oda zla. 16 Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. 17 Osveti ih istinom svojom: rijeèe je tvoja istina. 18 Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet. 19 Ja posveæujem sebe za njih, da i oni budu osveæeni istinom. 20 Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove rijeèi radi; 21 Da svi jedno budu, kao ti, oèe, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. 22 I slavu koju si mi dao ja

dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. **23** za uèenike njegove i za njegovu nauku. **20** Isus mu Ja u njima i ti u meni: da budu sasvijem ujedno, i da odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda uèih u pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, njima kao i k meni što si ljubav imao. **24** Oèe! hoæeu i ništa tajno ne govorih. **21** Što pitaš mene? Pitaj da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k šta sam ja govorio. **22** A kad on ovo reèe, jedan od meni prije postanja svijeta. **25** Oèe pravedni! svijet momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me reèe: zar tako odgovaraš poglavaru sveštenièkome? ti poslao. **26** I pokazah im ime tvoje, i pokazaæeu: da **23** Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži da je ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

18 I rekavši ovo Isus iziðe s uèenicima svojijem

preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uðe on i uèenici njegovi. **2** A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus èesto skupljaše ondje s uèenicima svojijem. **3** Onda Juda uze èetu i od glavara sveštenièkih i fariseja momke, i doðe onamo s fenjerima i sa svijeæama i s oružjem. **4** A Isus znajuæi sve što æe biti od njega iziðe i reèe im: koga tražite? **5** Odgovoriše mu: Isusa Nazareæanina. Isus im reèe: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. **6** A kad im reèe: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. **7** Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazareæanina. **8** Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. **9** Da se izvrši rijeè što reèe: ne izgubih nijednoga od onijeh koje si mi dao. **10** A Simon Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho. **11** Onda reèe Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Èašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? **12** A èeta i vojvoda i momci Jevrejski uhvatìše Isusa i svezaše ga, **13** I odvedoðe ga najpre Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenièki one godine. **14** A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. **15** Za Isusom pak iðaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga, i uðe s Isusom u dvor poglavara sveštenièkoga; **16** A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziðe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga i reèe vratarici te uvede Petra. **17** Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. **18** A sluge i momci bijahu naložili organj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. **19** Poglavar pak sveštenièki zapita Isusa

ga svezana Kajafi poglavaru sveštenièkome. **25** A Simon Petar stajaše i grijaje se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovih? A on se odreèe i reèe: nijesam. **26** Reèe jedan od slugu poglavara sveštenièkoga koji bješe roðak onome što mu Petar otsijeèe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim? **27** Onda se Petar opet odreèe; i odmah pijetao zapjeva. **28** A Isusa povedoðe od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uðoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu. **29** Onda Pilat iziðe k njima napolje i reèe: kakovu krivicu iznosite na ovoga èovjeka? **30** Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. **31** A Pilat im reèe: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. **32** Da se zbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æe smrti umrijeti. **33** Onda uðe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? **34** Isus mu odgovori: govorиш li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? **35** Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari sveštenièki predaše te meni; šta si uèinio? **36** Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. **37** Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govorиш da sam ja car. Ja sam za to roðen, i zato doðoh na svijet da svjedoèim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. **38** Reèe mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziðe opet k Jevrejima, i reèe im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. **39** A u vas je obièaj da vam jednoga pustim na pashu, hoæete li dakle da vam pustim cara Judejskoga? **40** Onda svi povikaše opet govoreæi: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

19 Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. **2** I vojnici da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govorí: i obukoše mu skerletnu haljinu, **3** I govorahu: zdravo, razdijeliše haljine moje među sobom, i za dolamu care Judejski! i bijahu ga po obrazima. **4** Onda Pilat moju baciše kocke. Vojnici dakle tako uèeniše. **25** iziðe opet napolje, i reèe im: evo ga izvodim k vama A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. krivice. **5** A Isus iziðe napolje pod vijencem od trnja i **26** A Isus vidjevši mater i uèenika koga ljubljaše gdje u skerletnoj haljini. I reèe im Pilat: evo èovjeka! **6** A stoji reèe materi svojoj: ženo! eto ti sina! **27** Potom kad ga vidješe glavari sveštenički i momci, povikaše reèe uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je govoreæi: raspni ga, raspni. Pilat im reèe: uzmite ga uèenik k sebi. **28** Potom znajuæi Isus da se veæ sve vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. **7** svrši, da se zbude pismo reèe: žedan sam. **29** Ondje Odgovoriše mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunđer octa, i našemu valja da umre, jer naèini sebe sinom Božnjim. nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. **8** Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæema. **9** I **30** A kad primi Isus ocat reèe: svrši se. I preklonivši opet uðe u sudnicu, i reèe Isusu: odakle si ti? A Isus glavu predade duh. **31** A buduæi da bješe petak, pa mu ne dade odgovora. **10** A Pilat mu reèe: zar meni da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bijaše veliki ne govorish? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju imam pustiti te? **11** Isus odgovori: ne bi imao vlasti goljeni pa da ih skinu. **32** Onda doðoše vojnici, i nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; prvome dakle prebiše goljeni i drugome raspetome zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. **12** s njim. **33** A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu veæ umro, ne prebiše mu goljeni; **34** Nego jedan od govoreæi: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj æesaru. vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziðe krv i Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. **13** voda. **35** I onaj što vidje posvjedoèi, i svjedoèanstvo Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i je njegovo istinito; i on zna da istinu govorí da vi sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove vjerujete. **36** Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kaldrma a Jevrejski Gavata. **14** A bješe petak uoei kost njegova da se ne prelomi. **37** I opet drugo pismo pashe oko šestoga sahata; i Pilat reèe Jevrejima: govorí: pogledaæe onoga koga probodoše. **38** A evo car vaš. **15** A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali ga. Pilat im reèe: zar cara vaæega da razapnem? kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme Odgovoriše glavari sveštenički: mi nemamo cara osim tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda doðe i uze tijelo æesara. **16** Tada im ga dakle predade da se razapne. Isusovo. **39** A doðe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu A oni uzeše Isusa i odvedoše. **17** I noseæi krst svoj noæeu, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto iziðe na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski litara. **40** I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom Golgota. **18** Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s mirisima, kao što je obièaj u Jevreja da ukopavaju. s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. **19** Pilat pak **41** A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, napisa i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: Isus i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. Nazareæanin car Judejski. **20** I onaj natpis èitaše **42** Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje grob, metnuše Isusa.

razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Gréki, Latinski. **21** A Jevrejski glavari sveštenički govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reèe: ja sam car Judejski. **22** Pilat odgovori: što pisah pisah. **23** A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i naèiniše èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. **24** Onda rekoše među sobom:

20 A u prvi dan nedjelje doðe Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. **2** Onda otrèa, i doðe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reèe im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gdje ga metnuše. **3** A Petar iziðe i drugi uèenik, i poðoše ka grobu. **4** Tréahu pak oba zajedno, i drugi uèenik trèaše brže od Petra, i doðe prije ka grobu. **5**

I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe. **6** Bog moj. **29** Isus mu reče: pošto me vidje vjerovaši; Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje blago onima koji ne vidješe i vjerovaše. **30** A i mnoga haljine same gdje leže, **7** I ubrus koji bješe na glavi druga èudesa uèini Isus pred uèenicima svojijem koja njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na nijesu pisana u knjizi ovoj. **31** A ova se napisaše, da jednom mjestu. **8** Tada dakle uđe i drugi uèenik koji vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujuæi najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova. **9** Jer još ne imate život u ime njegovo.

znadijahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvih. **10** Onda otidoše opet uèenici doma. **11** A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob, **12** I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. **13** I rekoše joj oni: ženo! što plaèeš? Reče im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. **14** I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje стоji, i ne znadijaše da je Isus. **15** Isus joj reče: ženo! što plaèeš? koga tražiš? A ona misleæi da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æeu ga uzeti. **16** Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Ravuni! koje znaèi uèitelju. **17** Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vrath k ocu svojemu; nego idi k braæi mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu. **18** A Maria Magdalina otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. **19** A kad bi uveèe onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dođe Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam. **20** I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. **21** A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šaljem vas. **22** I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti. **23** Kojima oprostite grijehe, oprostiæe im se; i kojima zadržite, zadržaaše se. **24** A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe onđe s njima kad dođe Isus. **25** A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæeu vjerovati. **26** I poslije osam dana opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: mir vam. **27** Potom reče Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran. **28** I odgovori Toma i reče mu: Gospod moj i

21 Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: **2** Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejvi, i druga dvojica od uèenika njegovijeh. **3** Reče im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah sjedoše u laðu, i onu noæe ne uhvatise ništa. **4** A kad bi jutro, stade Isus na brijezu; ali uèenici ne poznaše da je Isus. **5** A Isus im reče: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. **6** A on im reče: bacite mrežu s desne strane laðe, i naæei æete. Onda baciše, i veæe ne mogahu izvuæi je od mnoštva ribe. **7** Onda uèenik onaj koga ljubljaše Isus reče Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èu da je Gospod, zapreže se košljom, jer bješe go, i skoëi u more. **8** A drugi uèenici doðoše na laði, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukuæi mrežu s ribom. **9** Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hijeb. **10** Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste. **11** A Simon Petar uđe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. **12** Isus im reče: hodite objedujte. A nijedan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæi da je Gospod. **13** A dođe i Isus, i uze hijeb, i dade im, tako i ribu. **14** Ovo se veæ treæi put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvih. **15** A kad objedovaše, reče Isus Simonu Petru: Simone Jonin! Ijubiš li me veæema nego ovi? Reče mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi jagance moje. **16** Reče mu opet drugom: Simone Jonin! Ijubiš li me? Reče mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi ovce moje. **17** Reče mu treæom: Simone Jonin! Ijubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče treæom: Ijubiš li me? i reče mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi ovce moje. **18** Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati

i odvesti kuda neæeš. **19** A ovo reèe pokazujuæi
kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe
mu: hajde za mnom. **20** A Petar obazrevši se vidje
gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljubljaše, koji i
na veèeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je
taj koji æe te izdati? **21** Vidjevši Petar ovoga reèe
Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? **22** Isus mu reèe:
ako hoæeu da on ostane dok ja ne doðem, šta je tebi
do toga? Ti hajde za mnom. **23** Onda iziðe ova rijeè
među braæom da onaj uèenik neæe umrijeti; ali Isus
ne reèe njemu da neæe umrijeti, nego: ako hoæeu da
ostane dok ja ne doðem, Što je tebi do toga? **24** Ovo
je onaj uèenik koji svjedoèi za ovo, koji i napisa ovo: i
znamo da je svjedoèanstvo njegovo istinito. **25** A ima
i drugo mnogo Što uèini Isus, koje kad bi se redom
popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi moglo stati
napisane knjige. Amin.

Dela apostolska

1 Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poèe Isus i tvoriti i uèeti **2** Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, **3** Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se èetrdeset dana, i govori o carstvu Božnjemu. **4** I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da èekaju obeæanje oèino, koje èuste, reèe, od mene; **5** Jer je Jovan krstio vodom, a vi æete se

krstiti Duhom svetijem neugo posle ovijeh dana. **6**

A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreæi: Gospode! hoæeš li sad naèiniti carstvo Izrailjevo?

7 A on im reèe: nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadrža u svojoj vlasti; **8** Nego æete primiti silu kad siðe Duh sveti na vas; i biæete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. **9** I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz oèiju njihovih.

10 I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva èovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama, **11** Koji i rekoše: ljudi Galilejci! ñta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako æe doæi kao što vidjeste da ide na nebo. **12** Tada se vratiše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda. **13** I kad uðoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev. **14** Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braæom njegovom.

15 I u dane one ustavši Petar između uèenika reèe a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena):

16 Ljudi braæo! trebalo je da se izvrши ono pismo što proreèe Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatise Isusa; **17** Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe. **18** On dakle steeè njuv od plate nepravedne, i objesivši se puèe po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. **19** I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da æe se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znaëi njiva krvna. **20** Jer se piše u knjizi psaltilu: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: vladieanstvo njegovo da primi drugi. **21** Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za

sve vrijeme kako među nas uðe i iziðe Gospod Isus,

22 Poèevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh. **23** I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija. **24** I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospode! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabralo, **25** Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje. **26** I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matija i primiše ga među jedanaest apostola.

2 I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno. **2** I ujedanput postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuæu gdje sjéðahu; **3** I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih. **4** I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu. **5** A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebotom. **6** A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom. **7** I divljahu se i èuðahu se govoreæi jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore? **8** Pa kako mi èujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? **9** Paræani, i Miðani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, **10** I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Liviskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci, **11** Kriæani i Arapi, èujemo gdje oni govore našijem jezicima velièine Božije. **12** I divljahu se svi i ne mogahu se naèudititi govoreæi jedan drugome: ñta æe dakle ovo biti? **13** A drugi potsmijevajuæi se govorahu: nakitili su se vina. **14** A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reèe im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i èujte rijeèi moje. **15** Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treæi sahat dana; **16** Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: **17** I biæe u pošljednje dane, govori Gospod, izliæu od Duha svojega na svako tijelo, i proreæi æe sinovi vaši i kæeri vaše, i mladiæi vaši vidjeæe utvare i starci vaši sniæe snove; **18** Jer æeu na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreæi æe. **19** I daæeu èudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i organj i pušenje dima. **20** Sunce

æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego i u zajednici, i u lomljenju hleba, i u molitvama. 43 I doðe veliki i slavni dan Gospodnji. 21 I biæe da æe uðe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše mnoga se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. 22 Ljudi èudesa i znake u Jerusalimu. 44 A svi koji vjerovaše Izrailjc! poslušajte rijeèi ove: Isusa Nazareæanina, bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. 45 I teèevinu èovjeka od Boga potvrđena meðu vama silama i i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko èedesima i znacima koje uèini Bog preko njega meðu trebaše. 46 I svaki dan bijahu jednako jednodušno u vama, kao što i sami znate, 23 Ovoga odreðenijem crkvi, i lomljahu hleb po kuæama, i primahu hranu s savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko radosti i u prostoti srca, 47 Hvaleæi Boga, i imajuæi ruku bezakonika prikovaste i ubiste; 24 Kojega Bog milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše društvo onih koji se spasavaju.

3 A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. 2 I bijaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; 3 Koji vidjevši Petra i Jovana da hoæe da uđu u crkvu prošaše milostinju. 4 A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reèe: pogledaj na nas. 5 A on gledaše u njih misleæi da æe mu oni što dati. 6 A Petar reèe: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. 7 I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrðiše njegova stopala i gležnji. 8 I skoèivši ustade, i hoðaše, i uðe s njima u crkvu iduæi i skaèuæi i hvaleæi Boga. 9 I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga. 10 A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. 11 A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navalije k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i èuðahu se. 12 A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošæu uèinili da on ide? 13 Bog Avraamov i Isakov i Jakovljev, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. 14 A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste èovjeka krvnika da vam pokloni; 15 A naèelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. 16 I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. 17 I sad, braæeo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. 18 A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da æe Hristos postradati, izvrši tako.

19 Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojih, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, **20** I da pošlje naprijed nareèenoga vam Hrista Isusa, **21** Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojih od postanja svijeta. (aiõn g165) **22** Mojsije dakle ocevima našijem reèe: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što posluša toga proroka istrijebiti iz naroda. **24** A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. **25** Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji uèini Bog s ocevima vašijem govoreæi Avraamu: **26** Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojih.

16 Govoreæi: šta æete pa pitahu jedan drugoga èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; **17** Ali da se dalje ne razlazi po narodu, da im ostro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. **18** I dozvavši ih zapovediše im da Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæema slušamo negoli Boga? **20** Jer vam kaže. **23** I biæe da æe se svaka duša koja ne mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i èusmo. **21** A posluša ih muæili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo. **22** Jer onome èovjeku koji bješe više od èetrdeset godina na kom se dogodi u sjemenu tvojemu blagosloviaæe se svi narodi na ovo èudo zdravlja. **23** A kad ih otpustiše, doðoše k zemlji. **24** A oni kad èuše, jednodušno podigoše svojima, i javiše šta im rekoše glavari sveštenièki i starješine. **24** A oni kad èuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **25** Koji ustima Davida sluge svojega reèe: zašto se bune neznabوsci, i narodi izmišljavaju prazne rijeèi? **26** Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova. **27** Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabоcima i s narodom Izrailjevijem, **28** Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. **29** I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; **30** I pružaj ruku svoju na iscijeljivanje i da znaci i èudesa bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa. **31** I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govorahu rijeè Božiju sa slobodom. **32** A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. **33** I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenije Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: **34** Jer nijedan meðu njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuæe, prodavahu i donoðahu novce što uzimahu za to, **35** I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. **36** A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaèi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra,

4 A kad oni govorahu narodu, naiðoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji; **2** I rasriðe se, što oni uèee ljudi i javljuju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh. **3** I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veèe. **4** A od onijeh koji slušahu rijeè mnogi vjerovaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada. **5** A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalim, **6** I Ana poglavatar sveštenièki i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda sveštenièkoga; **7** I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? **8** Tada Petar napunivši se Duha svetoga reèe im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve! **9** Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinismo bolesnu èovjeku te on ozdravi: **10** Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazareæanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. **11** Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenija; **12** Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti. **13** A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znaujæi da su ljudi neknjiževni i prosti, divljuhu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom. **14** A videæi iscijeljenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reæi. **15** Onda im zapovediše da iziðu napolje iz savjeta,

37 On imadijaše njivu, i prodavši je doneše novce i metnu apostolima pred noge.

5 A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sapfirom prodade njivu, 2 I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. 3 A Petar reèe: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? 4 Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. 5 A kad èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnu; i uđe veliki strah u sve koji slušahu ovo. 6 A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše. 7 A kad prođe oko tri sahata, uđe i žena njegova ne znajuæi šta je bilo. 8 A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reèe: da, za toliko. 9 A Petar joj reèe: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznjeæe te. 10 I odmah padnu pred nogama njegovim i izdahnu. A momci ušavši nađoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. 11 I uđe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuše ovo. 12 A rukama apostolskima uèiniše se mnogi znaci i èudesa meðu ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. 13 A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod. 14 A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena, 15 Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad prođe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. 16 A dolažahu mnogi i iz okolnijeh gradova u Jerusalim, i donošahu bolesnike i koje muèahu neèisti duhovi; i svi ozdravljuju. 17 Ali ustade poglavar sveštenièki i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, 18 I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. 19 A anđeo Gospodnjи otvori noæeu vrata tamnièka, i izvedavši ih reèe: 20 Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve rijeèi ovoga života. 21 A kad oni èuše, uðoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad dođe poglavar sveštenièki i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevih, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. 22 A kad sluge otidoše, ne nađoše ih u tamnici; onda se vratise i javiše im 23 Govoreæi: tamnicu naðosmo zakljuèanu sa svakom tvrdom i

èuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorisimo, unutra nijednoga ne naðosmo. 24 A kad èuše ove rijeèi poglavar sveštenièki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenièki, ne mogahu im se naèuditи šta bi to sad bilo. 25 A neko dođe i javi im govoreæi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uèe narod. 26 Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. 27 A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenièki govoreæi: 28 Ne zaprijetismo li vam oštro da ne uèite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalim svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. 29 A Petar i apostoli odgovarajuæi rekose: veæema se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. 30 Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. 31 Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha. 32 I mi smo njegovi svjedoci ovijeh rijeèi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. 33 A kad oni èuše vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju. 34 Ali onda ustade u skupštinu jedan farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziðu napolje, 35 Pa reèe njima: ljudi Izrailjci! gledajte dobro za ove ljude šta æete èiniti; 36 Jer prije ovijeh dana usta Tevida, govoreæi da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razidoše se i propadoše. 37 Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvjuèe dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se. 38 I sad vam kažem: proðite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariæe se. 39 Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nađete kao bogoborci. 40 Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. 41 A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. 42 A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajaju uèiti i propovijedati jevanđelje o Isusu Hristu.

6 A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigose Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljuju kad se dijeljaše hrana svaki dan. 2 Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo uèenika, rekose: nije prilièeno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da

služimo oko trpeza. 3 Nađite dakle, braæo, među s njim. 10 I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. Misirskijem, i postavi ga poglavarem nad Misirom i 4 A mi æemo u molitvi i u službi rijeèi ostati. 5 I ova nad svijem domom svojijem. 11 A doðe glad na svu rijeè bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolja velika, i ne èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i nalazahu hrane oci naši. 12 A Jakov èuvši da ima Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pšenice u Misiru posla najprije oce naše. 13 I kad pokrštenjaka iz Antiohije. 6 Ove postaviše pred doðoše drugi put, poznaše Josifa braæa njegova, i apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na rod Josifov posta poznat Faraonu. 14 A Josif posla njih. 7 I rijeè Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, uèenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu sedamdeset i pet duša. 15 I Jakov siđe u Misir, i se vjeri. 8 A Stefan pun vjere i sile èinjaja znake umrije, on i ocevi naši. 16 I prenesoše ih u Sihem, i i èudesa velika među ljudima. 9 Tada ustaše neki metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova iz zbornice koja se zove Liveræanska i Kirinaèka i Emorovijeh u Sihemu. 17 I kad se približi vrijeme Aleksandrijnaèka i onijeh koji bijahu iz Kiličije i Azije, i obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se prepirahu se sa Stefanom. 10 I ne mogahu protivu narodi i umnoži u Misiru, 18 Dok nasti drugi car u stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše. 11 Tada Misiru, koji ne znaše Josifa. 19 Ovaj namisli zlo za podgovoriše ljudi te kazaše: èusmo ga gdje huli na naš rod, izmuèi oce naše da svoju djecu bacahu da Mojsija i na Boga. 12 I pobuniše narod i starješine i ne žive. 20 U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kuæi oca svojega. na sabor. 13 I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: 21 A kad ga izbacise, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ovaj èovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i ga sebi za sina. 22 I nauèi se Mojsije svoj premudrosti na zakon. 14 Jer ga èusmo gdje govorи: ovaj Isus Misirskoj, i bješe silan u rijeèima i u djelima. 23 A kad Nazareæanin razvaliæe ovo mjesto, i izmjeniæe mu se navršivaše èetrdeset godina, doðe mu na um obiæaje koje nam ostavi Mojsije. 15 I pogledavši na nj da obide braæu svoju, sinove Izrailjeve. 24 I vidjevši svi koji sjeðahu na saboru vidješe lice njegovo kao jednome gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja lice anđela.

7 A poglavar sveštenièki reèe: je li dakle tako?

2 A on reèe: ljudi braæo i oc! poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, 3 I reèe mu: izidi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æu ti ja pokazati. 4 Tada iziđe iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. 5 I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreèe mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta. 6 Ali Bog reèe ovako: sjeme tvoje biæe došljaci u zemlji tuðoj, i natjeraæe ga da služi, i muèiæe ga èetiri stotine godina. 7 I narodu kome æe služiti ja æu suditi, reèe Bog; i potom æe iziæi, i služiæe meni na ovome mjestu. 8 I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. 9 I starješine zaviðahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe

naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; **56** I reèe: evo da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir. **35** vidim nebesa otvorena i sina èovjekovog gdje stoji Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi s desne strane Bogu. **57** A oni povikavši iza glasa knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja zatiskivahu uši svoje, i navalile jednodušno na nj. **58** I posla rukom anđela koji mu se javi u kupini. **36** Ovaj izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, ih izvede uèinivši èudesa i znake u zemlji Misirskoj i u i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladiæa Crvenom Moru i u pustinji èetrdeset godina. **37** Ovo po imenu Savla. **59** I zasipahu kamenjem Stefana, je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospode Isuse! Bog vaš podignuae vam proroka iz vaše braæe, primi duh moj. **60** Onda kleèe na koljena i povika kao mene: njega poslušajte. **38** Ovo je onaj što iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijehe. I ovo bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori rekavši umrije.

na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi rijeèi žive da ih nama da; **39** Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir, **40** Rekavši Aronu: naèini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. **41** I tada naèiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. **42** A Bog se okrenuo od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proraka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za èetrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? **43** I primiste èador Molohov, i zvjezdu boga svojega Remfana, kipove koje naèiniste da im se molite; i preseliæu vas dalje od Vavilonu. **44** Ocevi naši imahu èador svjedoèanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naèini po onoj prilici kao što ga vidje; **45** Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabozaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, **46** Koji naðe milost u Boga, i izmoli da naðe mjesto Bogu Jakovljevu. **47** A Solomun mu naèini kuæu. **48** Ali najviši ne živi u rukotvorenjem crkvama, kao što govori prorok: **49** Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? **50** Ne stvari li ruka moja sve ovo? **51** Tvrdrovati i neobrezanjeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. **52** Kojega od proraka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; **53** Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. **54** Kad ovo èuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrugtahu Zubima na nj. **55** A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i

8 Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. **2** A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plaæ uèiniše nad njim. **3** A Savle dosaðivaše crkvi, jer iðaše po kuæama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu. **4** A oni što se bijahu rasjali prolažahu propovijedajuæi rijeè. **5** A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. **6** A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjaše; **7** Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlažahu iz mnogih u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše. **8** I bi velika radost u gradu onome. **9** A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da je on nešto veliko; **10** Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. **11** A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udivljavaše. **12** Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanđelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršæavahu se i ljudi i žene. **13** Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinju divljaše se vrlo. **14** A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. **15** Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; **16** Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. **17** Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. **18** A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, doneše im novce. **19** Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metrem ruke na koga primi Duha svetoga. **20** A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što

si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. **21** da dovede u Jerusalim. **3** A kad bješe na putu i Nema tebi dijela ni iseta u ovoj riječi; jer srce tvoje doće blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s nije pravo pred Bogom. **22** Pokaj se dakle od ove neba, **4** I padnuvši na zemlju èu glas gdje mu govori: svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila. Savle! Savle! zašto me goniš? **5** A on reče: ko si pomisao srca tvoga. **23** Jer te vidim da si u grkoj ti, Gospode? A Gospod reče: ja sam Isus, kojega ti žuèi i u svezi nepravde. **24** A Simon odgovarajući goniš: teško ti je protivu bodila praæati se. **6** A on reče: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naiðe drkæuæi od straha reče: Gospode! šta hoæeš da na mene ništa od ovoga što rekoste. **25** Tako oni èinim? I Gospod mu reče: ustani i udi u grad, pa æe posvjedoèivši i govorivši rijeè Gospodnju vratiše ti se kazati šta ti treba èiniti. **7** A ljudi koji iðahu s se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem njim stajahu i èuðahu se, jer èuðahu glas a ne viðahu propovjediše jevanđelje. **26** A anđeo Gospodnji reče nikoga. **8** A Savle usta od zemlje, i otvorenijem oèima Filipu govoræi: ustani i idi na podne na put koji silazi svojijem nikoga ne viðaše. A oni ga uzeše za ruku i od Jerusalima u Gazu i pust je. **27** I ustavši poðe. I gle, uvedoše u Damask. **9** I bješe tri dana slijep, i ne jede, èovjek Arapin, uškopljениk, vlastelin Kandakije carice niti pi. **10** A u Damasku bješe jedan uèenik, po imenu Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, Ananija, i reče mu Gospod u utvari: Ananija! A on koji bješe došao u Jerusalim da se moli Bogu, **28** reče: evo me, Gospode! **11** A Gospod mu reče: ustani Pa se vraæaše, i sjedeæi na kolima svojijem èitaše i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom proroka Isaiju. **29** A Duh reče Filipu: pristupi i prilijepi po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, se tijem kolima. **30** A Filip pritréavši èu ga gdje èita. **12** I vidje u utvari èovjeka, po imenu Ananiju, gdje uðe proroka Isaiju, i reče: a razumije li što èitaš? **31** i metnu ruku na nj da progleda. **13** A Ananija odgovori: A on reče: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I Gospode! ja èuh od mnogijeh za toga èovjeka kolika umoli Filipa te se pope i sjede s njim. **32** A mjesto iz zla poèini svetima tvojima u Jerusalimu; **14** I ovdje pisma koje èitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje ima vlast od glavara sveštenikijeh da veže sve koji odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga prizivaju ime tvoje. **15** A Gospod mu reče: idi, jer mi je striže, tako ne otvori usta svojih. **33** U njegovom on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabosće i poníjenju ukide se sud njegov. A rod njegov ko æe careve i sinove Izrailjeve. **16** A ja æeu mu pokazati iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. **34** koliko mu valja postradati za ime moje. **17** I poðe Onda uškopljeniok odgovori Filipu i reče: molim te, Ananija, i uðe u kuæu, i metnuvši ruke na nj reče: za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu drugoga? **35** A Filip otvorivši usta svoja, i poèevši od kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš pisma ovoga, propovjedi mu jevanđelje Isusovo. **36** Duha svetoga. **18** I odmah otpade od oèiju njegovih. Kako iðahu putem doðoše na nekaku vodu; i reče kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se. **19** uškopljeniok: evo vode, šta brani meni da se krstim? **37** I pošto pojede okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana A Filip mu reče: ako vjeruješ od svega srca svojega, s uèenicima koji bijahu u Damasku. **20** I odmah po možeš. A on odgovarajući reče: vjerujem da je Isus zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij. Hristos sin Božij. **38** I zapovjedi da stanu kola, i siðoše. **21** A svi koji slušahu divljahu se i govorahu: nije li ovo oba na vodu, i Filip i uškopljeniok, i krsti ga. **39** A onaj što gonjaše u Jerusalimu one koji spominjahu kad izidoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljenioka, ime ovo, i ovdje zato doðe da ih povezane vodi a anđeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje glavarima sveštenikijem. **22** A Savle se veæema uškopljeniok; nego otide putem svojijem radujuæi se. siljaše i zabunjavaše Jevreje koji žive u Damasku, **40** A Filip se obrete u Azotu; i prolazeæi propovijedaše dokazujući da je ovo Hristos. **23** A kad se navrši jevanđelje svima gradovima, dok ne doðe u Æesariju. podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. **24**

9 A Savle još dišuæi prijetnjom i smræu na uèenike Gospodnje pristupi k poglavaru sveštenikome, **2** I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga naðe od ovoga puta, i ljudi i žene svezane Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni èuvahu vrata dan i noæ da bi ga ubili; **25** A uèenici ga uzeše noæ i spustiše preko zida u kotarici. **26** A kad doðe Savle u Jerusalim, ogledaše da se pribije uz uèenike; i svi

ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. **27** A dozovi Simona prozvanoga Petra: **6** On stoji u nekoga Varnava ga uze i dovede k apostolima, i kaza im Simona kožara, kojega je kuæea kod mora: on æe ti kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govori, i kako kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. **28** **1** I kad otide anđeo koji govori Korniliju, dozvavši bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno dvojicu od svojih slugu i jednoga pobožna vojnika propovijedaše ime Gospoda Isusa. **29** I govoraše i od onih koji mu služahu, **8** I kazavši im sve posla ih prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. **30** u Jopu. **9** A sjutradan kad oni iòahu putem i približiše A kad razumješe braæea, svedoše ga u Æesariju, i se ka gradu, iziðe Petar u gornju sobu da se pomoli otpustiše ga u Tars. **31** A crkve po svoj Judeji i Galileji Bogu u šesti sahat. **10** I ogladnje, i šæaše da jede; a i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu kad mu oni gotovljahu, doðe izvan sebe, **11** I vidje u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao svetoga Duha. **32** I dogodi se kad Petar obilažaše veliko platno, zavezan na èetiri roglja i spušta se na sve, da doðe i k svetima koji življahu u Lidi. **33** I zemlju; **12** U kome bijahu sva èetvoronožna na zemlji, naðe tamo jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. **13** I postade glas k osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet. **34** I reèe njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **14** A Petar reèe: mu Petar: Eneja! iscijeljuje te Isus Hristos, ustani i nipošto, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili prostri sam sebi. I odmah usta. **35** I vidješe ga svi koji neèisto. **15** I gle, glas opet k njemu drugom: što je življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. Bog oèistio ti ne pogani. **16** I ovo bi triput, i sud se **36** A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, opet uze na nebo. **17** A kad se Petar u sebi divljaše koje znaèi srna, i ona bješe puna dobrijeh djela i šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od milostinje što èinjaše. **37** I dogodi se u te dane da Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše pred vratima, **18** I zovnuvši pitahu: stoji li ovđe Simon u gornju sobu. **38** A buduæi da je Lida blizu Jope, prozvani Petar? **19** A dok Petar razmišljavaše o onda uèenici èuvši da je Petar u njoj poslaše dva utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; **20** Nego èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. ustani i siði i idi s njima ne premišljajuæi ništa, jer ih **39** A Petar ustavši otide s njima, i kad doðe, izvedoše ja poslah. **21** A Petar sišavši k ljudima poslanjem ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice k sebi od Kornilija reèe: evo ja sam koga tražite; plaèuæi i pokazujuæi suknje i haljine što je radila što ste došli? **22** A oni rekoše: Kornilije kapetan, Srna dok je bila s njima. **40** A Petar izgnavši sve èovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega napolje kleèee na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvori oèi svoje, svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od i vidjevši Petra sjede. **41** Petar pak pruživši joj ruku tebe. **23** Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu. ustavši Petar poðe s njima, i neki od braæea koja **42** I ovo se razglasiti po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše bješe u Jopi poðoše s njim. **24** I sjutradan uðoše Gospoda. **43** I dogodi se da on osta mnogo dana u u Æesariju. A Kornilije èekaše ih sazvavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. **25** A kad Petar šæaše da uðe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. **26** I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. **27** I s njim govoreæi uðe, i naðe mnoge koji se bijahu sabrali. **28** I reèe im: vi znate kako je neprilièno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuðinu; ali Bog meni pokaza da nijeænog èovjeka ne zovem pogana ili neèista; **29** Zato i bez sumnje doðoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? **30** I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu iziðoše na pamet Bogu; **5** I sad poðlji u Jopu ljudi i

10 A u Æesariji bješe jedan èovjek po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. **2** Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; **3** On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevi anđela Božijega gdje siðe k njemu i reèe mu: Kornilije! **4** A on pogledavši na nj i uplašivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje iziðoše na pamet Bogu; **5** I sad poðlji u Jopu ljudi i

u svojoj kuæei; i gle, èovjek stade preda mnom u i vidjeh èetvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i haljini sjajnoj. **31** I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva ptice nebeske. **7** A èuh glas koji mi govorii ustani, tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. Petre! pokolji i pojedi. **8** A ja rekoh: nipošto, Gospode! **32** Pošli dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove jer ništa pogano i neèisto nikad ne uđe u usta moja. Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji **9** A glas mi odgovori drugom s neba govoreæi: Što je kad doðe kazaæe ti. **33** Onda ja odmah poslah k tebi; Bog oèistio ti ne pogani. **10** A ovo bi triput; i uze se i ti si dobro uèinio što si došao. Sad dakle mi svi opet sve na nebo. **11** I gle, odmah tri èovjeka staše stojimo pred Bogom da èujemo sve što je tebi od pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Æesarije k meni. Boga zapovjeðeno. **34** A Petar otvorivši usta reèe: **12** A Duh mi reèe da idem s njima ne premišljajuæi zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; **35** Nego u ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæe, i uðosmo svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio u kuæu èovjekovu. **13** I kaza nam kako vidje anđela je njemu. **36** Rijeè što posla sinovima Izrailjevijem, u kuæi svojoj koji je stao i kazao mu: pošli ljudi u javljajuæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, **14** Koji æe ti **37** Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji poèevši od kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: **38** Isusa **15** A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i kao i na nas u poèetku. **16** Onda se opomenuh rijeèi silom, koji proðe èineæi dobro i iscjeljujuæi sve koje Gospodnje kako govoraše: Jovan je krstio vodom, a ðavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim. **39** I mi vi æete se krstiti Duhom svetijem. **17** Kad im dakle smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Jerusalimu; kojega i ubiše objesivši na drvo. **40** Ovoga Gospoda svojega Isusa Hrista: ja ko bijah da bih Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, **41** mogao zabraniti Bogu? **18** A kad èuše ovo, umukoše, Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed i hvaljahu Boga govoreæi: dakle i neznabوćima Bog izbranimu od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po dade pokajanje za život. **19** A oni što se rasijaše vaskrseniju njegovom iz mrtvijeh. **42** I zapovjedi nam od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreæi rijeèi nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. **43** Za ovo do samijem Jevrejima. **20** A neki od njih bijahu Kiprani svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govorahu Grcima oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju. **44** A dok još propovijedajuæi jevanđelje o Gospodu Isusu. **21** I Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i slušahu rijeè. **45** I udiviše se vjerni iz obrezanja koji obratiše se ka Gospodu. **22** A doðe rijeè o njima bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznabوće do ušiju crkve koja bješe u Jerusalimu; i poslaše izli dar Duha svetoga. **46** Jer ih slušahu gdje govorahu Varnavu da ide tja do Antiohije; **23** Koji došavši i jezike, i velièalu Boga. Tada odgovori Petar: **47** Eda vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; **24** Jer bješe Duha svetoga kao i mi? **48** I zapovjedi im da se krste èovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih mnogi narod ka Gospodu. **25** Varnava pak iziðe u nekoliko dana.

11 A èuše i apostoli i braæa koji bijahu u Judeji da i neznabоći primiše rijeè Božiju. **2** I kad iziðe Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, **3** Govoreæi: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. **4** A Petar poèevši kazivaše im redom govoreæi: **5** Ja bijah u gradu Jopu na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri roglja i spušta se s neba, i doðe do preda me. **6** Pogledavši u nj opazih

Tars da traži Savlu; i kad ga naðe, doveđe ga u Antiohiju. **26** I oni se cijelu godinu sastajaše onđe s crkvom, i uèiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše uèenike hrishæanima. **27** A u te dane siðoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju. **28** I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šeæe biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija æesara. **29** A od uèenika odredi svaki koliko koji moguše da pošiju u pomoæ braæi koja življahu u Judeji. **30** Koje

i uèiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

12 U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muèi neke od crkve. 2 I pogubi Jakova brata Jovanova maèem. 3 I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnijeh hljebova 4 Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga èetvorici èetvrtnika vojnièkih da ga èuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod. 5 I tako Petra èuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. 6 A kad šeaše Irod da ga izvede, onu noæ spavaše Petar među dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima tamnicu. 7 I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreæi: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. 8 A anđeo mu reèe: opaši se, i obuj opanke svoje. I uèini tako. I reèe mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. 9 I izišavši iðaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo èinjaše, nego mišljaše da vidi utvaru. 10 A kad proðoše prvu strazu i drugu i doðoše k vratima gvozdenijem koja voðahu u grad, ona im se sama otvorise; i izišavši jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. 11 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 12 I razmislivši doðe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. 13 A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da èuje. 14 I poznavši glas

A u određeni dan obuèe se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im; 22 A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjeèij. 23 Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjeden od crvi izdahnu. 24 A rijeè Božija rastijaše i množaše se. 25 A Varnava i Savle predavši pomoæ vratise se iz Jerusalima u Antiohiju, uvezvi sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

13 A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i uèitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Irodom èetverovlasnikom, i Savle. 2 A kad oni služahu Gospodu i pošæahu, reèe Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savlu na djelo na koje ih pozvah. 3 Tada postivši i pomoliši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. 4 Ovi dakle poslani od Duha svetoga siðoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. 5 I doðavši u Salamin javiše rijeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. 6 A kad proðoše ostrvo tja do Pafa, naðoše nekakvoga èovjeka vraèara i lažna proroka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus, 7 Koji bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, èovjekom voðahu u grad, ona im se sama otvorise; i izišavši razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savlu zaiska proðoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. 8 A Elimra vraèar jer to znaèi da èuje rijeè Božiju. 9 A Savle koji se zvaše i Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 10 Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj Reèe: I razmislivši doðe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. 11 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 12 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 13 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 14 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovih i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 15 A oni joj rekoše: jesli ti luda? A ona potvrđivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov. 16 A Petar jednako kucaše. A kad otvorise, vidješe ga, i udiviše se. 17 A on mahnuvši na njih rukom da æute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reèe: javite ovo Jakovu i braæi. I izišavši otide na drugo mjesto. 18 A kad bi dan, bješe ne mala buna među vojnicima, šta to bi od Petra. 19 A kad ga Irod zaiska i ne naðe, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Æesariju

19 I zatrviš sedam naroda u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. **20** I potom na èetiri Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodati proroka. **21** I od tada iskaše cara, i dade im Bog Božijo. **22** I uklonivši njega podiže im da èuju rijeèi Božije. **23** Od njegova sjemena Davida za cara, kome i reèe svjedoèeæi: nađoh podiže Bog po obeæanju Izraïlu spasa Isusa; **24** Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izraïlevu. **25** I kad svršivaše Jovan teèenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obuæi njegovoj. **26** Ljudi braæeo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè rijeè se Božija raznošaše po svoj okolini. **27** Jer oni što žive u Jerusalimu, i ovoga spasenija. **28** Istjeraše ih iz svoje zemlje. **29** I nešavši ni jedne krvice smrtne moliše Pilata da ga pogubi. **30** A Bog vaskrse ga iz mrtvijeh. **31** I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalim, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom. **32** I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovo, podignuvši Isusa; **33** Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. **34** A da ga iz mrtvijeh vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reèe: daæeu vam svetinju Davidovu vjernu. **35** Zato i na drugom mjestu govori: neæeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja. **36** Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božjoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovih, i vidje truhljenje. **37** A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja. **38** Tako da vam je na znanje, ljudi braæeo! da se kroza nj vama propovijeda oproštenje grijeha. **39** I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. **40** Gledajte dakle da ne dođe na vas ono što je kazano u prorocima: **41** Vidite, nemarljivi! i èudite se, i nek vas nestane; jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. **42** A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove rijeèi u drugu subotu govore. **43** A kad se sabor raziðe, poðoše za Pavlom i za oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Pavlovijem nasuprot govoreæi i huleæi. **44** A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad Varnava oslobodivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govori rijeè Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vjeènoga života, evo se obræemo k neznabošcima. (aiðnios g166) **45** A kad vidješ Jevreji narod te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje. **46** A kad èuše neznabošci, ih bješe pripravljeno za život vjeèni. (aiðnios g166) **47** Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih radovahu se i slavljuhu rijeè Božiju, i vjerovaše koliko gradsko te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršiše. **48** A kad èuše neznabošci, i podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine istjeraše ih iz svoje zemlje. **49** Ali Jevreji prah sa svojijeh nogu doðoše u Ikoniju. **50** Ali Jevreji da oni otrešavši na njih punjahu se radosti i Duha svetoga.

14 U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uðoše u zbornicu Jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvu Jevreja i Grka. **2** A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braæu. **3** Ali oni ostaše dosta vremena govoreæi slobodno u Gospodu koji svjedoèaše rijeè blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i èudesna rukama njihovijem. **4** A mnoštvu gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima. **5** A kad navališe i neznabošci i Jevreji sa svojijem poglavarama da im dosade i kamenjem da ih pobiju, **6** Oni doznavavi pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolini njihovu. **7** I onamo propovijedahu jevanđelje. **8** I jedan èovjek u Listri sjeðaše nemoæan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. **9** Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje da æe ozdraviti, **10** Reèe velikijem glasom: tebi gorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoëi, i hoðaše. **11** A kad vidje narod šta uèini Pavle, podigoše glas svoj govoreæi Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. **12** I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeèju. **13** A sveštenik Jupitera

koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i Bog s njima, i kako otvorí neznabوćima vrata vjere. donese vijence pred vrata, i s narodom Šæadijaše 5 Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu da prinosi žrtvu. 14 A kad èuše apostoli, Varnava vjerovali, i gororahu da ih valja obrezati, i zapovjediti i Pavle, razdriješe haljine svoje, i skoèiše među da drže zakon Mojsijev. 6 A apostoli i starješine narod vièuæi i govoreæi: 15 Ljudi! šta to èinite? I sabraše se da izvide ovu rijeè. 7 I po mnogom mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo vijearanju usta Petar i reèe: ljudi braæeo! vi znate da jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu od prvih dana izabra između nas da iz mojih Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve usta èuju neznabоći rijeè jevanđelja i da vjeruju. 8 I što je u njima; 16 Koji u prošavšijem naraštajima Bog, koji poznae srca, posvjedoëi im i dade im Duha bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima: 17 svetoga kao i nama, 9 I ne postavi nikakve razlike i opet ne ostavi sebe neposvjedoëena, èineæi dobro, među nama i njima, oèistivši vjerom srca njihova. 10 dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi Sad dakle šta kušate Boga, i hoæete da metnete srca naša jelom i veseljem. 18 I ovo govoreæi jedva uèenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi ustaviše narod da im ne prinose žrtve, nego da ide mogosmo ponjeti? 11 Nego vjerujemo da æemo se svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu onđe i uèahu, spasti blagodaæu Gospoda Isusa Hrista kao i oni. 12 19 Doðoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Jevreji, i Onda umuèe sve mnoštvu, i slušahu Varnavu i Pavla kad se oni prepirahu slobodno, podgovoriše narod koji pripovijedahu kolike znake i èuedesa uèini Bog da ih odustanu, govoreæi da ništa pravo ne govore, u neznabоćima preko njih. 13 A kad oni umukoše, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla odgovori Jakov govoreæi: ljudi braæeo! poslušajte kamenjem i izvukoše ga iz grada misleæi da je mrtav. mene. 14 Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi 20 A kad ga opkoliše uèenici njegovi, ustade i uđe iz neznabоžaca narod k imenu svojemu. 15 I s ovijem u grad, i sjutradan iziđe s Varnavom u Dervu. 21 se udaraju rijeèi proroka, kao što je napisano: 16 I propovjedivši jevanđelje gradu onome i nauèivši Potom æu se vratiti, i sazidaæu dom Davidov, koji mnoge vratise se u Listru i Ikoniju i Antiohiju 22 je pao, i njegove razvaline popraviæu, i podignuaæu Utvrđujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu ga, 17 Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji carstvo Božije. 23 I postavivši im starješine po svijem tvori sve ovo. 18 Bogu su poznata od postanja svijeta crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše sva djela njegova; (aiðn g165) 19 Zato ja velim da se ih Gospodu koga vjerovaše. 24 I prošavši Pisidiju ne dira u neznabоće koji se obraæaju k Bogu; 20 doðoše u Pamfiliju. 25 I govorivši rijeè Gospodnju Nego da im se zapovjedi da se èuvaju od priloga u Perzi siðoše u Ataliju. 26 I odande otploviše u idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božjoj što njima nije milo drugima da ne èine. 21 Jer Mojsije na djelo koje svršiše. 27 A kad doðoše i sabraše ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga crkvu, kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvorí neznabоćima vrata vjere. 28 I ostaše onđe ne malo propovijedaju, i po zbornicama èita se svake subote. 22 Tada naðoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošiju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljudi znamenite među braæom. 23 I napisše rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braæea pozdravljaju braæu koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabоžaca. 24 Buduæi da mi èusmo da neki od nas izišavši smetoše vas rijeèima, i raslabiše duše vaše govoreæi vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo; 25 Zato naðosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljudi poslati vama s ljubaznjem našijem Varnavom i

15 I neki sišavši iz Judeje uèahu braæu: ako se ne obrežete po obiæaju Mojsijevu, ne možete se spasti. 2 A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepriæe s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje. 3 A oni onda spremjeni od crkve, prolazahu kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obraæanje neznabоžaca, i èinjahu veliku radost svoj braæi. 4 A kad doðoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što uèini

Pavlom, 26 S ljudima koji su predali duše svoje za ime nam. 10 A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da Gospoda našega Isusa Hrista. 27 Poslasmo dakle iziđemo u Maæedoniju, doznavši da nas Gospod Judu i Silu, koji æe to i rijeèima kazati. 28 Jer naðe pozva da im propovijedamo jevanđelje. 11 A kad za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne se odvezosmo iz Troade, dođosmo u Samotrak, i meæemo na vas osim ovijeh potrebnijeh: 29 Da se sjutradan u Neapolj, 12 A odande u Filibu, koje je prvi èuvate od priloga idolskijeh i od krvi i od udavljenoga grad zemlje Maæeedonije, naselje Rimsko; i u onom i od kurvarstva, i što neæete da se èini vama ne gradu ostasmo nekoliko dana. 13 A u dan subotni èinite drugima; od èega ako se èuvate, dobro æete iziđosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i èiniti. Budite zdravi. 30 A kad ih opremiš, dođoše sjedavši gorovismo k ženama koje se bijahu sabrale. u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu. 31 14 I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz A kad proèitaše, obradovaše se utjesi. 32 A Juda i grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem rijeèima utješiše Gospod otvoru srce njezino da pazi na rijeèi Pavlove. braæu i utvrdiše. 33 I pošto biše onamo neko vrijeme, 15 A kad se krsti ona i kuæea njezina, moljaše nas otpustiše ih braæa s mirom k apostolima. 34 No Sila govoreæi: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uðite naðe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u moju kuæeu i živite. I natjera nas. 16 A dogodi se Jerusalim. 35 A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i kad iðasmo na molitvu da nas srete jedna robinja uèahu i propovijedahu rijeè Gospodnju s mnogima koja imaše duh pogaðaèki i vraèajuæi donošaše drugijem. 36 A poslije nekoliko dana reèe Pavle veliki dobitak svojijem gospodarima. 17 Ova poðe Varnavi: hajde da se vratimo i da obiðemo braæu za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su po svijem gradovima po kojima propovijedasmo rijeè ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put Gospodnju kako žive. 37 A Varnava šeaše da uzmu spasanija. 18 I ovako èinjaše mnogo dana. A kad se sa sobom Jovana prozvanoga Marka. 38 Pavle pak Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti govoraše: onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije imenom Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. 19 išao s nama na djelo na koje smo bili odreðeni, da A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova ne uzimamo sa sobom. 39 Tako postade raspra da dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u knezovima. 20 I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: Kipar. 40 A Pavle izbravši Silu iziðe predan blagodati ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu, 21 I Božijoj od braæe. 41 I prolazaše kroz Siriju i Kilikiju propovijedaju obièaje kojih nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. 22 I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju. 23 I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamnièaru da ih dobro èuva. 24 Primivši takou zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. 25 A u ponoæi bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu. 26 A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. 27 A kad se probudi tamnièar i vide otvorena vrata tamnièka, izvadi nož i šeaše da se ubije, misleæi da su pobegli sužnji. 28 A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje. 29 A on zaiskavši svjeæu uteþje i drkæueæi pripade k Pavlu i Sili; 30 I izvedavši ih napolje reèe: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? 31 A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spaæeæ se ti i sav dom tvoj. 32 I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima

16 Doðe pak u Dervu i u Listru, i gle, onde bješe neki uèenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovala, a oca Grka; 2 Za njega dobro svjedoèahu braæea koja bijahu u Listri i u Ikoniji. 3 Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onjem mjestima: jer svi znadijahu oca njegova da bješe Grk. 4 I kad prolaza po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu. 5 A crkve se utvrðivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. 6 A kad proðoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti goroviti rijeè u Aziji. 7 A kad doðoše u Misiju šeadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade. 8 A kad proðoše Misiju, siðoše u Troadu. 9 I Pavlu se javi utvara noæu: bješe jedan èovjek iz Maæedonije, i stajaše moleæi ga i govoreæi: doði u Maæedoniju i pomozi

koji su u domu njegovu. 33 I uze ih u onaj sahat noæi brže, vratiše se. 16 A kad ih Pavle èekaše u Atini, i opra im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. 34 I razdraži se duh njegov u njemu gledajuæi grad pun uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše idola; 17 I prepiraše se s Jevrejima i bogoboaznima se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. 35 u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: udešavaše. 18 A neki od Epikurovaca i od Stojèkijeh pustite ova dva èovjeka. 36 A tamnièar kaza rijeèi mudaraca prepirahu se s njim; i jedni gorovaru: šta ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle hoæee ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoæee iziðite i idite s mirom. 37 A Pavle reèe njima: izbivši nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u jevanđelje o Isusu i o vaskrseniju. 19 Pa ga uzeše i tamnicu; i sad hoæee tajno da nas puste? Nije tako, odvedoše na Areopag govoreæi: moæemo li razumjeti nego sami neka doðu i izvedu nas. 38 A panduri kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? 20 Jer nešto kazaše vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše novo meæeš u naše uši; hoæemo dakle da vidimo šta da su Rimljani; 39 I došavši umoliše ih, i izvedoše æe to biti. 21 A Atinjani svi i putnici iz drugijeh zemalja moleæi da iziðu iz grada. 40 A kad iziðoše iz tamnice, ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili doðoše k Lidiji, i vidjevši braæeu utješiše ih, i otidoše. slušaju. 22 A Pavle stavši nasred Areopaga reèe: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni;

17 Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. 2 I Pavle po obièaju svome uðe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, 3 Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvijeh, i da ovaj Isus kojega ja, reèe, propovijedam vama, jest Hristos. 4 I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskijeh ne malo. 5 Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. 6 A kad njih ne naðoše, povukoše Jasona i neke od braæe pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovdje, 7 Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. 8 I smutiše narod i starješine gradske koji ovo èuše. 9 Ali kad ih Jason i ostali zadovoljše odgovorom, pustiše ih. 10 A braæea odmah noæeu opravio Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. 11 Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše rijeè sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. 12 Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grèkijeh žena i od ljudi ne malo. 13 A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeè Božiju, doðoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod. 14 A braæea onda odmah opravio Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje. 15 A pratnici dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotiju da doðu k njemu što

23 Jer prolazeæi i motreæi vaše svetinje naðoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajuæi poštujete onoga vam ja propovijedam. 24 Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on buduæi gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenjem crkvama, 25 Niti prima ugaðanja od ruku èovjeèijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. 26 I uèinio je da od jedne krvи sav rod èovjeèij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed određena vremena i meðe njihovoga življenja: 27 Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; 28 Jer kroz njega živimo, i mièemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevaæa rekoše: jer smo i rod njegov. 29 Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski naèinili po smišljanju svome. 30 Ne gledajuæi dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju; 31 Jer je postavio dan u koji æe suditi vasionome svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvijeh. 32 A kad èuše vaskrsenije iz mrtvijeh, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te èujemo opet o tom. 33 Tako Pavle otide izmeðu njih. 34 A neki ljudi pristaše uza nj i vjerovaše; meðu kojima bješe i Donisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

18 A potom se odluèi Pavle od Atine i doðe u Korint, 2 I naðe jednoga Jevrejina, po imenu Akilu,

rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske knjigama. **25** Ovaj bješe upuæen na put Gospodnj, i sa æenom svojom Priskilom jer bješe zapovjedio goreæi duhom, govoraše i uæaše pravo o Gospodu, a Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i doðe k njima. **31** znadijaše samo krštenje Jovanovo. **26** I ovaj poèe buduæi da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše raðaše, jer bijahu æeilimarskog zanata. **4** A prepriðe Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje Gospodnj. **27** A kad on šeaše da prijeđe u Ahaju, i Grke. **5** I kad siðoše iz Maæedenije Sila i Timotije, poslaše braæa naprijed i pisaše uæenicima da ga navalii Duh na Pavla da svjedoèi Jevrejima da je prime. I on doðavši onamo pomože mnogo onima koji Isus Hristos. **6** A kad se oni protivljahu i huljahu, vjerovahu blagodaæu; **28** Jer zdravo nadvlaðivaše otrese haljine svoje i reèe im: krv vaša na vaše glave; Jevreje jednako pred narodom dokazujuæi iz pisma ja sam èist, otsad idem u neznabوce. **7** I otiðavši da je Isus Hristos.

odande doðe u kuæeu nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuæea bješe kraj zbornice.

8 A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se. **9** A Gospod reèe Pavlu noæeu u utvari: ne boj se, nego govori, i da ne uæutiš; **10** Jer sam ja s tobom, i niko se neæee usuditи da ti što uæini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. **11** I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci uæeæi ih rijeèi Božijoj. **12** A kad bješe Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud **13** Govoreæi: ovaj nagovara ljudi da poštuju Boga protiv zakona. **14** A kad Pavle šeaše da otvori usta, reèe Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji! **15** Ali kad su prepiranja za rijeèi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome neæu da budem. **16** I izagna ih iz sudnice. **17** Onda svi Grci uhvatise Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario. **18** A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braæom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostrije glavu u Kenkreji, jer se bješe zavjetovao. **19** I doðe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uðe u zbornicu, i prepriðe se s Jevrejima. **20** A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede, **21** Nego se oprosti s njima govoreæi: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiau se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu. **22** I doðavši u Æesariju, iziðe i pozdravi se s crkvom, i siðe u Antiohiju. **23** I provedavši nekoliko vremena iziðe i proðe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrðujuæi sve uæenike. **24** A doðe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, èovjek rjeèit i silan u

19 Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazaše gornje zemlje, i doðe u Efes, i našavši neke uæenike **2** Reèe im: jeste li primili Duhu svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni èuli da ima Duh sveti. **3** A on im reèe: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo. **4** A Pavle reèe: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa. **5** A kad to èuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa. **6** A kad Pavle metnu ruke na njih, siðe Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu. **7** A bijaše ljudi svega oko dvanaest. **8** I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca uæeæi i uvjeravajuæi za carstvo Božije. **9** I kad neki bijahu otvrdnuli i svaðahu se huleæi na put Gospodnj pred narodom, otstupi od njih i odluèi uæenike, pa se prepriðe svaki dan u školi nekoga Tirana. **10** I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeè Gospoda Isusa. **11** I Bog èinjaše ne mala èudesa rukama Pavlovijem, **12** Tako da su i èalme i ubrušiæe znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscijeljavahu od bolesti, i duhovi zli izlažahu iz njih. **13** I poèeše neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ðavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreæi: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda. **14** A bijahu nekih sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštenièkoga, koji ovo èinjahu. **15** A duh zli odgovarajuæi reèe: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste? **16** I skoèivši na njih èovjek u kome bješe zli duh nadvlasti ih, i pritiše ih poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuæe. **17** I ovo doznadoše svi koji življahu u Efesu, i Jevreji i Grci; i uðe strah u sve njih, i veliæaše se ime Gospoda Isusa. **18** I mnogi od onih što vjerovahu, dolažahu

te se isповijedahu i kazivahu šta su uèinili. **19** A se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; mnogi od onih koji èarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proraèuniše i naðoše da su vrijedele pedeset hiljada groša. **20** Tako zdravo rastijaè i nadvlaðivaše rjeè Gospodnja. **21** I kad se ovo svrši, namisli Pavle da proðe preko Maæedenije i Ahaje, i da ide u Jerusalim, i reèe: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti. **22** I posla u Maæedeniju dvojicu od onih koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji. **23** A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega, **24** Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji graðaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao, **25** On skupi ove i drugih ovakovih stvari majstora, i reèe: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življjenje; **26** I vidite i èuvete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvrti narod mnogi, govoreæi: to nijesu bogovi što se rukama èovjeèijim grade. **27** I ne samo što æe ova nesreæa doæi na naš zanat da ne prolazi, nego se neæe mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propaæee velièanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje. **28** A kad oni ovo èuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreæi: velika je Dijana Efeska! **29** I sav se grad napuni bune: i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maæedenije, drugove Pavlove. **30** A kad Pavle šeæaše da ide među narod, ne dadoše mu uèenici. **31** A neki i od Aziskih poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujuæi ga da ne izlazi na zborište. **32** Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smuæen, i najviše ih ne znadijahu zašto su se skupili. **33** A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šeæaše da odgovori narodu. **34** A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska. **35** A pisar utišavši narod reèe: ljudi Efesci! Ko je taj èovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski? **36** Kad dakle to ne može нико odreæi, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne èinite; **37** Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju. **38** A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga. **39** Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini. **40** Jer

a nijednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. **41** I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

20 A pošto se utiša buna, dozva Pavle uèenike, i utješivši ih oprosti se s njima, i iziðe da ide u Maæedeniju. **21** I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem rjeèima, doðe u Grèku. **22** Poživljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šeæaše da se odvezе u Siriju, i namisli da se vrati preko Maæedenije. **23** I poðe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. **24** Ovi otišavši naprijed èekahu nas u Troadi. **25** A mi se odvezosmo poslije dana prijesnih hlebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana. **26** A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hleb, govoraše im Pavle, jer šeæaše sjutradan da poðe, i proteže besedu do ponoæi. **27** I bijahu mnoge svjeæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. **28** A sjeðaše na prozoru jedno momèe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pada dolje s treæega poda, i digoše ga mrtva. **29** A Pavle sišavši pada na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. **30** Onda iziðe gore, i prelomivši hleb okusi, i dovoljno govorio do same zore, i tako otide. **31** A momèe dovedoše živo, i utješiše se ne malo. **32** A mi došavši u laðu odvezosmo se u As, i odande šeæasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteæi sam da ide pješice. **33** A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i doðosmo u Mitilinu. **34** I odande odvezavši se doðosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutradan doðosmo u Milit. **35** Jer Pavle namisli da proðemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojèiu dne u Jerusalimu. **36** Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. **37** I kad doðoše k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bih. **38** Služeæi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; **39** Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, **40** jer

Svjedoèeæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i se Bogu. **6** I oprostivši se jedan s drugijem uðosmo vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. **22** I sad evo u laðu; a oni se vratiše svojim kuæama. **7** A mi ja svezan Duhom idem u Jerusalim ne znajuæi šta poèevši plovjenje od Tira, doðosmo u Ptolemaidu; æe mi se u njemu dogoditi; **23** Osim da Duh sveti po i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan svijem gradovima svjedoèi, govoreæi da me okovi dan. **8** A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s i nevolje èekaju. **24** Ali se ni za što ne brinem, niti njim doðosmo u Æesariju; i ušavši u kuæu Filipa marim za svoj život, nego da svršim teèenje svoje jevanðelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, s radošæu i službu koju primih od Gospoda Isusa: ostasmo u njega. **9** I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke da posvјedoèim jevanðelje blagodati Božije. **25** I evo koje proricahu. **10** Stoeæi mi pak ondje mnogo dana, sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi doðe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božije. **11** I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje **26** Zato vam svjedoèim u današnji dan da sam ja ruke i noge reèe: tako veli Duh sveti: èovjeka kojega èist od krvi sviju; **27** Jer ne izostavih da pokažem je ovaj pojas, ovako æe ga svezati u Jerusalimu volju Božiju. **28** Pazite dakle na sebe i na sve stado Jevreji, i predaaæe ga u ruke neznabožaca. **12** I kad u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete èusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u crkvu Gospoda i Boga koju steèe krvlju svojom; **29** Jerusalim. **13** A Pavle odgovori i reèe: šta èinite te Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæei meðu plaæete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; **30** I između biti hoæu, nego i umrijeti u Jerusalimu gotov sam vas samijeh postaaæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu za ime Gospoda Isusa. **14** A kad ga ne mogasmo nauku da odvraæaju uæenike za sobom. **31** Zato odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. gledajte i opominjite se da tri godine dan i noæe ne **15** A poslijje ovijeh dana spremivši se iziðosmo u prestajah uæeæi sa suzama svakoga od vas. **32** I Jerusalim. **16** A doðoše s nama i neki uæenici iz sad vas, braæo, predajem Bogu i rijeèi blagodati Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo Kipra, staroga uæenika, u kojega bismo mi stajali. meðu svima osveæenima. **33** Srebra, ili zlata, ili ruha **17** I kad doðosmo u Jerusalim, primiše nas braæea ni u jednoga ne zaiskah. **34** Sami znate da potrebi ljubazno. **18** A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiše ove ruke i doðoše sve starješine. **19** I pozdravivši se s njima moje. **35** Sve vam pokazah da se tako valja truditi i kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznaboðcima pomagati nemoæenima, i opominjati se rijeèi Gospoda njegovom službom. **20** A oni èuvši hvaljahu Boga i Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji uzimati. **36** I ovo rekavši kleèe na koljena svoja sa vjerovaše, i svi teže na stari zakon. **21** A doznali su svima njima i pomoli se Bogu. **37** A sviju stade veliki za tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve plaæ i zagrlivši Pavla cjelivahu ga, **38** Žalosni najviše Jevreje koji žive meðu neznaboðcima, kazujuæi da za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati obièaja otpratiše ga u laðu.

21 I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. **2** I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. **3** A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i plovljasmu u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari laða. **4** I našavši uæenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim. **5** A kad bi te mi dane navršismo, izišavši iðasmo, i praæahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijeu pomolismu

oèišæenja dokle se ne prineše žrtva za svakoga njih. me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. 7 I pado
27 A kad šæaše da se navrši sedam dana, vidjevi ga na zemlju, i èuh glas, koji mi govori: Savle! Savle!
u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav zašto me goniš? 8 A ja odgovorih: ko si ti, Gospode?
narod, i metnuše ruke na nj 28 Vièuæi: pomagajte, A on mi reèe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti
ljudi Izrailjci! ovo je èovjek koji protiv naroda i zakona goniš. 9 A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i
i protiv ovoga mjesta uèi sve svuda; pa još i Grke uplašiše se; ali ne èuše glasa koji mi govoraše. 10 A
uveðe u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. 29 Jer ja rekoh: šta æeu èiniti, Gospode? A Gospod mi reèe:
bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega ustani i idi u Damask, i tamo æee ti se kazati za sve šta
mišljahu da je uveo Pavle u crkvu. 30 I sav se grad ti je određeno da èiniš. 11 I kad obnevidjeh od silne
poduze, i navalni narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla svjetlosti one, voðahu me za ruku oni koji bijahu sa
vucijahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvoriše mnom, i doðoh u Damask. 12 A neki Ananija èovjek
vrata. 31 A kad šæahu da ga ubiju, doðe glas gore k pobožan po zakonu, posvjedoène od sviju Jevreja
vojvodi od èete da se pobuni sav Jerusalim. 32 A koji žive u Damasku, 13 Došavši k meni stade i reèe
on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrèa na njih. mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj èas pogledah
A oni vidjevi vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. na nj. 14 A on mi reèe: Bog otaca našijeh izabra
33 A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i
metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je uèinio. 34 da èuješ glas iz usta njegovijeh: 15 Da mu budeš
A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vido i èuo.
ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi 16 I sad šta okljevaš? Ustani i krsti se, i operi se od
da ga odvedu u oko. 35 A kad bi na basamacima, grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda Isusa. 17 A
moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. 36 Jer za dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u
njim prista mnoštvo naroda koji vikahu: pogubi ga. 37 crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, 18 I vidjeh ga
A kad šæaše Pavle da uđe u oko, reèe vojvodi: je li gdje mi govori: pohiti te iziði iz Jerusalima, jer ne æe
mi slobodno govoriti što tebi? A on reèe: zar umiješ primiti svjedoèanstva tvojega za mene. 19 I ja rekoh:
Gréki? 38 Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i
podbuni i izvede u pustinju èetiri hiljade hajduka? 39 A bio po zbornicama one koji te vjeruju. 20 I kad se
Pavle reèe: ja sam èovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah
poznatoga grada u Kilikiji: nego te molim dopusti mi i pristajah na smrt njegovu, i èuvah haljine onijeh
da govorim k narodu. 40 A kad mu dopusti, stade koji ga ubijahu. 21 I reèe mi: idi; jer æeu ja daleko da
Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i te pošljem u neznabosche. 22 A oni ga slušahu do
kad posta velika tišina progovori Jevrejskim jezikom ove rijeèi, pa podigoše glas svoj govoreæi: uzmi sa
govoreæi: zemlje takovoga; jer ne treba da živi. 23 A kad oni
vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, 24
Zapovjedi vojvoda da ga odvedu uoko, i reèe da
ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako
vikahu na nj. 25 I kad ga pritegoše uzicama, reèe
Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi možete
biti èovjeka Rimjanina, i još bez suda? 26 A kad èu
kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreæi: gledaj šta
æeš èiniti; jer je ovaj èovjek Rimjanin. 27 A vojvoda
pristupivši reèe mu: kaži mi jesli ti Rimjanin? A on
reèe: da. 28 A vojvoda odgovori: ja sam za veliku
cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reèe: a
ja sam se i rodio s njime. 29 Onda otstupiše odmah
od njega oni što šæadjahu da ga ispituju; a vojvoda
se uplaši kad razumje da je Rimjanin i što ga bješe

22 Ljudi, braæeo i ocevi! èujte sad moj odgovor k
vama. 2 A kad èuše da im Jevrejskijem jezikom
progovori, još veæea tišina posta. I reèe: 3 Ja sam
èovjek Jevrejin, koji sam roðen u Tarsu Kilikiskome,
i odgajan u ovome gradu kod nogu Gamaliilovijeh,
nauèen upravo otaèkom zakonu, i bijah revnitelj Božij
kao što ste vi svi danas. 4 Ja ovaj put gonih do same
smrti, vežuæi i predajuæi u tamnicu i ljudi i žene,
5 Kao što mi svjedoëi i poglavlar sveštenièki i sve
starješine; od kojijeh i poslanice primih na braæeu koja
žive u Damasku; i iðah da dovedem one što bijahu
onamo svezane u Jerusalim da se muèe. 6 A kad iðah
i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da

svezao. **30** A sjutradan, želeæi doznati istinu zaæto ga Pavle dozva me i zamoli da ovo momèe dovedem k tuæe Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da doðu tebi koje ima neæto da ti govorи. **19** A vojvoda uzevši glavari sveætenièki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla ga za ruku, i otisavši nasamo, pitaše ga: šta je što postavi ga pred njima.

23 A Pavle pogledavši na skupštinu reèe: ljudi

braæeo! ja sa svom dobrom savjeti æivljeh pred Bogom do samoga ovog dana. **2** A poglavar sveætenièki Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. **3** Tada mu reèe Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreæeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. **4** A oni što stajahu naokolo rekøe: zar psuješ Boæijeg poglavara sveætenièkoga? **5** A Pavle reèe: ne znadoh, braæeo, da je poglavar sveætenièki, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govorиш ruæno. **6** A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštinu: ljudi braæeo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz ærtvijeh doveden sam na sud. **7** A kad on ovo reèe, postade raspra meðu sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod. **8** Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni anðela ni duha; a fariseji priznaju oboje. **9** I postade velika vika, i ustavši knjiæevnici od strane farisejske preprihru se meðu sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govori duh ili anðeo, da se ne suprotimo Bogu. **10** A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga otmu izmeðu njih, i da ga odvedu u oko. **11** A onu noæe stade Gospod predanija i reèe: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoæio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedoæiti. **12** A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæeu i zakleše se govoreæi da neæee ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla. **13** A bješe ih viæe od èetrdeset koji ovu kletvu uèiniše. **14** Ovi pristupivši ka glavarima sveætenièkjem i starješinama, rekøe: kletvom zaklesmo se da neæemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla; **15** Sad dakle vi sa saborom kaæite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. **16** A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu doðe i uðe u oko i kaza Pavlu. **17** A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reèe: ovo momèe odvedi k vojvodi, jer ima neæto da mu kaæe. **18** A on ga uze i dovede k vojvodi, i reèe: suæanj

Pavle dozva me i zamoli da ovo momèe dovedem k tebi koje ima neæto da ti govorи. **19** A vojvoda uzevši glavari sveætenièki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla ga za ruku, i otisavši nasamo, pitaše ga: šta je što imаш da mi kaæeš? **20** A ono reèe: Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; **21** Ali ti ih nemoj posluæati, jer ga èekaju od njih viæe od èetrdeset ljudi koji su se zakleli da neæee ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. **22** A vojvoda onda otpusti momèe zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. **23** I dozvavši dvojicu od kapetana reèe: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Æesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. **24** I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. **25** I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše: **26** Od Klaudija Lisije èestitome Filiksu pozdravlje. **27** Èovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šæahu da ga ubiju; ja pak doðoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljaniñ. **28** I želeæi doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. **29** Tada naðoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zasluzuæe smrt ili okove. **30** I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga poslal k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! **31** A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæeu u Antipatridu. **32** A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko. **33** A oni došavši u Æesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla pred nj. **34** A sudija proæitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije **35** Reèe: ispitavaæu te kad suparnici tvoji doðu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovom.

24 A poslije pet dana siðe poglavar sveætenièki Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziðoše pred sudiju protiv Pavla. **2** A kad njega dozvaše, poèe Tertul tuæiti ga govoreæi: Što æivimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojjem promiæljanjem, **3** U svakom dogaðaju i svuda, èestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnoæe. **4** Ali da ti mnogo ne dosaðujem, molim te da nas ukratko posluæaš sa svojom krotoæe. **5** Jer naðosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovoða jeresi Nazaretskoj;

6 Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, **25** A Fist onda primivši vlast poslje tri dana izide iz i šeasmo da mu sudimo po zakonu svojemu. **7** **Æ**esarije u Jerusalim. **2** Onda glavari sveštenièki Ali dođe Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu veliku silu, i posla k tebi, **8** Zapovjedivši i nama, koji ga, **3** Ištuæi milosti protiv njega, da ga pošlje u ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam Jerusalim; i nareðivahu zasjedu da ga ubiju na putu. **4** ispitavši doznavati za sve ovo za što ga mi tužimo. **9** A Fist odgovori da se Pavle èeva u Æesariji, a i on æe A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. **10** sam skoro onamo da ide: **5** Koji dakle mogu od vas, A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govoriti: reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija tom èovjeku neka ga tuže. **6** A pošto bi u njih ne više ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: **11** od deset dana, siðe u Æesariju, i sjutradan sjedavši Ti možeš doznavati da nema više od dvanaest dana na sudijsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. **7** A kako ja iziðoh u Jerusalim da se pomolim Bogu, **12** I kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu niti me u crkvi naðoše da kome govorim, ili bunu da došli iz Jerusalima, i mnoge i teške krivice iznošahu éinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, **13** Niti na Pavla, kojih ne mogahu posvjedoèiti, **8** Kad se oni mogu posvjedoèiti šta tebi sad na mene govore. on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni **14** Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju æesaru što sagriješih. **9** Ali Fist, hoteæi Jevrejima jeres, tako služim Bogu otaèkome, vjerujuæi sve što uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da je napisano u zakonu i u prorocima, **15** I imajuæi ideš gore u Jerusalim i ondje da ti sudim za to? **10** nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i **16** A Pavle reèe: ja stojim na sudu æesarevu, ovdje pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi èekaju. **17** treba da mi se sudi: Jevrejima ništa nijesam skrивio, A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i kao što i ti najbolje znaš. **11** Ako li sam skrivo, ili pred Bogom i pred ljudima. **18** I poslje mnogo godina uèinio što zasljužuje smrt, ne marim umrijeti; ako li doðoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, **19** U tome me naðoše oèišæena u crkvi, ni s narodom, niko me ne može njima predati. Æesaru idem. **20** ni s vikom. **21** A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovoriti: trebalo da dođu preda te, i da se tuže ako imaju što æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. **13** A na me. **22** Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni pošto proðe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini, **23** Osim siðoše u Æesariju da pohode Fista. **14** I buduæi da jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeæi meðu ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas govoreæi: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, na sud. **22** A kad Filiks èu ovo, odgodi im znajuæi **15** Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, iziðoše preda vrlo dobro za ovaj put i reèe: kad dođe Lisija vojvoda, me glavari sveštenièki i starješine Jevrejske moleæi izvidjeæeu vašu stvar. **23** A kapetanu zapovjedi da da ga osudim. **16** Ja im odgovorih da nije obiæaj u se èeva Pavle, i da mu se oblakša, i nijednome Rimljana da se prije pokloni kakav èovjek na smrt od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dok se optuženi ne suoèi s onima koji ga tuže, i dolaziti k njemu. **24** A poslje nekoliko dana dođe ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. **17** Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, A kad se oni ovdje sastaše, nikakvoga odlaganja i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. ne uèinih, i sjutradan sjedavši na sudijsku stolicu **25** A kad Pavle govoraše o pravdi i o èistoti i o sudu zapovjedih da dovedu èovjeka. **18** A oko njega stavši koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. kad užimam kad, dozvaa te. **26** A uz to se i nadaše **19** Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojemu da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle i èesto dozivaše i razgovaraše se s njim. **27** A kad se govoraše da je živ. **20** A ja ne znajuæi u ovome poslu navršiše dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A šta æu èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalim i onamo Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavla da mu se sudi za ovo. **21** A kad Pavle reèe da ga u sužanjstvu. èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju

dokle ga pošljem k æesaru. 22 A Agripa reèe Fistu: i bodila praæati se. 15 A ja rekoh: ko si ti, Gospode? ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sjutra æeš ga A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; 16 Nego èuti. 23 Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija doðoše ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da s velikijem ponosom, i uðoše u sudnicu s vojvodama i te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidio sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, i što æeu ti pokazati, 17 Izbavljajuæi te od naroda dovedoše Pavla. 24 I reèe Fist: Agripa care! i svi koji Jevrejskoga i od neznabozaca, kojima æeu te poslati, ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštv 18 Da im otvorish oèi da se obrate od tame k vidjelu i od Jevreja dosaðivaše i u Jerusalimu i ovdje, vièuæi da oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i ne valja da on više živi. 25 A ja doznavši da on ništa dostojanje među osvæenima vjerom mojom. 19 Zato, nije uèinio što zasljužuje smrt, a i on sam reèe da æe care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; 20 da ide k svjetlome æesaru, namislih da ga pošljem. Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, 26 Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznaboscima Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito pred te, propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta èineæi djela dostojava pokajanja. 21 Zato me Jevreji pisati. 27 Jer mi se èini ludo sužnja poslati, a krivice uhvatise u crkvi i šeahu da me raskinu. 22 Ali njegove ne javiti.

26 A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govorиш sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: 2 Za sreæu svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji, 3 A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske objeæe i prepiranja. Zato te molim da me poslušaš milostivo. 4 Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo među narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji. 5 Kako me znadu isprva, ako hoæe posvjedoèiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski. 6 I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocevima našijem, 7 Kome se svi dvanaest koljena našijeh jednako dan i noæ služeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja. 8 Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže? 9 Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, 10 Kao što i uèinih u Jerusalimu; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara sveštenikih; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. 11 I po svijem zbornicama muæeæi ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odviše mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. 12 Za koje iduæi u Damask s vlašæu i zapovijeæau od glavara sveštenikih, 13 U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæu od sijanja u laðu Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedorac mnom. 14 A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh iz Soluna. 3 I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protiv prijateljima i da ga poslužuju. 4 I odande odvezavši

27 I kao što bi određeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. 2 A kad uðosmo u laðu Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedorac mnom. 3 I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protiv prijateljima i da ga poslužuju. 4 I odande odvezavši

se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. 5 I puèini, pomisliše laðari da se približuju k nekakvoj prelovivši puèinu Kilikijsku i Pamfilijsku doðosmo zemlji. 6 I izmjerviši dubinu naðoše dvadeset hvati; i u Miru Likijsku. 7 I ondje našavši kapetan laðu prošavši malo opet izmjeriše, i naðoše petnaest hvati. Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u 29 Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita nju. 8 I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši mjesta bacise sa stražnjega kraja laðe èetiri lengera, prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pa se moljasmo Bogu da svane. 30 A kad laðari pod Krit kod Salmone. 9 I jedva se vozeæi pored gledahu da pobegnu iz laðe, i spustiše èamac u more kraja, doðosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. 10 Spuste lengere, 31 Reèe Pavle kapetanu i vojnima: A pošto proðe mnogo vremena, i veæ ploviljenje ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. 32 Ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, Tada vojnici odrezaše uža na èamcu i pustiše ga svjetovaše Pavle 10 Govoreæi im: ljudi! vidim da æe te padne. 33 A kad šæaše da svane, moljaše Pavle ploviljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo sve da jedu, govoreæi: èetrnaesti je dan danas kako tovara i laðe nego i duša našijeh. 11 Ali kapetan èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. 34 Zato posluša veæema kormanoša i gospodara od laðe vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni negoli Pavlove rijeèi. 12 A ne buduæi pristanište jednome od vas dlaka s glave neæee otpasti. 35 I zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu rekavši ovo uze hlijeb, i dade hvalu Bogu pred svima, odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i ondje da i prelomivši stade jesti. 36 Onda se svi razveselivši i zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k oni jedoše. 37 A u laði bijaše nas duša svega dvjesta zapadu. 13 I kad dunu jug, mišljahu da im se volja i sedamdeset i šest. 38 I nasitivši se jela, oblakšaše ispunji, i podignuvši jedra ploviljahu pokraj Krita. 14 Ali laðu izbacivši pšenicu u more. 39 A kad bi dan ne ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s koji se zove Evrokidon. 15 A kad se laða ote, i ne pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, moguæe se vjetru protiviti, predadosmo je valovima da izvuku laðu. 40 I podignuvši lengere vožahu se po i nošahu nas. 16 A kad proðosmo mimo jedno moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasmo se kraju. èamac, 17 Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te 41 A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more ga privezasmu odozdo za laðu; a bojeæi se da ne kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljamo. se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a 18 A kad nam veoma dosaðivaše bura sjutradan krma se razbijaše od sile valova. 42 A vojnici se izbacivahu tovare. 19 I u treæi dan svojima rukama dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne izbacismo alat laðarski. 20 A kad se ni sunce ni uteèe. 43 Ali kapetan želeæi saèevati Pavla zabrani zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbaviti. iskoèe najprije, i da iziðu na zemlju; 44 A ostali jedni 21 I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši predra na daskama a jedni na èemu od laðe. I tako iziðoše njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne svi živi na zemlju.

otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete. 22 I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neæee propasti osim laðe; 23 Jer u ovu noæe stade predra me anđeo Boga kojega sam ja i kome služim, 24 Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred æesarom; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. 25 Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reèeno. 26 Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. 27 A kad bi èeternaesta noæ, i mi se u ponoæi plavljamo po Adrijanskoj

28 I kad iziðoše sreæeno iz laðe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. 2 A divljaci èinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše organj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. 3 A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na organj, i izišavši zmija od vruæine skoèi mu na ruku. 4 I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovo, govorahu jedan drugome: jamaèeno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljeni od mora sud Božij ne ostavi da živi. 5 A on otresavši zmiju u organj ne bi mu ništa zlo. 6

A oni èekahu da on oteèe ili ujedanput da padne kaza Duh sveti preko proroka Isajje ocevima našijem mrtav. A kad zadugo èekaše, i vidješe da mu ništa **26** Govoreæi: idi k narodu ovome i kaži: ušima æete zlo ne bi, promjeniše se, i govorahu da je on Bog. **7** èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara vidjeti. **27** Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima od ostrva po imenu Poplijja, koji nas primi i ugosti teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne ljubazno tri dana. **8** A dogodi se da otac Poplijev vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da ležaše od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši se ne obrate da ih iscijelim. **28** Da vam je dakle na Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscijeli znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, ga. **9** A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni oni æe i èuti. **29** I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji na ostrvu onome, i iscijeljavu se. **10** I poštovahu prepriðuæi se među sobom. **30** A Pavle ostade pune nas velikijem èastima; i kad poðosmo, spremiše dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji nam što je od potrebe. **11** A poslije tri mjeseca mu dolažahu, **31** Propovijedajuæi carstvo Božije, i odvezosmo se na laði Aleksandrijskoj, koja je bila uèeæi o Gospodu našemu Isusu Hristu slobodno, i prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. нико му не branjaše.

12 I doplovivši u Sirakuzu ostasmo onđe tri dana.

13 A odande otplovivši doðosmo u Rigiјu; i poslije jednoga dana kad dunu jug, doðosmo drugi dan u Potiole. **14** Ondje naðemo braæeu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako poðosmo u Rim. **15** I odande èuvši braæea za nas iziðoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobody se. **16** A kad doðosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. **17** A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im: Ijudi braæeo! ja ništa ne uèinim protivno narodu ili obièajima otaèkijem; i Jerusalimjani predaše me kao sužnja u ruke Rimljima, **18** Koji izvidjevši za mene šæahu da me puste, jer se ne naðe na meni nijedna smrtna krivica. **19** Ali kad Judejci govorahu nasuprot, natjera me nevolja da se ištem pred æesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. **20** Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvožđe. **21** A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti doðe ko od braæe da javi ili da govori što zlo za tebe. **22** Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govorи. **23** I odredivši mu dan doðoše k njemu u gostonicu mnogi; kojima kazivaše svjedoèeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. **24** I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu. **25** A buduæi nesložni među sobom, odlažahu kad reèe Pavle jednu rijeè: dobro

Rimljanima

1 Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, **2** Koje Bog naprijed obeæea preko proroka svojijeh u svetijem pismima **3** O sinu svojemu, koji je po tijelu roðen od sjemena Davidova, **4** A posvjedoèen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrseniju iz mrtvih, Isusu Hristu Gospodu našemu, **5** Preko kojega primisimo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznaboçe vjeri imena njegovoga; **6** Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, **7** Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **8** Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu. **9** Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka, **10** Moleæi se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama; **11** Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, **12** To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. **13** Ali vam neæu zatajiti, braæeo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznaboçima. **14** Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. **15** Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. **16** Jer se ne stidim jevanđelja Hristova; jer je sila Božija na spasenije svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejini i Grku. **17** Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æe od vjere živ biti. **18** Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. **19** Jer što se može dozнати za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; **20** Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vjeèena sila i božanstvo, da nemaju izgovora. (aiðios g126) **21** Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo. **22** Kad se graðahu mudri, poludješe, **23** I pretvorise slavu vjeèenoga Boga u oblijeve smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoronožnih životinja i gadova. **24** Zato ih predade Bog u željama

njihovijeh srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima; **25** Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i veæema poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. (aiðon g165) **26** Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno. **27** Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi. **28** I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, **29** Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæe, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; **30** Šaptaèi, opadaèi, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišlaèi zala, nepokorni roditeljima, **31** Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. **32** A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zasluzuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine. **2** Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjeèe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuðuješ; jer to èiniš sudeæi. **2** A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine. **3** Nego pomišlaš li, o èovjeèe koji sudiš onima koji to èine, i sam èiniš to! da æeeš ti pobjeæi od suda Božijega? **4** Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæi da te dobrota Božija na pokajanje vodi? **5** Nego svojom drvenosti i nepokajanim srecem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji æe se pokazati pravedni sud Boga, **6** Koji æe dati svakome po djelima njegovijem: **7** Onima dakle koji su trpljenjem djela dobrog tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; (aiðios g166) **8** A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. **9** Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; **10** A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejini i Grku; **11** Jer Bog ne gleda ko je ko. **12** Jer koji bez zakona sagriješiše, bez zakona æe i izginuti; i koji u zakonu sagriješiše, po zakonu æe se osuditi **13** Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æe se oni opravdati koji ga tvore; **14** Jer kad neznaboçi ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su sebi zakon: **15** Oni dokazuju da je ono napisano

u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji da im savjest svjedoèi, i misli meðu sobom tuže èini dobro, nema ni jednoga ciglog. 13 Njihovo je grlo se ili pravdaju) 16 Na dan kad Bog uzasudi tajne grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista. 17 pod usnama njihovima. 14 Njihova su usta puna Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i kletve i gréine. 15 Njihove su noge brze da proljevaju hvališ se Bogom, 18 I poznaješ volju, i izbiraš što je krv. 16 Na putovima je njihovima raskopavanje i bolje, jer si nauèen od zakona; 19 I misliš da si voð nevolja; 17 I puta mirnoga ne poznaše. 18 Nema slijepima, vidjelo onima koji su u mraku, 20 Nakazatelj straha Božjeg pred oèima njihovima. 19 A znamo da bezumnima, uèitelj djeci, koji imaš ugled razuma i ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, istine u zakonu. 21 Uèeæi dakle drugoga sebe ne da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv uèiš; 22 Propovijedajuæi da se ne krade, kradeš; Bogu; 20 Jer se djelima zakona nijedno tijelo ne æee govoreæi: ne èini preljube, èini preljubu; gadeæi se opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje na idole, kradeš svetinju; 23 Koji se hvališ zakonom, grijeha. 21 A sad se bez zakona javi pravda Božija, a prijestupom zakona sramotiš Boga. 24 Jer se ime posvijedoena od zakona i od proroka; 22 A pravda Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; napisano. 25 Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako jer nema razlike. 23 Jer svi sagriješi e i izgubili su li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje slavu Božiju, 24 I opravdaæe se zabadava blagodaæeu postalio. 26 Ako dakle neobrezanje pravdu zakona njegovom, otkupom Isusa Hrista. 25 Kojega postavi drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje Bog oèišæenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže uzelo? 27 I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje svoju pravdu oproštenjem preðašnjih grijeha; 26 zakon, osudiæ tebe koji si sa slovima i obrezanjem U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju prestupnik zakona. 28 Jer ono nije Jevrejin koji je u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja onoga koji je od vjere Isusove. 27 Gdje je dakle na tijelu; 29 Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i hvala? Proðe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; Ne, nego zakonom vjere. 28 Mislimo dakle da æe kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

3 Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili

šta pomaže obrezanje? 2 Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene rijeèi Božije. 3 A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda æe njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti? 4 Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. 5 Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: 6 Bože 4 A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu? 7 po dugu. 5 A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji Jer ako istina Božija u mojoj laži veæa postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuđen? 8 Zašto dakle kao što vièu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da doðe dobro? Njima æe sud biti pravedan. 9 Šta dakle? Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. 9 Ovo Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, 10 Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; 11 Ni jednoga Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; 12 Svi se neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

je èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. 29 Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabožaèki? Da, i neznabožaèki. 30 Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. 31 Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrđujemo.

4 Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega,

da je po tijelu našao? 2 Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. 3 Jer šta govorи pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. 4 A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. 5 A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu. 6 Kao što i David govorи da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: 7 Blago onima kojima se oprostiše bezakonja, i kojima se grijesi prikriše. 8 dobro? Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. 9 Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, 10 Kao što stoji Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu. 10 napisano: ni jednoga nema pravedna; 11 Ni jednoga Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; 12 Svi se neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

11 I primi znak obrezanja kao peèat pravde vjere krvlju njegovom. **10** Jer kad smo se pomirili s Bogom koju imæe u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; mnogo æemo se veæma spasti u životu njegovu kad **12** I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su smo se pomirili. **11** Ne samo pak to, nego se hvalimo od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. kojega sad primismo pomirenje. **12** Zato kao što kroz **13** Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da jednoga èovjeka doðe na svijet grijeh, i kroz grijeh bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom smrt, i tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješe. vjere. **14** Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, **13** Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh propade vjera, i pokvari se obeæanje. **15** Jer zakon ne primaše kad ne bješe zakona; **14** Nego carova gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu **16** Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od koji šæadijaše doæi. **15** Ali dar nije tako kao grijeh; zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo svima nama, **17** Kao što stoji napisano: postavih te se veæa blagodat Božja i dar izli izobilno na mnoge oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, blagodaæu jednoga èovjeka Isusa Hrista. **18** I dar nije koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuðenje, jest: **18** On vjerova na nad kad se nije bilo nièemu a dar od mnogijem grijehova opravdanje. **17** Jer kad nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe što mu bješe reèeno: tako æe biti sjeme tvoje. **19** veæma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæe u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! **18** Zato umorenio tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni dakle kao što za grijeh jednoga doðe na sve ljude ne posumnja se nevjerojanjem, nego ojaèa u vjeri, opravdanje života. **19** Jer kao što neposlušanjem i dade slavu Bogu. **21** I znadijaše jamaèeno da što jednoga èovjeka postaše mnogi grješni, tako æe i obeæea kadar je i uèiniti. **22** Zato se i primi njemu u poslušanjem jednoga biti mnogi povedni. **20** A zakon pravdu. **23** Ali nije pisano za njega jednoga samo doðe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži da mu se primi, **24** Nego i za nas, kojima æe se grijeh onđe se još veæma umnoži blagodat, **21** Da primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da Gospoda našega iz mrtvijeh, **25** Koji se predade za caruje pravdom za život vjeèni, kroz Isusa Hrista grijeha naše, i ustade za opravdanje naše.

Gospoda našega. (aiònios g166)

5 Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom **6** Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **2** Kroz kojega i pristup naðosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije. **3** Ne umrjesmo grijehu kako æemo još živjeti u njemu? **3** Ili samо pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajuæi njegovu krstismo se? **4** Tako se s njim pogrebošmo da nevolja trpljenje gradi; **4** A trpljenje iskustvo, a krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvijeh iskustvo nadanje; **5** A nadanje neæee se osramotiti, slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. **5** jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem Jer kad smo jednak s njim jednakom smræu, biæemo koji je dat nama. **6** Jer Hristos još kad slabí bjesmo i vaskrsenijem; **6** Znajuæi ovo da se stari naš èovjek umrije u vrijeme svoje za bezbožnike. **7** Jer jedva razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da ko umre za pravednika; za dobroga može biti da više ne bismo služili grijehu. **7** Jer koji umrije oprosti bi se ko usudio umrijeti. **8** Ali Bog pokazuje svoju se od grijeha. **8** A ako umrjesmo s Hristom, vjerujemo ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici da æemo i živjeti s njim, **9** Znajuæi da Hristos usta iz umrije za nas. **9** Mnogo æemo dakle veæma biti mrtvijeh, veæe više ne umire; smrt više neæee obladati kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali njime. **10** Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a

što živi, Bogu živi. **11** Tako i vi dakle držite sebe da jer je grijeh bez zakona mrtav. **9** A ja življah nekad bez ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu zakona; a kad dođe zapovijest, onda grijeh oživlje, **10** našemu. **12** Da ne caruje dakle grijeh u vašemu A ja umrijeh, i nađe se da mi zapovijest bi za smrt smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem; koja bješe data za život. **11** Jer grijeh uzevši poèetak **13** Niti dajite udova svojih grijehu za oružje nepravde; kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome. **12** Tako nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i i ude svoje Bogu za oružje pravde. **14** Jer grijeh dobra. **13** Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! neæe vama obladati, jer niste pod zakonom nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi pod blagodaæu. **15** Šta dakle? Hoæemo li grijesiti smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovijeæu. **14** kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaæu? Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, Bože saèuvaj! **16** Ne znate li da kome dajete sebe za prodan pod grijeh: **15** Jer ne znam šta èinim, jer ne sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili èinim ono šta hoæeu, nego na što mrzim ono èinim. grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? **17** Hvala **16** Ako li ono èinim šta neæeu, hvalim zakon da je dakle Bogu što bivši robovi grijehu posluštaste od dobar. **17** A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi srca tu nauku kojoj se i predadoste. **18** Oprostivši u meni. **18** Jer znam da dobro ne živi u meni, to se pak od grijeha postaste sluge pravdi. **19** Kao jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti èovjek gororim, za slabost vaæega tijela. Jer kao što dobro ne nalazim. **19** Jer dobro šta hoæeu ne èinim, dadoste ude svoje za robeve neèistoti i bezakonju nego zlo što neæeu ono èinim. **20** A kad èinim ono što na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge neæeu, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni. pravdi na posveæenje. **20** Jer kad bijaste robovi **21** Nalazim dakle zakon, kad hoæeu dobro da èinim, grijehu, prosti bijaste od pravde. **21** Kakav dakle onda da me na zlo nagoni. **22** Jer imam radost u zakonu imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj Božijemu po unutraænjemu èovjeku; **23** Ali vidim drugi smrt. **22** A sad oprostivši se od grijeha, i postavši zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma sluge Božije, imate plod svoj na posveæenje, a kraj mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnjem koji život vjeèeni. (aiònios g166) **23** Jer je plata za grijeh smrt, je u udima mojima. **24** Ja nesreæeni èovjek! Ko æe a dar Božij je život vjeèeni u Hristu Isusu Gospodu našemu. (aiònios g166)

7 Ili ne znate, braæeo jer gororim onima koji znadu zakon da zakon vlada nad èovjekom dokle je živ?

2 Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega. **3** Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako poðe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako poðe za drugoga. **4** Zato, braæeo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovjem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvijeh, da plod donesemo Bogu. **5** Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon raðahu u udima našima da se smrti plod donosi. **6** A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova. **7** Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi. **8** A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naæini u meni svaku želju;

8 Nikakva dakle sad nema osuðenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu. **2** Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti. **3** Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obliju tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, **4** Da se pravda zakona ispuní u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu; **5** Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle. **6** Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir. **7** Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može. **8** A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi. **9** A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Ducha Hristova, on nije njegov. **10** A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ

pravde radi. 11 A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživljeće i vaša smrtna tjelesa Duhom svojim koji živi u vama. 12 Tako dakle, braeo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. 13 Jer ako živate po tijelu, pomrijeće; ako li duhom poslove tjelesne morite, življeće. 14 Jer koji se vladaju po duhu Božjem oni su sinovi Božji. 15 Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinakog, kojijem viđemo: Ava, oče! 16 Ovaj Duh svjedoči našemu duhu da smo djeca Božija. 17 A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo. 18 Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. 19 Jer èekanje tvari èeka da se jave sinovi Božiji. 20 Jer se tvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokor) na nad, 21 Da æe se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije. 22 Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad. 23 A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajuæi posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. 24 Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? 25 Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. 26 A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanijem. 27 A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božjoj moli se za svete. 28 A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju. 29 Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki oblijeju sina njegova, da bi on bio prvoroden među mnogom braëom. 30 A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. 31 Šta æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? 32 Koji dakle svoga sina ne poštедje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? 33 Ko æe optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? 34 Ko æe osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? 35 Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maè? kao što stoji napisano: 36 Za tebe

nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. 37 Ali u svemu ovome pobjeđujemo onoga radi koji nas je ljubio. 38 Jer znam jamaeno da ni sadašnje, ni buduæe, 39 Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našemu.

9 Istina govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom svetijem: 2 Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; 3 Jer bih željeo da ja sam budem odluèen od Hrista za braëu svoju koju su mi rod po tijelu, 4 Koja su Izraelci, kojih je posinato i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obeæanja; 5 Kojih su i oci, i od kojih je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin. (aión g165) 6 A nije moguæe da rijeè Božja proðe: jer nijesu svi Izraelci koji su od Izraelja; 7 Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reèe, nazvanae ti se sjeme. 8 To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obeæanja primaju se za sjeme. 9 Jer je ovo rijeè obeæanja: u ovo vrijeme doæi æeu i u Sare æe biti sin. 10 Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. 11 Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, 12 Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reèe joj se: veæi æe služiti manjemu, 13 Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. 14 Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saèuvaj! 15 Jer Mojsiju govoril: koga æeu pomilovati, pomilovaæu, i na koga æeu se smilovati, smilovaæu se. 16 Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji træi, nego do Boga koji pomiluje. 17 Jer pismo govoril Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasí ime moje po svoj zemlji. 18 Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglav. 19 Reæi æeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj? 20 A ko si ti, o èovjeèe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govoril majstoru svome: zašto si me tako naèinio? 21 Ili zar lonèar nema vlasti nad kalom da od jedne guke naèini jedan sud za èast a drugi za sramotu? 22 A kad šeaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. 23 I da pokaže bogatstvo slave svoje na

sudima milosti koje pripravi za slavu; **24** Koje nas i glas za mir, koji donose glas za dobro! **16** Ali svi dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca, ne poslušaše jevanđelja: jer Isaija govori: Gospode! **25** Kao što i u Josiji govori: nazvaæeu narod svojim ko vjerova našemu propovijedanju? **17** Tako dakle koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. **26** I vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje rijeèju biæe na mjestu, gdje im se reèe: vi nijeste moj narod; Božjom. **18** Nego velim: zar ne èuše? Još otide tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. **27** A Isaija po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga vièe za Izrailja: ako bude broj sinova Izrailjevih kao svijeta rijeèi njihove. **19** Nego velim: zar ne razumje pijesak morski, ostatak æe se spasti. **28** Jer æe on Izrael? Prvi Mojsije govori: ja æeu vas razdražiti, ne izvršiti rijeè svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, svojim narodom, nerazumnijem narodom rasrdiæu ispuniaæe Gospod naskoro rijeè svoju na zemlji. **29** I vas. **20** A Isaija govori slobodno: naðoše me koji me kao što proreèe Isaija: da nam nije Gospod Savaot ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju. **21** A k ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. Izraelju govori: vas dan pružah ruke svoje k narodu **30** Šta æemo dakle reæi? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokuèiš pravdu, ali pravdu od vjere.

31 A Izraelj tražeæi zakon pravde ne dokuèi zakona pravde. **32** Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja, **33** Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæee se postidjeti.

10 Braæeo! želja je mojega srca i molitva k Bogu

za spasenije Izailja. **2** Jer im svjedoæim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. **3** Jer ne poznajuæi pravde Božije i gledajuæi da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj. **4** Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. **5** Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji èovjek to èini življeæe u tom. **6** A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne reèeš u srcu svojem: ko æe iziæei na nebo? to jest da svede Hrista; **7** Ili: ko æe siæi u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvijeh. (*Abyssos g12*) **8** Ali šta govori pismo? Blizu ti je rijeè u ustima tvojima i u srcu tvogemu, to jest rijeè vjere koju propovijedamo. **9** Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojem da ga Bog podiže iz mrtvijeh, biæeš spesen. **10** Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije. **11** Jer pismo govori: koji ga god vjeruje neæee se postidjeti. **12** Jer nema razlike među Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju. **13** Jer koji god prizove ime Gospodnje spašæe se. **14** Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako æe vjerovati koga ne èuše? A kako æe èuti bez propovijednika? **15** A kako æe propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onijeh koji donose

11 Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj?

Božje saèuvaj! Jer sam i ja Izraeljac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova. **2** Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate Šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izailja govoreæi: **3** Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade. **4** A šta mu govori Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom. **5** Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati. **6** Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veæe ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veæe ne bi bilo djelo. **7** Šta dakle? Šta iskaše Izailj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zasljepeæe. **8** Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oèi da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjeg dana. **9** I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvožđa, i sablazan i plata njima; **10** Da se njihove oèi zasljepe da ne vide, i leða njihova jednako da su pogнутa. **11** Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Božje saèuvaj! Nego je njihova pogreška spasenje neznabošcima, da bi se i oni razdražili. **12** A kad je pogreška njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvo neznabošcima, akamoli da se ispune? **13** Jer vama govorim neznabošcima; jer, buduæi da sam ja apostol neznabožaca, hoæeu da hvalim svoju službu; **14** Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasao koga od njih. **15** Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primiljenje, osim život iz mrtvijeh? **16** Ako je kvasac svet, to je i tjesto; i ako je korijen svet, to su i grane. **17** Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si

zajedničar u korijenu i u masti od masline; **18** Ne hvali sebi smo udi jedan drugome. **6** A imamo različite se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena darove po blagodati koja nam je dana: ako proročto, nego korijen tebe. **19** A reæi æeš: odlomiše se grane neka bude po mjeri vjere; **7** Ako li službu, neka da se ja pricijepim. **20** Dobro! nevjernstvom odlomiše služi; ako je uæitelj, neka uèi; **8** Ako je tješitelj, neka se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj. **21** Jer tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako brine; koji èini milost neka èini s dobrom voljom. **9** ne nepoštedi. **22** Gledaj dakle dobrotu i nepošteðenje Ljubav da ne bude lažna. Mrzeæi na zlo držite se Božije: nepošteðenje na onima što otpadoše, a na dobra. **10** Bratskom ljubavi budite jedan k drugome sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ljubazni. Èašeu jedan drugoga veæeg èinite. **11** Ne ne, i ti æeš biti otsjeèen. **23** A i oni, ako ne ostanu u budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite nevjernstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet Gospodu. **12** Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u pricijepiti. **24** Jer kad si ti otsjeèen od roðene divlje molitvi budite jednak. **13** Dijelite potrebe sa svetima; masline, i pricijepio se na neroðenu pitomu maslinu; primajte rado putnike. **14** Blagosiljavte one koji vas akamoli ovi koji æe se pricijepiti na roðenu svoju gone: blagosiljavte, a ne kunite. **15** Radujte se s maslinu! **25** Jer vam, braæeo, neæeu zatajiti tajne ove radosnima, i plaæite s plaèenima. **16** Budite jedne misli da ne budete ponositi da šljepota Izraelju pade u dijel među sobom. Ne mislite o visokojem stvarima, nego dokle ne uðe neznabozaca koliko treba. **26** I tako æe se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri. **17** se spasti sav Izraelj, kao što je napisano: doæi æe od A nikome ne vraæajte zla za zlo; promišljajte o tom Siona izbavitelj i odvratiæe bezbožnost od Jakova. **18** Što je dobro pred svijem ljudima. **19** Ako je moguæe, **27** I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijehe. koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. **19** Ne **28** Po jevanđelju dakle neprijatelji su vas radi; a po osveæujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto izboru ljubazni su otaca radi. **29** Jer se Bog neæee grijevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja æu vratiti, raskajati za svoje darove i zvanje. **30** Jer kao i vi što govori Gospod. **20** Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani nahranili ga; ako je žedan, napoj ga; jer èineæi to njihovoga radi suproæenja, **31** Tako i oni sad ne ugljevle ognjeno skupljaš na glavu njegovu. **21** Ne htješe da vjeruju vaæega radi pomilovanja da bi i oni daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom. **32** Jer Bog zatvoriti sve u nevjernstvu, da sve pomiluje. (eleæe g1653) **33** O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi! **34** Jer ko pozna misao Gospodnju? **35** Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati? **36** Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin. (aiøn g165)

12 Molim vas dakle, braæeo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. **2** I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija. (aiøn g165) **3** Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je meðu vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. **4** Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, **5** Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po

13 Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene. **2** Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiæe grijeh na sebe. **3** Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoæeš li pak da se ne bojiš vlasti, èini dobro, i imaæeš hvalu od nje; **4** Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo èiniš, boj se; jer uzalud ne nosi maæa, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo èini. **5** Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti. **6** Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene. **7** Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome èast, èast. **8** I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispunii. **9** Jer ovo: ne èini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoèi lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se rijeæi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega

kao samoga sebe. **10** Ljubav ne èini zla bližnjemu; jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede daklem je ljubav izvršenje zakona. **11** I znajuae ovo sa spoticanjem. **21** Dobro je ne jesti mesa, i vina ne vrijeme da je veæ èas došao da ustanemo od sna; piti, i ono ne èiniti na što se tvoj brat spotièe, ili oda jer nam je sad bliže spasenije negoli kad vjerovasmo. Šta gori postaje ili slab. **22** Ti imаш vjeru? Imaj je sam **12** Noæe proðe a dan se približi: da odbacimo dakle u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuðuje sva djela tamna, i da se obuèemo u oružje vidjela. sebe za ono šta nađe za dobro. **23** A koji se sumnja **13** Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i osuđen je ako jede, jer ne èini po vjeri: a šta god nije pijanstvu, ne u kurvarstvu i neèistoti, ne u svaðanju i po vjeri grijeh je.

zavisti; **14** Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugaðajte po željama.

14 A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta

savjest. **2** Jer jedan vjeruje da smije svaðta jesti, a koji je slab jede zelje. **3** Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuðuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. **4** Ko si ti koji sudiš tuðemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali æe ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. **5** Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednak: svaki da bude uvjeren za svoju misao. **6** Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. **7** Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. **8** Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. **9** Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. **10** A ti zašto osuðuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer æemo svi iziæi na sud pred Hristom. **11** Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviæe Boga. **12** Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. **13** Zato da ne osuðujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni. **14** Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. **15** A ako je brat tvoj jela radi žalostan, veæ se ne vlaðaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. **16** Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. **17** Jer carstvo Božije nije jelo i piæe, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome. **18** Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. **19** Tako dakle da se staramo za mir i za ono èim vodimo na bolje jedan drugoga. **20** Ne raskopavaj djela Božjega jela radi;

15 Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. **2** I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. **3** Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me. **4** Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. **5** A Bog trpljenja i utjehe da vam da složno mislite među sobom po Hristu Isusu, **6** Da jednodušno jednjem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. **7** Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. **8** Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevima, **9** A neznabوšci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æeu te hvaliti među neznabоšcima, Gospode, i pjevaæeu ime tvoje. **10** I opet gorovi: veselite se neznabоšci s narodom njegovijem. **11** I opet: hvalite Gospoda svi neznabоšci, i slavite ga svi narodi. **12** I opet Isaija gorovi: biæe korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabоšcima u onoga æe se uzdati neznabоšci. **13** A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga. **14** A ja sam i sam uvjeren za vas, braæeo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauæiti. **15** Ali vam opet, braæeo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, **16** Da budem sluga Isusa Hrista u neznabоšcima, da služim jevanđelju Božijemu, da budu neznabоšci prinos povoljan i osvææen Duhom svetijem. **17** Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. **18** Jer ne smijem goroviti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje neznabоžaca rijeèju i djelom, **19** U sili znaka i èudesa silom Duha Božjega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanđeljem Hristovijem. **20** I tako se potrudih da propovjedim jevanđelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuðoj zakopini ne zidam; **21** Nego kao što je pisano:

kojima se ne javi za njega, vidjeæe; i koji ne èuše **13** Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater razumjeæe. **22** To me i zadrža mnogo puta da ne njegovu i moju. **14** Pozdravite Asinkrita, Flegonta, doðem k vama. **23** A sad više ne imajuæi mjesta u Erma, Patrova, Ermija, i braæeu koja su s njima. **15** ovijem zemljama, a imajuæi æelju od mnogo godina Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i da doðem k vama, **24** Ako poðem u Španjolsku, Olimpana, i sve svete koji su s njima. **16** Pozdravite doæei æeu vam; jer se nadam da æeu tuda proæei i vas jedan drugoga cijelom svetijem. Pozdravlju vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se najprije sve crkve Hristove. **17** Molim vas pak, braæeo, èuvajte nekoliko nasitim vas. **25** A sad idem u Jerusalim se od onih koji èine raspre i razdore na štetu nauke služeæe svetima. **26** Jer Maæedonija i Ahaja uèiniše koju vi nauèiste, i uklonite se od njih; **18** Jer takovi ne dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive služe Gospodu našemu Isusu Hristu nego svojemu u Jerusalimu. **27** Oni uèiniše dragovoljno, a i dužni trbuhi, i blagijem rijeèima i blagoslovima prelašæuju su im; jer kad neznabوci dobiše dijel u njihovjem srca bezazlenijeh. **19** Jer vaše slušanje razglasí se duhovnjem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima svuda. I radujem se za vas; ali hoæeu da ste vi mudri poslužiti. **28** Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod na dobro a prosti na zlo. **20** A Bog mira da satre zapeæatim, poæei æeu preko vas u Španjolsku. **29** A sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda znam da kad doðem k vama, doæei æeu s obilnjem našega Isusa Hrista s vama. Amin. **21** Pozdravlja vas blagoslovom jevanđelja Hristova. **30** Ali vas molim, Timotije, pomoæenik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, braæeo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi roðaci moji. **22** Pozdravljam vas i ja Tertije, koji ljubavi Duha, pomoæite mi u molitvama za me k Bogu; napisah ovu poslanicu u Gospodu. **23** Pozdravlja vas **31** Da se izbavim od onih koji se protive u Judeji, i Gaj, domaæein moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, da služba moja za Jerusalim bude po volji svetima; haznadar gradski, i brat Kvart. **24** Blagodat Gospoda **32** Da s radošeu doðem k vama, s voljom Božjom, i našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin. **25** A da se razveselim s vama. **33** A Bog mira sa svima vama. Amin.

16 Preporuèujem vam pak Fivu sestruru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhreji, **2** Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoæi u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni. **3** Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoæenike moje u Hristu Isusu, **4** Koji za dušu moju svoje vratove položiæe, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabоæe, i domaænu crkvu njihovu. **5** Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hristu. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas. **7** Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanstvu, koji su znameniti meðu apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista. **8** Pozdravite Ampliju, meni ljubaznoga u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, pomoænika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga. **10** Pozdravite Apelija, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaæe Aristovulove. **11** Pozdravite Irodijona, roðaka mojega. Pozdravite domaæe Narkisove, koji su u Gospodu. **12** Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

onome koji vas može utvrditi po jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, (aiònios g166) **26** A sad se javila i obznaila kroz pisma proroèka, po zapovijesti vjeènoga Boga, za poslušanje vjere meðu svima neznabоæcima, (aiònios g166) **27** Jedinome premudrone Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin. (aiòn g165)

1 Korinæanima

1 Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, 2 Crkvi Božjoj koja je u Korintu, osveæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našemu: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 4 Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božja u Hristu Isusu, 5 Te se u svemu obogatiste kroz nj, u svakoj rijeë i svakom razumu, 6 Kao što se svjedoæanstvo Hristovo utvrdi među vama; 7 Tako da nemate nedostatka ni u jednemu daru, vi koji èekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, 8 Koji æe vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. 9 Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. 10 Molim vas pak, braæo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, nego da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli. 11 Jer sam èuo za vas, braæo moja, od Hlojinjih domaænjih da su svaðe među vama, 12 A to kažem da jedan od vas govorи: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. 13 Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste? 14 Hvala Bogu što ja nijeænoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; 15 Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. 16 A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. 17 Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanæelje, ne premudrijem rijeèima, da ne izgubi silu krst Hristov. 18 Jer je rijeè krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božja. 19 Jer je pisano: pogubiæu premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciæu. 20 Gdje je premudri? Gdje je knjiæevnik? Gdje je prepiraæ ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? (aiøn g165) 21 Jer buduæi da u premudrosti Božjoj ne pozna svijet premudroæeu Boga, bila je Božja volja da ludoæeu pouèenja spase one koji vjeruju. 22 Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže. 23 A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; 24 Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božju silu i Božju premudrost. 25 Jer

je ludost Božja mudrija od ljudi, i slabost je Božja jaæa od ljudi. 26 Jer pogledajte znanje svoje, braæo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnjih ni mnogo plemenitijeh; 27 Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako; 28 I što je neplemenito pred svijetom i uniæeno izabra Bog, i što nije, da uniæti ono što jest, 29 Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. 30 Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. 31 Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

2 I ja došavši k vama, braæo, ne doðoh s visokom rijeë ili premudrosti da vam javljam svjedoæanstvo Božje. 2 Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. 3 I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju. 4 I rijeè moja, i pouèenje moje ne bijaæe u nadgovorljivijem rijeèima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. 5 Da vjera vaæa ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božjoj. 6 Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze. (aiøn g165) 7 Nego govorimo premudrost Božju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; (aiøn g165) 8 Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. (aiøn g165) 9 Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne èu, i u srce èovjeku ne doðe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. 10 A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božje. 11 Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeæijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je нико не zna osim Duha Božijega. 12 A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; 13 Koje i govorimo ne rijeèima što je nauæila èovjeæija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. 14 A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. 15 Duhovni pak sve razgleda, a njega sama nikо ne razgleda. 16 Jer ko pozna um Gospodnjи da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

3 I ja, braæo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom

djecem u Hristu. 2 Mlijekom vas napojih a ne jelom, svakome od Boga. 6 A ovo, braæeo moja, prigovorih jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, 3 Jer ste sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauèite da ne još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svaðe i mislite za sebe više nego što je napisano, i da se nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? koga radi ne nadimite jedan na drugoga. 7 Jer ko 4 Jer kad govori ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam tebe povиšuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako Apolov; nijeste li tjelesni? 5 Ko je dakle Pavle a ko si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? 8 Eto li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da što i svakome Gospod dade? 6 Ja posadih, Apolo biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! 9 Jer zali, a Bog dade te uzraste. 7 Tako niti je onaj što mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te one koji su na smrt osuðeni; jer bismo gledanje i raste. 8 A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; svijetu i anđelima i ljudima. 10 Mi smo budale Hrista i svaki æe primiti svoju platu po svojemu trudu. 9 radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi Jer mi smo Bogu pomagaëi, a vi ste Božija njiva, slavni, a mi sramotni. 11 Do ovoga èasa i gladujemo, Božija graðevina. 10 Po blagodati Božijoj koja mi je i trpimo žeđu, i golotinju, i muke, i potucamo se, dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi 12 I trudimo se radeæi svojijem rukama. Kad nas zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. 11 Jer psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; 13 Kad temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, koji je postavljen, koji je Isus Hristos. 12 Ako li ko po kojemu svi gaze dosad. 14 Ne pišem ja ovo da zida na ovome temelju zlato, srebro, dragi kamenje, posramim vas, nego vas uèim kao svoju ljubaznu drva, sijeno, slamu, 13 Svakoga æe djelo iziæi na djecu. 15 Jer ako imate i trista uèitelja u Hristu, ali vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih i svako djelo pokazaæe organj kao što jest. 14 I ako jevanđeljem. 16 Nego vas molim, ugledajte se na ostane èije djelo što je nazidao, primiæe platu. 15 mene kao i ja na Hristu. 17 Zato poslah k vama A èije djelo izgori, otiæi æe u štetu: a sam æe se Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; spasti tako kao kroz organj. 16 Ne znate li da ste vi on æe vam opomenuti putove moje koji su u Hristu crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? 17 Ako pokvari Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. 18 Neki ko crkvu Božiju, pokvariæe njega Bog: jer je crkva se naduše kao da ja neæeu doæi k vama. 19 Ali æeu Božija sveta, a to ste vi. 18 Niko neka se ne vara: ako onijeh što su se naduli, nego na silu. 20 Jer carstvo neka bude lud da bude mudar. (aiõn g165) 19 Jer je naduše kao da ja neæeu doæi k vama. 19 Ali æeu sadašnje, ili buduæe: sve je vaše; 23 A vi ste Hristovi vam doæi skoro, ako Bog da, i neæeu gledati na rijeèi a Hristos Božij. 20 I opet: onijeh što su se naduli, nego na silu. 20 Jer carstvo neka bude lud da bude mudar. (aiõn g165) 19 Jer je Božije nije u rijeèi nego u sili. 21 Šta hoæete? da dođem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti? pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu. 20 I opet: 5 Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa. 21 Zato kurvarstvo kakovo se ni među neznaabošcima ne nikو da se ne hvali èovjekom, jer je sve vaše. 22 Bio èuje, da nekakav ima ženu oèinu. 2 I vi se još Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili nadimite, mjesto da plaæete, da se izvadi između vas sadašnje, ili buduæe: sve je vaše; 23 A vi ste Hristovi onaj koji je uèinio to djelo. 3 Jer ja, koji ako nijesam a Hristos Božij. 20 I opet: kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više da sam tamо, da se onaj koji je to tako uèinio, 4 U ništa, nego da se ko vjeran naðe. 3 A ja malo marimime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi što me sudite vi ili èovjeèij dan; a ni sam sebe ne i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, 5 sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam Da se on preda sotoni na muèenje tijela, da bi se opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. 5 Zato duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista. 6 ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne doðe, Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i sve tijesto ukiseli? 7 Oèistite dakle stari kvasac, da objaviæe savjete srdaèene, i tada æe pohvala biti budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. 8 Zato da praznujemo

4 Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran naðe. 3 A ja malo marim što me sudite vi ili èovjeèij dan; a ni sam sebe ne sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. 5 Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne doðe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviæe savjete srdaèene, i tada æe pohvala biti

ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, svome tijelu. **19** Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva nego u prijesnome hlebu èistote i istine. **9** Pisah vam svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, u poslanici da se ne mijesate s kurvarima; **10** I to i nijeste svoji? **20** Jer ste kupljeni skupo. Proslavite ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice, ili dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz što je Božije. svijeta. **11** A sad vam pisah da se ne mijesate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavгадžija, ili pjanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. **12** Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? **13** A one koji su napolju sudiæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

6 Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iæi na sud nepravednima, a ne svetima? **2** Ne znate li da æe sveti suditi svjetu? Kad æete dakle vi svjetu suditi nijeste li vrijedni suditi manijjem stvarima? **3** Ne znate li da æemo anđelima suditi, akamoli stvarima ovoga svijeta? **4** A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! **5** Na sramotu vašu gorovim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? **6** Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! **7** I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? **8** Nego vi sami èinite nepravdu i štetu, pa još braæi! **9** Ili ne znate da nepravednici neæe naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljuboëinci, ni adžuvani, ni muželožnici, **10** Ni lupeži, ni lakovci, ni pjanice, ni kavгадžije, ni hajduci, carstva Božijega neæe naslijediti. **11** I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetite i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. **12** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæu da što oblada mnome. **13** Jela su za trbu, i trbu je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. **14** A Bog i Gospoda

podîže, i nas æe podiæi silom svojom. **15** Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæeu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naèiniti ude kurvine? Bože saèuvaj! **16** Ili ne znate da ko se s kurvom sveæe jedno tijelo s njom postane? Jer, reèe, biæe dvoje jedno tijelo. **17** A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. **18** Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji èovjek èini osim tijela je; a koji se kurva on griješi

7 A za ono što mi pisaste: dobro je èovjeku da se ne dohvata do žene: **2** Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; **3** Muž da èini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu. **4** Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. **5** Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæ ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašjem neuzdržanjem. **6** Ali ovo gorovim po svjetu a ne po zapovijesti; **7** Jer hoæeu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako. **8** A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. **9** Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljivati se. **10** A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja **11** Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem i muž da ne pušæa žene. **12** A ostalima gorovim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli življeti s njim, da je ne ostavlja. **13** I žena ako ima muža nekrštenu i on se privoli življeti s njom, da ga ne ostavlja. **14** Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inaèe djeca vaša bila bi neèista, a sad su sveta. **15** Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogaðaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. **16** Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? **17** Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. **18** Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. **19** Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. **20** Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. **21** Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. **22** Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak koji je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob

je Hristov. 23 Kupljeni ste skupo, ne budite robovi gospoda: 6 Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od ljudima. 24 Svaki, braæeo, u èemu je ko pozvan u kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa onome neka ostane pred Gospodom. 25 A za djevojke Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. 7 Ali nema nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, 26 Mislim dakle ovo da æe biti dobro za sadašnju slaba buduæi, pogani se. 8 Ali jelo nas ne postavlja nevolju da je èovjeku dobro tako biti. 27 Jesi li se pred Bogom: jer niti æemo biti veæi ako jedemo, ni privezao za ženu, ne traži da se razdriješi; jesi li manji ako ne jedemo. 9 Ali se èuvajte da kako ova se odriješio od žene, ne traži žene. 28 A ako li se i sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. 10 Jer oženiš, nijesi sagrijesio; i djevojka ako se uda, nije ako tebe, koji imaæ razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sagrijesila: ali æe imati takovi nevolje tjelesne; a ja sjediš za trpezom, neæe li njegova savjest, slaba vas žalim. 29 A ovo govorim, braæeo, jer je ostalo buduæi, oslobođiti se da jede idolske žrtve? 11 I s vrijeme prekraæeno, da æe i oni koji imaju žene biti tvoga razuma poginuæe slabi brat, za kojega Hristos kao oni koji nemaju; 30 I koji plaæu kao koji ne plaæu; umrije. 12 Tako kad se griješite o braæeu, i bijete i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao njihovu slabu savjest, o Hristu se griješite. 13 Zato koji nemaju; 31 I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi oblijeæe ovoga svijeta.

32 A ja hoæeu da ste vi bezbrizni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu; 33 A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako æe ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. 34 Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako æe ugoditi mužu. 35 A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje. 36 Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukèije biti, neka èini šta hoæee, ne griješi ako se uda. 37 A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro èini. 38 Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro èini; ali koji ne udaje bolje èini. 39 Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoæee da se uda, samo u Gospodu. 40 Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

8 A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. 2 Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. 3 A ako ko ljubi Boga, Bog ga je nauèio. 4 A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. 5 Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo

9 Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? 2 Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi peæat mojega apostolstva u Gospodu. 3 Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je: 4 Eda li nemamo vlasti jesti i pitи? 5 Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæea Gospodnja, i Kífa? 6 Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? 7 Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? 8 Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govori li ovo i zakon? 9 Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zaveæe usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove? 10 Ili govori jamaèeno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. 11 Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna poñnjemo? 12 Kad se drugi miješaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèeinimo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne uèeinimo kake smetnje jevanđelju Hristovu. 13 Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinja se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele? 14 Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanđelje propovijedaju od jevanđelja žive. 15 A ja to nijedno ne uèinim. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi. 16 Jer ako propovijedam jevanđelje, nema mi hvale; jer mi je za

nevvolju; i teško meni ako jevanđelja ne propovijedam. Ijubazna braeo moja, bjegajte od idolopoklonstva. **17** Ako dakle ovo èinim od svoje volje, platu imam; a **15** Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. **16** ako li èinim za nevolju, služba mi je predata. **18** Kakva Èaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica mi je dakle plata? Da propovijedajuæi jevanđelje krví Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica uèinim bez plate jevanđelje Hristovo, da ne èinim tijela Hristova? **17** Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo po svojoj vlasti u propovijedanju jevanđelja. **19** Jer mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu. premda sam slobodan od sviju, svima sebe uèinih **18** Gledajte Izraelja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu robom, da ih više pridobijem. **20** Jevrejima sam bio li zajednièari oltara? **19** Šta dakle govorim? da je kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod idol što? ili idolska žrtva da je što? **20** Nije; nego zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem što žrtviju neznačajnosti, da ðavolima žrtviju, a ne one koji su pod zakonom; **21** Onima koji su bez Bogu; a ja neæu da ste vi zajednièari s ðavolima. zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam **21** Ne možete piti èaše Gospodnje i èaše ðavolske; Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u pridobijem one koji su bez zakona. **22** Slabima bio trpezi ðavolskoj. **22** Ili da prkosimo Gospodu? Eda li sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio smo mi jaèi od njega? **23** Sve mi je slobodno, ali nije sve, da kakogod spasem koga. **23** A ovo èinim za sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na jevanđelje, da bih imao dijel u njemu. **24** Ne znate li dobro. **24** Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da oni što trèe na trku, svi trèe, a jedan dobije dar? da gleda što je drugoga. **25** Sve što se prodaje na Tako tréite da dobijete. **25** Svaki pak koji se bori od mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi; **26** svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **27** Ako li vas vijenac, a mi neraspadljiv. **26** Ja dakle tako tréim, ne ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji se pred vas donese, i ne premišljajte ništa savjesti bije vjetar; **27** Nego morim tijelo svoje i trudim da kako radi. **28** Ako li vam pak ko reèe: ovo je idolska žrtva, sam drugima propovijedajuæi izbaèen ne budem. ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **29** Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? **30** Ako ja s blagodaæu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? **31** Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. **32** Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božoj, **33** Kao što i ja u svaèemu svima ugaðam, ne traæeæi svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

10 Ali neæu vam zatajiti, braeo, da ocevi naši sví pod oblakom biše, i svi kroz more proðoše; **21** svi se u Mojsija krstište u oblaku i moru; **3** I svi jedno jelo duhovno jedoše; **4** I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaše za njima: a stijena bješe Hristos. **5** Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. **6** A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. **7** Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. **8** Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. **9** Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmaja izgibioše. **10** Niti da vièemo na Boga, kao neki od njih što vikaše, i izgibioše od krvnika. **11** Ovo se pak sve dogaðaše ugledi njima, a napisana se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta doðe. (aiðn g165) **12** Jer koji misli da stoji neka se èuva da ne padne. **13** Drugo iskušenje ne doðe na vas osim èovjeçijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæma nego što možete, nego æe uèiniti brijati se, neka se pokriva. **14** Zato, muževlja. **8** Jer nije muž od žene nego žena od muža.

11 Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista. **2** Hvalim vas pak, braeo, što sve moje pamtime i držite zapovijesti kao što vam predadoh. **3** Ali hoæeu da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorukuje, sramoti glavu svoju. **5** I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorukuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. **6** Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi striæi se ili brijati se, neka se pokriva. **7** Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblijeæ i slava Božija; a žena je slava s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti. **14** Zato,

9 Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža neæe reæi: anatemate Isusa; i нико не може Isusa radi. **10** Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. **4** Darovi radi. **11** Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža su razlièni, ali je Duh jedan. **5** I razliène su službe, ali u Gospodu. **12** Jer kako je žena od muža, tako je i je jedan Gospod. **6** I razliène su sile, ali je jedan Bog muž iz žene; a sve je od Boga. **13** Sami meðu sobom koji èini sve u svemu. **7** A u svakome se pojavljuje sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? **14** Duh na korist; **8** Jer jednome se daje Duhom rijeè Ili ne uèi li vas i sama priroda da je mužu sramota premudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; ako gaji dugaèku kosu; **15** A ženi je slava ako gaji **9** A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dugaèku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. dar iscijeljivanja, po tome istom Duhu; **10** A drugome **16** Ako li je ko svadljiv, mi takovoga obièaja nemamo, da èini èudesa, a drugome proroštvu, a drugome da niti crkve Božije. **17** Ali ovo zapovijedajuæi ne hvalim razlikuje duhove, a drugome razlièni jezici, a drugome da se ne na bolje nego na gore sabirate. **18** Prvo da kazuje jezike. **11** A ovo sve èini jedan i taj isti Duh dakle kad se sabirate u crkvu, èujem da imaju raspre razdjeljujuæi po svojoj vlasti svakome kako hoæe. **12** meðu vama; i nešto vjerujem od ovoga. **19** Jer treba i Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svи udi jeresi da budu meðu vama, da se pokažu pošteni koji jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako su meðu vama. **20** A kad se skupite na jedno mjesto, i Hristos. **13** Jer jednjem Duhom mi se svи krstismo u ne jede se veèera Gospodnja. **21** Jer svaki svoju jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; veèeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a i svи se jednjem Duhom napojismo. **14** Jer tijelo nije drugi se opija. **22** Eda li dakle nemate kuæea da jedete jedan ud, nego mnogi. **15** Ako reèe noga: ja nijesam i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? **16** I one koji nemaju? Šta æeu vam reæi? Hoæeu li vas ako reèe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda pohvaliti za to? Neæeu. **23** Jer ja primih od Gospoda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noæ u koju je èuvenje? **17** A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je bivaše predan uze hljeb, **24** I zahvalivši prelomi i mirisanje? **18** Ali Bog postavi sve u tijelu kako je reèe: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas koga htio. **19** A kad bi svи bili jedan ud, gdje je tijelo? lomi; ovo èinite meni za spomen. **25** Tako i èašu, po **20** Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. **21** Ali oko ne veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: krvi; ovo èinite, kad god pijete, meni za spomen. **26** ne trebate mi. **22** Nego još koji se udi tijela èine da su Jer kad god jedete ovaj hljeb i èašu ovu pijete, smrt najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; nedostojno jede ovaj hljeb ili piye èašu Gospodnju, **24** I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. **28** Ali èovjek da ispituje pošteni udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu sebe, pa onda od hljeba da jede i od èaše da piye; **29** udu dade najveæu èast, **25** Da ne bude raspre u Jer koji nedostojno jede i piye, sud sebi jede i piye, tijelu, nego da se udi jednak brinu jedan za drugoga. ne razlikujuæi tijela Gospodnjega. **30** Zato su meðu **26** I ako strada jedan ud, s njim stradaju svи udi; a ako vama mnogi slabí i bolesni, i dovoljno ih spavaju. **31** li se jedan ud slavi, s njim se raduju svи udi. **27** A vi Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. ste tijelo Hristovo, i udi meðu sobom. **28** I jedne dakle **32** Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, ne osudimo sa svijetom. **33** Zato, braæeo moja, kad se treæee uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove sastajete da jedete, isèekujte jedan drugoga. **34** Ako iscijeljivanja, pomaganja, upravljanja, razliène jezike. li je ko gladan, neka jede kod kuæea, da se na grijeh **29** Eda li su svı apostoli? Eda li su svı proroci? Eda li ne sastajete. A za ostalo urediæe kad doðem.

12 A za duhovne darove neæeu vam, braæeo, zatajiti.

2 Znate da kad bijaste neznaboshi idoste k idolima bezglasnim, kako vas voðahu. **3** Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim govorí

treæee uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove imaju darove iscijeljivanja? Eda li svı govore jezike?

Eda li svı kazuju? **31** Starajte se pak za veæe darove;

pa æeu vam još bolji put pokazati.

13 Ako jezike èovjeèije i anđelske govorim a ljubavi budete onima bogati koji su na popravljanje crkve. nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili **13** Zato koji govoriti jezikom neka se moli Bogu da praporac koji zveèi. **2** I ako imam proroštvo i znam kazuje. **14** Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore duh moli, a um je moj bez ploda. **15** Šta æe se premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. **3** I ako dakle èiniti? Molite se Bogu duhom, a molite se i razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da umom; hvalite Boga duhom, a hvalite i umom. **16** Se sažeze, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. Jer kad blagoslovit duhom kako æe onaj koji stoji **4** Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, ljubav se ne veliæa, ne nadima se, **5** Ne èini što ne kad ne zna šta govoris? **17** Ti dobro zahvaljuješ, ali valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, **6** Ne se drugi ne popravljaju. **18** Hvala Bogu mojemu što raduje se nepravdi, a raduje se istini, **7** Sve snosi, govorim jezike veæema od sviju vas. **19** Ali u crkvi sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. **8** Ljubav nikad volim pet rijeèi umom svojijem reæi, da se i drugi ne prestaje, a proroštvo ako æe i prestati, jezici ako pomognu, negoli hiljadu rijeèi jezikom. **20** Braæeo! æe umuknuti, razuma ako æe nestati. **9** Jer nešto ne budite djeca umom, nego pakošæu djetinjite, a znamo i nešto prorokujemo; **10** A kad doðe savršeno, umom budite savršeni. **21** U zakonu piše: drugijem onda æe prestati što je nešto. **11** Kad ja bijah malo jezicima i drugijem usnama govorite narodu ovome, dijete kao dijete govorah, kao dijete mišljah, kao i ni tako me neæe poslušati, govor Gospod. **22** Zato dijete razmišljavah; a kad postadoh èovjek, odbacih su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne djetinjstvo. **12** Tako sad vidimo kao kroz staklo u vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem koji vjeruju. **23** Ako se dakle skupi crkva sva na jedno nešto, a onda æeu poznati kao što sam poznat. **13** A mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a doðu i prostaci, sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav ili nevjernici, neæe li reæi da ste poludjeli? **24** A najveæa meðu njima.

14 Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete. **2** Jer koji govoriti jezike, ne govoriti ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govoriti tajne. **3** A koji prorokuje govoriti ljudima za popravljanje i utjehu i utvrđenje. **4** Jer koji govoriti jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja. **5** Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veæi onaj koji prorokuje negoli koji govoriti jezike, veæ ako ko kazuje, da se crkva popravlja. **6** A sad, braæeo, ako doðem k vama jezike govoreæi, kaku æeu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci? **7** Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièna glasa ne daju, kako æe se razumjeti šta se svira ili gudi? **8** Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æe se pripraviti na boj? **9** Tako i vi ako nerazumljivu rijeè reæete jezikom, kako æe se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. **10** Ima na svijetu Bog zna koliko razliènijeh glasova, ali nijedan nije bez znaæenja. **11** Ako dakle ne znam sile glasa, biaæu nijemac onome kome govorim, i onaj koji govoriti biæe meni nijemac. **12** Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da ako svi prorokuju, i doðe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i suðen od sviju. **25** I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši nièice pokloniæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. **26** Šta æe se dakle èiniti, braæeo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje. **27** Ako govoriti ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje. **28** Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govoriti i Bogu. **29** A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuðuju. **30** Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. **31** Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uèe, i svi da se tješe. **32** I duhovi proroèki pokoravaju se prorocima; **33** Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh. **34** Žene vaše da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govoriti. **35** Ako li hoæe èemu da se nauèe, kod kuæe muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govoriti u crkvi. **36** Eda li od vas rijeè Božija iziðe? ili samijem vama doðe? **37** Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. **38** Ako li ko ne

razumije, neka ne razumije. **39** Zato, braæeo moja, pokori, onda æe se i sam sin pokoriti onome koji starajte se da prorukujete, i ne zabranjujte govoriti mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. **29** Šta jezicima. **40** A sve neka biva pošteno i uredno.

15 Ali vam napominjem, braæeo, jevanđelje, koje vam objavili, koje i primiste, u kome i stojite, **2** Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavili; veæ ako da uzalud vjerovaste. **3** Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grjehe naše, po pismu, **4** I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, **5** I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; **6** A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braæee, od kojih mnogi žive i sad, a neki i pomriješe; **7** A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; **8** A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonošèetu. **9** Jer sam ja najmlaði među apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. **10** Ali po blagodati Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. **11** Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. **12** A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvih, kako govore neki među vama da nema vaskrsenija mrtvih? **13** I ako nema vaskrsenija mrtvih, to ni Hristos ne usta. **14** A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. **15** A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoèimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju. **16** Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. **17** A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojim. **18** Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgibioše. **19** I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesreæniji smo od sviju ljudi. **20** Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi novina onima koji umriješe. **21** Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenije mrtvih. **22** Jer kako po Adamu svi umiru, tako æe i po Hristu svi oživljjeti. **23** Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovaše Hristu o njegovu dolasku; **24** Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. **25** Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. **26** A pošljednji æe se neprijatelj ukinuti smrt. **27** Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad vell da je sve njemu pokoren, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. **28** A kad mu sve

dakle èine oni koji se krste mrtvijeh radi? Kad mrtvi jamaèeno ne ustaju, što se i kršæavaju mrtvijeh radi? **30** I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki èas? **31** Svaki dan umirem, tako mi, braæeo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našemu. **32** Jer ako sam se po èovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. **33** Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obièaje. **34** Otrijeznite se jedanput kao što treba, i ne griješe: jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem. **35** Ali æe reæi ko: kako æe ustati mrtvi? i u kakom æe tijelu doæi? **36** Bezumniè! ti što siješ neæe oživljjeti ako ne umre. **37** I što siješ ne siješ tijelo koje æe biti, nego golo zrno, bilo pšenièno ili drugo kako. **38** A Bog mu daje tijelo kako hoæee, i svakom sjemenu svoje tijelo. **39** Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeèije, a drugo skotsko, a drugo rible, a drugo ptièije. **40** I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. **41** Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. **42** Tako i vaskrsenije mrtvih: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; **43** Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; **44** Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. **45** Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje. **46** Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. **47** Prvi je èovjek od zemlje, zemljan; drugi je èovjek Gospod s neba. **48** Kakav je zemljanji taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. **49** I kako nosimo oblije zemljanoga tako æemo nositi i oblije nebeskoga. **50** A ovo govorim, braæeo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našleðuje. **51** Evo vam kazujem tajnu: jer svi neæemo pomrijeti, a svi æemo se pretvoriti, **52** Ujedanput, u trenuæeu oka u pošljednjoj trubi; jer æe zatrubit i mrtvi æe ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. **53** Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. **54** A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno

obuèe u besmrtnost, onda æe se zbiti ona rijeè što je napisana: pobjeda proždrije smrt. 55 Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? (Hadës g86) 56 A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. 57 A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. 58 Zato, braæeo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajuæi da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

16 A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi èinite. 2 Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doðem. 3 A kad dođem, koje naðete za vrijedne one æeu s poslanicama poslati u Jerusalim neka odnesu vašu pomoæ. 4 A ako bude vrijedno da i ja idem, poæei æe sa mnom. 5 A k vama æeu doæi kad prođem Maæedoniju, jer æeu proæi kroz Maæedoniju. 6 A u vas može biti da æeu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pođem. 7 Sad vas u prolaženju neæeu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. 8 A u Efesu æeu ostati do Trojièina dne; 9 Jer mi se otvorise velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. 10 A ako dođe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. 11 Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dođe k meni; jer ga èekam s braæom. 12 A za brata Apola, mnogo ga molih da dođe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad dođe; ali æe doæi kad imadbude kad. 13 Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrđujte se. 14 Sve da vam biva u ljubavi. 15 Molim vas pak, braæeo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; 16 Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. 17 Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas; 18 Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove. 19 Pozdravljaju vas crkve Aziske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domašnjom svojom crkvom. 20 Pozdravljaju vas braæa sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. 21 Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. 22 Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama; 24 I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

2 Korinæanima

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj

i brata Timotija crkvi Božjoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **3**

Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, **4** Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. **5** Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. **6** Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo. **7** I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u utjesi. **8** Jer vam ne æemo, braæo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti; **9** Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se veæ ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. **10** Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da æe nas i još izbaviti, **11** S pomoæu i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogo hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. **12** Jer je naša slava ovo: svjedoèanstvo savjesti naše da smo u prostoti i èistoti Božjoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božjoj življeli na svijetu, a osobito među vama. **13** Jer vam drugo ne pišemo nego što èitate i razumijevate. A nadam se da æete i do kraja razumjeti. **14** Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. **15** I u ovom pouzdanju šæadijah da vam dođem prije, da drugu blagodat imate; **16** I kroz vas da dođem u Maæedeniju, i opet iz Maæedenije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. **17** Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano èinio? Ili što se nakanujem, da se po tijelu nakanujem, da bude u mene da da, a ne ne? **18** Ali je Bog vjeran, te rijeè naša k vama ne bi da i ne. **19** Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. **20** Jer koliko je obeæanja Božjih, u njemu su da, i u njemu Bogu na slavu kroz nas. **21** A Bog je koji nas

utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, **22** Koji nas i zapeèati, i dade zalog Duha u srca naša. **23** A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeæi vas ne doðoh više u Korint. **24** Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagaèi vaše radosti; jer u vjeri stojite.

2 Ovo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žalosti.

2 Jer ako ja èinim žalost vama, ko je koji æe mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? **3** I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas da je moja radost sviju vas. **4** Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. **5** Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama. **6** Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. **7** Zato vi nasuprot veæema da opråstite i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. **8** Zato vas molim, utvrđite k njemu ljubav. **9** Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaæemu poslušni. **10** A kome vi što oprostite onome opråstam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, **11** Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. **12** A kad dođoh u Troadu da propovijedam jevanđelje Hristovo, i otvorise mi se vrata u Gospodu, **13** Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima iziðoh u Maæedeniju. **14** Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu. **15** Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: **16** Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? **17** Jer mi nijesmo kao mnogi koji neèisto propovijedaju rijeè Božiju, nego iz èistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

3 Poèinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo

kao neki preporuènijeh poslanica na vas ili od vas? **2** Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i èitaju svi ljudi; **3** Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeæi napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesanijem daskama

srca. 4 A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže. 11 Jer mi živi jednako se nego je naša vrsnoæea od Boga; 6 Koji i uèini nas predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu na smrtnome tijelu našemu. 12 Zato dakle smrt vlaða nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. 7 Ako li u nama, a život u vama. 13 Imajuæi pak onaj isti duh služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na mi vjerujemo, zato i govorimo. 14 Znajuæi da æe lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje: onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i 8 Akamoli neæee mnogo veæema služba duha biti u postaviti s vama. 15 Jer je sve vas radi, da blagodat slavi? 9 Jer kad je služba osuðenja slava, mnogo umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju. 16 Zato veæema izobiluje služba pravde u slavi. 10 Jer i nije nam se ne dosaðuje; no ako se naš spolašnji èovjek slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan. 17 slavi. 11 Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vjeèenu i od æe veæema biti u slavi ono što ostaje. 12 Imajuæi takovi nad s velikom slobodom radimo; 13 I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome 14 No zasljeni pise pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u èitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje. 15 Nego do danas kad se èita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. 16 A kad se obrate ka Gospodu, uzeæee se pokrivalo. 17 A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda. 18 Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblije iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

4 Zato imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, daleko od Gospoda. **7** Jer po vjeri živimo a ne po
ne dosađuje nam se; **2** Nego se odrekosmo gledanju. **8** Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otiaći od
tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da tijela, i iæi ka Gospodu. **9** Zato se i staramo, ili ulazili
izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se ili odlazili, da budemo njemu ugodni. **10** Jer nam se
pokažemo svakoj savjeti èovjeèejoj pred Bogom. **3** svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki
Ako li je pak pokriveno jevanđelje naše, u onima je što je koji u tijelu èinio, ili dobro ili zlo; **11** Znajući
pokriveno koji ginu, **4** U kojima Bog svijeta ovoga dakle strah Gospodnji ljudi svjetujemo; a Bogu smo
oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo poznati, a nadamo se da smo i u vašjem savjestima
jevanđelja slave Hristove, koji je oblijeè Boga, koji poznati. **12** Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego
se ne vidi. (aiõn g165) **5** Jer sebe ne propovijedamo vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što
nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a
Isusa Gospoda radi. **6** Jer Bog koji reèe da iz tame ne što je u srcu. **13** Jer ako se odviše hvalimo, Bogu
zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. **14** Jer
poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista. **7** Ali ovo ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan
blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnostvo za sve umrije, to dakle svi umriješe. **15** Hristos za
sile bude od Boga a ne od nas. **8** U svemu imamo sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego
nevole, ali nam se ne dosađuje; zburjeni smo, ali ne onome koji za njih umrije i vaskrsne. **16** Zato i mi
gubimo nada; **9** Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista
obaljuju nas, ali ne ginemo. **10** I jednako nosimo poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo. **17**

Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro prođe, gle, nikome ne učinimo nažao, nikoga ne pokvarimo, sve novo postade. **18** Ali je sve od Boga, koji pomiri nikoga ne zanesosmo. **3** Ne govorim na osuđenje, jer nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama pomirenja. **19** Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri i umro i življeo. **4** Vrlo slobodno govorim k vama, sa sobom ne primivši im grijeha njihovih, i metnuvši mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, u nas riječi pomirenja. **20** Tako smo mi poslani mjesto izobilan sam radošeu pored sviju briga naših. **5** Jer Hrista, kao da Bog govorи kroz nas; molimo vas u kad dođosmo u Maæedoniju, nikaka mira nemaše ime Hristovo, pomirite se s Bogom. **21** Jer onoga koji tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

6 Molimo vas pak kao pomagači da ne primite

uzalud blagodat Božiju. **2** Jer on govorи: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija! **3** Nikakvo ni u ēemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi; **4** Nego u svemu pokažite se kao služe Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama, **5** U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, **6** U ēistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj, **7** U riječi istine, u sili Božjoj, s oružjem pravde i nadesno i nalijevo, **8** Slavom i sramotom, kuđenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti, **9** Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni, **10** Kao žalosni a koji se jednakovesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaćavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju. **11** Usta naša otvorise se k vama, Korinæani, i srce naše rasprostrani se. **12** Vama nije tjesno mjesto u nama, ali vam je tjesno u srcima vašijem. **13** A da mi vratite kao djeci govorim rasprostranite se i vi. **14** Ne vucite u tuđemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezaknjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom? **15** Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom? **16** Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reče Bog: useljuju se u njih, i življeju u njima, i biju im Bog, i oni æe biti moj narod. **17** Zato izidite između njih i odvojite se, govorи Gospod, i ne dohvatajte se do neèistote, i ja æeu vas primiti, **18** I biju vam otac, i vi æete biti moji sinovi i kæeri, govorи Gospod svedržitelj.

7 Imajući dakle ovaka obećanja, o ljubazni! da oèistimo sebe od svake poganstine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božjem. **2** Primite nas,

utješi nas dolaskom Titovijem. **7** A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujuci vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još veæema obradovah. **8** Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas. **9** Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u ēemu ne štetujete. **10** Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. **11** Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko učini staranje među vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. **12** Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se pokaže među vama staranje naše za vas pred Bogom. **13** Zato se utješimo utjehom vašom; a još se veæema obradovasmo radosti Titovo, jer vi svi umiriste duh njegov. **14** Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. **15** I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili. **16** Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

8 Dajemo vam pak na znanje, braæeo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskim, **2** Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvu njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. **3** Jer po moguæstvu njihovu ja sam svjedok) i preko moguæstva dobrovoljni bijahu, **4** I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. **5** I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu

i nama, po volji Božjoj, 6 Da mi umolismo Tita da osramotimo mi da ne rečem vi) u toj hvali. 5 Tako kao što je poeo onako i svrši i među vama blagodat nađoh da je potrebo umoliti braeū da naprijed idu ovu. 7 A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u k vama, i da priprave ovaj naprijed obreēeni vaš rijeèi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete. 8 Ne ne kao lakomstvo. 6 Ovo pak velim: koji s tvrdom sije, govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i s tvrdom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov vašu ljubav kušam je li istinita. 9 Jer znate blagodat æe i požnjeti. 7 Svaki po volji svojega srca, a ne Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat buduæi, sa žalošæu ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom dragovoljno daje. 8 A Bog je kadar uèiniti da je među obogatite. 10 I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od svako dovoljstvo imajuæi izobilujete za svako dobro lanijske godine. 11 A sad dovršite to i èiniti, da kao što djelo: 9 Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga pravda njegova ostaje vavijek. (aión g165) 10 A koji što imate. 12 Jer ako ima ko dobru volju, mio je po daje sjeme sijaèu, daæe i hljev za jelo: i umnožæe onome što ima, a ne po onome što nema. 13 Jer se sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; 11 ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz jednako. 14 Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za vaš ispunjuje samo nedostatak svjetih, nego èini te se nedostatak; da bude jednakost, 15 Kao što je pisano: i mnoge hvale daju Bogu, 13 Ogledom poreze ove ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo hvaleæi Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja skupio, nije mu nedostalo. 16 A hvala Bogu, koji je Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, 14 dao takovo staranje za vas u srce Titovo. 17 Jer primi I da se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za moljenje; a buduæi da se tako vrlo stara, svojevoljno premnogu blagodat Božiju na vama. 15 A hvala Bogu otide k vama. 18 Poslasmo pak s njim i brata, kojega na njegovu neiskazanome daru.

je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. 19 A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju: 20 Èuvajuæi se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, 21 I promišljajuæi za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. 22 A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznamo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veæi zbog velikoga nadanja na vas. 23 A za Tita, on je moj drug i pomagaè među vama; a za braeū našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova. 24 Pokažite dakle na njima svjedoèanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

9 Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; 2 Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanijske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. 3 A braeū poslah da se hvala postidjeti. 4 Da se, ako dođu naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; 5 Da se, ako dođu a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeèe njegova sa mnom Maæedonci i nađu vas neprigotovljene, ne ne valja ništa. 11 Ovo neka pomisli takovi da kaki

10 A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponijen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. 2 Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekih koji misle za nas da po tijelu živimo; 3 Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. 4 Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli 5 I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, 6 I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. 7 Gledate li na ono što vam je pred oèima? Ako se ko uzda

smo u rijeèi po poslanicama kad nijesmo kod vas, njihovijem. **16** Opet velim da niko ne pomisli da sam taki smo i u djelu kad smo tu. **12** Jer ne smijemo ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami primite me, da se i ja što pohvalim. **17** A što govorim sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i poredi sami ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u sebe sa sobom, ne razumijevaju. **13** A mi se neæemo ovoj struci hvale. **18** Buduæi da se mnogi hvale po hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam tijelu, i ja æeu da se hvalim. **19** Jer ljubazno primate Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. **14** Jer se mi bezumne kad ste sami mudri. **20** Jer primate ako vas daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliæa. **21** **15** Ne hvaleæi se preko mjere u tuðijem poslovima, Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na imajuæi pak nad kad uzraste vjera vaša da æemo se što je ko slobodan po bezumlju govorim i ja sam u vama veliæati po pravilu svojemu izobilno, **16** Da i u slobodan. **22** Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izraeljci? i dalnjem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; **23** Jesu da se ne pohvalimo onijem što je po tuðemu pravilu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam ureðeno. **17** A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, **18** Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio Gospod hvali.

11 O da biste malo potrpljeli moje bezumlje! no

i potrpite me. **2** Jer revnujem za vas Božjom revnosti, jer vas obrekoh muž jednomo, da djevojku èistu izvedem pred Hristom. **3** Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu. **4** Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovjeda kojega mi ne propovijedamo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potrpljeli. **5** Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola. **6** Jer ako sam i prostak u rijeèi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati među vama. **7** Ili grijeh èeinih ponjujuæi sebe da se vi povisite? Jer vam zabadava Božje jevanđelje propovjedih. **8** Od drugijeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadhi nikome. **9** Jer moju sirotinju potpuniše braæea koja dođoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu.

10 Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæee uzeti od mene u Ahajskijem krajevima.

11 Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što èinim i èinjuæu, **12** Da otsijeèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. **13** Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. **14** I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svjetla. **15** Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima

do straha smrtnoga; **24** Od Jevreja primio sam pet puta èetrdeset manje jedan udarac; **25** Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se laða sa mnom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. **26** Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabozaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braæom; **27** U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošæenju, u zimi i golotinji; **28** Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. **29** Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? **30** Ako mi se valja hvaliti, svojom æeu se slaboæeu hvaliti. **31** Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. (aiõn g165) **32** U Damasku neznabozæki knez cara Arete èuvaše grad Damask i šæaše da me uhvati; **33** i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

12 Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æeu doæi na

viðenja i otkrivenja Gospodnjia. **2** Znam èovjeka u Hristu koji prije èetrnaest godina ili u tijelu, ne i èinjuæu, **3** I znam za takovog èovjeka ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **4** Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeèi kojih je èovjeku znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **5** Tijem æeu se hvaliti, a sobom do treæega neba. **3** I znam za takovog èovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **4** Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeèi kojih je èovjeku se neæeu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. **6** Jer se neæeu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. **6** Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih

istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer mene nego što me vidi ili èuje što od mene. **7** I da smo i mi slabí u njemu, ali æemo biti živi s njim silom se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se Božijom među vama. **5** Sami sebe okušajte jeste li u žalac u mesu, anđeo sotonin, da me æuša da se vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je ne ponosim. **8** Zato triput Gospoda molih da otstupi Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste od mene. **9** I reèe mi: dosta ti je moja blagodat; jer valjani. **6** A nadam se da æete poznati da mi nijesmo se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem nevaljani. **7** A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva æe se najslaðe hvaliti svojijem slabostima, da se zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro useli u mene sila Hristova. **10** Zato sam dobre volje u èinite, a mi kao nevaljani da budemo. **8** Jer ništa ne slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, možemo na istinu nego za istinu. **9** Jer se radujemo u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. kad mi slabimo a vi jaèate. A zato se i molimo Bogu, **11** Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: za vaše savršenstvo. **10** Zato, ne buduæi kod vas, jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam pišem ovo da kad dođem ne uèinim bez šteðenja po manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa. **12** Vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na Jer znaci apostolovi uèiniše se među vama u svakom raskopavanje. **11** A dalje, braæo, radujte se, savršujte trpljenju, u znacima i èudesima i silama. **13** Jer šta se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog je u èemu ste manji od ostalijeh crkava, osim samo ljubavi i mira biæe s vama. **12** Pozdravite jedan što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu drugoga cijelovom svetijem. **13** Pozdravljaju vas svi krivicu. **14** Evo sam gotov treæi put da vam dođem, i sveti. **14** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ne dosaðujem vam; jer ne tražim što je vaše nego ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi vama. Amin.

nego roditelji djeci. **15** A ja dragovoljno potrošlæu i biæu potrošen za duše vaše, ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite. **16** Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. **17** Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? **18** Umolih Tita, i s njim poslah brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednjem duhom? ne jednjem li stopama? **19** Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljanje. **20** Jer se bojim da kad po èem dođem neæeu vas naæi kakove hoæu, i ja æu se naæi vama kakova me neæete: da kako ne budu svaðe, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: **21** Da me opet kad dođem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplaæem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za neèistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

13 Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaaæe svaka rijeè. **2** Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas biþi drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako dođem opet neæeu poštedjeti. **3** Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji među vama nije slab, nego je silan među vama. **4** Jer

Galaæanima

1 Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvijeh, **2** I sva braæea koja su sa mnom, crkvama Galatijskijem: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, **4** Koji dade sebe za grijeha naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega, (aiõn g165) **5** Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **6** Èudim se da se tako odmah odvraæate na drugo jevanđelje od onoga koji vas pozva blagodaæu Hristovom, **7** Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæe da izvrnu jevanđelje Hristovo. **8** Ali ako i mi, ili anðeo s neba javi vam jevanđelje drukèije nego što vam javismo, proklet da bude! **9** Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanđelje drukèije nego što primiste, proklet da bude! **10** Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. **11** Ali vam dajem na znanje, braæeo, da ono jevanđelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. **12** Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauèih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. **13** Jer ste èuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. **14** I napredovah u Jevrejstvu veæema od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obièaje. **15** A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaæu svojom, **16** Da javi sina svojega u meni, da ga jevanđeljem objavim meðu neznabوćima; odmah ne pitah tijela i krvi, **17** Niti iziðoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. **18** A poslije toga na tri godine iziðoh u Jerusalim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana. **19** Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. **20** A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. **21** A potom doðoh u zemlje Sirske i Kilikske. **22** A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima; **23** Nego samo bijahu èuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. **24** I slavljuhu Boga za mene.

2 A potom na èetrnaest godina opet iziðoh u Jerusalim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita.

2 Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanđelje koje propovijedam u neznabوćima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trèim ili ne bih tréao. **3** Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. **4** I za lažnu braæeu koja doðoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe; **5** Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanđelja ostane meðu nama. **6** A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; **7** Nego nasuprot doznavši da je meni povjerenje jevanđelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima **8** Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu meðu obrezanima onaj pomaže i meni meðu neznabوćima **9** I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznabوćima, a oni u obrezanima; **10** Samo da se opominjem o siromañijeh, za koje sam se i starao tako èiniti. **11** A kad doðe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stadolj; jer bješe zazoran. **12** Jer prije dok ne doðoše neki od Jakova, jeðaše s neznabوćima, a kad doðoše, ustruèavaše se i odvajaše bojeæi se onijeh koji su iz obrezanja. **13** I dvolièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvolièenje. **14** A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanđelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznabоžaèki a ne Jevrejski živiš, zašto neznabоçce nagoniš da žive Jevrejski? **15** Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabоžaca, **16** Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. **17** Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože saèuvaj! **18** Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik. **19** Jer ja zakonom zakonu umrije da Bogu živim; s Hristom se razapeh. **20** A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. **21** Ne odbacujem

blagodati Božje; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to će vjani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. 24 Tako nam zakon bi euvar do Hrista, da se vjerom

3 O nerazumni Galati! ko vas je opènio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se meðu vama razape. **2** Ovo jedno hoæeu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? **3** Tako li ste nerazumni? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? **4** Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! **5** Koji vam dakle daje Duha i èini èudesu meðu vama,

èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? 6 Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. 7 Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. 8 A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznabošće pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svi neznabošći. 9 Tako koji su od vjere, blagosloviæe se s vjernijem Avraamom. 10 Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. 11 A da se zakonom nikо ne opravdava pred Bogom, poznato je:

jer pravednik od vjere življeæe. 12 A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori življeæe u tome. 13 Hristos je nas iskupio od kletev zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: 14 Da među neznabrošcima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjeru. 15 Braæo, po èovjeku govorim, niko èovjeeejega potvrðena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæe. 16 A Avraamu i sjemenu njegovu reèena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga,

nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos.
17 Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrđen
za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije
šetiri stotine i trideset godina, da ukine obeæanje. 18
Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od
obeæanja, a Avraamu obeæanjem darova Bog. 19
Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle
doðe sjeme kojemu se obeæa, i postavili su ga anđeli
rukom posrednika. 20 Ali posrednik nije jednoga;
a Bog je jedan. 21 Eda li je dakle zakon protivan
obeæanjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan
zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila
pravda. 22 Ali pismo zatvori sve pod grijehem, da se
obeæanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji
vjeruju. 23 A prije dolaska vjere bismo pod zakonom

èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. 24

Tako nam zakon bi èuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo. 25 A kad dođe vjera, veæ nijesmo pod èuvarom. 26 Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; 27 Jer koji se god u Hrista krstite, u Hrista se obukoste. 28 Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. 29 A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeæanju našljednici.

4 Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolj od roba, ako i jest gospodar od svega; **2** Nego je pod zapovjednicima i èuvarama tja do roka oèina. **3** Tako i mi kad bijasmo mlađi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; **4** A kad se navrši vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu, **5** Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo. **6** I buduæi da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji vièe: Ava oèee! **7** Tako veæ nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista.

8 Ali tada ne znajući Boga služite onima koji po sebi nijesu bogovi. 9 A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rđave stihije, kojima opet iznova hoćete da služite? 10 Gledate na dane i mjesecice, i vremena i godine. 11 Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. 12 Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braćo! molim vas, ništa mi ne učiniste nažao. 13 A znate da vam u slabosti tijela najprije propovijedih jevanđelje; 14 I napasti moje, koja

bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božjeg, kao Hrista Isusa. **15** Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni. **16** Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći? **17** Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnujete. **18** A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. **19** Djecice moja, koju opet s mukom rađam, dokle Hristovo oblijeće ne postane u vama; **20** Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se načudim za vas. **21** Kažite mi, vi koji hoćete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona? **22** Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a

drugoga od slobodne. 23 Ali koji bješe od robinje, èaranja, neprijateljstva, svađe, pakosti, srdnje, prkos, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obeæanju. raspore, sablazni, jeresi, 21 Zavisti, ubistva, pjanstva, 24 Koje znaèi drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed dakle od gore Sinajske, koja raða za robovanje, i to kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova je Agar. 25 Jer Agar znaèi Sinaj gora u Arapskoj, èine neæee naslijediti carstva Božijega. 22 A rod je i poredi se sa sadañnjem Jerusalimom, i služi sa duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, djecom svojom. 26 A gornji Jerusalim slobodna je, vjera, 23 Krotost, uzdržanje; na to nema zakona. 24 A koji je mati svima nama. 27 Jer je pisano: razveseli koji su Hristovi, raspeši tijelo sa slastima i željama. se, nerotkinjo koja ne raðaš; prokini i povièi, ti koja ne 25 Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo, 26 Da ne trpiš muke poroðaja; jer pusta ima mnogo više djece tražimo lažne slave razdražujuæi jedan drugoga, i negoli ona koja ima muža. 28 A mi smo, braæeo, po zavideæi jedan drugome.

Isaku djeca obeæanja. 29 No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. 30 Ali šta govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezinu; jer sin robinjin neæee naslijediti sa sinom slobodne. 31 Tako, braæeo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

5 Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobođi, umom vara sebe. 4 A svaki da ispitava svoje djelo, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. 2 Evo tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam 5 Jer æe svaki svoje breme nositi. 6 A koji se uèi ništa neæee pomoæi. 3 A opet svjedoèim svakome rijeèi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji èovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon ga uèi. 7 Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta tvoriti. 4 Izgubiste Hrista, vi koji hoæete zakonom tada æe posjedati ono æe i požnjeti. 8 Jer koji sije u tijelu da se opravdate, i otpadoste od blagodati. 5 Jer mi svoje, od tijela æe požnjeti pogibao; a koji sije u duhu, duhom èekamo od vjere nad pravde. 6 Jer u Hristu od duha æe požnjeti život vjeèeni. (aiònios g166) 9 A Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje nego vjera, koja kroz ljubav radi. 7 Dobro træaste; vrijeme požnjeti ako se ne umorimo. 10 Zato dakle ko vam zabrani da se ne pokoravate istini? 8 To dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a odvraæanje nije od onoga koji vas pozva. 9 Malo osobito onima koji su s nama u vjeri. 11 Vidite koliko kvasca ukiseli sve tjesto. 10 Ja se za vas nadam vam napisah rukom svojom! 12 Koji hoæe da se hvale u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da vas smeta ponijeæe grijeh, makar ko bio. 11 A ja, ne budu gonjeni za krst Hristov. 13 Jer ni oni sami braæeo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoæe da se gone? Tako se ukide sablazan krstova. 12 O da vi obrezujete da se vašjem tijelom hvale. 14 A ja bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! 13 Jer ste vi, Bože saèuvaj da se èim drugijem hvalim osim krstom braæeo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite meni svijet, i ja svijetu. 15 Jer u Hristu Isusu niti što jedan drugome. 14 Jer se sav zakon izvršuje u jednoj pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar. rijeèi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe. 15 16 I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima Ali ako se meðu sobom koljete i jedete, gledajte biæe mir i milost, i na Izraelju Božijemu. 17 Više da mi da jedan drugoga ne istrijebite. 16 Velim pak: po niko ne dosaðuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte. 17 Jer svojemu nosim. 18 Blagodat Gospoda našega Isusa tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se Hrista sa duhom vašjem, braæeo. Amin.

protivi jedno drugome, da ne èinite ono što hoæete.

18 Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. 19 A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboæinstvo, kurvarstvo, neèistota, besramnost, 20 Idolopoklonstvo,

6 Braæeo! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeš iskušan. 2 Nosite bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. 3 Jer ako ko misli da je što a nije ništa,

Efežanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnjem na nebesima kroz Hrista; **4** Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, **5** Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje, **6** Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznome, **7** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grjeha, po bogatstvu blagodati njegove, **8** Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, **9** Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu, **10** Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu, **11** Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve čini po savjetu volje svoje, **12** Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, **13** Kroz kojega i vi, èuvši rijeè istine, jevanđelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapeèatiste se svetijem duhom obeæanja, **14** Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje teèevine na hvalu slave njegove. **15** Zato i ja èuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima, **16** Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojim molitvama, **17** Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, **18** I bistre oèi srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, **19** I kakva je izobilna velièina sile njegove na nama koji vjerujemo po èinjenju prevelike sile njegove, **20** Koju uèini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima, **21** Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. (aiòn g165) **22** I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, **23** Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2 I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijehe svoje, **2** U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; (aiòn g165) **3** U kojima i mi svi živjesmo negda po željama tijela svojega, èineæi volju tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali; **4** Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, **5** I nas koji bijasmo mrtvi od grjehova oživlje s Hristom blagodaæu ste spaseni **6** I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. **7** Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu. (aiòn g165) **8** Jer ste blagodaæu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. **9** Ne od djela, da se niko ne pohvali. **10** Jer smo njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo. **11** Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošći bili i nazivani neobrezanje od onih koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo, **12** Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obeæanja, nada ne imajuei, i bezbožni na svijetu: **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. **14** Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojijem. **15** Zakon zapovijesti naukama ukinuvši; da iz oboga naèini sobom jednoga novog èovjeka, èineæi mir; **16** I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu. **17** I došavši propovjedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. **18** Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu. **19** Tako dakle više nijeste tuði i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu, **20** Nazidani na temelju apostola i proraka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, **21** Na kome sva graðevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; **22** Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

3 Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošće, **2** Buduæi da èuste službu blagodati Božije koja je meni dana među vama, **3** Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, **4** Odakle možete èitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, **5** Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima èovjeèijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem; **6**

Da neznabоšci kroz jevanđelje postanu sunašljednici dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina i sutjesnici i zajedničari u obezeđenju njegovom Božijeg, u èovjeka savršena, u mjeru rasta visine u Hristu Isusu, 7 Kojemu postadoh sluga po daru Hristove; 14 Da ne budemo više mala djeca, koju ljudja blagodati Božije, koja mi je dana po èinjenju sile i zanosi svaki vjetar nauke, u laži èovjeèejoj, putem njegove. 8 Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade prijevare; 15 Nego vladajući se po istini u ljubavi da u se ova blagodat da objavim među neznabоšcima svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. 16 Iz neiskazano bogatstvo Hristovo, 9 I da otkrijem svima kojega je sve tijelo sastavljen i sklopljeno svakijem što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista; (aión g165) svakoga uda, i èini da raste tijelo na popravljanje 10 Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i samoga sebe u ljubavi. 17 Ovo dakle govorim i vlastima na nebu mnogorazlièena premudrost Božija, svjedoèim u Gospodu da više ne hodite kao što hode 11 Po naredbi vijekova, koju uèini u Hristu Isusu i ostali neznabоšci u praznosti uma svojega, 18 Koji Gospodu našemu, (aión g165) 12 U kome imamo imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. 13 Zato vas Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje molim da se ne oslabite zbog nevolja mojih za vas, srca svojih; 19 Koji ostavivši poštenje predadoše se koje su slava vaša. 14 Toga radi preklanjam koljena besramnosti, na èinjenje svake neèistote i lakomstva. svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, 15 20 Ali vi tako ne poznate Hrista; 21 Jer ga èuste i u Po kome se sva èeljad i na nebesima i na zemlji njemu se nauèiste, kao što je istina u Isusu, 22 Da zovu, 16 Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, odbacite, po prvome življenju, staroga èovjeka, koji se da se utvrđite Duhom njegovijem za unutrašnjeg raspada u željama prevarljivjem; 23 I da se obnovite èovjeka, 17 Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, duhom uma svojega, 24 I obuete u novoga èovjeka, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; 18 Da koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine. 25 biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina Zato odbacite laž, i govorite istinu svaki sa svojijem i dužina i dubina i visina, 19 I poznati pretežniju bližnjijem; jer smo udi jedan drugome. 26 Gnjevite se od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom i ne griješite; sunce da ne zađe u gnjevu vašemu. 27 puninom Božjom. 20 A onome koji može još izobiljnije Niti dajite mjesta ðavolu. 28 Koji je kralj više da ne sve èiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja èini u krade, nego još da se trudi, èineæi dobro rukama nama, 21 Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve svojima da ima šta davati potrebnome. 29 Nikakva naraštaje va vijek vijeka. Amin. (aión g165)

4 Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani, 2 Sa svakom poniznošæu i krotošæu, s trpljenjem, trpeæi jedan drugoga u ljubavi, 3 Starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira; 4 Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. 5 Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, 6 Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. 7 A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova. 8 Zato govor: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima. 9 A što iziđe, šta je, osim da i siðe u najdonja mjesta zemlje? 10 Koji siðe to je onaj koji i iziđe više sviju nebesa da ispuni sve. 11 I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i uèitelje, 12 Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova; 13 Dokle

5 Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, 2 I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris. 3 A kurvarstvo i svaka neèistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima; 4 Tako i sramotne i lude rijeèi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. 5 Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neèist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neæee imati dijela u carstvu Hrista i Boga. 6 Niko da vas ne vara praznijem rijeèima; jer

ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti. samo pred oèima radeæi kao ljudima da ugaðate, 7 Ne bivajte dakle zajednièari njihovi. 8 Jer bijaste nego kao sluge Hristove, tvoreæi volju Božiju od negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca srca. 7 Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao vidjela živite; 9 Jer je rod duhovni u svakoj dobroti ljudima, 8 Znajuæi da svaki što uèini dobro ono æe i pravdi i istini. 10 Istražuje što je Bogu ugodno. i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. 9 I vi 11 I ne pristajte na bezrodnja djela tame, nego još gospodari, tako èinite njima ostavljajuæi prijetnje, karajte. 12 Jer je sramno i govoriti šta oni tajno èine. znajuæi da je i vama samijem i njima gospodar na 13 A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve nebesima, i on ne gleda ko je ko. 10 A dalje, braæeo što se objavljuje, vidjelo je; 14 Zato govor: ustani moja, jaæajte u Gospodu i u sili jaæine njegove. 11 ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasajaæ te Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli Hristos. 15 Gledajte dakle da uredno živite, ne kao održati protiv lukavstva ñavolskoga: 12 Jer naš rat nije nemudri, nego kao mudri; 16 Pazite na vrijeme, jer s krvlju i s tijelom, nego s poglavarama i vlastima, i s su dani zli. 17 Toga radi ne budite nerazumni, nego upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti poznajte što je volja Božija. 18 I ne opijajte se vinom, u ispod neba. (aiõn g165) 13 Toga radi uzmite sve oružje kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši 19 Govoreæi među sobom u psalmima i pojanju i sve održati se. 14 Stanite dakle opasavši bedra svoja pjesmama duhovnjem, pjevajuæi i pripajevajuæi u istinom i obukavši se u oklop pravde, 15 I obuvši noge srcima svojijem Gospodu; 20 Zahvaljujuæi za svašto u pripravu jevanđelja mira; 16 A svrh svega uzmite u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu; 21 Štit vjere o koji æete moæi pogasiti sve raspaljene Slušajuæi se među sobom u strahu Božijemu. 22 strijele neèastivog; 17 I kacigu spasenija uzmite, i Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. 23 Jer je maè duhovni koji je rijeè Božija. 18 I svakom molitvom muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, spasitelj tijela. 24 No kao što crkva sluša Hrista tako i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom žene svoje muževe u svemu. 25 Muževi! ljubite svoje za sve svete, 19 I za mene, da mi se da rijeè kad žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za otvorim usta svoja, da obznam sa slobodom tajnu nju, 26 Da je osveti oèistivši je kupanjem vodenjem u jevanđelja, 20 Za koje sam poslanik u okovima, da u rijeèi; 27 Da je metne preda se slavnu crkvu, koja njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji. 21 A nema mane ni mrštine, ili takoga èega, nego da bude da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve æe vam sveta i bez mane. 28 Tako su dužni muževi ljubiti kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, 22 Kojega poslah k vama za to isto da znate kako sebe samoga ljubi. 29 Jer nikо ne omrznu kad na smo mi, i da utješi srca vaša. 23 Mir braæei i ljubav svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. 24 30 Jer smo udi tijela njegovova, od mesa njegovova, i od Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa kostiju njegovijeh. 31 Toga radi ostaviæe èovjek oca Hrista jednako. Amin.

svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. 32 Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu. 33 Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

6 Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. 2 Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obeæanjem: 3 Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. 4 I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu. 5 Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; 6 Ne

Filipljanima

1 Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filipi, s vladikama i đakonima: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, **4** Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se, **5** Što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; **6** Uzdajući se u ovo isto da æe onaj koji je poèeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista. **7** Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati. **8** Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, **9** I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i svakoj volji, **10** Da kušate šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov, **11** Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. **12** Hoćeš pak da znate, braæe, da ovo što se radi sa mnom izide za napredak jevanđelja, **13** Tako da se razglasiti u svoj sudnici i kod sviju ostalijeh da su moji okovi za Hrista. **14** I mnoga braæea u Gospodu oslobođivši se okovima mojima veæema smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. **15** Istina, jedni iz zavisti i svaðe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. **16** Tako ovi uz prkos Hrista objavljiju neèisto, misleći da æe nanjeti žalost mojijem okovima; **17** A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. **18** Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæu se; **19** Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoæu Duha Isusa Hrista. **20** Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojojmu, bilo životom ili smræu. **21** Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. **22** A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æeu izabratи. **23** A oboje mi je milo, imajući želju oticati i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; **24** Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi. **25** I ovo znam jamaèeno da æeu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, **26** Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu kad vam opet

dođem. **27** Samo živite kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad dođem ili ako vam ne dođem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, **28** I ni u èem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga; **29** Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj, **30** Imajući onu istu borbu kakvu u meni vidjeste i sad èujete za mene.

2 Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, **2** Ispuniti moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jedinodušni i jedinomisleni: **3** Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću èinite jedan drugoga veæeg od sebe. **4** Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih. **5** Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, **6** Koji, ako je i bio u obliju Božnjemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; **7** Nego je ponizio sam sebe uzevši oblije sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi nađe se kao èovjek, **8** Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. **9** Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. **10** Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; **11** I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. **12** Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæema kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktanjem. **13** Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. **14** Sve èinite bez vike i premišljanja, **15** Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojem svijetlite kao vidjela na svijetu, **16** Pridržavajući rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud tréanje i trud. **17** No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. **18** Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni. **19** A nadam se u Gospoda Isusa da æeu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabravši kako ste vi. **20** Jer nijednoga nemam jednakne misli sa sobom koji se upravo brine za vas. **21** Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. **22** A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa

mnom je poslužio u jevanđelju. **23** Njega dakle nadam živimo. **17** Ugledajte se na mene, braeo, i gledajte se da æeu poslati odmah kako razberem šta je za na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. **18** mene. **24** A nadam se u Gospoda da æeu i sam skoro Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a doæi k vama. **25** Ali naðoh za potrebitno da pošljem k sad i plaëuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; **19** vama brata Epafrođita, svojega pomagaæa i drugara Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuhi u vojevanju, a vaæega poslanika i slugu moje potrebe; slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle. **20** Jer **26** Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja èuli da je bolovao. **27** Jer bješe bolestan do smrti; oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, **21** Koji no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako da mi ne doðe žalost na žalost. **28** Zato ga poslah tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti. skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. **29** Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštujte; **30** Jer za djelo Hristovo dođe do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

3 A dalje, braeo moja, radujte se u Gospodu. Jer Klimentom, i s ostalima pomagaëima mojima, kojih sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a su imena u knjizi života. **4** Radujte se svagda u vama je potrebno. **2** Èuvajte se od pasa, èuvajte Gospodu, i opet velim: radujte se. **5** Krotost vaša da se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sijeèenja. **3** bude poznata svijem ljudima. **6** Gospod je blizu. Ne Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo. sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša. **7** **4** Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da saèeva srca drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veæema, vaša i misli vaše u Gospodu Isusu. **8** A dalje, braeo **5** Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu pravedno, što je god preèisto, što je god preljubazno, farisej. **6** Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi što je god slavno, i još ako ima koja dobrodjelj, i zakonskoj bih bez mane. **7** No što mi bješe dobitak ako ima koja pohvala, to mislite. **9** Što i nauèiste, ono primih za štetu Hrista radi. **8** Jer sve držim i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Bog mira biæe s vama. **10** Obradovah se pak vrlo u Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim Gospodu što se opet opomenute starati se za mene; sve da su trice, samo da Hrista dobijem, **9** I da se kao što se i staraste, ali se nezgodnjem vremenom nađem u njemu, ne imajuæi svoje pravde koja je od zadržaste. **11** Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu navikoh biti dovoljan onijem u èemu sam. **12** Znam koja je od Boga u vjeri; **10** Da poznam njega i silu se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako vaskrsenja njegova i zajednicu njegovijeh muka, da navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. budem nalik na smrt njegovu, **11** Da bih kako dostigao **13** Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moæe daje. **14** u vaskrsenje mrtvijeh; **12** Ne kao da veæe dostigoh Ali dobro uèiniste što se primiste moje nevolje. **15** A ili se veæe savrših, nego tjeram ne bih li dostigao znate i vi, Filiblјani, da od poèetka jevanđelja, kad kao što me dostiže Hristos Isus. **13** Braeo! ja još iziðoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista u ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; **16** Jer je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu sežem se, **14** I tréim k biljezi, k daru gornjega zvanja moju. **17** Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda Božijega u Hristu Isusu. **15** Koji smo god dakle koji se množi na korist vašu. **18** A ja sam primio sve i savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, imam izobilila. Ispuno sam se primivši od Epafrođita i ovo æe vam Bog otkriti. **16** Ali šta dostigosmo u što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da Bogu. **19** A Bog moj da ispunji svaku potrebu vašu

po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu. 20
A Bogu i ocu našemu slava va vijek vijeka. Amin.
(aiōn g165) 21 Pozdravite svakoga svetog u Hristu
Isusu. Pozdravljuju vas braæea Ðto su sa mnom. 22
Pozdravljuju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma
Æesareva. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista
sa svima vama. Amin.

Kološanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija, 2 Svetima koji su u Kolosima i vjernoj braæei u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca naæega i Gospoda Isusa Hrista. 3 Zahvalujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleæi se svagda za vas, 4 Èuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima, 5 Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed èuste u rijeèi istine jevanđelja, 6 Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako èuste i razumjeste blagodat Božiju u istini, 7 Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, 8 Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. 9 Toga radi i mi od onoga dana kako èusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome, 10 Da živite pristojno Bogu na svako ugaðanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božnjemu, 11 Jaèajuæi svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radoæeu; 12 Zahvaljujuæi Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu; 13 Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, 14 U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijeha; 15 Koji je oblije Bogu što se ne vidi, koji je roðen prije svake tvari. 16 Jer kroz njega bi sazdana sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. 17 I on je prije svega, i sve je u njemu. 18 I on je glava tijelu crkve, koji je poèetak i proroðeni iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi; 19 Jer bi volja oèina da se u nj useli sva punina, 20 I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu. 21 I vas koji ste nekad bili odluèeni i neprijatelji kroz pomisi u zlijem djelima, 22 A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smræu njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; 23 Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nada jevanđelja, koje èuste, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga. 24 Sad

se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovih na tijelu svojem za tijelo njegovo koje je crkva, 25 Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božjoj koja mi je dana među vama da ispunim rijeè Božiju, 26 Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, (aiòn g165) 27 Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među neznašćima, koje je Hristos u vama, nad slave; 28 Kojega mi propovijedamo svjetujuæi svakoga èovjeka, i uèeæi svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga èovjeka savršena u Hristu Isusu. 29 Za što se i trudim i borim po njegovoj moæi koja u meni silno èini.

2 Hoæeu dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, 2 Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, 3 U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno. 4 A ovo govorim, da vas нико ne prevari slatkijem rijeèima. 5 Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujuæi se i videæi vaš red i tvrdu vaše vjere u Hristu. 6 Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu, 7 ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što nauèiste, izobiljujuæi u njoj zahvalnošæu. 8 Braæeo! èuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju èovjeèijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu. 9 Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno. 10 I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; 11 U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem; 12 Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvijeh. 13 I vas koji ste bili mrtvi u grigesima i u neobrezanju tijela svojega, ozivljio je s njim, poklonivši nam sve grijehe, 14 I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uvezvši sa srijede prikova ga na krstu; 15 I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. 16 Da vas dakle niko ne osuđuje za jelo ili za piæe, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; 17 Koje je sve bilo sjen od onoga što šæaše da doðe, i tijelo je Hristovo. 18 Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošæu

i službom anđela, istražujući i što ne vidje, i uzalud djece svoje, da ne gube volje. 22 Sluge! slušajte u nadimajući se umom tijela svojega, 19 A ne držeći svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i radeći kao da ljudima ugađate, nego u prostoti srca, sveza sastavljeni, i raste za rast Božij. 20 Ako dakle bojeći se Boga, 23 I sve što god èinite, od srca èinite umrijeste s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao kao Gospodu a ne kao ljudima; 24 Znajući da æete živeći u svijetu prepirete: 21 Ne dohvati se, ne okusi, od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji èini, 22 Hristu služite. 25 A koji skrivi primijeće što je skrivo: i Po zapovijestima i naukama ljudskima? 23 Koje je nema gledanja ko je ko.

samo po rijeèi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i nešteðenja tijela, ne za èast kaku, za punjenje tijela.

4 Gospodari! pravdu i jednakost èinite slugama znajući da i vi imate gospodara na nebesima.

2 Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa

3 Ako dakle vaskrsnute s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. 2 Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji. 3 Jer umrijeste, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu. 4 A kad se javi Hristos, život vaš, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. 5 Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; 6 Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; 7 U divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. 12 Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdænu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, 13 Snoseći jedan drugoga, i opratajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi. 14 A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. 15 I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. 16 Rijeè Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti uèeæi i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesmama duhovnjem, u blagodati pjevajući u srcima svojima Gospodu. 17 I sve što god èinite rijeèju ili djelom, sve èinite u Gospodu da je dovrši. 18 Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojim okova. Blagodat sa Ime Gospoda Isusa Hrista hvaleći Boga i oca kroza svima vama. Amin.

nj. 18 Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu. 19 Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. 20 Djeco! slušajte roditelje svoje u svåæemu; jer je ovo ugodno Gospodu. 21 Ocevi! ne razdražujte

1 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 2 Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjuæi vas u molitvama svojima, 3 i spominjuæi bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nade Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem, 4 Znajuæi, braæo ljubazna, od Boga izbor vaš. 5 Jer jevanđelje naše ne bi k vama samo radi. 6 I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši rijeè u velikoj nevolji s radošeu Duha svetoga, 7 Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maæedoniji i u Ahaji. 8 Jer se od vas promeè rijeè Gospodnja ne samo u Maæedoniji i Ahaji, nego i u svakom mjestu iziðe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti. 9 Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da služite Bogu živu i istinu, 10 I da èekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvijeh, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæi.

2 Jer sami znate, braæo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud; 2 Nego postradavši prije i osramoæeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobođismo se u Bogu svojemu kazivati vama jevanđelje Božije s velikom borbot. 3 Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od neèistote, ni u lukavstvu; 4 Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanđelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugaðajuæi nego Bogu koji kuša srca naša. 5 Jer nigda iz laskanja ne govorimo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; 6 Niti tražeæi od ljudi slave, ni od vas, ni od drugijeh. 7 Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki među vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu. 8 Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevanđelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. 9 Jer pamtite, braæo, trud naš i posao: jer dan i noæ radeæi da ne dosadimo nijednome od vas, propovijedasmo vam jevanđelje Božije. 10 Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, 11 Kao što znate da svakoga vas

kao otac djecu svoju 12 Molismo i utješavasmo, i svjedoèismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. 13 Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas rijeè èuvenja Božijega primiste ne kao rijeè èovjeèiju, nego kao što zaista jest) rijeè Božiju, koja i èini u vama koji vjerujete. 14 Jer vi, braæo, proðoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja, 15 Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodиše, i koji se svijem ljudima protive, 16 I zabranjuju nam kazivati neznabوćima da se spasu; da ispune grijeha svoje svagda; ali napošljetu doðe gnjev na njih. 17 A mi, braæo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæema hiæasmo da vidimo lice vaše s velikom željom. 18 Zato šæadijasmo da doðemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona. 19 Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku? 20 Jer ste vi naša slava i radošt.

3 Zato ne moguæi više trpljeti naumismo sami ostati u Atini, 2 I poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagaæa svojega u jevanđelju Hristovu, da vas utvrdi i utjeши u vjeri vašoj; 3 Da se nikо ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. 4 Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u nevolje, koje i bi, i znate. 5 Toga radi i ja ne moguæi više trpljeti poslath da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušaæ, i da uzalud ne bude trud naš. 6 A sad kad doðe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao i mi vas, 7 Zato se utješismo, braæo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom; 8 Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu. 9 Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem? 10 Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. 11 A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama. 12 A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama. 13 Da bi se utvrđila srca vaša bez krivice u svetinji pred

Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

4 Dalje, braæeo, molimo vas i svjetujemo u Hristu

Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugádati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. **2** Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospoda Isusa. **3** Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurvarstva, **4** I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èasti, **5** A ne u slasti želja, kao i neznabošći, koji ne poznaju Boga; **6** I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedoèismo. **7** Jer Bog nas ne dozva na neèistotu, nego u svetost. **8** Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. **9** A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite među sobom, **10** Jer to èinite sa svom braæom po cijeloj Maæedoniji. Ali vas molimo, braæeo, da još izobilnije èinite, **11** I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo; **12** Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne potrebujete. **13** Neæeu vam pak zatajiti, braæeo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. **14** Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. **15** Jer vam ovo kazujemo rijeèju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnj, neæemo preteæi onijeh koji su pomrli. **16** Jer æe sam Gospod sa zapovjeðeu, s glasom aranđelovijem, i s trubom Božijom siæi s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe najprije; **17** A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako æemo svagda s Gospodom biti. **18** Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

5 A za èase i vremena, braæeo, nije vam trijebe

pisati; **2** Jer sami znate jamaèeno da æe dan Gospodnji doæi kao lupež po noæi. **3** Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. **4** Ali vi, braæeo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane. **5** Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noæi niti tame. **6** Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo

triježni. **7** Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. **8** Ali mi koji smo sinovi dana da budemo triježni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nuda spasenija; **9** Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenje kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **10** Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavalici, zajedno s njim živimo. **11** Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i èinite. **12** Molimo vas pak, braæeo, pripoznajte one koji se trude među vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, **13** I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni među sobom. **14** Molimo vas pak, braæeo, pouèavajte neuredne, utješavajte malodrušne, branite slabe, snosite svakoga. **15** Gledajte da niko ne vraæea kome zla za zlo; **16** Nego svagda idite za dobrom, i među sobom, prema svima. **17** Radujte se svagda. **18** Molite se Bogu bez prestanka. Na svaèemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. **19** Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. **20** A sve kušajuæi dobro držite. **21** Uklanjajte se od svakoga zla. **22** A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaèemu; **23** I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saèuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista. **24** Vjeran je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. **25** Braæeo! molite se Bogu za nas. **26** Pozdravite braæeu svu cijelom svetijem. **27** Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæom svetom. **28** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

2 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu: 2 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 3 Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braeo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, 4 Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite, 5 Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate. 6 Jer je pravedno u Boga da vratí muke onima koji vas muèe; 7 A vama koje muèe pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje 8 U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; 9 Koji æe primiti muku, pogibao vjeènu od lica Gospodnjega i od slave njegove, (aiònios g166) 10 Kad doðe da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedoèanstvo naše među vama u onaj dan. 11 Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuní svaku radost dobrote i djelo vjere u sili; 12 Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

2 Ali vas molimo, braeo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, 2 Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeèju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. 3 Da vas niko ne prevari nikakijem naèinom; jer neæe doæi dok ne doðe najprije otpad, i ne pokaže se više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da æe on sjesti u crkvi Božjoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. 5 Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? 6 I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. 7 Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojih, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; 9 Kojega je dolazak po èinjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnjem èudesima, 10 I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli. 11 I zato æe im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži; 12 Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu. 13 A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braeo ljubazna Gospodu! što vas je Bog od poèetka izabrao za spasenije u svetinji Duha i vjeri istine. 14 U koje vas dozva jevanđeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. 15 Tako dakle, braeo, stoje i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeèju ili iz poslanice naše. 16 A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeènu i nad dobri u blagodati, (aiònios g166) 17 Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeèi i djelu dobrome.

3 Dalje, braeo, molite se Bogu za nas da rijeè Gospodnja trëi, i da se slavi kao i među vama; 2 I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju, 3 A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati oda zla. 4 A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i èiniæete. 5 A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. 6 Zapovijedamo vam pak, braeo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. 7 Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življesmo neuredno među vama, 8 Niti zabadava hlijeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. 9 Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. 10 Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæe da radi da i ne jede. 11 Jer èujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeæi, nego okrajëi i mijеšaju se u tuđe poslove. 12 Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našemu Isusu Hristu da mirno radeæi svoj hlijeb jedu. 13 A vama, braeo, da ne dotuži dobro èiniti. 14 A ako ko ne posluša rijeèi naše, onoga poslanicom naznaèite, i ne mijеšajte se s njim, da se posrami. 15 Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. 16 A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogaðaju. Gospod sa svima vama. 17 Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je

znak u svakoj poslanici, ovako pišem: 18 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

1 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti

Boga spaša našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, **2** Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Kao što te molim da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maæedeniju, da zapovjediš nekim da ne uèe drukèije, **4** Niti da gledaju na laži i na teftere od plemena kojima nema kraja, u koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. **5** A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; **6** U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore, **7** I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju. **8** A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. **9** Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganim, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, **10** Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, iako

što drugo ima protivno zdravoj nauci, **11** Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjerenio. **12** I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našemu koji mi daje moæ, što me za vjerna primi i postavi me u službu, **13** Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevjerstvu. **14** Ali se još veæma umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavlji u Hristu Isusu. **15** Istinita je rijeè i svakoga primanja dostoјna da Hristos Isus doðe na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja. **16** Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. (aiõnos g166) **17** A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrone Bogu èast i slava vavijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **18** Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po preðašnjijem proroštвima za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, **19** Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; **20** Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauèe ne huliti.

2 Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude, **2** Za careve, i

za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju. **3** Jer je ovo dobro i priyatno pred spasiteljem našijem Bogom, **4** Koji hoæe da se svi ljudi spasu, i da doðu u poznanje istine. **5** Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, **6** Koji sebe dade u otkup za sve, za svjedoèanstvo u svoje vrijeme, **7** Za koje sam postavljen propovjednik i apostol istinu govorim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabozaca, u vjeri i istini. **8** Hoæu dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podižuæi svete ruke bez gnjeva i premišljanja. **9** Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima, **10** Nego dobrjem djelima kao što se pristoji ženama koje se obeæavaju pobožnosti. **11** Žena na miru da se uèi sa svakom pokornošæu. **12** Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. **13** Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; **14** I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica; **15** Ali æe se spasti raðanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

3 Istinita je rijeè: ako ko vladieansta želi dobru stvar želi. **2** Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uèi; **3** Ne pijnica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; **4** Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; **5** A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? **6** Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud ðavolji. **7** A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onih koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku ðavolju. **8** Tako i ðakoni treba da budu pošteni, ne dvojezièni, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pagan, **9** Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. **10** A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. **11** Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. **12** Ðakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. **13** Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. **14** Ovo ti pišem nadajuæi se da æeu skoro doæi k tebi. **15** Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrđa istine. **16** I, kao što

je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi mužu žena; **10** I koja ima svjedočanstvo u dobrijem u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva propovjedi se neznabošćima, vjerova se na svijetu, bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima uznese se u slavi.

4 A Duh razgovijetno govori da æe u pošljednja

vremena otstupiti neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke ðavolske, **2** U licemjerju laža, žigosanijeh na svojoj savjeti, **3** Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošæu vjernima i onima koji poznaše istinu. **4** Jer je svako stvorene Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošæu. **5** Jer se osveæuje rijeèju Božijom i molitvom. **6** Ovo sve kazujuæi braæi biæeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeèima vjere i dobrom naukom koju si primio. **7** A poganjih i bapskijeh gatalica kloni se; a obuèavaj se u pobožnosti. **8** Jer tjelesno obuèavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajuæi obeæanje života sadašnjega i onoga koji ide. **9** Ovo je istinita rijeè i dostojna svakoga primanja. **10** Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima. **11** Ovo zapovijedaj i uèi. **12** Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeèi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. **13** Dokle doðem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. **14** Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroðtvu metnuvši starješine ruke na tebe. **15** U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokáže u svemu. **16** Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo èineæi spašæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

5 Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momèadma kao braæi; **2** Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. **3** Uдовice poštuj, koje su prave udovice. **4** Ako li koja udovica ima djecu ili unuèad, da se uèe najprije svoj dom poštovati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. **5** A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. **6** A koja živi u sladostima, živa je umrla. **7** I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. **8** Ako li ko za svoje a osobito za domaæe ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošça. **9** A udovica da se ne prima mlaða od šezdeset godina, i koja je bila jednoma

pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom. **11** A mladijeh udovica proði se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoæe da se udaju, **12** I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše. **13** A k tome i besposlene uèe se skitati po kuæama, ne samo pak besposlene, nego i jeziène i sveznale, pa govore što ne treba. **14** Hoæe dakle da se mlade udovice udaju, djecu raðaju, kuæu kuæe, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. **15** Jer se evo neke okrenuše za sotonom.

16 Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosaðuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. **17** A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast, a osobito onima koji se trude u rijeèi i u nauci. **18** Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate. **19** Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. **20** A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah. **21** Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranimu njegovijem anđelima da ovo držiš bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. **22** Ruku odmah ne meæei ni na koga, niti pristaj u tuðe grijeha. Drži sebe èista. **23** Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojih bolesti. **24** A nekih su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekih idu za njima. **25** Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

6 Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. **2** A koji imaju krstene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braæea, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. **3** Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdrave rijeèi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, **4** Nadu se ne znajuæi ništa, nego bolujuæi od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, **5** Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopaèen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh. **6** Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom. **7** Jer ništa ne donesosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. **8** A kad imamo hranu i odjeæu, ovijem

da budemo dovoljni. **9** A koji hoće da se obogate oni upadaju u napast i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. **10** Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. **11** A ti, o èovjeèe Božij! bjeđaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. **12** Bori se u dobroj borbi vjere, muèi se za vjeèni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. (aiònos g166) **13** Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, **14** Da držiš zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, **16** Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèna. Amin. (aiònos g166) **17** Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; (aiòn g165) **18** Neka dobro èine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednièni, **19** Sabirajuæi sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vjeèni. **20** O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma, **21** Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

2 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj za obećanje života u Isusu Hristu, 2 Timotiju, ljubaznometu sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. 3 Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja ēistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojim dan i noæ, 4 Želeæi da te vidim, opominjuæi se suza tvojjih, da se radosti ispunim; 5 Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; 6 Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. 7 Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i ēistote. 8 Ne postidi se dakle svjedoèanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, 9 Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjeènjih; (aionios g166) 10 A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevanđeljem; 11 Za koje sam ja postavljen apostol i uèitelj neznabožaca. 12 Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj saèuvati za dan onaj. 13 Imaj u pameti obraz zdravijeh rijeèi koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. 14 Dobri amanet saèuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. 15 Znaš ovo da se odvratiše od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen. 16 A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojih ne postidje se; 17 Nego došavši u Rim potrazi me još s veæijem staranjem i naðe. 18 Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

2 Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; 2 I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. 3 Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; 4 Jer se nikakav vojnik ne zaplaæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. 5 Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. 6 Radin

koji se trudi najprije treba da okusi od roda. 7 Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu. 8 Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrvijeh, od sjemena Davidova, po jevanđelu mojem, 9 U kojemu trpim zlo do samih okova kao zloeinac; ali se rijeè Božija ne veže. 10 Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju spasenje u Hristu Isusu sa slavom vjeènom. (aionios g166) 11 Istinita je rijeè: ako s njim umrjesmo, to æemo s njim i oživljjeti. 12 Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreèemo, i on æe se nas odreæi. 13 Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. 14 Ovo napominji, i posvjedoèi pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. 15 Postara se da se pokaže pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja rijeèju istine. 16 A poganih praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, 17 I rijeè njihova kao živila toèi: među kojima je Imenej i Filit, 18 Koji u istini pogriješiše govoreæi da je vaskrsenije veæ bilo; i smetaju vjeru nekijeh. 19 Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peèat: pozna Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. 20 A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. 21 Ako dakle ko oèisti se od ovoga, biæe sud za èast, osveæen, i potreban domaæinu, pripravljen za svako dobro djelo. 22 Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od èistoga srca; 23 A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaðe. 24 A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnosit, 25 I s krotošeu pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, 26 I da se iskopaju iz zamke ðavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

3 Ali ovo znaj da æe u posljednje dane nastati vremena teška. 2 Jer æe ljudi postati samozivi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, 3 Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi, 4 Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, 5 Koji imaju oblije pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. 6 Jer su od ovijeh oni koji se zavlaæe po

kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i od njega; jer se vrlo protivi našijem rijeèima. 16 U vode ih razliène želje, 7 Koje se svagda uèe, i nikad prvi moj odgovor нико не оsta sa mnom, nego me ne mogu da doðu k poznanju istine. 8 Kao što se svi ostaviše. Da im se ne primi! 17 Ali Gospod bi Janije i Jamvrije protivše Mojsiju, tako se i ovi protive sa mnom i dade mi pomoæ da se kroza me svrši istini, ljudi izopaaenoga uma, nevješti u vjeri. 9 Ali propovijedanje, i da èuju svi neznaaboæci; i izbavih neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumje se od usta lavovijeh. 18 I Gospod æe me izbaviti postati javno pred svima, kao i onijeh što posta. 10 A ti od svakoga zla djela, i saèuvaæe me za carstvo si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. snošenje, ljubav, trpljenje, 11 Protjerivanja, stradanja, (aiõn g165) 19 Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, dom. 20 Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Miletu bolesna. 21 Postaraj se da doðeš prije zime. Gospod. 12 A svi koji pobožno hoæe da žive u Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæa Hristu Isusu, biæe gonjeni. 13 A zli ljudi i varalice sva. 22 Gospod Isus Hristos sa duhom tvoijem. napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. 14 Blagodat s vama. Amin.

Ali ti stoj u tome što si nauèio i što ti je povjerenio, znajuæi od koga si se nauèio, 15 I buduae da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenije u Hrista Isusa. 16 Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravljanje, za pouèavanje u pravdi, 17 Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

4 Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: 2 Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; 3 Jer æe doæi vrijeme kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe, 4 I odvratiae uši od istine, i okrenuæe se ka gatalicama. 5 A ti budi trijezan u svaæemu, trpi zlo, uèini djelo jevanðelista, službu svoju svrši. 6 Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaskaasta. 7 Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. 8 Dalje dakle meni je pripravljen vjenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. 9 Postaraj se da doðeš brzo k meni; 10 Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. (aiõn g165) 11 Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. 12 A Tihika poslao sam u Efes. 13 Kad doðeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne. 14 Aleksandar kovaæ mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. 15 Èuvaj se i ti

Titu

1 Od Pavla, sluge Božjega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božijih, i po poznanju istine pobožnosti, **2** Za nad vjeènoga života, koji obeæa nelažni Bog prije vremena vjeènijeh, (aiònos g166) **3** A javi u vremena svoja rijeè svoju propovijedanjem, koje je meni povjerenio po zapovijesti spasitelja našega Boga, **4** Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. **5** Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih, **6** Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. **7** Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugaða, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakov na pogani dobitak; **8** Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, èist; **9** Koji se drži vjerne rijeèi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. **10** Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja, **11** Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuæe izopæeuju uèeæi što ne treba, poganoga dobitka radi. **12** A reèe neko od njih, njihov prorok: Kriæani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi. **13** Svjedoèanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez šteðenja, da budu zdravi u vjeri, **14** Ne slušajuæi Jevrejskih gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraæaju od istine. **15** Èistima je sve èisto; a poganim i nevjernima ništa nije èisto, nego je opaganjen njihov i um i savjest. **16** Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odrièu; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

2 A ti govori što pristoji zdravoj nauci: **2** Starcima da budu trijezni, pošteni, èisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; **3** Staricama takoðer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uèe dobru, **4** Da budu poštene, èiste, dobre kuæanice, blage, pokorne sam sebe podaji za ugled dobrijeh djela, u nauci cijelost, poštenje, **8** Rijeè zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajuæi ništa zlo govoriti za nas. **9** Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaæemu, da ne odgovaraju, **10** Da ne kradu, nego u svaæemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svaæemu. **11** Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljudi, **12** Uèeæi nas da se odreèemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, (aiònos g165) **13** Èekajuæi blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spaša našega Isusa Hrista, **14** Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da oèisti sebi narod izbrani koji èezne za dobrijem djelima. **15** Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapoviješæu da te niko ne prezire.

3 Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; **2** Ni na koga da ne hule, da se ne svaðaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima, **3** Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeæi razlièenjem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeæi, mrski buduæi i mrzeæi jedan na drugoga. **4** A kad se pokaza blagodat i èovjekoljublje spaša našega Boga, **5** Ne za djela pravedna koja mi uèinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom preroðenja i obnovljenjem Duha svetoga, **6** Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, **7** Da se opravdamo blagodaæu njegovom, i da budemo našljednici života vjeènoga po nadu. (aiònos g166) **8** Sine Tite! istinita je rijeè, i u ovome hoæeu da utvrðuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. **9** A ludijeh zapitkivanja i teftera od plemena, i svaða i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. **10** Èovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, **11** Znajuæi da se takovi izopaæio, i griješi, i sam je sebe osudio. **12** Kad pošlijem k tebi Artemu ili Tihika, postarað se da doðeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da onđe zimujem. **13** Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. **14** Ali i naši neka se uèe napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od svojijem muževima, da se ne huli na rijeè Božiju. **6** potrebe da ne budu bez roda. **15** Pozdravljuj te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amiñ.

Filemonu

1 Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata,
Filimonu ljubaznome i pomagaèu našemu, **2** I
Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našemu drugaru u
vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi: **3** Blagodat vam i
mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **4**
Zahvaljujem Bogu svojemu spominjuæei te svagda u
molitvama svojima, **5** Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju
imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima: **6** Da tvoja
vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju
svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. **7** Jer
imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca
svetijeh poèinuše kroza te, brate! **8** Toga radi ako i
imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je
potrebno, **9** Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam
takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; **10**
Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u
okovima svojima; **11** Koji je tebi negda bio nepotreban,
a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi
natrag; **12** A ti ga, to jest, moje srce primi. **13** Ja ga
šæadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe
posluži u okovima jevanđelja; **14** Ali bez tvoje volje ne
htjedoh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za
nevolju, nego od dobre volje. **15** Jer može biti da se
za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ
vjeèeno, (aiònios g166) **16** Ne više kao roba, nego više
od roba, brata ljubavnoga, a osobito meni, akamoli
tebi, i po tijelu i u Gospodu. **17** Ako dakle držiš mene
za svojega drugara, primi njega kao mene. **18** Ako li ti
u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. **19** Ja
Pavle napisah rukom svojom, ja æeu platiti: da ti ne
reèem da si i sam sebe meni dužan. **20** Da brate! da
imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u
Gospodu. **21** Uzdajuæi se u tvoju poslušnost napisah
ti znajuæi da æeš još više uèiniti nego što govorim.
22 A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da æeu
za vaše molitve biti darovan vama. **23** Pozdravlja te
Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, **24**
Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. **25**
Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom
vašijem. Amin.

Jevrejima

1 Bog koji je negda mnogo puta i razliènijem naèinom govorio ocevima preko proroka, **2** govor i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina, Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. (aiõn g165) **3** Koji buduæi sjajnost slave i oblijeè bæea njegov, i noseæi sve u rijeèi sile svoje, uèinivši sobom oèišæenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola velièine na visini, **4** i toliko bolji posta od anđela koliko preslavnije ime od njihova dobi. **5** Jer kome od anđela reèe kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æeu mu biti otac, i on æe mi biti sin. **6** I opet uvodeæi prvorodnoga u svijet govor: i da mu se poklone svi anđeli Božiji. **7** Tako i anđelima govor: koji èini anđele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. **8** A sinu: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga. (aiõn g165) **9** Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæema od drugova tvojih. **10** I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojih: **11** Ona æee proæi, a ti ostaješ: i sva æee ostarjeti kao haljina, **12** I saviæeš ih kao haljinu, i izmijenæe se: a ti si onaj isti, i tvojih godina neæee nestati. **13** A kome od anđela reèe kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnoæe nogama tvojima? **14** Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æee naslijediti spasenije?

2 Toga radi valja nam veæema paziti na rijeèi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. **2** Jer ako je ono što je govoreno preko anđela utvrðeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: **3** Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenije? **4** Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i razliènijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. **5** Jer Bog ne pokori anđelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. **6** Ali neko posvjedoèi negdje govoreæi: **7** Umalio si ga malijem neèim od anđela, slavom i èasti vjenèao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojih: **8** Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi

njemu nepokorenou; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokorenou. **9** A umaljenoga malijem èim od anđela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenèan slavom i èasti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt. **10** Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanju. **11** Jer i onaj koji osveæuje, i oni koji se osveæuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom **12** Govoreæi: objavæu ime tvoje braæi svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. **13** I opet: ja æeu se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog. **14** Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satre onoga koji ima državu smrti, to jest ðavola; **15** I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi. **16** Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima sjemena Avraamova. **17** Zato bješe dužan u svemu da bude kao braæa, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenièki pred Bogom, da oèisti grijehu narodne. **18** Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

3 Zato, braæeo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, **2** Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. **3** Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èast ima onaj koji ga je naèinio. **4** Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. **5** I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga govor Duh sveti: danas ako glas njegov èujete, **8** Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji, **9** Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja èetrdeset godina. **10** Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaše putova mojih; **11** Zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj. **12** Gledajte, braæeo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da otstupi od Boga živoga; **13** Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govor, da koji od vas ne odrveni od prijevarne grjehovne; **14** Jer postasmo zajednièari

Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do 5 Jer svaki poglavar sveštenièki koji se iz ljudi uzima, kraja tvrdo održimo; 15 Dokle se govorи: danas, ako za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi glas njegov èuvete, ne budite drvenastijeh srca, kao dare i žrtve za grijeha, 2 Koji može postradati s onima kad se prognjeviste. 16 Jer neki èuvši prognjeviše koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošću. 3 I se, ali ne svi koji iziðoše iz Misira s Mojsijem. 17 A zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grijeha na koje mrzi èetredeset godina? Nije li na one koji prinositi. 4 I niko sam sebi ne daje èasti, nego koji sagriješi, koji ostaviše kosti u pustinji? 18 A kojima je pozvan od Boga, kao i Aron. 5 Tako i Hristos ne se zakle da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenièki, koji ne htješe da vjeruju? 19 I vidimo da ne moguše nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas uæi za nevjerstvo.

4 Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno

obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas. 2 Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovaše oni koji èuše. 3 Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reèe: zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta. 4 Jer negdje reèe za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojih. 5 I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. 6 Buduæi pak da neki imaju da uđu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uðoše za neposlušanje; 7 Opet odredi jedan dan, danas, govoreæi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èuvete, ne budite drvenastijeh srca. 8 Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. 9 Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. 10 Jer koji uðe u pokoj njegov, i on poèiva od djela svojih, kao i Bog od svojih. 11 Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva. 12 Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštira od svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zглавaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdaènijem. 13 I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. 14 Imajuæi dakle velikoga poglavara sveštenièkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. 15 Jer nemamo poglavara sveštenièkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svaèemu iskušan kao i mi, osim grijeha. 16 Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæ.

5 Jer svaki poglavar sveštenièki koji se iz ljudi uzima, dare i žrtve za grijeha, 2 Koji može postradati s onima kad se prognjeviste. 3 I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grijeha na koje mrzi èetredeset godina? Nije li na one koji prinositi. 4 I niko sam sebi ne daje èasti, nego koji sagriješi, koji ostaviše kosti u pustinji? 18 A kojima je pozvan od Boga, kao i Aron. 5 Tako i Hristos ne se zakle da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenièki, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rođih. 6 Kao što i na drugome mjestu govorи: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiõn g165) 7 On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješen po svojoj pobožnosti. 8 Iako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauèi se poslušanju. 9 I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenija vjeèenoga. (aiõnios g166) 10 I bili nareèen od Boga poglavar sveštenièki po redu Melhisedekovu. 11 Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na poslušanju. 12 Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama, opet trebujete da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadoste da trebate mljeku, a ne jake hrane. 13 Jer koji se god hrani mljekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. 14 A savršenijeh je tvrdna hrana, koji imaju osjeæanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

6 Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga, 2 Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenja mrtvijeh, i suda vjeèenoga. (aiõnios g166) 3 I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. 4 Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, 5 I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, (aiõn g165) 6 Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo raspinju i ruže sina Božijega. 7 Jer zemlja koja piye dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; 8 A koja iznosi trnje i èièak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže. 9 Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. 10 Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeæi. 11 Ali želimo da svaki od vas pokaže

to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga pristupa k oltaru. 14 Jer je poznato da Gospod naš kraja; 12 Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate od koljena Judina iziđe, za koje koljeno Mojsije ne na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja. 13 Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući ničim æe po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, većem da se zakune, zakle se sobom, 14 Govoreći: 15 I još je više poznato da zaista blagosiljavajući blagoslovju te, i umnožavajući nego po sili života vječnoga. 17 Jer svjedoči: ti si umnožju te. 15 I tako trpeći dugo, dobi obećanje. 16 Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 16 Jer se ljudi većem kunu, i svakoj njihovoj svađi 18 Tako se ukida predašnja zapovijest, što bi slaba i svršetak je zakletva za potvrđenje. 17 Zato i Bog kad žaludna. 19 Jer zakon nije ništa savršio; a postavi šeće našljednicima obećanja obilnije da pokaže bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. 20 I još tvrđu savjeta svojega, učini posrednika kletvu; 18 ne bez zakletve; 21 Jer oni bez zakletve postaše Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, 19 Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji govori: zakle se Gospod i ne æe se raskajati: ti si ulazi i za najdalje zavjese, 20 Gdje Isus uđe naprijed 22 Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. 23 I oni za nas, postavši poglavari sveštenički dovijeka po mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. 24 A ovaj, budući da ostaje vavijek, ima vječeno redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 25 Zato i može vavijek spasti sveštenstvo. (aiōn g165) 26 Jer takov nama trebaše one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih. 26 Jer takov nama trebaše poglavari sveštenički: svet, bezazlen, èist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa; 27 Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grijeha žrtve prinositi, a potom za narodne, jer on ovo učini jednom, kad sebe prinese. 28 Jer zakon postavlja ljude za sveštenike koji imaju slabost; a rijeke zakletve koja je reéena po zakonu, postavi sina vavijek savršena. (aiōn g165)

7 Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćaše s boja careva, i blagoslovi ga; 2 Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znaeći car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; 3 Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni poèetka danima, ni svršetka životu, a isporuđen sa sinom Božnjim, i ostaje sveštenik dovijeka. 4 Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. 5 Istina, i oni od sinova Levijevih koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovih. 6 Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje. 7 Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veæe. 8 I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoči da živi. 9 I, da ovako reéem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: 10 Jer bijaše još u bedrima oèinima kad ga srete Melhisedek. 11 Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da æe drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? 12 Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. 13 Jer za koga se ovo govoriti on je od drugoga koljena, od kojega niko ne

8 A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola veličine na nebesima; 2 Koji je sluha svetinjama i istinitoj skinji, koju naeini Gospod, a ne èovjek. 3 Jer se svaki poglavavar sveštenički postavlja da prinosi dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima što æe prinijeti. 4 Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinose dare po zakonu, 5 Koji služe obliju i sjenu nebeskih stvari, kao što bi reéeno Mojsiju kad šeće skinju da naeini: gledaj, reé, da naeiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori. 6 A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na bolijem obećanjima utvrdi. 7 Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mesta. 8 Jer kudeci ih govoriti: evo dani idu, govoriti Gospod, i naeiniæu s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet; 9 Ne po zavjetu koji naeinih s ocevima njihovima

u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod. **10** Jer je ovo (aiōnios g166) **16** Jer gdje je zavjet valja da bude i zavjet koji æu naèiniti s domom Izrailjevijem poslije onih dana, govori Gospod: daæeu zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisæeu ih, i onaj koji ga je naèinio. **17** Jer je zavjet po smrti biæu im Bog, i oni æe biti meni narod. **11** I nijedan krv. **18** Jer ni prvi nije utvrðen bez govoreæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga među njima. **12** Jer æu biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovih bezakonja njihovih neæeu više spominjati. **13** A kad veli: nov zavjet, prvi naèini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

9 Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. **2** Jer skinija bješe naèinjena prva, u kojoj bijaše svijeæenjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja. **3** A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, **4** Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovëeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploëe zavjeta. **5** A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. **6** A kad ovo bijaše tako ureðeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. **7** A u drugu ulažaše jednom u godini sam poglavatar sveštenièki, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. **8** Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetihe, dokle prva skinija stoji; **9** Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinose dari i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjesti onoga koji služi, **10** Osim u jelima i piæima, i razliènom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. **11** Ali došavši Hristos, poglavatar sveštenièki dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom graðena, to jest, nije ovoga stvorenja, **12** Ni s krvlju jarèjom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uđe jednom u svetinju, i naðe vjeèni otkup. (aiōnios g166) **13** Jer ako krv junèija i jarèja, i pepeo junièin, pokropivši njom opoganjene, osveæuje na tjelesnu èistotu; **14** Akamoli neæee krv Hrista, koji Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, oèistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome? (aiōnios g166) **15** I zato je novome zavjetu posrednik, da

kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeènoga našljedstva prime zvani. (aiōnios g166) **16** Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. **17** Jer je zavjet po smrti potvrđen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i od knjigu i sav narod **20** Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji milostiv nepravdama njihovima, i Bog naèini s vama. **21** A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju. **22** I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje.

23 Tako je trebalo da se oblijeæa nebeskijeh ovima èiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh.

24 Jer Hristos ne uđe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; **25** Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavatar sveštenièki ulazi u svetinju svake godine s krvlju tuđom: **26** Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh. (aiōn g165) **27** I kao što je ljudima odreðeno jednom umrijeti, a potom sud: **28** Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogih grijeha; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga èekaju.

10 Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblijeæe stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve. **2** Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijeha, kad se jednom oèiste; **3** Nego se njima svake godine èini spomen za grijeha. **4** Jer krv junèija i jarèja ne može uzeti grijeha. **5** Zato ulazeæi u svijet govorit: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. **6** Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni. **7** Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinim volju twoju, Bože. **8** I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i žrtava za grijeha nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose; **9** Tada reèe: evo doðoh da uèinim volju twoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo. **10** Po kojoj smo volji mi osveæeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. **11** I svaki sveštenik stoji svaki dan služeæi i jedne žrtve mnogo puta prinoseæi koje nikad ne mogu uzeti

grijeha. 12 A on prinesavši jedinu žrtvu za grijehe po volji moje duše. 39 A mi, braæeo, nijesmo od onjeh sjedi svagda s desne strane Bogu, 13 Ëekajuæi dalje koji otstupaju na pogibao, nego od onjeh koji vjeruju dok se polože neprijatelji njegovi podnožje nogama da spasu duše.

14 Jer jednjem prinosom savršio je vavijek one koji bivaju osvææeni. 15 A svjedoèi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: 16 Ovo je zavjet koji æu naèiniti s njima poslije onjeh dana, govori Gospod: daæeu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovim napisæeu ih; 17 I grijeha njihovih i bezakonja njihovih neæeu više spominjati. 18 A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehe. 19 Imajuæi dakle slobodu, braæeo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, 20 Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, 21 I sveštenika velikoga nad domom Božijim: 22 Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèišæeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; 23 Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; 24 I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima, 25 Ne ostavljujuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obièaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæema koliko vidite da se približuje dan sudni. 26 Jer kad mi griešimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehe; 27 Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. 28 Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. 29 Koliko mislite da æe gore muke zasluziti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži? 30 Jer znamo onoga koji reæe: moja je osveta, ja æu vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. 31 Strašno je upasti u ruke Boga živoga. 32 Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste, 33 Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako. 34 Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošæu da se razgrabi vaše imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. 35 Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. 36 Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obeæanje. 37 Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da doðe i neæe odocniti. 38 A pravednik življeæe od vjere; ako li otstupi neæe biti

11 Vjera je pak tvrdo èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. 2 Jer u njoj stari dobiše svjedoèanstvo. 3 Vjerom poznajemo da je svijet rijeèju Božijom svršen, da je sve što vidimo iz ništa postalo. (aiøn g165) 4 Vjerom prinene Avelj Bogu veæu žrtvu nego Cain, kroz koju dobi svjedoèanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoèi za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori. 5 Vjerom bi Enoch prenesen da ne vidi smrti; i ne naðe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedoèanstvo da ugodi Bogu. 6 A bez vjere nije moguæe ugoditi Bogu; jer onaj koji hoæe da doðe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaæea onima koji ga traže. 7 Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga što još ne vidje, naèini kovèeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri. 8 Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziðe u zemlju koju šæaše da primi u našljedstvo, i iziðe ne znajuæi kuda ide. 9 Vjerom doðe Avraam u zemlju obeæanu, kao u tuðu, i u kolibama živiljaš s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obeæanja toga. 10 Jer èekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog. 11 Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeæea. 12 Zato se i rodiše od jednoga, još gotovo mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pjesak pokraj mora. 13 U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obeæanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji. 14 Jer koji tako govore pokazuju da traže otaèanstva. 15 I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziðoše, imali bi vrijeme da se vrate. 16 Ali sad bolje æele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. 17 Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jednorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obeæanje, 18 U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaaæi ti se sjeme; 19 Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeh vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. 20 Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. 21 Vjerom blagoslovi Jakov umiruæi svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu

palice njegove. 22 Vjerom se opominja Josif umiruæi ne dotuži. 4 Jer još do krvi ne doðoste boreæi se izlaska sinova Izrailjevih, i zapovijeda za kosti svoje. protiv grijeha, 5 I zaboraviste utjehu koju vam govor, 23 Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; 6 Jer se zapovijesti careve. 24 Vjerom Mojsije, kad bi veliki, koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; 25 I volje kojega prima. 7 Ako trpite karanje, kao sinovima stradati s narodom Božnjim, negoli imati zemaljsku pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne sladost grijeha: 26 Državši sramotu Hristovu za veæe kara? 8 Ako li ste bez karanja, u kojem su svi dijel bogatstvo od svega blaga Misirskega; jer gledaše na dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. 9 Ako su platu. 27 Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljtine nam dakle tjelesni ocevi naši karaëi, i bojimo ih se, careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? 10 Jer viðaše. 28 Vjerom uèini pashu i proljev krvi, da se oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu onaj koji gubljaše prvorodene ne dotakne do njih. 29 nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove Vjerom prijeðoše Crveno More kao po suhoj zemlji; svetinje. 11 Jer svako karanje kad biva ne èini se koje i Misirci okušavši potopio se. 30 Vjerom padoše da je radost, nego žalost; ali poslije daæee miran zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. 12 Zato rod pravde onima koji su nauèeni njime. 31 Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, 13 I primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem. staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je 32 I šta æeu još da kažem? Jer mi ne bi dostalo hromo, nego još da se iscijeli. 14 Mir imajte i svetinju vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i sa svima; bez ovoga niko neæee vidjeti Gospoda. 15 o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božje: da i o drugijem prorocima, 33 Koji vjerom pobijediše ne uzraste kakav korijen gréine, i ne uèini pakost, i carstva, uèiniše pravdu, dobiše obeæanja, zatvorio tijem da se mnogi ne opogane. 16 Da ne bude ko usta lavovima, 34 Ugasile silu ognjenu, utekoše od kurvar ili opoganjem, kao Isav, koji je za jedno jelo dao oštrica maëa, ojaëaše od nemoæi, postaše jaki u prvorodstvo svoje. 17 Jer znate da je i potom, kad bitkama, rastjeraše vojske tuđe; 35 Žene primiše svoje šæaše da primi blagoslov, odbaæen; jer pokajanje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši ne naðe mjesto, ako ga i sa suzama tražaše. 18 izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije; 36 A drugi Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ruganje i boj podnesoše, pa još i kove i tamnice; 37 ognju razgorjelom, oblaku, i pomrèini, i olju, 19 I Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, trubnom glasu, i glasu rijeëi, kojega se odrekoše oni od maëa pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim koji èuše, da ne èuju više rijeëi; 20 Jer ne mogahu kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; 38 Kojijeh ne da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i dotakne do gore, biæe kamenjem ubijena. 21 I tako po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskim. strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reëe: uplašio 39 I ovi svi dobivši svjedoæanstvo vjerom ne primiše sam se i drkæem. 22 Nego pristupiste k Sionskoj obeæanja; 40 Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, ne prime bez nas savršenstva.

12 Zato dakle i mi imajuæi oko sebe toliku gomilu

svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trèimo u bitku koja nam je određena, 2 Gledajuæi na naæelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto određene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božnjega. 3 Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam

i mnogijem hiljadama anđela, 23 K saboru i crkvi prvorodnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika, 24 I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva. 25 Ali gledajte da se ne odreèete onoga koji govor; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, akamoli mi koji se odrièemo nebeskoga, 26 Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeæea govoræi: još jednom ja æeu potresti ne samo zemlju nego i

nebo. 27 A što veli: još jednom, pokazuje da æe se ukinuti ono što se pomièe, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomièe. 28 Zato, primajuæi carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. 29 Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165)

22 Molim vas pak, braæo, primite rijeè pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. 23 Znajte da je otišao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro doðe, vidjeæu Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. 24 Pozdravljaju vas braæa, koja su iz Talijanske. 25 Blagodat sa svima vama. Amin.

13 Ljubav bratinska da ostane među vama. 2

Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæi iz gostoljubivosti primiše anðele na konak. 3 Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. 4 Ženidbu da drže svi u èasti, i postelja ženidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudiaæe Bog. 5 Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reèe: neæeu te ostaviti, niti æeu od tebe otstupiti; 6 Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæeu se bojati; šta æe mi uèiniti èovjek? 7 Opominjite se svojijeh uèitelja koji vam kazivaše rijeè Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. 8 Isus Hristos juèe je i danas onaj isti i vavijek. (aiõn g165) 9 U nauke tuðe i razliène ne pristajte; jer je dobro blagodaæeu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima. 10 Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji. 11 Jer kojijeh životinja krv unosi poglavar sveštenièki u svetinju za grijeha, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. 12 Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. 13 Zato dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovo sramotu. 14 Jer ovdje nemamo grada koji æe ostati, nego tražimo onaj koji æe doæi. 15 Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. 16 A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugaða Bogu. 17 Slušajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji æe dati odgovor, da to s radošæu èine, a ne uzdišuæi; jer vam ovo ne pomaže. 18 Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæi se u svemu dobro da živimo. 19 A odviše molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. 20 A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovcama, krvlju zavjeta vjeènoga, Gospoda našega Isusa Hrista, (aiõnios g166) 21 Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæi u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa

Jakovljeva

1 Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. **2** Svaku radost imajte, braæeo moja, kad padate u razliène napasti, **3** Znajuæei da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; **4** A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. **5** Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; **6** Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajuæei ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeæeu. **7** Jer takovi èovjek neka ne misli da æee primiti što od Boga. **8** Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. **9** A ponijenî brat neka se hvali visinom svojom; **10** A bogati svojom poniznošæeu; jer æee proæi kao cvijet travni. **11** Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æee i bogati u hoðenju svojemu uvenuti. **12** Blago èovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiæe vijenac života, koji Bog obreëe onima koji ga ljube. **13** Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga; **14** Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuèe i mami. **15** Tada zatrudnjevši slast raða grijeh; a grijeh uèinjen raða smrt. **16** Ne varajte se, ljubazna braæeo moja! **17** Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; **18** Jer nas dragovoljno porodi rijeéju istine, da budemo novina od njegova stvorenja. **19** Zato, ljubazna braæeo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; **20** Jer srđna èovjeéja ne èini pravde Božije. **21** Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotošæeu primite usaðenu rijeé koja može spasti duše vaše. **22** Budite pak tvorci rijeéi, a ne samo slušaëi, varajuæai sami sebe. **23** Jer ako ko sluša rijeé a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; **24** Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. **25** Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaë, nego tvorac djela, onaj æee biti blažen u djelu svojemu. **26** Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. **27** Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i

ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopaganjena od svijeta.

2 Braæeo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; **2** Jer ako doðe u crkvu vašu èovjek sa zlatnjem prstenom i u svijetloj haljini, a doðe i siromah u rðavoj haljini, **3** I pogledate na onoga u svijetloj haljini, i reèete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega; **4** I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. **5** Èujte, ljubazna braæeo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreëe onima koji njega ljube? **6** A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? **7** Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali? **8** Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; **9** Ako li gledate ko je ko, grijeh èinite, i biæete pokarani od zakona kao prestupnici; **10** Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, krv je za sve. **11** Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. **12** Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æee zakonom slobode biti suðeni; **13** Jer æee onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. **14** Kakva je korist, braæeo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? **15** Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, **16** I reèe im koji od vas: idite s mirom, grije se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže? **17** Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. **18** No može ko reæi: ti imas vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojih, a ja æeu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojih. **19** Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èiniš; i ðavoli vjeruju, i drkæeu. **20** Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeéju sujetni! da je vjera bez djela mrtva? **21** Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? **22** Vidi li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera? **23** I izvrši se pismo koje govoriti: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. **24** Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? **25** A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem?

26 Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrijeh djela mrtva.

3 Ne tražite, braeo moja, da budete mnogi uèitelji, znajuæi da æemo veæma biti osuðeni, **2** Jer svi pogrešujemo mnogo puta. Ali ko u rjeëi ne pogrešuje, onaj je savršen èovjek, može zauzdati i sve tijelo. **3** Jer gle, i konjima meæemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okreæemo. **4** Gle i laðe, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreæu se malom krmicom kuda hoæe onaj koji upravlja. **5** A tako je i jezik mali ud, i mnogo èini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sazeže. **6** I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi među našijem udima, poganeæi sve tijelo, i paleæi vrijeme života našega, i zapaljujuæi se od pakla. (**Geenna g1067**) **7** Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomjava se i pripitomio se rodu èovjeëiju; **8** A jezika niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. **9** Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obliju Božijemu. **10** Iz jednijeh usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braeo moja, da ovo tako biva. **11** Eda li može izvor iz jedne glave toèiti slatko i grko? **12** Može li, braeo moja, smokva masline raðati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatkve vode. **13** Ko je među vama mudar i pametan neka pokaze od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti. **14** Ako li imate grku zavist i svaðu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu. **15** Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, ðavolska. **16** Jer gdje je zavist i svaða ondje je nesloga i svaka zla stvar. **17** A koja je premudrost odozgo ona je najprije èista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrijeh plodova, bez hatera, i nelicemjerna. **18** A plod pravde u miru sije se onima koji mir èine.

4 Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima? **2** Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. **3** Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. **4** Preljuboèinci i preljuboèinic! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoæe svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. **5** Ili mislite da pismo uzalud govori: duh

koji u nama živi mrzi na zavist? **6** A on daje veæu blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat. **7** Pokorite se dakle Bogu, a protivite se ðavolu, i pobjeæi æe od vas. **8** Približite se k Bogu, i on æe se približiti k vama. Oeistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani. **9** Budite žalosni i plaæite i jauèite: smijeh vaš neka se pretvori u plaæ, i radost u žalost. **10** Ponizite se pred Gospodom, i podignuæe vas. **11** Ne opadajte jedan drugoga, braeo; jer ko opada brata ili osuðuje brata svojega opada zakon i osuðuje zakon, a ako zakon osuðuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. **12** Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuðuješ? **13** Slušajte sad vi koji gorovite: danas ili sjutra poæi æemo u ovaj ili onaj grad, i sjediæemo ondje jednu godinu, i trgovaæemo i dobijaæemo. **14** Vi koji ne znate šta æe biti sjutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaze, a potom je nestane. **15** Mjesto da gorovite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, uèiniæemo ovo ili ono. **16** A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. **17** Jer koji zna dobro èiniti i ne èini, grijeh mu je.

5 Hodite vi sad, bogati, plaæite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. **2** Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci; **3** Zlato vaše i srebro zarða, i rða njihova biæe svjedoèanstvo na vas: izjeæe tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u pošljednje dane. **4** Gle, vièe plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca doðe do ušiju Gospoda Savaota. **5** Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. **6** Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. **7** Trpite dakle, braeo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak èeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. **8** Trpite dakle i vi, i utvrđite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi. **9** Ne uzdišite jedan na drugoga, braeo, da ne budete osuðeni: gle, sudija stoji pred vratima. **10** Uzmite, braeo moja, za ugled stradanja proroke koji goroviše u ime Gospoda. **11** Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo èuste, i pošljedak Gospodnji vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. **12** A prije svega, braeo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da,

i što nije ne, da ne padnete pod sud. **13** Muèi li se ko među vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. **14** Boluje li ko među vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. **15** I molitva vjere pomoæi æe bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grijeha uèinio, oprostiæe mu se. **16** Ispovijedajte dakle jedan drugome grijeha, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoæi. **17** Ilija bješe èovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. **18** I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. **19** Braæeo! ako ko od vas zaðe s puta istine, i obrati ga ko, **20** Neka zna da æe onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

1 Petrova

1 Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; **2** Po proviđenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvih, **4** Za našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas, **5** Koje je sila Božja vjerom sačuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u poslijednje vrijeme; **6** Kojemu radujete se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u različnjem napastima, **7** Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nađe na hvalu i èast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; **8** Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajuæi no vjerujuæi ga radujete se radošeu neiskazanom i proslavljenom, **9** Primajuæi kraj svoje vjere, spasenije dušama. **10** Koje spasenije tražiš i ispitivaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; **11** Ispitujuæi u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedoèeæi za Hristove muke i za slave po tome; **12** Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediš jevanđelje poslanjem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. **13** Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zaciјelo se nadajte blagodati koja æe vam se prijeti kad dođe Isus Hristos. **14** Kao poslušna djeca, ne vladajuæi se po prvijem željama u svojem neznanju, **15** Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. **16** Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. **17** I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajuæi ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, **18** Znajuæi da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; **19** Nego skupocjenom krviju Hrista, kao bezazlena i preèista jagnjeta; **20** Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u poslijednja vremena vas radi, **21** Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvih, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje

bilo u Boga. **22** Duše svoje oèistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvoljeno, od èista srca ljubite dobro jedan drugoga, **23** Kao preroðeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, rijeèju živoga Boga, koja ostaje dovijek. (aïon g165) **24** Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava èovjèeja kao cvjet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade; **25** Ali rijeè Gospodnja ostaje dovijeka. A ovo je rijeè što je objavljena među vama. (aïon g165)

2 Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, **2** I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije; **3** Jer okusite je blag Gospod. **4** Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbaæen, ali od Boga izabran i pribran: **5** I vi kao živo kamenje zidajte se u kuæu duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. **6** Jer u pismu stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neće se postidjeti. **7** Vama dakle koji vjerujete èast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: **8** Na koji se i spotièu koji se protive rijeèi, na što su i određeni. **9** A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodjetelji onoga koji vas dozva iz tame k èudnome vidjelu svome; **10** Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. **11** Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se èuvate od tjelesnih želja, koje vojuju na dušu. **12** A vladajte se dobro među neznašćima, da bi za ono za što vas opadaju kao zloèince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohođenja. **13** Budite dakle pokorni svakoj vlasti èovjèejoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; **14** Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zloèincima, a za hvalu dobrotvorima. **15** Jer je tako volja Božja da dobrjem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. **16** Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivaè pakosti, nego kao sluge Božije. **17** Poštujte svakoga: braæeu ljubite, Boga se bojte, cara poštujte. **18** Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkim nego i zlima. **19** Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajuæi

na pravdi. **20** Jer kakva je hvala ako za krivicu muke je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro trpite? Nego ako dobro èineæi muke trpite, ovo je èineæi, negoli zlo èineæi. **18** Jer i Hristos jedanput za ugodno pred Bogom. **21** Jer ste na to i pozvani, jer grijeha naše postrada, pravednik za nepravednike, da i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no idemo njegovijem tragom; **22** Koji grijeha ne uèini, niti oživljevši Duhom; **19** Kojijem sišavši propovjeda i se naðe prijevara u ustima njegovijem; **23** Koji ne duhovima koji su u tamnici, **20** Koji nekad ne htješe psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme oslanjaše na onoga koji pravo sudi; **24** Koji grijeha Nojevo, kad se graðaše kovèeg, u kome malo, to jest naše sam iznese na tijelu svojem na drvo, da za osam duša, ostade od vode. **21** Za spomen toga i nas grijeha umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, iscjeliste. **25** Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nego obeæanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenjem nemaju pastira; no sad se obratite k pastiru i vladici Isusa Hrista. **22** Koji je s desne strane Bogu, otišavši duša svojih.

3 A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, **4** Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi da ako koji i ne vjeruju rijeèi ženskijem življenjem se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, bez rijeèi da se dobiju, **2** Kad vide èisto življenje prestaje od grijeha, **2** Da ostalo vrijeme života u tijelu vaše sa strahom; **3** Vaša ljeputa da ne bude spolja u ne živi više željama èovjeèejim, nego volji Božjoj. **3** Jer pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblaèenju haljina; **4** je dosta što smo prošavši vrijeme života proveli po Nego u tajnome èovjeku srca, u jednakosti krotkoga i volji neznabogaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. **5** Jer se u pjanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu neznabovštima. **4** Zato se èude što vi ne trèete s u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, **6** Kao njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas. **5** što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi koje ste vi kæeri postale, ako èinite dobro, i ne bojite živima i mrtvima. **6** Zato se i mrtvima propovjedi se nikakvoga straha. **7** Tako i vi muževi živite sa jevanđelje, da prime sud po èovjeku tijelom a po Bogu svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji da žive duhom. **7** A svemu se kraj približi. Budite ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da dakle mudri i trijezni u molitvama. **8** A prije svega se ne smetu molitve vaše. **8** A najposlijе budite imajte neprestanu ljubav meðu sobom; jer ljubav svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; **9** pokriva mnoštvo grijeha. **9** Budite gostoljubivi meðu Ne vraæajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego sobom bez mrmilanja; **10** I služite se meðu sobom, nasuprot blagosiljajte, znajuæi da ste na to pozvani svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi razlièene da naslijedite blagoslov. **10** Jer koji je rad da živi i da blagodati Božije. **11** Ako ko govori, neka govori kao vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne rijeèi Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi svoje, da ne govore prijevara; **11** Neka se ukloni od koju Bog daje: da se u svaèemu slavi Bog kroz Isusa zla, i neka uèini dobro; neka traži mira i neka se drži Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. njega. **12** Jer oèi Gospodnje gledaju na pravednike, i (aiòn g165) **12** Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo one koji zlo èine da ih istrijebi sa zemlje. **13** I ko može dogaða; **13** Nego se radujte što stradate s Hristom, vama naudititi ako užidete za dobrom? **14** Nego ako i da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova veselje. **14** Ako bivate ukorenji za ime Hristovo, blago ne bojte se, niti se plašite; **15** Nego Gospoda Boga vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. **15** Samo da ne odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao **16** S krotošäu i strahom imajte dobru savjest; da zloèinac, ili kao onaj koji se mijesha u tuðe poslove; **16** ako vas opadaju za što kao zloèince da se postide A ako li kao hrišæanin, neka se ne stidi, veæ neka oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. **17** Jer slavi Boga u ovom dogaðaju. **17** Jer je vrijeme da se

poène sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poène, kakav æe biti posljedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? 18 I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje æe se javiti? 19 Zato i koji stradaju po volji Božjoj neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

5 Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: 2 Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; 3 Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stada; 4 I kad se javi poglavac pastirski, primæete vjenac slave koji neæe uvenuti. 5 Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. 6 Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad doðe vrijeme. 7 Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas. 8 Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, ðavo, kao lav rièuæi hodi i traži koga da proždere. 9 Branite se od njega tvrdom u vjeri, znajuæi da se takova stradanja dogaðaju vašoj braæi po svijetu. 10 A Bog svake blagodati, koji vas pozvana vjeènu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji. (aiōnios g166) 11 Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiōn g165) 12 Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. 13 Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj. 14 Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

2 Petrova

1 Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista: **2** Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju, **4** Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanja, da njih radi imate dijel u Božjoj prirodi, ako uteæete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta. **5** I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokaæete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum, **6** A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, **7** A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. **8** Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista. **9** A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijeh svojih grijeha. **10** Zato, braæo, postaraјte se još veæma da svoju službu i izbor utvrđite; jer èineæi ovo neæete pogriješiti nikad; **11** Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vjeèeno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. **(aiónios g166)** **12** Zato se neæeu oljeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrđeni ste u ovoj istini; **13** Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, **14** Znajuæi da æu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. **15** A trudiæu se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga; **16** Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenjem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu. **17** Jer on primi od Boga oca èast i slavu kad doðe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. **18** I ovaj glas mi èusmo gdje siðe s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori. **19** I imamo najpouzdaniju proroèku rijeè, i dobro èinite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. **20** I ovo znajte najprije da nijedno proročstvo književno ne biva po svome kazivanju; **21** Jer nikad proročstvo ne bi od èovjeèije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govorise sveti Božiji ljudi.

2 A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što æe i među vama biti lažnijeh uëitelja, koji æe unijeti jeresi pogibli, i odričaæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiæe sebi naglu pogibao. **2** I mnogi æe poæi za njihovim neèistotama kojima æe se huliti na put istine. **3** I u lakomstvu loviæe vas izmišljenjem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne vrijeda. **4** Jer kad Bog ne poštedje anđela koji sagriješi, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; **(Tartaroò g5020)** **5** I prvoga svijeta ne poštedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnièki; **6** I gradove Sodom i Gomor sažeži i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; **7** I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici neèistotom življenga; **8** Jer kad življaše pravednik među njima, gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muæeæ od dana do dana pravednu dušu; **9** Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike muèeæi èuvati za dan sudni; **10** A osobito one koji idu za tjelesnjem željama neèistote, i ne mare za poglavarnstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. **11** Kad anđeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; **12** A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašæe **13** Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jeduæi s vama; **14** Imaju oèi pure preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelašæuju neutvrđene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; **15** Ostavivši pravi put, zaðoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravedna; **16** Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom èovjeèejim zabrani bezumlje prorokovo. **17** Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. **(questioned)** **18** Jer govoreæi ponosite i lažljive rijeèi prelašæuju na neèistote tjelesnijeh želja one koji otskora bježe od onih što žive u prijevari. **19** I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. **20** Jer ako odbegnu od neèistote svijeta poznanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa

se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im Hrista. Njemu slava i sad i u vjeèna vremena. Amin.
poøljednje gore od prvoga; 21 Jer im bješe bolje da ne **(aiòn g165)**
poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrati
natrag od svete zapovijesti koja im je predana. 22 Jer
im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæa na
svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

3 Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu
u kojima budim napominjanjem vaš èisti razum, 2
Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti
proroci, i zapovijesti svojih apostola od Gospoda
i spasa. 3 I ovo znajte najprije da æe u poøljednje
dane doæi rugaèi koji æe življeti po svojijem željama,
4 I goroviti: gdje je obeæanje dolaska njegova?
Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka
stvorenja. 5 Jer navalice neæe da znadu da su nebesa
bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom rijeèi.
6 Zato tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe. 7 A
sadašnja nebesa i zemlja tom istom rijeèi zadržana
su te se èuvaju za dan strašnoga suda i pogibli
bezakonijeh ljudi. 8 Ali ovo jedno da vam ne bude
nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom
kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. 9
Ne docni Gospod s obeæanjem, kao što neki misle da
docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi
da doðu u pokajanje. 10 Ali æe doæi dan Gospodnjii
kao lukež noæeu, u koji æe nebesa s hukom proæi,
a stihije æe se od vatre raspasti a zemlja i djela
što su na njoj izgorjeæe. 11 Kad æe se dakle ovo
sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom
življenju i pobožnosti, 12 Èekajuæi i želeæi da bude
skorije dolazak Božijega dana, kojega æe se radi
nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti?
13 Ali èekamo po obeæanju njegovu novo nebo i novu
zemlju, gdje pravda živi. 14 Zato, ljubazni, èekajuæi
ovo starajte se da vas on naðe èiste i prave u miru.
15 I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje;
kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu
premudrosti pisa. 16 Kao što govori o ovome i u
svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke
stvari teške razumjeti, koje nenauèeni i neutvrđeni
izvræu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. 17 A
vi dakle, ljubazni, znajuæi naprijed, èuvajte se da
prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i
ne otpadnete od svoje tvrđe; 18 Nego napredujte u
blagodati i u poznanju Gospoda našega i spaša Isusa

1 Jovanova

1 Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: **2** I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèini, koji bješe u oca, i javi se nama; (aiònios g166) **3** Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. **4** I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. **5** I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. **6** Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. **7** Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišæava nas od svakoga grijeha. **8** Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. **9** Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe naše, i oèisti nas od svake nepravde. **10** Ako reèemo da ne sagrijješimo, gradimo ga lažom, i rijeè njegova nije u nama.

2 Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, **2** I on oèišæa grijehe naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. **3** I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove držimo. **4** Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovih ne drži, laža je, i u njemu istine nema; **5** A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu. **6** Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. **7** Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. **8** Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svijetli. **9** Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. **10** Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. **11** A koji mirzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zasljepli oèi. **12** Pišem vam, djeèice, da vam se opråstaju griješi imena njegova radi. **13** Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji

nema poèetka. Pišem vam, mladiæi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca. **14** Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiæi, jer ste jaki, i rijeè Božija u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. **15** Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi oèine u njemu. **16** Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta. **17** I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovijeka. (aiòn g165) **18** Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je pošljednji èas. **19** Od nas iziðoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas. **20** I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve. **21** Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. **22** Ko je lažljivac osim onoga koji odrièe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrièe oca i sina. **23** Koji se god odrièe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. **24** Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. **25** I ovo je obeæanje koje nam on obeæa, život vjeèini. (aiònios g166) **26** Ovo vam pisah za one koji vas varaju. **27** I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauèi ostanite u njemu. **28** I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. **29** Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

3 Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna. **2** Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biæemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. **3** I svaki koji ovaj nadima na njega, èisti se, kao i on što je èist. **4** Svaki koji èini grijehe i bezakonje èini: i grijehe je bezakonje. **5** I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema. **6** Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna. **7** Djeèice! нико да vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je

on pravedan; **8** Koji tvori grijeh od āavola je, jer āavo sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha griješi od poèetka. Zato se javi sin Božij da raskopa prijevare. **7** Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je djela āavola. **9** Koji je god rođen od Boga ne ēini ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može rođen, i poznaće Boga. **8** A koji nema ljubavi ne pozna griješiti, jer je rođen od Boga. **10** Po tom se poznaju Boga; jer je Bog ljubav. **9** Po tom se pokaza ljubav djece Božija i djeca āavola: koji god ne tvori pravde, Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. **11** Jer je posla na svijet da živimo kroz nj. **10** U ovom je ljubav ovo zapovijest, koju ēuste ispoèetka, da ljubimo jedan ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on drugoga. **12** Ne kao što Cain bješe od neēastivoga i pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da oèisti zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela grijeha naše. **11** Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. **13** Ne ēudite ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. se, braæeo moja, ako svijet mrzi na vas. **14** Mi znamo **12** Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav među da prijeđosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæeu; jer sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena ko ne ljubi brata ostaje u smrti. **15** Svaki koji mrzi u nama. **13** Po tom doznaјemo da u njemu stojimo, i na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan on u nama, što nam je dao od Duha svojega. **14** I mi krvnik ljudski nema u sebi vjeènoga života. (*aiōnios* **g166**) **16** Po tom poznasmo ljubav Što on za nas dušu vidjesmo i svjedoèimo da otac posla sina da se spase svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braæeu. stoji i on u Bogu. **16** I mi poznasmo i vjerovasmo **17** Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. **17** Tijem se ljubav Božija stoji u njemu? **18** Djeèice moja! da se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom. **18** **19** I po tom doznaјemo da smo od istine, i pred njim U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni tješimo srca svoja. **20** Jer ako nam zazire srce naše, strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije Bog je veæi od srca našega i zna sve. **21** Ljubazni! savršen u ljubavi. **19** Da imamo mi ljubav k njemu, jer ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred on najprije pokaza ljubav k nama. **20** Ako ko reèe: ja Bogom; **22** I što god zaištemo, primiæemo od njega, ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji jer zapovijesti njegove držimo i ēinimo što je njemu ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti ugodno. **23** I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo Boga, koga ne vidi? **21** I ovu zapovijest imamo od u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

4 Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte zapovijesti držimo. **3** Jer je ovo ljubav Božija da duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu iziđoše na svijet. **2** Po ovome poznajte Duha Božijega, teške. **4** Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet. Hristos u tijelu došao, od Boga je; **3** A svaki duh **5** Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije da je Isus sin Božij? **6** Ovo je Isus Hristos što dođe od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega ēuste da vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom æe doæi, i sad je veæ na svijetu. **4** Vi ste od Boga, i krvlju; i Duh je koji svjedoèi, jer je Duh istina. **7** Jer djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama je troje što svjedoèi na nebu: Otac, Rijeè, i sveti Duh; negoli koji je na svijetu. **5** Oni su od svijeta, zato i ovo je troje jedno. **8** I troje je što svjedoèi na zemljii: govore od svijeta, i svijet ih sluša. **6** Mi smo od Boga; duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. **9** Kad primamo koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne svjedoèanstvo èovjeèije, svjedoèanstvo je Božije

veæe; jer je ovo svjedoèanstvo Božije što svjedoèi za sina svojega. **10** Koji vjeruje sina Božijega ima svjedoèanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedoèanstvu koje svjedoèi Bog za sina svojega. **11** I ovo je svjedoèanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. (aiònios g166) **12** Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života. **13** Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božijega. (aiònios g166) **14** I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas. **15** I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. **16** Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæe mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli. **17** Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti, **18** Znamo da nijedan koji je roðen od Boga, ne griješi, nego koji je roðen od Boga èuva se, i neèastivi ne dohvata se do njega. **19** Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zlu. **20** A znamo da sin Božij doće, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. (aiònios g166) **21** Djeèice! èuvajte se od neznaboštva. Amin.

2 Jovanova

1 Od starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj,
koju ja ljubim vajistinu, i ne samo ja nego svi koji
poznaše istinu, **2** Za istinu koja u nama stoji i biće s
nama dovjeka: (aiōn g165) **3** Da bude s vama blagodat,
milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista,
sina očina, u istini i u ljubavi. **4** Obradovah se vrlo
što nađoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao
što primismo zapovijest od oca. **5** I sad molim te,
gospođo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego
koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav među sobom.
6 I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem.
Ova je zapovijest, kao što èuste ispoèetka, da u njoj
živite. **7** Jer mnoge varalice iziđoše na svijet koji
ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je
varalica i antihrist. **8** Èuvajte se da ne izgubimo što
smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. **9** Koji
god prestupa i ne стоji u nauci Hristovoj onaj nema
Boga; a koji стоji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i
sina. **10** Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi,
ne primajte ga u kuæu, i ne pitajte se s njim; **11** Jer
ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem
djelima. **12** Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh
hartijom i mastilom; jer se nadam da æu doæi k vama
i iz usta goroviti, da radost vaša bude ispunjena. **13**
Pozdravlju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

3 Jovanova

1 Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim
vainstiu. **2** Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu
bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši
dobro. **3** Obradovah se vrlo kad dođoše braæa i
posvjedoèiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš. **4**
Nemam veæe radosti od ove da èujem moja djeca u
istini da hode. **5** Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæi i
gostima, **6** Koji posvjedoèiše tvoju ljubav pred crkvom;
i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred
Bogom. **7** Jer imena njegova radi iziðoše ne primivši
ništa od neznabožaca. **8** Mi smo dakle dužni primati
takove, da budemo pomagaëi istini. **9** Ja pisah crkvi;
ali Diotref, koji želi da bude najstariji među njima, ne
prima nas. **10** Zato, ako dođem, spomenuæu njegova
djela koja tvori ružeæi nas zlijem rijeèima; i nije mu
to dosta, nego sam braæe ne prima, i zabranjuje
onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve.
11 Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro:
koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje
Boga. **12** Dimitriju svjedoèiše svi, i sama istina; a i mi
svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naše istinito.
13 Mnogo imadoh da pišem; ali neæeu mastilom i
perom da ti pišem; **14** Nego se nadam da æeu te skoro
vidjeti, i iz usta govoriti. Mir ti! pozdravlju te prijatelji.
Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

Judina

1 Od Jude, Isusa Hrista sluge, a brata Jakovljeva, zvaničnika, koji su osvećeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: **2** Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. **3** Ljubazni! starajući se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. **4** Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno određeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neexistenciju, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista održevaju se. **5** Ali æu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovaše. **6** I anđele koji ne držaše svojega starještinstva nego ostaviše svoj stan èuva u vjeènjem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. (aiðios g126) **7** Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muèe se u vjeènom ognju: (aiðios g166) **8** Tako dakle i ovi što sanjavajući tijelo pogane, a poglavarsvta se održevaju, i na slavu hule. **9** A Mihailo Aranđel, kad se prepriraše s ðavolom i govoraše za Mojsijevu tijelu, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. **10** A ovi hule na ono što ne znaju; a što znaju po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. **11** Teško njima! jer putem Kainovijem poðoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgibioše. **12** Ovo su oni što pogane vaše milostinje jeduæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išèupana; **13** Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se èuva mrak vjeèene tame. (aiðon g165) **14** Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh **15** Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj. **16** Ovo su nezadovoljni vikaæi, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. **17** A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli

Gospoda našega Isusa Hrista, **18** Jer vam kazaše da æe u pošljednje vrijeme postati rugaæi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. **19** Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. **20** A vi, ljubazni, naziðujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. **21** I sami sebe držite u ljubavi Božjoj, eèekajući milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vjeèeni. (aiðios g166) **22** I tako razlikujući jedne milujte, **23** A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. **24** A onome koji vas može saèuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, **25** Jedinome premudrome Bogu i spasu našemu, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i velièanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin. (aiðon g165)

Apokalipsa

1 Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta æe skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svojemu sluzi svojemu Jovanu, **2** Koji svjedoëi rijeë Božiju i svjedoëanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. **3** Blago onome koji èita i onima koji slušaju rijeëi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. **4** Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; **5** I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom; **6** I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165)

7 Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. **8** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, svedržitelj. **9** Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeë Božiju i za svjedoëanstvo Isusa Hrista. **10** Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; **11** I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. **12** I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidješ sedam svjjeænjaka zlatnijeh, **13** I usred sedam svjjeænjaka kao sina èovjeèijega, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasmom zlatnijem. **14** A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; **15** I noge njegove kao mјed kad se rastopu u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; **16** I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovih izlažaše maèe oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj. **17** I kad ga vidješ, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, **18** I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam kluèeve od pakla i od smrti. (aiõn g165, Hadës g86) **19** Napiši dakle šta si vidio,

i šta je, i šta æe biti potom; **20** Tajna sedam zvijezda koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svjjeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svjjeænjaka koje si vidio jesu sedam crkava.

2 Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svjjeænjaka zlatnijeh: **2** Znam tvoja djela, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; **3** I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao. **4** No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. **5** Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æeu ti skoro, i dignuæu svjjeænjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ. **6** No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. **8** I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: **9** Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvu ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. **10** Ne boj se ni oda što æeš postradati. Gle, ðavo æe neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæeu ti vijenac života. **11** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neæe mu naudit druga smrt. **12** I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maèe oštar s obje strane: **13** Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona. **14** No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. **15** Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. **16** Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æeu ti skoro, i vojevaæu s njima maèem usta svojijeh. **17** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od mane sakrivenе, i daæeu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. **18** I anđelu Tijatirske

crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oči svoje da te ja ljubim. 10 Jer si održao riječ trpljenja mojega, kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjeđ: 11 i ja æu tebe sačuvati od èasa iskušenja, koji æe Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na tvoje, i djela tvoja, i da pošljednjih ima više od zemlji. 12 Evo æu doæi brzo: drži što imaš, da niko prvihe; 13 No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi ne uzme vijenca tvojega. 14 Koji pobijedi uèiniæu ga Jezaveli, koja govori da je proroëica, da uèi i da vara stub u crkvi Boga svojega, i više neæe iziæi napolje; i sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. napisæu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga 15 I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od svojega, i ne pokaja se. 16 Evo je ja meæem na odar, Boga mojega, i ime moje novo. 17 Ko ima uho neka i one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako èuje šta govori Duh crkvama. 18 I anđelu Laodikjske se ne pokaju od svojih djela. 19 I djecu njezinu crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, pobiæu na mjesto; i poznaæe sve crkve da sam ja poèetak stvorenja Božijega: 20 Znam tvoja djela da koji ispitujem srca i bubrege, i daæu vam svakome nijesi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ! po djelima vašima: 21 A vama gorovim i ostalima koji 22 Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju izbjlujuæu te iz usta svojih. 23 Jer govoriš: bogat dubina sotoninijeh kao što govore): neæu metnuti na sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a vas drugoga bremena, 24 Osim koje imate, držite ne znaæ da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah, i dokle doðem. 25 I koji pobijedi i održi djela moja do slijep, i go. 26 Svetujem te da kupiš u mene zlata kraja, daæu mu vlast nad neznabوćima; 27 I paæee žezenoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, ih s gvozdenom palicom, i oni æe se razdrobiti kao da se obuæeš, i da se ne pokaže sramota golotinje sudovi lonèarski; kao i ja što primih od oca svojega; tvoje; i masti oèinjom pomaži oči svoje da vidiš. 28 Ja 29 I daæu mu zvijezdu danicu. 30 Ko ima uho da èuje koje god ljubim one i karam i pouèavam; postara se neka èuje šta govori Duh crkvama.

3 I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj

što ima sedam Duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. 2 Straži, i utvrđuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojih djela savršenijeh pred Bogom svojijem.

3 Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži

i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doæi æu na tebe kao lupež, i neæeš èuti u koji æu èas doæi na tebe. 4 Ali

imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojih haljina, i hodîæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni.

5 Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæu

ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima. 6 Ko ima uho neka èuje šta govori Duh

crkvama. 7 I anđelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima kljuè Davidov, koji otvori i

niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. 8 Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i

niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao

si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojega. 9 Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su

Jevreji a nijesu, nego lažu; evo æu ih uèiniti da dođu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu

dakle, i pokaj se. 10 Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æu k njemu i veèeraæu s njime, i on sa mnom. 11 Koji pobijedi daæu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojem, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. 12 Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

4 Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i

glas prvi koji èuh kao trubu gdje govori sa mnem, reèe: popni se amo, i pokazaæu ti šta æe biti za ovijem. 2 I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše

na nebu, i na prijestolu sjeðaše neko. 3 I onaj što sjeðaše bijaše po viðenju kao kamen jaspis i sard; i

oko prijestola bješe duga po viðenju kao smaragd. 4 I

oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje

sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. 5 I od prijestola izlažahu munje i

gromovi i glasovi; i sedam žžaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. 6 I

pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune

oèiju sprijed i sastrag. 7 I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imæsa

lice kao èovjek, i èetvrtu životinja bješe kao orao slava i država va vijek vijeka. (aiōn g165) 14 I èetiri kad leti. 8 I svaka od èetiri životinje imaše po šest životinje govorahu: amin. I dvadeset i èetiri starješine krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka. dan i noæe govoreæi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. 9 I kad daše životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, (aiōn g165) 10 Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onjem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreæi: (aiōn g165) 11 Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

5 I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapeæaæenu sa sedam peèata. 2 I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? 3 I niko ne mogaše ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. 4 I ja plakah mnogo što se niko ne naðe dostojan da otvori i da proœita knjigu, niti da zagleda u nju. 5 I jedan od starješina reèe mi: ne plaëi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinijeh. 6 I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam kraljeva. 7 I dože i uze knjigu iz desnice onoga životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred njihovim oèiju, koje su sedam duhova Božjih poslanijeh po svemu svijetu. 8 I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred njihovim oèiju, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome

6 I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govoru kao glas gromovni: doði i viði. 2 I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadijaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i iziðe pobjeðujuæi, i da pobijedi. 3 I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govoru: doði i viði. 4 I iziðe drugi konj rið, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maæe veliki. 5 I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govoru: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imadaše mjerila u ruci svojoj. 6 I èuh glas između èetiri životinje gdje govoru: oka pšenice za groš, i tri oke jeðema za groš; a ulja i vina neæee ni biti. 7 I kad otvori èetvrti peèat, èuh glas èetvrte životinje gdje govoru: doði i viði. 8 I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjeðaše na njemu bješe oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maæem i glađu i smræu i zvjerinjem zemaljskijem. (Hadēs g86) 9 I kad otvori peti peèat, vidjeh pod oltarom duše pobijenih za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo koje imale smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se dade njihovi i braæa njihova, koji valja da budu pobijeni dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ oèiju, kraljeva. 10 I povikaše glasom velikijem govoreæi: stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam kraljeva. 11 I dane krv naše na onima što žive na zemljiji? 12 I dane svemu svijetu. 13 I doñe i uze knjigu iz desnice onoga životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred njihovim oèiju, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome

zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreæa novu govoreæi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da od kostrijeti, i mjesec posta kao krv; 13 I zvijezde otvoriš peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja. 14 I nebo naroda i plemena, 15 I uèinio si nas Bogu našemu se izmaæe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i careve i sveštenike, i carovaæemo na zemljiji. 16 I ostrvo s mjesta svojih pokrenuše se. 17 I carevi vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peæinama i 18 Govoreæi glasom velikijem: dostojno je jagnje po kamenjacima gorskijem; 19 I govoriše gorama i zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jaèinu i èast i slavu i blagoslov. 20 I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome

što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i èast i

7 I potom vidjeh èetiri anđela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako drvo. **2** I vidjeh stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. **3** drugoga anđela gdje se penje od istoka sunèanoga, I drugi anđeo dođe, i stade pred oltarom, i imaše koji imaše peèat Boga živoga; i povika glasom velikijem kadiioncu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana na èetiri anđela kojima bješe dano da kvare zemlju i da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred more, govoreæi: **3** Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni prijestolom. **4** I dim od kaðenja u molitvama svetijeh drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našega na èelima izide od ruke anđelove pred Boga. **5** I uze anđeo njihovima. **4** I èuh broj zapeèaæenijeh, sto i èetrdeset kadiioncu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na i èetiri hiljade zapeèaæenijeh od sviju koljena sinova zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i Izrailjevijeh; **5** Od koljena Judina dvanaest hiljada tresenje zemlje. **6** I sedam anđela koji imahu sedam zapeèaæenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada truba, pripraviše se da zatrube. **7** I prvi anđeo zatrubi, zapeèaæenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zapeèaæenijeh; **6** Od koljena Asirova dvanaest zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Neftalimova izgorje. **8** I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Manasijna ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; **7** Od koljena krv. **9** I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i Simeunova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od treæina laði propade. **10** I treæi anđeo zatrubi, i pade koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijæa, i koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; pade na treæinu rijeka i na izvore vodene. **11** I ime **8** Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i zapeèaæenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. **12** zapeèaæenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. **12** I èetrvti anđeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, hiljada zapeèaæenijeh. **9** Potom vidjeh, i gle, narod i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomrèa mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred i noæi. **13** I vidjeh, i èuh jednoga anđela gdje leti prijestolom i pred jagnjetom, obuèen u haljine bijele, posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, i palme u rukama njihovima. **10** I povikaše glasom teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova velikijem govoreæi: spasenije Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. **11** I svi anđeli stajaju oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu, **12** Govoreæi: amin; blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin. (aion g165) **13** I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? **14** I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i oprase haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovo. **15** Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæ u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu useliæe se u njih. **16** Više neæe ogladnjeti ni ožednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakva vruæina. **17** Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašæe ih, i uputiaæe ih na izvore žive vode; i Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh.

9 I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kluè od studenca bezdana; (Abyssos g12) **2** I otvori studenac bezdana, i izide dim iz studenca kao dim velike peæi, i pocrnie sunce i nebo od dima studenèeva; (Abyssos g12) **3** I iz dima iziðoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. **4** I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakoj zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojima. **5** I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèe pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujede èovjeka; **6** I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æe od njih bježati. **7** I skakavci bijahu kao konji spremjeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica èovjeèija. **8** I imahu kose kao kose ženske, i

zubi njihovi bijahu kao u lavova; **9** I imahu oklope kao g165) **7** Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas zatrubi, onda æe se svršiti tajna Božija, kao što javi kola kad mnogi konji trèe na boj; **10** I imahu repove svojijem slugama prorocima. **8** I glas koji èuh s neba, kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i opet progovori sa mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. **11** I otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je na zemlji. **9** I otidok h anđelu, i rekoh mu: daj mi ime Jevrejski Avadon, a Gréki Apolion. (Abyssos g12) knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u **12** Jedno zlo proðe, evo idu još dva zla za ovijem. trbuhu tvojemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. **13** I šesti anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri **10** I uzeх knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, **14** Gđe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri bijaše grka u trbuhu mojemu. **11** I reèe mi: valja ti anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufraha. **15** I opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i biše odriješena èetiri anđela koji bijahu pripravljeni na carevima mnogima.

sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæina ljudi. **16** I broj vojnika na konjima bijaše dvjesta hiljada hiljada; i èuh broj njihov. **17** I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeðahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše organj i dim i sumpor. **18** I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh. **19** Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima iðahu. **20** I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojijeh da se ne poklanaju ðavolima, ni idolima zlatnima i srebrnim i mјedenim i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; **21** Nitи se pokajaše od ubistva svojijeh, ni od èaranja svojijeh, ni od kurvarstva svojega, ni od kraða svojijeh.

10 I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; **2** I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. **3** I povika glasom velikijem, kao lav koji mi govori: zapeèati Šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši. **5** I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, **6** I zakle se onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; (aiõn

11 I dade mi se trska kao palica govoreæi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanaju u njoj; **2** A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznaboçima; i grad sveti gaziæe èetrdeset i dva mjeseca. **3** I daæu dvojici svojijeh svjedoka, i proricaæe hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obuèeni u vreæe. **4** Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. **5** I ako im ko nepravdu uèini, organj izlazi iz usta njihovijeh, i pojeæe neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini nažao onaj valja da bude ubijen. **6** I ovi æe imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaæe vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjebudu. **7** I kad svrše svjedoèanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijediæe ih i ubiæe ih. (Abyssos g12) **8** I tjelesa njihova ostavíæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. **9** I gledaæee neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. **10** I koji žive na zemljii, obradovaæee se i razveseliæee se za njih, i slaæee dare jedan drugome, jer ova dva proroka muèiše one što žive na zemljii. **11** I poslije tri dana i po duh života od Boga uðe u neba, koji im govori: iziðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. **13** I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i napade na one koji ih gledahu. **12** I èuše glas veliki s neba, koji im govori: iziðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. **13** I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena èovjeèijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome. **14**

Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo. **15** I sedmi da vremena malo ima. **13** I kad vidje aždaha da anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima zbaćena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. govoreći: posta carstvo svijeta Gospoda našega i **14** I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka. (atōn g165) pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hraniti vrijeme i **16** I dvadeset i èetiri starješine koje sjeðahu pred vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. **15** Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i **17** Govoreći: hvalimo te, Gospode rijeku, da je utopi u rijeci. **16** I pomože zemlja ženi, i Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i biæeš, što si otvor zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti primio silu svoju veliku, i caruše. **18** I neznabوši se zmija iz usta svojih. **17** I razgnjevi se zmija na ženu, prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se i otide da se pobije sa ostaljem sjemenom njezinijem, sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i Hrista.

velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. **19**

I otvor se crkva Božija na nebu, i pokaza se æivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sjevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

13 I stodoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. **2** I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta

12 I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuæena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na prijestol svoj, i oblast veliku. **3** I vidjeh jednu od glava njezinoj vjenac od dvanaest zvijezda. **2** I bješe njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine trudna, i vikaše od muke, i muæeše se da rodi. **3** I izljeòi se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena se zmiji, koja dade oblast zvijeri. **4** I pokloniše se aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati na glavama njezinijem sedam kruna; **4** I rep njezin s njom? **5** I dana joj biše usta koja govore velike odvüe treæinu zvijezda nebeskih, i baci ih na stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šæaše da i dva mjeseca. **6** I otvor usta svoja za huljenje na se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. **5** I rodi Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom na one koji žive na nebu. **7** I dano joj bi da se bije gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad njegovu. **6** A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i **8** I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima dvjesta i šezdeset dana. **7** I posta rat na nebu. Mihailo imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha je zaklano od postanja svijeta. **9** Ako ko ima uho neka i anđeli njezini. **8** I ne nadvladaše, i više im se ne èuje. **10** Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; nađe mjestra na nebu. **9** I zbaćena bi aždaha velika, ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje stara zmija, koja se zove ðavo i sotona, koji vara sav je trpljenje i vjera svjetih. **11** I vidjeh drugu zvijeru vasioni svijet, i zbaćena bi na zemlju, i anđeli njezini gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjatu; zbaćeni biše s njom. **10** I èuh glas veliki na nebu i govoraše kao aždaha. **12** I svu vlast prve zvijeri koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga èinjaše pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbaci opadaè pokloni se prvo zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. **13** braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem I uèini èudesu velika, i uèini da i organj silazi s neba dan i noæ. **11** I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i na zemlju pred ljudima. **14** I vara one koji žive na rijeèju svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život zemlji znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, svoj do same smrti. **12** Zato veselite se nebesa i vi govoreći onima što žive na zemlji da naèine ikonu koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. **15** I bi moru, jer ðavo siðe k vama, i vrlo se rasrdio, znajuæi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori

ikona zvijerina, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. **16** I uèini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robeve, te im dade velikjem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, srpom svojijem i žnji, jer dođe vrijeme da se žnje, **17** Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima jer se osuši žito zemaljsko. **18** I onaj što sjeðaše na žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina. **18** Ovdje je oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja. mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zvijeri: jer je **17** I drugi anđeo iziðe iz crkve što je na nebu, i imaše broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i **18** I drugi anđeo iziðe iz oltara, koji šest.

14 I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. **2** I èuh glas s neba kao glas voda mnogih, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guðahu u gusle svoje. **3** I pjevahu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i niko ne moguše nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. **4** Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono pođe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. **5** I u njihovjem ustima ne nađe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božnjim. **6** I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imaše vjeèeno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. (*aiōnios g166*) **7** I govoraše velikjem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe èas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene. **8** I drugi anđeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. **9** I treæi anđeo za njim ide govoreæi glasom velikjem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, **10** I on æe piti od vina gnjeva Božnjega, koje je nepomiješano utoèeno u èasu gnjeva njegova, i biæe muèen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred jagnjetom. **11** I dim muèenja njihova izlaziæe va vijek vijeka; i neæee imati mira dan i noæ koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. (*aiōn g165*) **12** Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božlige i vjeru Isusovu. **13** I èuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govori Duh, da poèinu od trudova svojih; jer djela njihova idu za njima. **14** I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjeðaše kao sin

èovjeèij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci onome koji imaše kosijer ostri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem ostrijem, i odreži groðe vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreše puca njegova. **19** I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božnjega. **20** I otoèi se kaca izvan grada, i iziðe krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

15 I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anđela koji imahu sedam pošljednijih zala, jer se u njima savrši gnjev Božij. **2** I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije; **3** I pjevahu pjesmu Mojsija sluge Božnjega, i pjesmu jagnjetovu, govoreæi: velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. **4** Ko se neæee pobojati tebe, Gospode, i proslavitime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznabوci doæi i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše. **5** I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinje svjedoèanstva na nebu, **6** I iziðoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasa zlatnjem; **7** I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anđela sedam èaša zlatnih napunjениh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka. (*aiōn g165*) **8** I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne moguše doæi u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice anđela.

16 I èuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam èaša gnjeva Božnjega na zemlju. **2** I otide prvi anđeo, i izli èasu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanaju ikoni njezinoj. **3** I drugi anđeo izli èasu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru. **4** I treæi

anđeo izli èašu svoju na rijeke i na izvore vodene; zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše èašu i posta krv. 5 I èuh anđela vodenoga gdje govori: u ruci svojoj punu mrzosti i pogansštine kurvarstva pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što svojega; 6 I na èelu njezinu napisano ime: tajna, si ovo studio; 6 Jer prolješe krv svetijeh i proraka, i krv Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. si im dao da piju, jer su zasluzili. 7 I èuh drugoga iz 6 I vidježenu pjanu od krv svetijeh i od krv svjedoka oltara gdje govori: da, Gospode Bože, svedržitelju, Isusovijeh; i zaèudih se èudem velikijem kad je vidjeh. istiniti su i pravi sudovi tvoji. 8 I èetvrti anđeo izli èašu 7 I reèe mi anđeo: Šta se èudiš? Ja æeu ti kazati tajnu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem. 9 ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i 1 opališe se ljudi od velike vruæine, i huliše na ime deset rogovala. 8 Zvijer, koju si vidio bješe i nije, i iziæi Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše æe iz bezdana i otiaæi æe u propast; i udiviaæe se koji se da mu dadu slavu. 10 I peti anđeo izli èašu svoju žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, žvatahu jezike svoje od bola. 11 I huliše na ime Boga i nije, i doæi æe opet. (Abyssos g12) 9 Ovdje je um, nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na se od djela svojijeh. 12 I šesti anđeo izli èašu svoju kojima žena sjedi. 10 I jesu sedam careva. Pet je njih na veliku rijeku Eufrat; i presahnu voda njezina, da palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad doðe se pripravi put carevima od istoka sunèanoga. 13 I za malo æe ostati. 11 I zvijer koja bješe i nije, i ona je vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. 12 I deset lažnoga proroka, gdje iziðoše tri neèista duha, kao rogovala, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva žabe. 14 Jer su ovo duhovi ñavolski koji èine èudesa, još ne primiše, nego æe oblast kao carevi na jedno i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih vrijeme primiti sa zvijeri. 13 Ovi jednu volju imaju, i skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. silu i oblast svoju daæe zvijeri. 14 Ovi æe se pobiti s 15 Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i jagnjetom, i jagnje æe ih pobijediti, jer je gospodar koji èuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, sramota njegova. 16 I sabra ih na mjesto, koje se jesu pozvani i izbrani i vjerni. 15 I reèe mi: vode, što si Jevrejski zove Armagedon. 17 I sedmi anđeo izli èašu video, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena svoju po nebu, i iziðe glas veliki iz crkve nebeske i jezici. 16 I deset rogovala, što si video na zvijeri, oni od prijestola govoreæi: svrši se. 18 I biše sijevanja æe omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, meso njezino poješæe i sažeæi æe je ognjem. 17 Jer kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko je Bog dao u srca njihova da uèine volju njegovu, i da tresenje, tako veliko. 19 I grad veliki razdijeli se na tri uèine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok dijela, i gradovi neznabogaæki padoše; i Vavilon veliki se svrše rijeèi Božije. 18 I žena, koju si video, jest grad spomenu se pred Bogom da mu da èašu vina ljtoga veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima. gnjeva svojega. 20 I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne naðoše, 21 I grad veliki kao glava pade s neba na ljudi; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

17 I doðe jedan od sedam anđela koji imahu sedam èašu, i govori sa mnom govoreæi mi: hodi da ti pokäžem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; 2 S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnjeh i imaše sedam glava i deset rogovala. 4 I ne naude zla njezina. 5 Jer grigesi njezini dopriješe žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakiæena tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

18 I poslije ovoga vidjež drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvjetli od slave njegove. 2 I povika jakijem glasom govoreæi: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan ñavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; 3 I mnogima; carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. 4 I èuh 3 I uvede me duh u pusto mjesto; i vidježenu glas drugi s neba koji govori: iziðite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam gdje slijede na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam hulnjeh i imaše sedam glava i deset rogovala. 4 I ne naude zla njezina. 5 Jer grigesi njezini dopriješe žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakiæena tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6 Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj èuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom èašom jer tvojijem èaranjem prevareni biše svi narodi. 24 I u zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko. 7 njemu se nađe krv proroèka i svetijeh, i sviju koji su Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i pobjeni na zemlji.

žalosti; jer govori u srcu svojem: sjedim kao carica, i

nijesam udovica, i žalosti neæeu vidjeti. 8 Zato æe u jedan dan doæi zla njezina: smrt i plaë i glad, i sažeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji

joj sudi. 9 I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesnije, kad vide dim gorenja njezina, 10 Izdaleka stoeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas doðe sud tvoj!

11 I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; 12 Tovara

zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova

od najskupljega drveta, mjedi i gvožđa i mermera, 13 I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeçijih. 14 I voæea želja duše tvoje

otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæeeš naæei. 15 Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staæe izdaleka od straha

muèenja njezina, plaèuæei i jauèuæei, 16 I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiæeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; 17 Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo!

I svi gospodari od laða, i sav narod u laðama, i laðari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, 18 I

vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? 19 I baciše prah na glave svoje, i povikaše plaèuæei i ridajuæei, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju

laðe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan èas opustje! 20 Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu. 21 I uze

jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenjenu, i baci u more govoreæi: tako æe sa hukom biti baèen Vavilon grad veliki, i neæee se više naæei; 22 I glas

gudaæa i pjevaæa i sviraæa i trubaæa neæee se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæee se više naæei u tebi, i huka kamenja vodenjenu noga

neæee se èuti u tebi; 23 I vidjelo žiška neæee se više svijetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæee više biti

19 I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aliluja! spasenije i slava i èast i sila Gospodu našemu; 2 Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. 3 I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka. (aiòn g165) 4 I padoše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, aliluja! 5 I glas izide od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. 6 I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. 7 Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer doðe svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se; 8 I dano joj bi da se obuèe u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh. 9 I reèe mi: napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinite Božije. 10 I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæea tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroštva. 11 I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjeðaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. 12 A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. 13 I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. 14 I vojske nebeske iðahu za njim na konjima bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. 15 I iz usta njegovih izide maè oštar, da njime pobije neznabوce; i on æe ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srđnje i gnjeva Boga svedržitelja. 16 I ima na haljinu i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. 17 I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreæi svima pticama koje lete ispod neba: doðite i skupite se na veliku veèeru Božiju, 18 Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka,

i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. 19 I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. 20 I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše baèeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom. (Limnë Pyr g3041 g4442) 21 A ostali pobijeni biše maèem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

20 I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kljuè od bezdana i verige velike u ruci svojoj.

(Abyssos g12) 2 I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ðavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, 3 I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeèati nad njom, da više ne prelašæuje naroda, dok se ne navrši hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena. (Abyssos g12) 4 I vidjeh priestole, i sjedalu na njima, i dade im se sud, i duše isjeèenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rijeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina. 5 A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenje. 6 Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æee biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. 7 I kad se svrši hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, 8 I iziæi æee da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojih je broj kao pijesak morski. 9 I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetijeh, i grad ljubazni; i siðe oganj od Boga s neba, i pojede ih. 10 I ðavo koji ih varaše bi baèen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muèeni dan i noæ va vijek vijeka. (aiòn g165, Limnë Pyr g3041 g4442) 11 I vidjeh veliki bijel priestol, i onoga što sjeðaše na njemu, od èijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne naðe. 12 I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. 13 I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje

mrvace; i sud primiše po djelima svojima. (Hadës g86)

14 I smrt i pakao baèeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. (Hadës g86, Limnë Pyr g3041 g4442) 15 I ko se ne naðe napisan u knjizi života, baèen bi u jezeru ognjeno. (Limnë Pyr g3041 g4442)

21 I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo

i prva zemlja proðoše, i mora više nema. 2 I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu. 3 I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinjje Božje meðu ljudima, i življeæe s njima, i oni æee biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima

Bog njihov. 4 I Bog æee otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh, i smrti neæee biti više, ni plaæa, ni vike, ni bolesti neæee biti više; jer prvo proðe. 5 I reèe onaj

što sjeðaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe

mi: napiši, jer su ove rijeèi istinite i vjerne. 6 I reèe

mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak.

Ja æeu žednome dati iz izvora vode žive zabadava. 7

Koji pobijedi, dobiæe sve, i biæu mu Bog, i on æee biti

moj sin. 8 A strašljivima i nevjernima i poganim i

krvnicima, i kurvarima, i vraèarima, i idopoklonicima,

i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem

i sumporom; koje je smrt druga. (Limnë Pyr g3041 g4442)

9 I doðe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša napunjениh sedam zala pošljednjijeh, i reèe mi govoreæi: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu. 10 I odvede me u duhu na goru

veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalim,

gdje silazi s neba od Boga, 11 I imаш slavu Božiju; i

svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen

jaspis svjetli, 12 I imаш zid veliki i visok, i imашa

dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i

imena napisana, koja su imena dvanaest koljena Izraeljevijeh. 13 Od istoka vrata troja, i od sjevera

vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata

troja. 14 I zid gradski imash dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh. 15 I

onaj što govoraše sa mnom, imash trsku zlatnu da

izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. 16 I

grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika

kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest

hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka

je. 17 I razmjeri zid njegov na sto i èetrdeset i èetiri

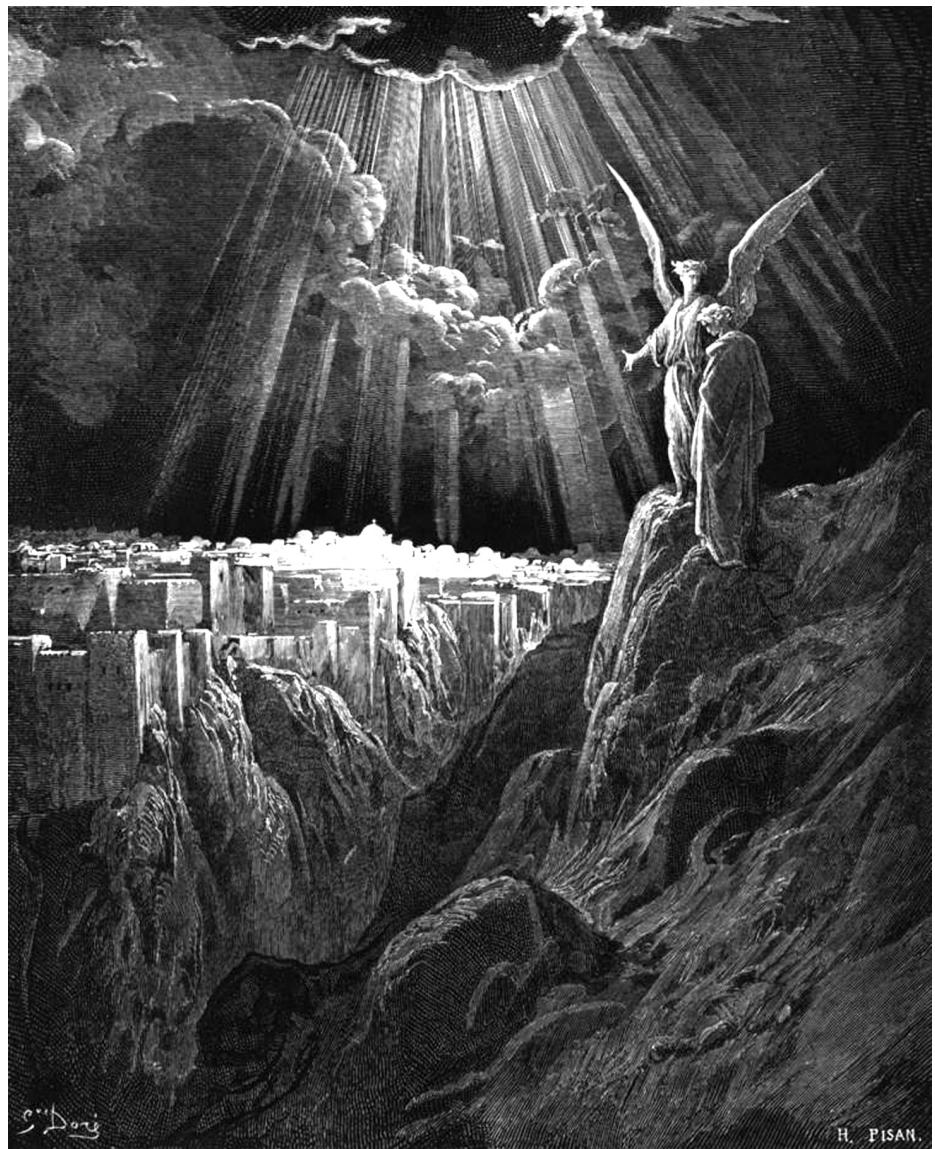
lakta, po mjeri èovjeèijoj, koja je anđelova. 18 I bješe

graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto

staklo. 19 I temelji zidova gradskijeh bijahu ukrašeni omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. 14 Blago svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast drugi sapfir, treæi halkidon, èetvrti smaragd, 20 Peti na drvo života, i da uđu na vrata u grad. 15 A napolju sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti su psi i vraèari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti koji ljubi i èini laž. 16 Ja Isus poslal anđela svojega ametist. 21 I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. 17 I Duh i gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvjetlo. 22 I nevjesta govore: doði. I koji èuje neka govor: doði. I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod ko je žedan neka dođe, i ko hoæe neka uzme vodu Bog svedržitelj, i jagnje. 23 I grad ne potrebuje sunca života zabadava. 18 Jer svjedoèim svakome koji èuje ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija rijeèi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, prosvijetli, i žižak je njegov jagnje. 24 I narodi koji su Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi spaseni hodjae u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski ovoj; 19 I ako ko oduzme od rijeèi knjige proroštva donijeæe slavu i èast svoju u njega. 25 I vrata njegova ovoga, Bog æe oduzeti njegov dijel od knjige života, i neæe se zatvorati danju, jer onđe noæi neæe biti. 26 od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi I donijeæe slavu i èast neznabozaca u njega. 27 I ovoj. 20 Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æu neæe u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. 21 Blagodat nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta. Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

22 I pokaza mi èistu rijeku vode života, bistro kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova. 2 Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje raða dvanaest rodova dajuæi svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscijeljivanje narodima. 3 I više neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, 4 I gledaæe lice njegovo, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. 5 I noæi tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog; i carovaæe va vijek vijeka. (aión g165)
6 I reèe mi: ovo su rijeèi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojima šta æe biti skoro. 7 Evo æu doæi skoro: blago onome koji drži rijeèi proroštva knjige ove. 8 I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokaza. 9 I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braæa tvoja proroci i oni koji drže rijeèi knjige ove. Bogu se pokloni. 10 I reèe mi: ne zapeæaæavaj rijeèi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. 11 Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti. 12 I evo æu doæi skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. 13 Ja sam alfa i

I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjeta ukrašena mužu svojemu. I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinje Božije među ljudima, i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov.

Apokalipsa 21:2-3

Vodič za Čitaocu

Srpski at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Rečnik

Srpski at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Rečnik +

AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luki 8:31
Rimljanima 10:7
Apokalipsa 9:1
Apokalipsa 9:2
Apokalipsa 9:11
Apokalipsa 11:7
Apokalipsa 17:8
Apokalipsa 20:1
Apokalipsa 20:3

Dela apostolska 3:21
Dela apostolska 15:18
Rimljanima 1:25
Rimljanima 9:5
Rimljanima 11:36
Rimljanima 12:2
Rimljanima 16:27
1 Korinæanima 1:20
1 Korinæanima 2:6
1 Korinæanima 2:7
1 Korinæanima 2:8
1 Korinæanima 3:18
1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

1 Petrova 1:25
1 Petrova 4:11
1 Petrova 5:11
2 Petrova 3:18
1 Jovanova 2:17
2 Jovanova 1:2
Judina 1:13
Judina 1:25
Apokalipsa 1:6
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 4:9
Apokalipsa 4:10
Apokalipsa 5:13
Apokalipsa 7:12
Apokalipsa 10:6
Apokalipsa 11:15
Apokalipsa 14:11
Apokalipsa 15:7
Apokalipsa 19:3
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 22:5

aïdios

Rimljanima 1:20
Judina 1:6

1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

aiōn

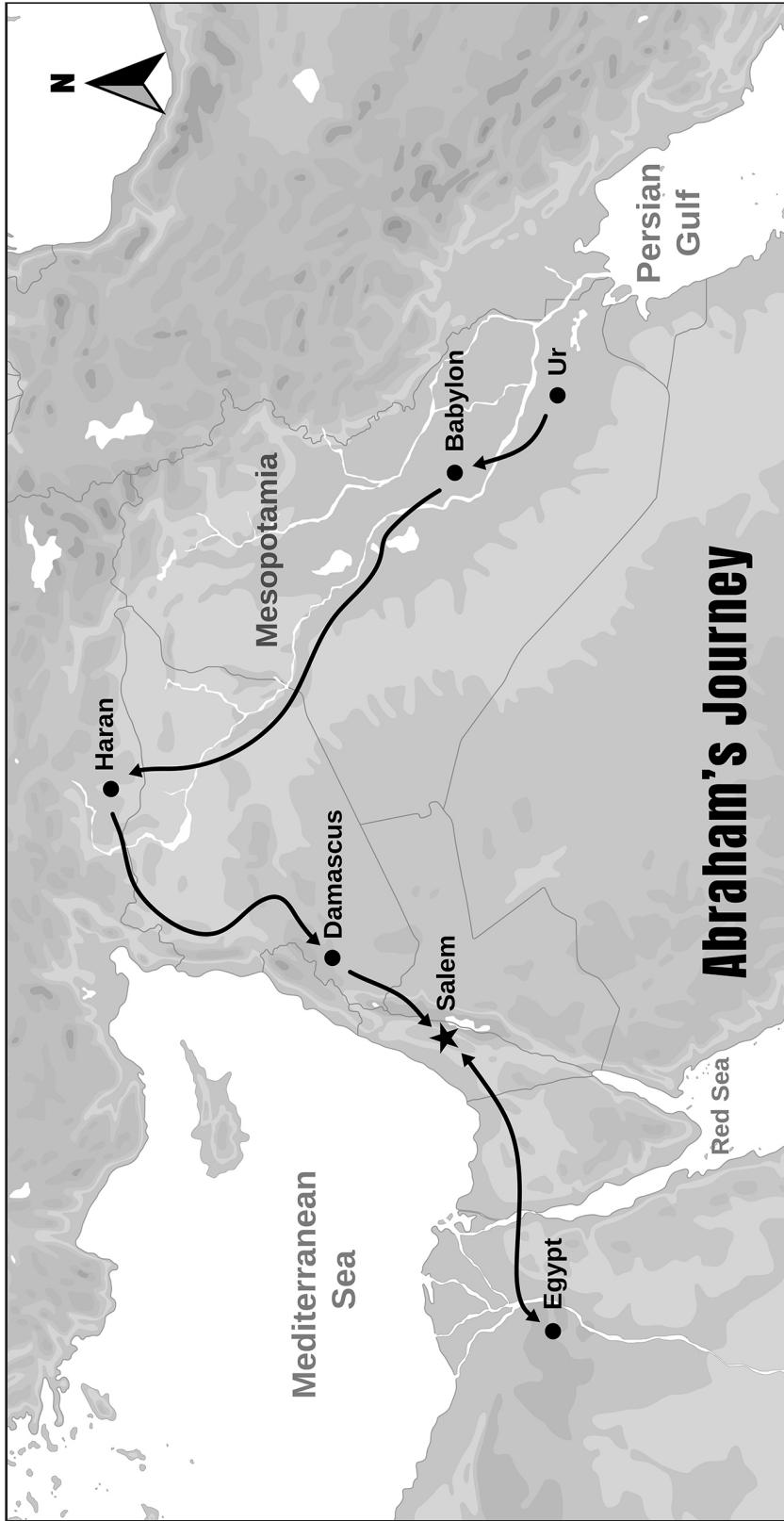
Mateju 12:32
Mateju 13:22
Mateju 13:39
Mateju 13:40
Mateju 13:49
Mateju 21:19
Mateju 24:3
Mateju 28:20
Marku 3:29
Marku 4:19
Marku 10:30
Marku 11:14
Luki 1:33
Luki 1:55
Luki 1:70
Luki 16:8
Luki 18:30
Luki 20:34
Luki 20:35
Jovanu 4:14
Jovanu 6:51
Jovanu 6:58
Jovanu 8:35
Jovanu 8:51
Jovanu 8:52
Jovanu 9:32
Jovanu 10:28
Jovanu 11:26
Jovanu 12:34
Jovanu 13:8
Jovanu 14:16

Efežanima 1:21
Efežanima 1:5
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

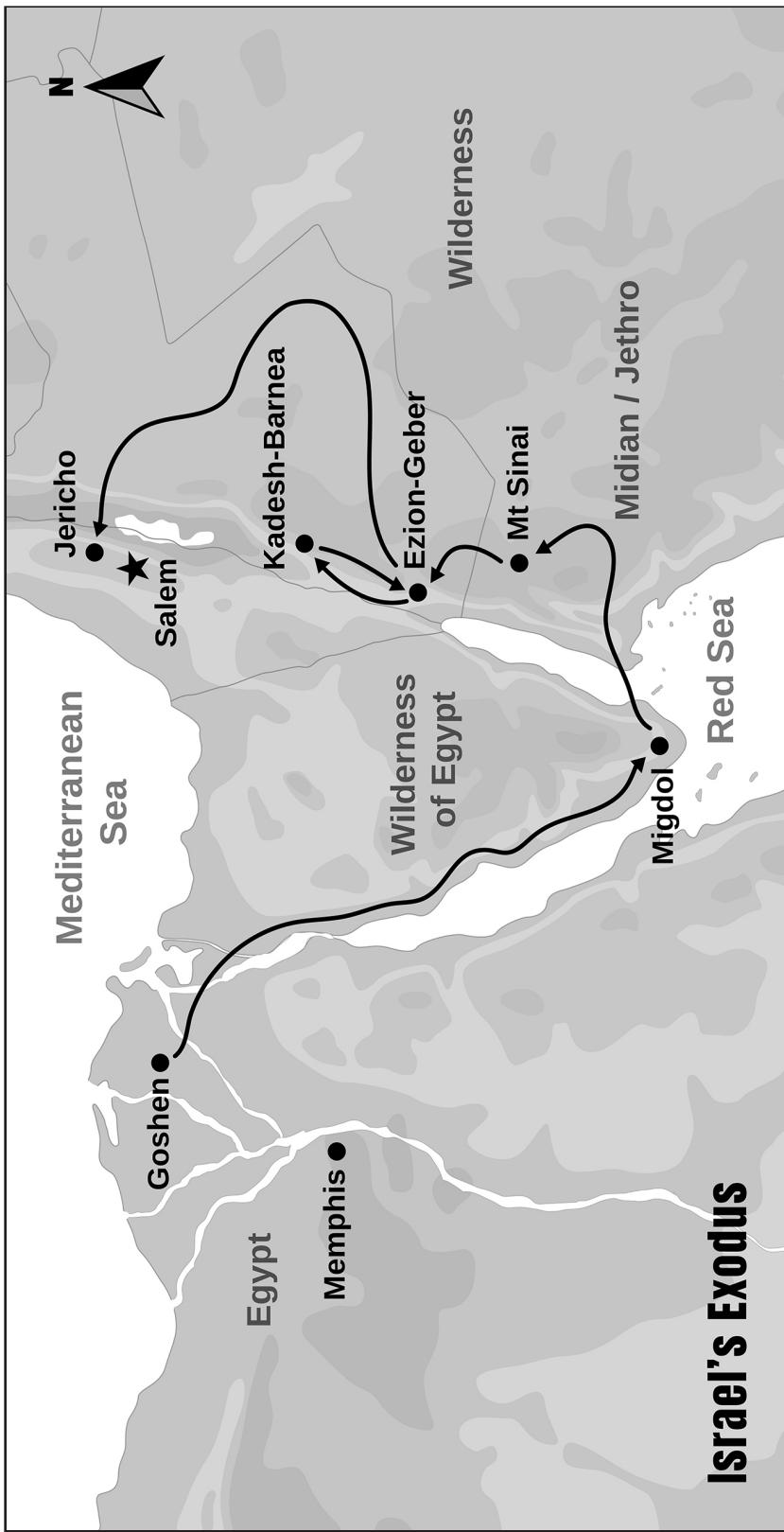
aiōnios

Mateju 18:8
Mateju 19:16
Mateju 19:29
Mateju 25:41
Mateju 25:46
Marku 3:29
Marku 10:17
Marku 10:30
Luki 10:25
Luki 16:9
Luki 18:18
Luki 18:30
Jovanu 3:15
Jovanu 3:16
Jovanu 3:36
Jovanu 4:14
Jovanu 4:36
Jovanu 5:24
Jovanu 5:39
Jovanu 6:27
Jovanu 6:40
Jovanu 6:47
Jovanu 6:54
Jovanu 6:68

Jovanu 10:28	Marku 9:45	Psalmi 116:3
Jovanu 12:25	Marku 9:47	Psalmi 139:8
Jovanu 12:50	Luki 12:5	Psalmi 141:7
Jovanu 17:2	Jakovljeva 3:6	Poslovice 1:12
Jovanu 17:3	Hadēs	Poslovice 5:5
Dela apostolska 13:46	Mateju 11:23	Poslovice 7:27
Dela apostolska 13:48	Mateju 16:18	Poslovice 9:18
Rimljanima 2:7	Luki 10:15	Poslovice 15:11
Rimljanima 5:21	Luki 16:23	Poslovice 15:24
Rimljanima 6:22	Dela apostolska 2:27	Poslovice 23:14
Rimljanima 6:23	Dela apostolska 2:31	Poslovice 27:20
Rimljanima 16:25	1 Korinæanima 15:55	Poslovice 30:16
Rimljanima 16:26	Apokalipsa 1:18	Propovednik 9:10
2 Korinæanima 4:17	Apokalipsa 6:8	Pesma nad pesmama 8:6
2 Korinæanima 4:18	Apokalipsa 20:13	Isajja 5:14
2 Korinæanima 5:1	Apokalipsa 20:14	Isajja 7:11
Galaæanima 6:8	Limnē Pyr	Isajja 14:9
2 Solunjanima 1:9	Apokalipsa 19:20	Isajja 14:11
2 Solunjanima 2:16	Apokalipsa 20:10	Isajja 14:15
1 Timoteju 1:16	Apokalipsa 20:14	Isajja 28:15
1 Timoteju 6:12	Apokalipsa 20:15	Isajja 28:18
1 Timoteju 6:16	Apokalipsa 21:8	Isajja 38:10
2 Timoteju 1:9	Sheol	Isajja 38:18
2 Timoteju 2:10	Postanak 37:35	Isajja 57:9
Titu 1:2	Postanak 42:38	Jezekilj 31:15
Titu 3:7	Postanak 44:29	Jezekilj 31:16
Filemon 1:15	Postanak 44:31	Jezekilj 31:17
Jevrejima 5:9	Brojevi 16:30	Jezekilj 32:21
Jevrejima 6:2	Brojevi 16:33	Jezekilj 32:27
Jevrejima 9:12	Ponovljeni Zakon 32:22	Osija 13:14
Jevrejima 9:14	1 Samuelova 2:6	Amos 9:2
Jevrejima 9:15	2 Samuelova 22:6	Jona 2:2
Jevrejima 13:20	1 Kraljevina 2:6	Avakum 2:5
1 Petrova 5:10	1 Kraljevina 2:9	Tartaroō
2 Petrova 1:11	Jov 7:9	2 Petrova 2:4
1 Jovanova 1:2	Jov 11:8	Questioned
1 Jovanova 2:25	Jov 14:13	2 Petrova 2:17
1 Jovanova 3:15	Jov 17:13	
1 Jovanova 5:11	Jov 17:16	
1 Jovanova 5:13	Jov 21:13	
1 Jovanova 5:20	Jov 24:19	
Judina 1:7	Jov 26:6	
Judina 1:21	Psalmi 6:5	
Apokalipsa 14:6	Psalmi 9:17	
eleēsē	Psalmi 16:10	
Rimljanima 11:32	Psalmi 18:5	
Geenna	Psalmi 30:3	
Mateju 5:22	Psalmi 31:17	
Mateju 5:29	Psalmi 49:14	
Mateju 5:30	Psalmi 49:15	
Mateju 10:28	Psalmi 55:15	
Mateju 18:9	Psalmi 86:13	
Mateju 23:15	Psalmi 88:3	
Mateju 23:33	Psalmi 89:48	
Marku 9:43		

Vjerom poslušaa Avraam kad bi pozvan da izđe u zemlju koju šeæaše da primi u našnjedstvo, i izđe ne znajuæi kuda ide. - Jevrejima 11:8

Mediterranean
Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-
Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★

Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

Decapolis

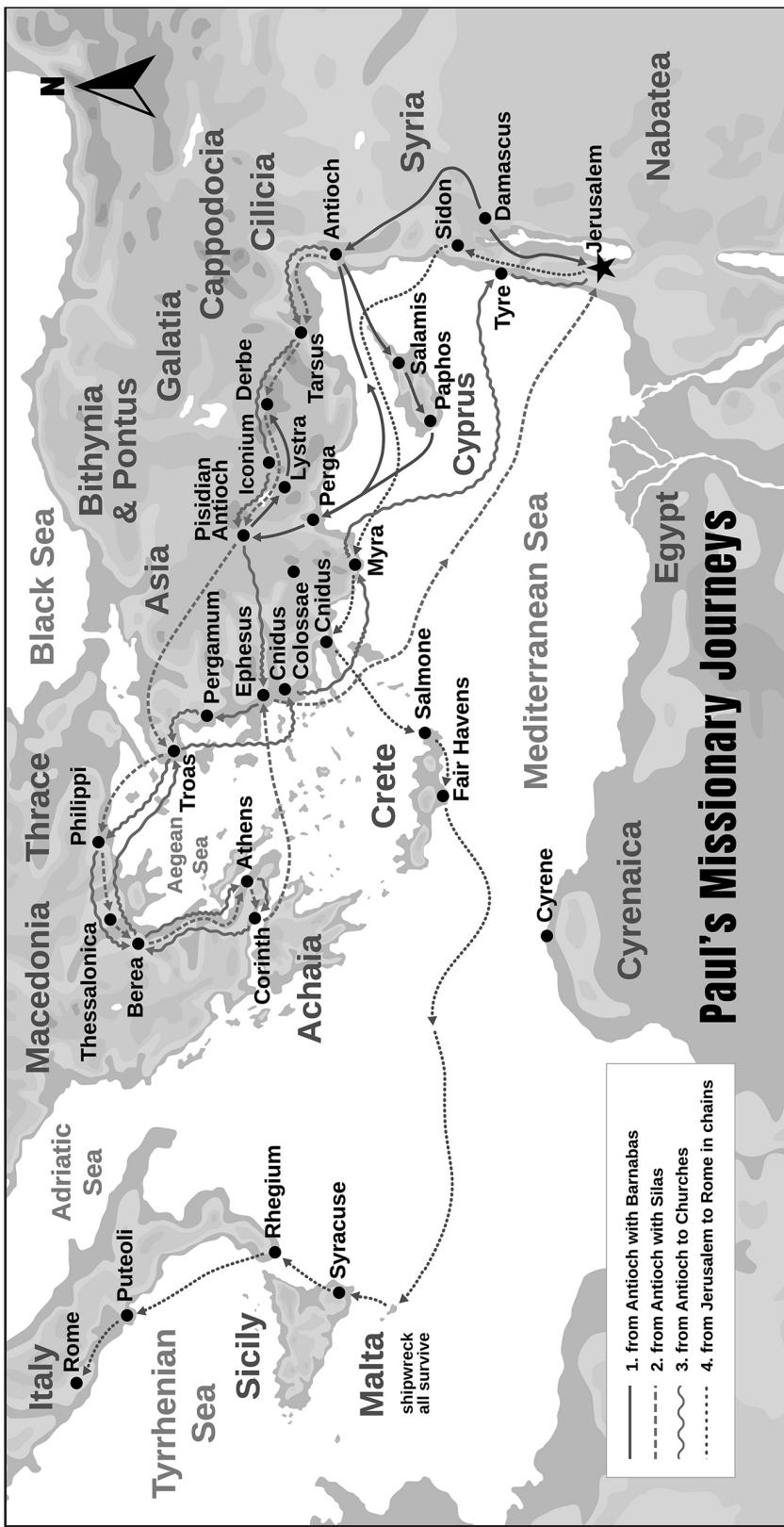
Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Jer sin èovjeej nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. - Marku 10:45

Paul's Missionary Journeys

Od Pavla, služe Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, - Rimljani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Sudbina

Srpski at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Idite dakle i naučite sve narode krstet ih va imenem oca i sina i svetoga Duha, - Mateju 28:19

